

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2014

STUDIEBETWISTINGEN DEEL 4

Inhoud

[zitting van 11 december 2014](#)

rolnummer 2014/366

rolnummer 2014/371

rolnummer 2014/410

rolnummer 2014/427

rolnummer 2014/430

rolnummer 2014/434

rolnummer 2014/439

rolnummer 2014/446

rolnummer 2014/473

rolnummer 2014/486

rolnummer 2014/491

[zitting van 16 december 2014](#)

rolnummer 2014/268

rolnummer 2014/307

rolnummer 2014/319

rolnummer 2014/340

rolnummer 2014/356

rolnummer 2014/383

rolnummer 2014/386

rolnummer 2014/390

rolnummer 2014/412

rolnummer 2014/451

rolnummer 2014/458

rolnummer 2014/464

rolnummer 2014/469

rolnummer 2014/480

rolnummer 2014/492

rolnummer 2014/517

rolnummer 2014/520

[zitting van 18 december 2014](#)

rolnummer 2014/297

rolnummer 2014/331

rolnummer 2014/336

rolnummer 2014/347

rolnummer 2014/360

rolnummer 2014/365

rolnummer 2014/373

rolnummer 2014/374

rolnummer 2014/396

rolnummer 2014/400

rolnummer 2014/415

[Zitting van 23 december 2014](#)

rolnummer 2014/474

rolnummer 2014/510

rolnummer 2014/512

Zitting van 11 december 2014

Rolnr. 2014/446 - 11 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekster tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleidingen Bachelor of science in de Psychologie en Master of science in de Psychologie.

In de bacheloropleiding behaalde verzoekster een credit voor alle opleidingsonderdelen, uitgezonderd Statistiek II. Omwille van het tekort voor dat opleidingsonderdeel, wordt verzoekster niet geslaagd verklaard voor de bacheloropleiding.

Tegen deze beslissing tekent verzoekster op 11 september 2014 intern beroep aan. Zij vraagt dat het tekort voor Statistiek II zou worden 'gedelibereerd' zodat zij de studie van de masteropleiding kan voleindigen. Verzoekster doet vijf middelen *c.q.* argumenten gelden.

In een *eerste middel* stelt verzoekster dat zij credits behaalde voor zes van de zeven statistiekgerelateerde opleidingsonderdelen, ook voor opleidingsonderdelen die nà Statistiek II in het curriculum voorkomen, zodat zij van oordeel is te hebben bewezen statistiek in voldoende mate te beheersen.

In een *tweede middel* voert verzoekster aan dat zij dyslexie heeft en dat de enige tegemoetkoming die zij daarvoor krijgt, extra tijd op het examen is, terwijl zij meent aanspraak te kunnen maken op een andere examenvorm dan het gebruikte multiple choice-examen.

Verzoekster stelt in een *derde middel* dat zij samen met een studiegenote in een voorgaand academiejaar bijles heeft gevolgd en dat zij, behoudens in het academiejaar 2013-2014, ook steeds naar de lessen is gegaan én op de feedbackmomenten aanwezig is geweest, zodat zij alles heeft gedaan om te kunnen slagen.

In een *vierde middel* voert verzoekster aan dat zij volgens artikel, §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) voldoet aan alle voorwaarden om te worden gedelibereerd voor Statistiek II, maar dat zij deze regel volgens de verwerende partij niet kan inroepen omdat dit artikel enkel van toepassing is op studenten die zich in een situatie bevinden dat zij ook kunnen slagen voor de masteropleiding, wat voor verzoekster niet het

geval is. Zij kan aan die voorwaarde evenwel niet voldoen omdat zij daarvoor eerst geslaagd moet zijn voor het opleidingsonderdeel Masterproef II, waarvoor zij zonder bachelordiploma niet kan inschrijven.

Ten vijfde ten slotte, stelt verzoekster dat haar studievoortgang ernstig wordt belemmerd wanneer zij Statistiek II in het academiejaar 2014-2015 moet opnemen, en daardoor pas voor Masterproef II kan inschrijven in het academiejaar 2015-2016.

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekster op 3 oktober 2014. De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

"De studente vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- *De bacheloropleiding telt zeven vakken die statistiek-gerelateerd zijn. De studente slaagde voor zes van de zeven vakken waaronder opleidingsonderdelen die later in de opleiding liggen dan Statistiek II. Dit bewijst dat ze statistiek in voldoende mate beheerst om te slagen.*
- *De studente heeft dyslexie maar de enige aanpassing die ze van professoren krijgt is extra tijd om het examen af te leggen. In haar aanvraag naar faciliteiten werd echter gevraagd naar een andere examenvorm zijnde een vervangend mondeling examen met schriftelijke voorbereiding of een schriftelijk examen met open vragen. Haar probleem situeert zich namelijk niet in een tekort aan tijd maar wel problemen bij begrijpend lezen. Multiple choice examens zijn daardoor zeer moeilijk aangezien ze kleine nuances niet vat. De studente kan dit bewijzen doordat ze van een docent de kans kreeg om na een niet-geslaagd multiple choice examen het herexamen te maken in gewijzigde vorm (schriftelijk examen met open vragen). De studente behaalde 15/20. Uit haar puntenlijst blijkt ook dat er een aanzienlijk verschil in examencijfers zit tussen MC-examens en examens met open vragen. Het probleem situeert zich dus niet bij de leerstof maar bij de examenvorm.*
- *De studente heeft bijlessen gevolgd en heeft in de voorbije jaren alle lessen gevolgd (met uitzondering van dit jaar omwille van stage) maar dit bleek niet voldoende om te slagen.*
- *De studente komt niet in aanmerking om te slagen volgens artikel§2 omdat ze nog niet de masteropleiding voltooid heeft. Dit wordt haar omwille van de volgtijdelijkheidsregels belet: ze kan Masterproef II niet opnemen in haar curriculum omdat ze nog niet over het bachelordiploma beschikt. Deze combinatie maakt het onmogelijk om aan artikel§2 te voldoen ondanks het feit dat ze aan alle voorwaarden voldoet.*
- *Haar studievoortgang wordt ernstig belemmerd door het niet-slagen.*

De institutionele beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een deliberatiepakket binnen een opleiding zijn vastgelegd in artikel§2 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER).

Behalve voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding en de master na bacheloropleiding, waar inderdaad beperkte compensaties mogelijk zijn, slaagt een student enkel voor een deliberatiepakket als hij voor elk van de opleidingsonderdelen binnen dat deliberatiepakket is geslaagd. Artikel §2, 3° OER laat niettemin toe om een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd te verklaren. Dergelijke beslissing kan evenwel enkel in uitzonderlijke omstandigheden worden genomen.

De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van deze studente. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door deze student. Voor geen enkele student werd overigens een tekort in het betreffende deliberatiepakket getolereerd. Alle studenten zijn gelijkberechtigd geworden.

De studente legde in de tweedekansexamenperiode voor de achtste keer examen af van Statistiek II. Ze behaalde in het verleden volgende examenresultaten:

2010-2011: 7/20 en 7/20
2011-2012: 7/20 en 3/20
2012-2013: 8/20 en 9/20
2013-2014: 8/20 en 6/20

Bij de vraag of de studente geslaagd verklaard kan worden met een tekort van 6/20, dient de institutionele beroepscommissie na te gaan of de studente de opleidingsdoelstellingen van de opleiding tot bachelor of science in de psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie verworven heeft. De institutionele beroepscommissie merkt op dat dit niet het geval is. Elk van de opleidingsonderdelen binnen het curriculum van de studente draagt op een eigen wijze bij tot het realiseren van de opleidingsdoelstellingen en de opleidingsdoelstellingen worden maar ten volle behaald als een student de einddoelstellingen van elk van die opleidingsonderdelen heeft behaald. Gelet op het gegeven dat het hier een zwaar tekort bedraagt van 24 tekortpunten, kan de institutionele beroepscommissie niet anders dan besluiten dat de studente onvoldoende heeft aangetoond de opleidingscompetenties te hebben verworven. Het erg lage laatst behaalde examencijfer toont volgens de institutionele beroepscommissie aan dat de studente de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel en van de opleiding nog niet ten volle heeft verworven. De eerder behaalde 9/20 is in de reeks examencijfers eerder een uitzondering en het lage examencijfer 6/20 maakt het weinig aannemelijk dat de 9/20 een indicatie is dat de student de eindcompetenties toch zou hebben verworven.

De institutionele beroepscommissie ziet geen uitzonderlijke omstandigheden om de student alsnog geslaagd te verklaren en het examencijfer van 6/20 te tolereren. Het feit dat de studente wel slaagde voor opleidingsonderdelen die statistiek-gerelateerd zijn, doet geen afbreuk aan deze vaststelling. Uit de studiefiches blijkt dat het opleidingsonderdeel „statistiek II” het verwerven van de inzichtelijke basiskennis over o.a. de achterliggende assumpties bij de verschillende onderzoeksmethodes beoogt, terwijl de vervolgopleidingsonderdelen de verdere toepassing uitdiepen. Dat de studente slaagde voor de vervolgopleidingsonderdelen betekent niet dat de studente de competenties heeft verworven voor het opleidingsonderdeel statistiek II en voor de volledige bacheloropleiding en uit dit gegeven kan onvoldoende worden afgeleid dat zij inderdaad de inzichtelijke, meer theoretische basiskennis die door statistiek II wordt nagestreefd, volledig onder de knie heeft. Dat er tussen de verschillende statistische opleidingsonderdelen overlappingen bestaan, doet daaraan geen afbreuk. De studente behaalt 6/20 wat erop wijst dat ze niet in voldoende mate kan aantonen de eindcompetenties van Statistiek II te hebben verworven.

Het totale cijfer voor de bacheloropleiding (558/1000) en de examencijfers voor de andere statistiekgerelateerde opleidingsonderdelen in het bijzonder, zijn nu ook niet dermate hoog om te stellen dat alle opleidingsdoelstellingen van de bacheloropleiding klaarblijkelijk bereikt zijn.

De studente verwijst naar artikel§2 om te slagen en stelt dat ze aan alle voorwaarden voldoet. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat de studente hier, in tegenstelling tot haar aanvoelen, niet aan voldoet aangezien ze niet voor alle opleidingsonderdelen minstens 8/20 heeft behaald. Ze behaalt 6/20 voor statistiek II (24 tekortpunten) en heeft bovendien nog niet het volledige deliberatiepakket van de masteropleiding met succes afgelegd om voor artikel§2 in aanmerking te kunnen komen. Ze voldoet bijgevolg niet aan de cumulatieve voorwaarden.

Het feit dat de studente door het niet geslaagd verklaard worden voor de bacheloropleiding studieuurvertraging oploopt omdat ze masterproef II niet in haar curriculum kan opnemen is een gegeven vreemd aan de vraag of de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel zijn bereikt. De institutionele beroepscommissie is niet bevoegd voor de samenstelling van een curriculum en de toepassing van de volgtijdelijkheidsregels. Dat behoort tot de bevoegdheid van de facultaire curriculumcommissie.

De studente stelt dat ze niet zozeer problemen heeft met de leerstof maar dat het de examenvorm (multiple choice) is die haar parten speelt. De institutionele beroepscommissie heeft de bijgevoegde bewijsstukken bekeken maar stelt vast dat het besluit van het onderzoeksbilan van de hertesting op dyslexie door vzw op datum van 6 april 2011 (zoals door de studente toegevoegd aan het verzoekschrift) geen melding maakt van het feit dat het afleggen van een multiple choice examen onmogelijk zou zijn. De voorlopige diagnose maakt melding van een zekere ernst van dyslexie maar er zijn onvoldoende argumenten om het hardnekkigheids criterium te staven. De studente voegt ook een bewijsstuk toe van de vzw. waarbij aan de lesgevers gevraagd werd naar aangepaste examenfaciliteiten zoals een vervangend mondeling examen met schriftelijke voorbereiding of een schriftelijk examen met open vragen. Dit dateert echter van 12 december 2011. De institutionele beroepscommissie heeft, gelet op het feit dat sindsdien bijna drie jaar verstreken is, zich verder geïnformeerd over de actuele stand van het onderzoek over dyslexie. Ze baseert zich hierbij op het doctoraatsproefschrift van dr. betreft: "Dyslexia in Higher Education: Research in Assessment, Writing Skills and Metacognition" (2012).

Dit onderzoek bij 100 studenten met én 100 studenten zonder dyslexie toont aan dat de problemen met technisch lezen zich uiten op de volgende manier:

- *Zowel bij woordlezen als bij tekstlezen*
- *Vooraf een probleem van snelheid, en minder van accuraatheid*
- *Meer problemen bij het luidop lezen*
- *Ook in vreemde talen*
- *Tekstbegrip is licht verschillend*

Als redelijke aanpassingen adviseren zij op basis van het cognitief profiel dat er uit hun onderzoek kwam:

- *Meer tijd voor een schriftelijk examen*
- *Gebruik van computer (met voorleessoftware)*
- *Gebruik van rekenmachine*
- *Zal niet beoordeeld worden op spellingfouten tenzij het een expliciet beoordelingscriterium is*
- *Spreiding van de examens binnen de voorziene examenperiode*
- *Mondelinge toelichting na een schriftelijk examen met open vragen*

Het raken aan een examenvorm (d.i. meerkeuzevragen vervangen door open vragen) is niet „redelijk“ in functie van de gelijkwaardigheid.

Het aanspreekpunt studenten met een functiebeperking (die de opdracht van vzw aan de ondertussen heeft overgenomen) neemt tegenwoordig in de adviezen over studenten met dyslexie een aangepaste examenvorm (nl. meerkeuzevragen vervangen door open vragen) niet meer op.

De institutionele beroepscommissie merkt op dat hieruit blijkt dat meer tijd voor een schriftelijk examen wel degelijk een voldoende faciliteit is, een faciliteit die de studente ook gekregen heeft. De institutionele beroepscommissie acht het argument met betrekking tot de examenvorm dan ook niet van doorslaggevend belang om het tekort te verantwoorden.

De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de inspanningen van de studente om via bijlessen, het zoveel mogelijk volgen van de lessen zelf en de feedbackmomenten toch voor het opleidingsonderdeel te slagen maar stelt dat ook dit argument vreemd is aan de vraag of ze de eindcompetenties van de opleiding behaalt.

De studente brengt geen andere argumenten aan om het tolereren van het tekort voor statistiek II te rechtvaardigen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoeksters beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op artikel van het OER.

Standpunt van de partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissingen ten onrechte overweegt dat zij 24 tekortpunten heeft. Volgens verzoekster schrijft artikel van het OER niet voor dat voor de berekening van de tekortpunten rekening moet worden gehouden met het laatst behaalde examencijfer, zodat zij meent dat de eerder behaalde 9/20 in rekening moet worden gebracht, waarbij zij bij nog twee andere examenkansen ook een delibereerbaar examencijfer behaalde.

In de antwoordnota betwist verwerende partij dat artikel van het OER ruimte zou laten om andere examencijfers dan het laatste behaalde c.q. behaald in de zittijd waarover uitspraak wordt gedaan, in rekening te nemen.

In de wederantwoordnota herneemt verzoekster haar betoog.

Beoordeling

Aangezien de grief van verzoekster doelt op de regels voor het 'delibereren' zonder dat daarbij uitzonderlijke voorwaarden in het debat zijn, doelt verzoekster kennelijk op artikel, §2 van het OER.

De kwestieuze bepaling luidt als volgt:

"Artikel Slagen voor een opleiding §1. (...)

§2. De examencommissie per opleiding verklaart eveneens geslaagd: de student ingeschreven voor een master-na-bacheloropleiding die aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

Het tekort om te slagen voor één of twee opleidingsonderdelen bedraagt maximaal 12 gewogen punten, waarbij de studiepunten als gewichten worden gehanteerd. Het tekort wordt berekend door het tekort op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel te vermenigvuldigen met de studiepunten die aan dat opleidingsonderdeel zijn toegekend.

Het tekort betreft opleidingsonderdelen uit de masteropleiding of uit de opleidingen of programma's die het voorwerp uitmaakten van de toelatingsvoorwaarden voor deze masteropleiding.

De student heeft voor alle opleidingsonderdelen minimaal 8/20 behaald.

De student heeft voor maximaal twee opleidingsonderdelen minder dan 10/20 behaald.

De student heeft voor de betreffende opleidingsonderdelen de meest recente examenkans benut.

De tolerantie geldt niet voor de masterproef en de verplichte stages.

De tolerantie geldt evenmin voor de opleidingsonderdelen die met toepassing van artikel §2 door de faculteit zijn uitgesloten van tolerantie. Deze opleidingsonderdelen zijn bovendien uitgesloten van tolerantie ongeacht de plaats die ze innemen in het deliberatiepakket van de betrokken student.

Ingeval een student die aan deze voorwaarden voldoet nog niet slaagde voor de bacheloropleiding, het schakel- of het voorbereidingsprogramma dat tot de toelatingsvoorwaarden voor deze masteropleiding behoort, kan de examencommissie bevoegd voor de masteropleiding zich pas over het slagen van de student uitspreken nadat de examencommissie bevoegd voor deze bacheloropleiding of dat schakel- of voorbereidingsprogramma de student daarvoor geslaagd heeft verklaard. Laatstgenoemde examencommissie houdt daarbij eveneens rekening met de criteria als vermeld in het eerste lid van deze paragraaf. De voorzitter van de examencommissie bevoegd voor de masteropleiding verzoekt de voorzitter van de betrokken examencommissie in voorkomend geval om zich – zo nodig opnieuw – over het slagen van de student uit te spreken.

§3. (...)”

De Raad doet opmerken dat verzoekster in de interne beroepsprocedure geen middel heeft opgeworpen dat ertoe strekt dat hogere examencijfers uit voorgaande academiejaren voor een bepaald opleidingsonderdeel in rekening zouden moeten worden gebracht, en dat de bestreden beslissing artikel, §2 van het OER in dat opzicht schendt.

Daar dit aspect van het huidige eerste middel bijgevolg in de huidige stand van de procedure nieuw is, dringt de onontvankelijkheid van dit middelonderdeel zich op. Bovendien rijst de vraag of verzoekster dit middel nog handhaaft, aangezien zij verderop in haar verzoekschrift toegeeft niet aan de cumulatieve voorwaarden te voldoen om gedelibereerd te worden, en zij in haar wederantwoordnota te kennen geeft dat zij artikel, §3 als basis ziet voor het door haar ingediende beroep, waarbij de Raad vaststelt dat de tolerantiemarge waarop verzoekster haar eerste middel steunt, in die bepaling niet voorkomt.

Aangezien verwerende partij wat de ontvankelijkheid betreft geen exceptie opwerpt en verzoekster een inhoudelijke repliek biedt, zal de Raad voor de duidelijkheid van het debat het middelonderdeel ten gronde behandelen.

De onderwijsinstelling beschikt binnen haar onderwijsvrijheid over de mogelijkheid om de student die nog geen credit behaalde, het recht te verlenen het hoogst behaalde examencijfer te behouden in de loop van zijn verdere studietraject, zodat hij een hoger examencijfer dat een of meer examenzittingen eerder werd behaald, bij een deliberatie over een latere zitting nuttig kan inzetten met het oog op een tolerantie of deliberatie. In tegenstelling tot wat verzoekster meent, is dit evenwel niet de regel maar de uitzondering, en deze uitzondering vereist een uitdrukkelijke bepaling in het OER of andere verordenende tekst wil deze werkwijze van de onderwijsinstelling kunnen worden afgedwongen.

Te dezen ligt niet zo een regel voor. Verwerende partij stelt dan ook met recht dat haar examencommissie uitspraak doet zitting per zitting, en op basis van de examencijfers die in die zitting werden behaald.

Het middel is onontvankelijk en ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoekster voert aan dat zij in het verleden examens voor Statistiek II heeft afgelegd in een systeem met giscorrectie, terwijl dit niet langer wordt beschouwd als een eerlijke examenvorm. Zij stelt dat uit de voorgaande examencijfers van 8/20 en 9/20 blijkt dat zij een meerderheid van vragen correct heeft beantwoord, en geen credit heeft behaald omwille van de giscorrectie.

In de antwoordnota werpt verwerende partij tegen dat dit middel in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen en derhalve thans onontvankelijk is, en dat het bovendien niet op de thans bestreden beslissing kan worden betrokken aangezien het middel eigenlijk het examencijfer voor Statistiek II viseert, terwijl verzoekster dit examencijfer als dusdanig nooit heeft betwist. Daarenboven, stelt verwerende partij, toont verzoekster ook niet aan dat de behaalde tekorten het resultaat zijn van de giscorrectie.

In de wederantwoordnota gaat verzoekster dieper in op de verschillende examenresultaten die zij behaalde, al naar gelang de gehanteerde examenvorm.

Beoordeling

Het verweer van verwerende partij dient in al zijn aspecten te worden bijgevalen.

Het middel is niet opgeworpen in de interne beroepsprocedure, terwijl verzoekster niet aannemelijk maakt dat zulks niet mogelijk was, zodat het middel thans niet voor het eerst kan worden ingeroepen en derhalve onontvankelijk is.

Voor het debat voegt de Raad eraan toe dat het middel zich inderdaad niet richt tegen de bestreden beslissing en verzoekster derhalve geen belang heeft bij het inroepen ervan. Of het examencijfer voor Statistiek II op een correcte wijze tot stand is gekomen is één zaak. Vast staat dat er een examencijfer voorligt dat door verzoekster niet is bestreden. Van de juistheid ervan moet derhalve worden uitgegaan. Een andere zaak is welke gevolgen dat examencijfer dan kan hebben op de beslissing die de het bevoegde orgaan moet nemen omtrent het al dan niet geslaagd verklaren van verzoekster.

Ten slotte moet samen met verwerende partij ook worden vastgesteld dat verzoekster op geen enkele wijze aantoont dat zij bij voorgaande examens zonder toepassing van de giscorrectie een slaagcijfer zou hebben behaald. De Raad ziet overigens niet in hoe het tonen van een kopie van het examenformulier tot een andere beslissing zou moeten leiden, nog daargelaten dat verzoekster niet aantoont ooit de vraag te hebben gesteld om het originele document te mogen zien.

Het middel wordt verworpen.

Derde middel

Verzoekster lijkt een derde middel te steunen op het redelijkheidsbeginsel en op een miskenning van de examenfaciliteiten waarop zij stelt recht te hebben.

Standpunt van de partijen

Verzoekster voert aan dat haar laatste examencijfer van 6/20 kan worden verklaard door de 'voorgeschiedenis' met het opleidingsonderdeel. Zij stelt steeds naar de lessen te zijn geweest – maar niet in het ter beoordeling voorliggend academiejaar 2013-2014 – en ook bijlessen te hebben gevolgd en feedback te hebben opgevolgd, maar doorheen de jaren steeds meer faalangst te hebben ontwikkeld. Zij stelt in de tweede examenzitting van 2014 uitermate gestresseerd te zijn geweest voor het examen van dit opleidingsonderdeel.

Zij stelt dat deze stress werd versterkt door de problemen die zij heeft met multiple choice-examens, waarvan zij meent dat deze haar, gelet op haar dyslexie, belemmeren om te kunnen slagen. Zij verwijst ter zake naar verschillen in examenresultaten met en zonder multiple choice. Verzoekster stelt dat de toegekende examenfaciliteit die bestond uit extra tijd, het probleem niet verhelpt.

Verwerende partij repliceert dat de bestreden beslissing heeft erkend dat dyslexie inderdaad moeilijkheden kan opleveren voor de studies, maar dat aan die moeilijkheden maximaal wordt verholpen door examenfaciliteiten toe te kennen in het raam van een bijzonder statuut. Ten aanzien van verzoekster werden dergelijke faciliteiten ook toegekend, zodat het niet opgaat het nadeel nog een tweede maal te compenseren door bij de deliberatiebeslissing een soepeler houding aan te nemen.

Inzake de vorm die de faciliteiten moeten aannemen, argumenteert verwerende partij dat de vereniging die bijzondere statuten onderzoekt en over faciliteiten adviseert, in het verleden bij dyslexie een andere examenvorm adviseerde, maar hierop is teruggekomen sinds een recent wetenschappelijk onderzoek omtrent dyslexie. Verzoekster heeft de faciliteit genoten die thans wordt geadviseerd, met name extra tijd.

Beoordeling

De Raad neemt aan dat verzoekster in dit middel de toepassing betwist die de bestreden beslissing heeft gemaakt van artikel, §3 van het OER, waarin uitzonderlijke omstandigheden worden aangewezen als motief om af te wijken van de deliberatieprincipes van artikel, §§1 en 2.

De Raad kan aannemen dat de stress voor een bepaald opleidingsonderdeel toeneemt naarmate de student meer examenkansen moet benutten om een slaagcijfer te behalen. De argumenten van verzoekster hebben evenwel in de eerste plaats betrekking op het examencijfer zelf, wat zij als dusdanig nooit heeft betwist. Examenstress zoals hij hier wordt aangevoerd, bovendien gerelateerd zijnde aan één opleidingsonderdeel, volstaat voor de Raad niet als een uitzonderlijke omstandigheid die dermate apert is dat de onderwijsinstelling er bij een deliberatiebeslissing rekening mee moest houden.

Wat de examenfaciliteiten betreft, kan de Raad enkel betreuren dat de optimale remediëring voor leerstoornissen blijkbaar nog niet voorhanden is, of daar alleszins geen consensus over bestaat, wat allicht verbonden is met het voortschrijdend inzicht van de betrokken wetenschapsdomeinen.

Vast staat evenwel, dat verzoekster zich thans niet meer kan beroepen op ontoereikende faciliteiten bij voorgaande examenzittijden, aangezien dit raakt aan de totstandkoming van het individueel examencijfer en de beroepstermijn om die te betwisten ondertussen is verstreken.

Voor de tweede examenzittijd van 2014 beschikt de Raad in het dossier over de volgende gegevens:

- een onderzoeksrapport van 6 april 2011 dat vooralsnog geen diagnose van dyslexie bevat;
- een brief van de rector d.d. 10 augustus 2011 waarbij het bijzonder statuut werd toegekend voor de volledige studieduur op basis van functiebeperking.
- een navolgend schrijven van de psychologe d.d. 12 december 2011 waarin een aangepaste examenvorm (mondeling examen met schriftelijke voorbereiding of schriftelijk examen met open vragen) wordt gesuggereerd en gemeld wordt dat verzoekster zich persoonlijk zal melden wanneer zij op deze faciliteiten beroep wenst te doen;
- een uittreksel uit een doctoraal proefschrift van 2012 over dyslexie in het hoger onderwijs
- een e-mail d.d. 18 september 2014 waarin de psychologe die verzoekster heeft onderzocht aan verwerende partij laat weten dat uit voormeld doctoraal proefschrift de conclusie wordt getrokken dat het wijzigen van de examenvorm (open vragen in plaats van meerkeuzevragen) niet (langer) wordt beschouwd als een redelijke aanpassing in functie van de gelijkwaardigheid voor dyslectici.

De Raad leest in het meegedeelde excerpt uit het doctoraal proefschrift niet expliciet de bevinding dat het wijzigen van de examenvorm bij dyslexie niet (langer) als een redelijke aanpassing wordt beschouwd, zoals de psychologe dat blijkbaar wel doet. Aangezien beide partijen zich beroepen op het gezag van de voormelde psychologe, neemt de Raad in de huidige stand van zaken aan dat de psychologe op deskundige wijze tot haar conclusie kon komen. Hieruit volgt dat het vervangen van een examen met meerkeuzevragen door een andere examenvorm niet meer wordt aanbevolen voor dyslectici, zodat verzoekster zich op het gemis aan die aanpassing ook niet kan beroepen om de kennelijke onredelijkheid van de bestreden beslissing aan te tonen.

De Raad wil hierbij wel de bijzondere bezorgdheid uiten dat niet al te lichtvaardig en/of regelmatig wijzigingen worden aangebracht aan de regels inzake sticordi-maatregelen ten behoeve van studenten met een leerstoornis. De Raad stelt zich daarbij ook de vraag of één welbepaald onderzoek binnen dit domein kan volstaan om daaraan de algemene consequenties te verbinden zoals verwerende partij thans doet.

Voor zover verzoekster zou aanvoeren – wat zij niet uitdrukkelijk lijkt te doen – dat zij het recht op een alternatieve examenvorm definitief had verworven, wijst de Raad erop dat dit blijkens het voormeld schrijven d.d.10 augustus 2011 van de rector duidelijk niet het geval is. Hierin worden immers de mogelijke faciliteiten opgesomd – waarvan een andere examenvorm er slechts één is – maar wordt tevens uitdrukkelijk bepaald dat zij kunnen worden verleend in onderling akkoord tussen de verantwoordelijke lesgever en de student.

De bestreden beslissing is niet kennelijk onredelijk door te oordelen dat verzoekster geen uitzonderlijke omstandigheden aantoont die ertoe moeten leiden dat haar tekort voor Statistiek II zou worden getolereerd.

Het middel is niet gegrond.

Vierde middel

Verzoekster komt in een vierde middel opnieuw terug op artikel van het OER.

Standpunt van de partijen

Verzoekster betwist niet dat de bestreden beslissing het 'in theorie' bij het juiste eind heeft wanneer zij stelt dat verzoekster niet aan de cumulatieve deliberatievoorwaarden voldoet, maar blijft deze conclusie betwisten 'als naar de praktijk wordt gekeken'. Verzoekster stelt dat het artikel voor haar volledig onbruikbaar is, terwijl het naar haar aanvoelen toch bestaat voor studenten in haar geval, t.t.z. met nog één bachelorvak en één mastervak af te leggen c.q. te behalen.

De repliek van verwerende partij luidt dat artikel van het OER enkel van toepassing is op studenten die zowel de bachelor- als de masteropleiding helemaal hebben afgewerkt en voor alle opleidingsonderdelen een examen hebben afgelegd.

Beoordeling

Het behoort, binnen de decretale bepalingen, tot de onderwijsvrijheid van de onderwijsinstelling om de criteria te bepalen waaraan een student moet voldoen om voor een opleiding te kunnen slagen. Het is de onderwijsinstellingen daarbij toegestaan een full credit-systeem te hanteren, wat dan gebruikelijk gepaard gaat met specifieke bepalingen die afwijkingen toelaten in de omstandigheden die de instelling bepaalt.

Te dezen heeft verwerende partij voorzien in verschillende correctieven op het principe dat enkel de student die voor elk opleidingsonderdeel een credit behaalde, geslaagd wordt verklaard.

Ten eerste voorziet artikel, §2, 2° van het OER bij het delibereren over een deliberatiepakket in de mogelijkheid om een student geslaagd te verklaren die voldoet aan de daar vermelde cumulatieve voorwaarden. Verzoekster kan in principe de toepassing van dit artikel genieten, zodat zij niet van een dergelijke correctieve maatregel is uitgesloten. Verzoekster komt evenwel voor een gunstige toepassing niet in aanmerking aangezien zij, zoals ze zelf toegeeft, niet aan de cumulatieve voorwaarden voldoet. Zij heeft met name te veel tekortpunten en niet minimaal 8/20 voor alle opleidingsonderdelen.

Ten tweede biedt artikel, §2, 3° aan de examencommissie de mogelijkheid om studenten die ook aan de voorwaarden van §2, 2° niet voldoen, toch geslaagd te verklaren, doch enkel in uitzonderlijke omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het

betrokken deel van het opleidingsprogramma globaal zijn verwezenlijkt. Dat verzoeksters beroep op deze bepaling niet heeft geresulteerd in een voor haar gunstige beslissing, komt in andere middelen aan bod.

Het is op één van deze bepalingen dat verzoekster beroep dient te doen, aangezien zij thans enkel kan vragen om voor de bacheloropleiding geslaagd te worden verklaard. Zij heeft immers nog niet alle vakken van de masteropleiding afgelegd. De Raad meent dat ook dat verzoekster niet verstoken blijft van reglementaire mogelijkheden om de principiële vereiste van full credit te milderen.

Ten derde is er de regel van artikel van het OER. Deze bepaling heeft enkel betrekking op het slagen voor een opleiding. Ook hier is het principe dat voor alle opleidingsonderdelen een credit werd behaald (artikel, §1), en is voorzien in een afwijken onder bepaalde voorwaarden (artikel, §2) en een ultieme deliberatiemogelijkheid in uitzonderlijke omstandigheden (artikel, §3).

Dat dit artikel voor verzoekster 'onbruikbaar wordt' mag niet verbazen, aangezien het ook niet voor een student in haar omstandigheden is geschreven. Voor de toepassing van de tolerantie van §2 is immers vereist dat het tekort maximaal 12 gewogen punten betreft, een voorwaarde waaraan verzoekster niet kan voldoen bij gebreke aan een examencijfer voor Masterproef II. Verzoekster heeft voor dat opleidingsonderdeel derhalve ook niet ten minste 8/20 behaald. Er anders over oordelen zou betekenen dat verzoekster middels toepassing van artikel van het OER voor de gehele opleiding geslaagd zou worden verklaard zonder alle opleidingsonderdelen te hebben afgelegd. De tolerantie geldt ten andere niet voor de masterproef.

Het middel dient te worden verworpen.

Vijfde middel

Verzoekster steunt een vijfde middel op het redelijkheidsbeginsel

Standpunt van de partijen

Verzoekster voert aan dat haar werd geweigerd om per uitzondering in het academiejaar 2014-2015 de opleidingsonderdelen Statistiek II en Masterproef II samen op te nemen, ten gevolge waarvan haar studievoortgang een jaar vertraging oploopt.

Beoordeling

Er ligt een beslissing van de 'Beroepscommissie beoordeling aanvragen geïndividualiseerde studietrajecten' d.d. 7 oktober 2014 voor, waarin verzoekster toelating wordt verleend tot de door haar beoogde gecombineerde inschrijving voor beide opleidingsonderdelen in het academiejaar 2014-2015.

Het middel is derhalve zonder voorwerp.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/486 - 11 december 2014

Inzake

Hebbende als raadsman
Kantoorhoudende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 20 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding Bachelor Toegepaste Economische Wetenschappen.

Tijdens het examen van het opleidingsonderdeel op 22 juni 2012 signaleert de examinator een onregelmatigheid. Verzoeker wordt uitgenodigd voor de zitting van de examencommissie van 3 juli 2012. Het verslag van de examencommissie van die dag vermeldt het volgende:

"De voorzitter geeft in aanwezigheid van de student, een overzicht van de feiten. De student (student student bachelor of science in de Toegepaste Economische Wetenschappen) wordt examenfraude ten laste gelegd. Meer bepaald wordt hem ten laste gelegd dat hij onrechtmatig bepaalde woorden in het wetboek heeft geschreven die bruikbaar waren voor het examen '.....'. Hoewel het gebruik van het wetboek tijdens het examen is toegelaten, werd duidelijk op voorhand gecommuniceerd dat er geen letters of cijfers in het wetboek mogen staan. De volgende woorden werden onder meer vermeld: "sanctie zie p.", "datum staking van betaling", "Raad Van Bestuur".

De leden van de examencommissie stellen vervolgens diverse vragen aan de student en aan de toezichthoudende assistenten.

In zijn antwoord op de diverse vragen van de leden van de examencommissie bevestigt de student vooreerst dat de feiten kloppen en dat hij wel degelijk zelf deze woorden in het wetboek heeft geschreven. Het wetboek had hij geleend van een vriend. Hij was (en is) echter overtuigd dat hij niets verkeerd had (heeft) gedaan. Hij verwijst hierbij o.m.

naar de mogelijkheid om post-it's aan te brengen in het wetboek waarop woorden kunnen worden genoteerd. Aangezien hij het vak volgt onder examencontract, was hij ook niet aanwezig in de lessen waarin duidelijk gecommuniceerd werd dat er niets in het wetboek mocht

geschreven worden. Hij stelt ook dat dit nergens schriftelijk vermeld stond. Bovendien had hij niet gehoord dat een assistent bij het begin van het examen de vraag stelde of er nog twijfels waren over het gebruik van het wetboek; dit omwille van het lawaai als gevolg van het feit dat een aantal studenten van plaats dienden te verwisselen.

De assistenten stellen dat de woorden die genoteerd waren in het wetboek, wel degelijk bruikbaar waren voor het examen. De assistenten stellen eveneens dat het gebruik van post-it's enkel toegelaten is om de verschillende hoofdstukken in het wetboek te markeren, en dat de post-it's zeker niet mogen gebruikt worden om er woorden op te noteren die bruikbaar zijn voor het examen. Ze wijzen er ook op dat de vraag over het gebruik van het wetboek wel degelijk gesteld werd voordat een aantal studenten van plaats diende te verwisselen, en dat dus wel degelijk de vraag had moeten gehoord hebben."

Naar aanleiding van deze feiten wordt aan verzoeker de sanctie opgelegd dat de melding "bedrog" bij het opleidingsonderdeel wordt vermeld, en hem toegestaan wordt deel te nemen aan de evaluaties georganiseerd in de tweede examenperiode.

Deze examentuchtbeslissing blijkt door verzoeker niet te zijn aangevochten.

Op het examen voor het opleidingsonderdeel van 8 september 2014 meldt de examinerator opnieuw een onregelmatigheid in hoofde van verzoeker. Verzoeker wordt uitgenodigd voor de zitting van de examencommissie van 22 september 2014. Het verslag van de examencommissie van die dag vermeldt het volgende:

"De voorzitter geeft in aanwezigheid van de student een overzicht van de feiten., student bachelor of science in de Toegepaste Economische Wetenschappen, wordt examenfraude ten laste gelegd. Meer bepaald wordt hem ten laste gelegd dat hij ongeoorloofd voorgedrukte spiekbriefjes had aangebracht op Tipp-Ex-stiften en dat hij dit materiaal bij zich had tijdens het schriftelijk inhaalexamen van het opleidingsonderdeel "....." op 8 september 2014. Op deze briefjes stonden afdrucken van slides uit de les en een samenvatting van een aantal belangrijke zaken uit de cursus. De voorzitter laat de bewuste Tipp-Ex-stiften rondgaan onder de leden en de ombudspersoon.

Uit het feitenverslag en de toelichting door de toezichthoudend examinerator prof. blijkt dat in totaal 8 stiften bij zich had. In eerste instantie ontdekte prof. 6 stiften waarop voorgedrukte briefjes met informatie over de cursus waren aangebracht in het doorzichtig zakje met schrijfgerei dat de student bij zich had op het examen. De stiften waren genummerd van T1 tot T7, waarbij de stift met nummer T5 ontbrak. Dit wekte bij de examinerator prof. het vermoeden dat er nog stiften bij de student aanwezig waren. Bij navraag over het ontbreken van een stift geeft de student niet onmiddellijk toe dat hij nog stiften bij zich had. Uit het feitenverslag en de verklaring van prof. blijkt dat er nog 2 genummerde stiften met briefjes met informatie over de cursus in de borstzak van zijn vest zaten (de student had zijn vest aan op het examen).

De student bevestigt tijdens de zitting dat hij de Tipp-Ex-stiften met briefjes bij zich had op het moment van het examen en dat hij de briefjes zelf gemaakt heeft en aangebracht heeft op de stiften. De student betuigt hierbij zijn spijt. Als enige reden vermeldt de student dat hij medicatie neemt waardoor hij moeite heeft om de bewijzen te memoriseren. Uit het gesprek blijkt ook dat de student vakken volgt op zowel de als op de en bovendien ook nog werkt. Hij heeft echter geen statuut als werkstudent of een bijzonder statuut omwille van gezondheidsproblemen aangevraagd.

Het studieverleden van de student – voor de eerste maal ingeschreven aan de in 2009 - is complex. Met uitzondering van een aantal vakken heeft de student tot nog toe met credit- en examencontracten gewerkt. Hij moet nog slagen voor een aantal vakken in de drie bachelorjaren TEW, o.a. voor de vakken Wiskunde (I en II). Hij heeft wel verschillende vrijstellingen gehaald in het programma van de via credits verworven voor gelijkaardige vakken aan de

De Tipp-Ex-stiften zijn genummerd van T1 tot T7 en één stift draagt het nummer W1. De student kan of wil echter niet duidelijk uitleggen wat de betekenis is van deze nummering. Het briefje op W1 bevat in tegenstelling tot de andere stiften geen slides, maar een minisamenvatting van een hoofdstuk uit de cursus. De tekst op de stift met nummer W1 is dermate klein dat hij nauwelijks leesbaar is. De nummering van de stiften en meer specifiek de informatie op stift W1 roepen heel wat vragen op bij de leden van de examencommissie.

De student bevestigt ook tijdens het gesprek dat het de tweede keer is dat hij voor de examencommissie verschijnt omwille van examenfraude. bestempelt deze eerste keer nu als een misverstand. Toen had hij bepaalde woorden genoteerd in een wetboek dat mocht gebruikt worden tijdens het examen van ondernemingsrecht. Deze informatie was bruikbaar voor het examen'. Hij beweert ook nu dat het voor hem niet duidelijk was dat deze informatie niet mocht aangebracht worden.

De voorzitter verduidelijkt dat deze eerste hoorzitting plaatsvond op 3 juli 2012 en dat de betrokken examencommissie toen unaniem tot de conclusie is gekomen dat er wel degelijk sprake was van examenfraude.

De leden van de examencommissie bevragen de student ook over het feit dat er 6 stiften in een doorzichtig zakje zaten en 2 stiften in de borstzak van zijn vest en waarom hij op het moment dat prof. de 6 stiften in het doorzichtig zakje ontdekte de 2 andere stiften uit zijn borstzak niet afgaf. Toen prof. er expliciet naar vroeg, deed de student alsof hij niet wist dat ze in zijn borstzak zaten. De student bevestigt dat hij nog probeerde om in tweede instantie ongeoorloofd materiaal, namelijk de 2 stiften in zijn borstzak, achter te houden. De voorzitter wijst er de student op dat dit betekent dat hij op hetzelfde examen tweemaal gefraudeerd heeft."

De examencommissie acht de fraude bewezen, en besluit unaniem verzoeker uit te sluiten voor een periode van drie academiejaren, met ingang van academiejaar 2014-2015. De beslissing vermeldt dat bij het vaststellen van de sanctie rekening is gehouden met de ernst van de onregelmatigheid en met het feit dat dit de tweede tuchtsanctie lastens verzoeker is.

Tegen deze beslissing tekent verzoeker op 3 oktober 2014 intern beroep aan. In dit beroep werpt verzoeker twee middelen op.

In een *eerste middel* acht verzoeker het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden, met name bij de feitenvinding. Verzoeker wijst op tegenstrijdigheden omtrent de nummering van de stiften, en van het schijnbaar bestaande vermoeden in hoofde van de tuchtoverheid dat er nog meer stiften waren dan de 8 die in beslag zijn genomen. Verder stelt verzoeker dat ten onrechte voorbij is gegaan aan de ingeroepen verzachtende omstandigheden. Ten slotte werpt verzoeker op dat tijdens de hoorzitting abnormaal veel aandacht werd besteed aan het moeizaam verlopende studietraject van verzoeker, zodanig zelfs dat dit eerder het voorwerp van debat leek.

In een *tweede middel* beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel. Hij acht de uitgesproken tuchtsanctie houdende een uitsluiting gedurende drie academiejaren kennelijk onredelijk. Verzoeker stelt dat hem de zwaarste tuchtsanctie werd opgelegd, terwijl de examinerator de inbreuk initieel niet dermate ernstig vond dat verzoeker het examen niet zou kunnen voortzetten. Hij wijst ook op zijn beperkt leerkrediet en de grote hypotheek die de beslissing legt op de verdere studiemogelijkheden.

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 20 oktober 2014. De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

"De institutionele beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft ook kennis genomen van de stukken van het dossier (waaronder het verslag van de examencommissie van 22 september 2014 en het verslag van de examencommissie van 3 juli 2012, en het feitenverslag doorgestuurd door prof.), en is in het bezit gesteld van het bewijsmateriaal, zijnde de in beslag genomen tippex stiften.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat in totaal 8 tipp-ex stiften in beslag werden genomen. De stiften zijn genummerd van T1 tot en met T7, en één stift draagt het nummer W5. Op de stiften T1 tot en met T7 zijn kleine papiertjes gekleefd met daarop afdrukken van slides uit de cursus met formules en bewijzen. Op stift W5 is een papiertje gekleefd met een uitgebreide toelichting die start met de tekst "vervolg H8: schatters en betrouwbaarheid". De informatie op de stiften is kennelijk relevant voor de leerstof en dus voor het examen.

Blijkens het verslag van prof., waarvan de inhoud niet wordt ontkend door de student, had de docent bij het overhandigen van de blanco examenkopij bij de start van het examen, een formule zien staan op een tipp-ex stift die de student bij zich had. Hij heeft daarop het schrijfgerief van de student grondig gecontroleerd, waarop de student toegaf dat hij zes dergelijke stiften bij zich had. Prof. vond inderdaad 6 stiften met daarop afdrukken van slides uit de lessen. De professor heeft de student vervolgens toch aan het examen laten beginnen, en hem daarbij ook een andere rekenmachine ter beschikking gesteld omdat hij niet kon uitmaken of ook met de rekenmachine was gefraudeerd.

Terwijl de betrokken lesgever over dit gebeuren een verslag aan het voorbereiden was voor de voorzitter van de examencommissie, ontdekte hij dat de stiften die hij in beslag had genomen, genummerd waren van T1 tot en met T7, maar dat T5 ontbrak, wat hem deed vermoeden dat er nog stiften waren. Hij heeft die ontbrekende stift opgevraagd bij de student, die eerst keek in het doorzichtig zakje waar zijn schrijfgerief in zat, om dan te zeggen dat ze misschien nog in zijn boekentas zat. De lesgever zag evenwel nog twee stiften zitten in het borstzakje van de student, met name de stift met het nummer T5 maar ook een stift met het nummer W5. Daarop heeft de lesgever het examen stopgezet.

De student voert aan dat de bestreden beslissing genomen is met schending van het zorgvuldigheidsbeginsel. Met name zou de feitenvinding onzorgvuldig zijn gebeurd, en zou er verwarring gerezen zijn rond de nummering van de stiften, hoewel dat naar zijn mening een belangrijk gegeven was vermits de nummering van de stiften ertoe geleid heeft dat het examen werd stopgezet.

Dit middel is vooreerst onontvankelijk want zonder belang. Als aan de examencommissie al verweten kan worden dat ze onzorgvuldig te werk is gegaan bij de feitenvinding (quod non), dan kan dit worden rechtgezet op het niveau van administratief beroep, waar de feitenvinding integraal wordt overgedaan. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat er wel degelijk acht stiften in beslag werden genomen, die de nummers T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7 en W5 dragen. Daarover kan geen discussie bestaan.

Het middel is ook ongegrond.

Vooreerst blijkt uit niets dat de nummering van de stift W5 tot verwarring heeft geleid bij de leden van de examencommissie, noch dat de leden uit de nummering van de stiften zouden hebben afgeleid dat er nog meer stiften waren. Dat in het verslag gesproken wordt van het nummer W1 in plaats van W5 is kennelijk een zuiver materiële vergissing die geen enkele invloed heeft gehad op de inhoud van de beslissing.

Bovendien is het niet correct dat het examen werd stopgezet omwille van de nummering op de stiften. Het examen werd integendeel stopgezet omwille van het feit dat de examiner had ontdekt dat de student nog meer stiften bij zich had dan de zes stiften die bij het begin van het examen reeds in beslag waren genomen.

Overigens is de nummering van de stiften niet relevant voor de vraag of er al dan niet examenfraude werd gepleegd. Van belang is de vaststelling dat de student tipp-ex stiften bij zich had waarop hij zelf afdrukken van de slides en van de cursus had aangebracht. Dat op zich is voldoende om vast te stellen dat de student duidelijk examenfraude heeft gepleegd.

De student merkt ook nog op dat het zorgvuldigheidsbeginsel zou zijn geschonden omdat de examencommissie geen rekening zou hebben gehouden met de verzachtende omstandigheden die hij heeft aangevoerd. Uit de beslissing blijkt evenwel dat de examencommissie wel degelijk rekening gehouden heeft met het dossier en met de verklaringen van de student, en dus ook met de verzachtende omstandigheden die hij heeft aangebracht. Dat de commissie tot de conclusie komt dat noch in dat dossier noch in die verklaringen elementen te vinden zijn die tot een andere sanctie moeten leiden, betekent niet dat zij die elementen in het dossier niet heeft bekeken, maar wel en enkel dat zij van mening was dat die verklaringen niet als verzachtende omstandigheid konden worden aanvaard, wat een perfect legitieme beoordeling kan zijn. De examencommissie is uiteraard niet verplicht om wat de student als verzachtende omstandigheid aanvoert ook effectief te aanvaarden als verzachtende omstandigheid, en zij schendt het zorgvuldigheidsbeginsel niet door aan te nemen dat de ingeroepen omstandigheden niet tot een lichtere sanctie kunnen leiden.

De student voert vervolgens aan dat de opgelegde sanctie kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie heeft het dossier, mede in het licht van de argumenten die de student in zijn beroepsschrift aanvoert, aan een nieuw onderzoek onderworpen, en komt daarbij tot volgende conclusie.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de examenfraude duidelijk is bewezen. De gevonden tipp-ex stiften bevatten informatie uit de cursus die kennelijk dienstig kan zijn voor het examen. De student heeft ook toegegeven dat hij de spiekbrieftjes bij had op het examen en dat hij die zelf had gemaakt. Hij had duidelijk de bedoeling om bedrog te plegen.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student bij de aanvang van het examen, toen de verantwoordelijk lesgever zijn schrijfgerief aan een uitgebreide controle onderwierp, onmiddellijk toegegeven heeft dat hij zes dergelijke stiften bij zich had. Die stiften werden onmiddellijk in beslag genomen. De student heeft daarmee zijn fraude echter maar gedeeltelijk toegegeven: de lesgever heeft immers later tijdens het examen nog twee bijkomende stiften ontdekt, die de student kennelijk achtergehouden had. Deze stiften zaten zichtbaar in de borstzak van de student. Blijkens het verslag van de betrokken lesgever heeft de student de aanwezigheid van deze twee stiften niet onmiddellijk toegegeven, wat door de student evenmin wordt ontkend.

De institutionele beroepscommissie is van mening dat dit zeer ernstige feiten zijn. Niet alleen had de student veel verboden informatie bij, hij heeft de betrokken lesgever ook tot tweemaal toe bedrogen, met name eerst door spiekbrieftjes bij te hebben, en vervolgens door deze na ontdekking ervan niet allemaal onmiddellijk af te geven.

Dat de examiner het examen niet onmiddellijk heeft stopgezet, doet geen afbreuk aan de ernst van deze feiten, en hieruit kan niet worden afgeleid dat de feiten toch niet zo ernstig zouden zijn. In dat verband dient te worden opgemerkt dat de examiner zelf niet bevoegd is om definitief te beslissen over de vraag of er al dan niet examenfraude is gepleegd en over de ernst van die examenfraude. Deze bevoegdheid komt enkel aan de examencommissie toe. De examiner is niet verplicht om bij vaststelling van

mogelijke examenfraude een examen onmiddellijk stop te zetten. Hij kan de student ook een blanco examenkopij geven en het examen verder laten invullen, teneinde te voorkomen dat een examenkans verloren zou gaan als nadien zou blijken dat er toch geen sprake is van examenfraude, of dat de gepleegde fraude niet van die aard is dat ze moet worden gesanctioneerd. Maar uit het feit dat hij het examen laat verder lopen, kan geenszins worden afgeleid dat de gepleegde fraude niet ernstig zou zijn.

Er dient overigens te worden opgemerkt, dat de feiten nog niet volledig bekend waren toen de examinerator besliste om de student het examen toch te laten oplossen. Op dat ogenblik waren immers slechts zes stiften afgegeven, en had de examinerator nog niet ontdekt dat de student nog meer spiekmateriaal bij zich had. Die ontdekking van dat nieuwe spiekmateriaal, en het gegeven dat de student de gepleegde fraude niet onmiddellijk in zijn volle omvang heeft toegegeven, maakt de feiten des te ernstiger.

De institutionele beroepscommissie stelt bovendien vast dat de student niet aan zijn proefstuk toe is. Ook in 2012 werd hij reeds betrapt op examenfraude bij een ander opleidingsonderdeel. Toen had hij voor het examen "....." een wetboek gebruikt waarin hij woorden had geschreven die bruikbaar waren voor het examen. Het feit dat hij voor die fraude ook al eens een sanctie heeft opgelopen, heeft hem er blijkbaar niet van weerhouden om opnieuw examenfraude te plegen.

De student merkt nu weliswaar op tijdens de hoorzitting voor de examencommissie dat die eerste fraude een misverstand was, en dat het voor hem niet duidelijk was dat die informatie niet mocht aangebracht worden in het wetboek. Dit doet echter geen afbreuk aan het feit dat de woorden wel degelijk in het wetboek stonden en door de student zelf waren aangebracht, en dat hij daarvoor ook een sanctie opliep. Die sanctie heeft hij nooit betwist hoewel daartegen beroep open stond, waaruit afgeleid kan worden dat hij zich wel degelijk bewust was van het feit dat hij over de schreef was gegaan en dat zijn gedrag terecht als examenfraude werd aangestipt.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat gezien de omvang van de fraude, het feit dat de student de fraude niet onmiddellijk in zijn volle omvang heeft toegegeven en dus eigenlijk twee keer fraude heeft gepleegd bij hetzelfde examen, en het feit dat het niet de eerste keer is dat hij op examenfraude wordt betrapt, een zware sanctie gerechtvaardigd is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat de sanctie van de uitsluiting hier wel degelijk op zijn plaats is en redelijk verantwoord is. Die uitsluiting kan niet langer duren dan 10 academiejaren. De institutionele beroepscommissie beslist dat een uitsluiting van drie jaar afdoende is als sanctie voor de gepleegde fraude in de omstandigheden zoals hierboven geschetst, en in redelijke verhouding staat tot de ernst van de feiten.

De student voert verzachtende omstandigheden aan, en merkt met name op dat hij zijn fout heeft erkend, dat hij spijt heeft betuigd, en dat hij tot spieken genoodzaakt werd nu hij medicatie innam die het memoriseren van leerstof sterk bemoeilijkt.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat deze omstandigheden niet kunnen leiden tot een verzachting van de straf. Het feit dat hij zijn fout heeft erkend en spijt heeft betuigd, doet immers geen afbreuk aan de ernst van de feiten, te meer daar hij op het examen zelf niet de kans heeft gegrepen om meteen de fraude in zijn volle omvang toe te geven, maar ook nadat de lesgever had vastgesteld dat hij verboden materiaal bij zich had, nog verder fraude heeft gepleegd door niet alle verboden materiaal af te geven.

Het feit dat hij geheugenproblemen heeft ingevolge medicatie die hij inneemt, kan uiteraard zijn spiekgedrag niet rechtvaardigen. Studenten die gezondheidsproblemen ondervinden die hen het studeren bemoeilijken, kunnen een bijzonder statuut aanvragen en bepaalde examenfaciliteiten krijgen aangepast aan hun noden, maar die faciliteiten kunnen hoe dan ook nooit inhouden dat lesmateriaal mag worden gebruikt

dat voor andere studenten verboden is, laat staan dat een student op grond van die gezondheidsproblemen de toelating zou krijgen om te spieken.

De student zelf voert aan dat de tuchtsanctie van uitsluiting gedurende drie jaar kennelijk onredelijk zou zijn. Hij schuift daarvoor diverse argumenten naar voor.

Vooreerst voert hij aan dat de lesgever de inbreuk blijkbaar niet zo ernstig bevond, wat blijkt

uit het feit dat hij de student aanvankelijk toch liet starten met het examen. Dit argument werd hoger reeds weerlegd: uit het feit dat de lesgever de student toch liet starten, kan niet worden afgeleid dat het niet om een ernstige inbreuk zou gaan. Het is immers niet de bevoegdheid van de lesgever om zich hierover uit te spreken, en hij kan de student altijd toelaten om het examen toch verder te zetten in afwachting van een uitspraak van de bevoegde examentuchtinstantie. Bovendien waren op dat ogenblik de feiten nog niet integraal bekend. Toen bleek dat de student nog meer stiften bij zich had dan deze die hij had afgegeven, en frauduleus gedrag bleef vertonen, heeft de lesgever het examen alsnog stilgelegd, waaruit blijkt dat hij de feiten toch niet zo onbelangrijk achtte als de student doet uitschijnen.

De student wijst er ook op dat de tuchtsanctie zware gevolgen heeft, nu hij dit jaar zou afstuderen, en maar 49 studiepunten meer moet afleggen binnen de bacheloropleiding.

De institutionele beroepscommissie is van mening dat de student relatief dicht bij het einde van zijn bacheloropleiding staat, geen reden is om de sanctie te milderen en de sanctie niet onredelijk maakt. Dit gegeven is immers vreemd aan de gepleegde fraude, en maakt de feiten niet minder ernstig. Dat de student zo dicht bij het einde van zijn studies zijn studievoortgang verder afgeremd ziet door de examentuchtsanctie, heeft hij overigens enkel aan zijn eigen gedrag te wijten. Overigens belet de examentuchtsanctie hem enkel om zich de volgende drie academiejaren in te schrijven aan de Niets belet hem om zijn studies verder te zetten aan een andere instelling van hoger onderwijs of zich na de uitsluitingsperiode opnieuw in te schrijven aan de Het gegeven dat tegen dan de aansluitende masteropleiding die hij blijkbaar ook wenst te volgen in studieduur zal zijn verlengd, is bij dit alles niet relevant en maakt de sanctie niet onredelijk. Vooreerst is dit gegeven op dit ogenblik louter hypothetisch, vervolgens moet ook hier worden opgemerkt dat hij het feit dat hij door de examentuchtsanctie afgeremd wordt in zijn studies enkel aan zichzelf te wijten heeft.

Hiermee is meteen ook zijn volgende argument weerlegd, met name dat de tuchtsanctie voor hem gelijk staat met het niet-behalen van een diploma. Hij kan dat diploma ook aan een andere universiteit behalen, of zijn studies na de uitsluitingsperiode hernemen aan de

Ook het gegeven dat hij maar 55 punten leerkrediet meer over heeft, maakt de sanctie niet onredelijk. Aan zijn leerkrediet wordt immers niet geraakt door de sanctie nu hij geen credits verliest. Ook het gegeven dat dit leerkrediet maar amper volstaat om zijn studies af te maken is te dezen niet relevant. Dat zou immers om dezelfde reden niet anders zijn als hem deze examentuchtsanctie niet zou worden opgelegd.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker voert brengt de mogelijke tuchtsancties overeenkomstig artikel, §6 van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) in herinnering. Hij stelt dat er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen de ernst van de feiten en de zwaarte van de tuchtsanctie, omdat de zwaarste van de vier mogelijke sancties werd opgelegd.

Verzoeker ontkent niet zijn poging tot fraude, maar stelt dat hij van in het begin zijn fraude heeft erkend en ook zijn spijt heeft betuigd. Verder ontkent verzoeker dat hij de intentie heeft gehad om nog twee stiften met teksten achter te houden, en dus ook dat hij tweemaal zou hebben willen frauderen.

Inzake de voorheen opgelopen tuchtsanctie argumenteert verzoeker dat uit het gebrek aan beroep hiertegen niet kan worden afgeleid dat hij fraude heeft gepleegd; hij stelt om opportuniteitsredenen geen beroep te hebben ingesteld.

Ook omwille van haar gevolgen beargumenteert verzoeker dat de tuchtsanctie kennelijk onredelijk is; de bestreden beslissing houdt daar volgens verzoeker ten onrechte geen rekening mee. Ter zake verwijst verzoeker naar zijn leerkrediet en de kans dat de aansluitende masteropleiding binnen enkele jaren wordt omgezet tot een tweejarige opleiding. Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing *de facto* tot gevolg heeft dat hij zijn diploma niet zal behalen. Dit alles moet volgens verzoeker mee in rekening worden gebracht in het licht van het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Verzoeker voegt nog toe dat de bestreden beslissing ook kennelijk onredelijk is omdat zij er *in concreto* toe leidt dat hij de reeds aan andere onderwijsinstellingen behaalde creditbewijzen niet meer zal kunnen inzetten bij verwerende partij, omdat zij niet van rechtswege onbeperkt geldig zijn. Verzoeker ziet hierin een wederrechtelijke intrekking van verworven credits.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst dat de keuze van de tuchtsanctie behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de tuchtinstantie, waarbij de Raad slechts beschikt over een marginaal toezicht.

Vervolgens wijst verwerende partij op de motieven die in de bestreden beslissing zijn aangegeven ter adstructie van de opgelegde sanctie, en die er volgens verwerende partij toe leiden dat de sanctie niet kennelijk onredelijk is, te meer nu het niet gaat om de zwaarst mogelijke sanctie – wat een uitsluiting gedurende tien jaar is.

De motieven die verzoeker aanvoert kunnen volgens verwerende partij niet alsnog tot de kennelijke onredelijkheid of onevenredigheid van de bestreden beslissing doen besluiten. Wat de argumenten inzake de betuigde spijt en het gemis aan opzet om twee stiften achter te houden betreft, stelt verwerende partij dat dit respectievelijk geen afbreuk doet aan de ernst van de feiten en indruist tegen de inhoud van het dossier. Ook het betoog van verzoeker omtrent de (gevolgen van de) vorige tuchtrechtelijke veroordeling overtuigen niet; de overtreding is duidelijk vastgesteld en verzoeker heeft de veroordeling niet aangevochten.

Wat de zware gevolgen van de bestreden beslissing betreft, stelt verwerende partij – in essentie – dat zij de beslissing niet onredelijk maken en dat het bovendien onjuist is dat verzoeker zijn studies niet zou kunnen voortzetten. De hervorming van de masteropleiding en de gevolgen ervan worden hypothetisch genoemd. Wat de medische problemen en het werk in de zaak van de ouders betreft, verwijst verwerende partij naar de overwegingen in de bestreden beslissing.

Met betrekking tot het argument dat verzoeker mogelijk problemen zal ondervinden met de geldigheid van verworven credits, stelt verwerende partij in hoofdorde dat dit een nieuw en dus onontvankelijk middel is, en ondergeschikt dat de vrees weinig gegrond voorkomt nu de uitsluiting beperkt is tot drie jaar.

In de wederantwoordnota werpt verzoeker nog op dat verwerende partij er ten onrechte van uit gaat dat het verslag van de tuchthoorzitting met inbegrip van de beweringen van verzoeker omtrent de 'achtergebleven stiften' niet zou worden betwist. Verzoeker stelt dat uit

het ingestelde beroep op zich al blijkt dat verzoeker het niet eens is met de beslissing en evenmin met het daaraan ten grondslag liggende verslag.

Daarnaast gaat verzoeker nog in op de tuchtbeslissing uit 2012; verzoeker blijft het tuchtrechtelijk karakter van de feiten ontkennen.

Verzoeker wijst er ook op dat de invulling van de door hem gekozen opleiding niet aan alle universiteiten dezelfde is.

Beoordeling

Aangezien de bestreden beslissing deels steunt op het gegeven dat dit de tweede tuchtrechtelijke veroordeling van verzoeker is, en verzoeker ter zake betwisting voert, onderzoekt de Raad eerst dit aspect.

Verzoeker is bij beslissing van de examencommissie van 3 juli 2012 schuldig bevonden aan fraude, en hij is daarvoor gesanctioneerd met de melding 'bedrog' voor het betrokken opleidingsonderdeel. In opklimmende volgorde van zwaarte, is dit de tweede van vier mogelijke tuchtstraffen. Verzoeker had tegen deze beslissing beroep kunnen instellen bij de interne beroepscommissie en hij is ook op de mogelijkheid daartoe gewezen, doch hij heeft zulks niet gedaan. Net zoals het geval is bij een strafrechtelijke veroordeling, betekent dit dat verzoeker in juridisch opzicht in de sanctie heeft berust, zowel wat de schuld als wat de strafmaat betreft. Dat verzoeker beweert opportuniteitsredenen te hebben gehad, doet daaraan geen afbreuk. De sanctie is definitief geworden en verzoeker kan ter zake nu geen argumenten meer aanvoeren die er, minstens impliciet, zouden op neerkomen dat die sanctie zou worden gerelativeerd. De bestreden beslissing vermocht op deze voorgaande tuchtrechtelijke veroordeling te steunen, en er dient in de huidige procedure niet meer te worden ingegaan op de argumenten die verzoeker tegen de sanctie van 3 juli 2012 ontwikkelt.

Wat de feiten van 8 september betreft, kon de bestreden beslissing binnen de grenzen van haar beoordelingsbevoegdheid tot de conclusie komen dat verzoeker niet alleen gepoogd heeft te frauderen, maar ook dat hij bij betrapping niet spontaan alle stiften met teksten heeft overhandigd. De Raad ziet geen gebrekkige feitenvinding wat de nummering van de stiften betreft; ongeacht welke nummer er op de kwestieuze stift stond (W1 of W5), moet immers worden vastgesteld dat de docent redenen had om een tweede controle uit te voeren en dat bij die tweede controle nog twee andere stiften in beslag werden genomen. Dat de bestreden beslissing hier twee pogingen tot fraude in ziet, is niet kennelijk onredelijk.

Inzake de beweerde wanverhouding tussen de feiten en de opgelegde sanctie, stelt verzoeker dat een uitsluiting gedurende drie jaar kennelijk onevenredig is. De Raad stelt ter zake vast dat verzoeker eerder reeds met de tweede van vier mogelijke tuchtsancties is gesanctioneerd naar aanleiding van een voorgaand fraudegeval. Het betreft hier thans, zoals hierboven is aangehaald, feiten met een zeker 'tweetrapskarakter', waarmee de tuchtoverheid (in beroep) ook vermocht rekening te houden. Het is niet zo dat thans de zwaarste tuchtsanctie werd opgelegd, aangezien verzoeker ook voor langer, met name een periode tussen drie en tien jaar uitgesloten had kunnen worden. Bij de beoordeling van de zwaarte van de sanctie moet niet alleen rekening worden gehouden met de aard van de sanctie, maar ook met de duurtijd ervan. De opgelegde sanctie is naar oordeel van de Raad niet kennelijk onevenredig.

Het is verder niet zo dat de bestreden beslissing aan verzoeker reeds behaalde credits zou ontnemen. Wat hier voorligt, is in dat opzicht niet vergelijkbaar met de feiten zoals ze zich voordeden in het dossier nr. 2010/019 waar verzoeker naar verwijst. Een weigering tot verdere inschrijving in toekomstige academiejaren doet noch rechtstreeks noch onrechtstreeks uitspraak over reeds behaalde credits. De vrees voor een actualiseringsprogramma is, gelet op de gewijzigde bepalingen van artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs, evenmin ernstig. Het middelonderdeel mist in dat opzicht feitelijke grondslag.

De Raad is geen beginsel van behoorlijk bestuur bekend dat een tuchtoverheid in het hoger onderwijs ertoe zou verplichten de vakinhouden en opleidingsonderdelen en –opbouw aan andere instellingen na te gaan, alvorens aan de student een bepaalde tuchtsanctie zou kunnen worden opgelegd. Ook in dat opzicht overtuigt de (in de wederantwoordnota aangevoerde) argumentatie niet.

Er zouden redenen kunnen zijn om de feitelijke gevolgen van een tuchtsanctie te betrekken bij het onderzoek naar de evenredigheid. De Raad verwijst illustratief naar het tuchtcontentieux in het secundair onderwijs, waar een onmiddellijke definitieve uitsluiting kennelijk onevenredig kan worden bevonden wanneer zij laat in het schooljaar wordt opgelegd en daardoor als bijkomend effect heeft dat de leerling een hoog risico loopt een schooljaar te verliezen.

Te dezen voert verzoeker evenwel geen voldoende concrete gevolgen aan opdat zij binnen de grenzen van de redelijkheid tot een mildering van de sanctie zouden moeten leiden.

Verwerende partij kan worden bijgetreden dat verzoeker geen recht op inschrijving verliest aan andere universiteiten, en dat de mogelijke risico's op problemen al te hypothetisch lijken nu verzoeker effectief aan een andere universiteit voor bepaalde vakken ingeschreven is geweest, en uit niets blijkt dat dit in de toekomst niet meer mogelijk zou zijn. Ook de argumenten die worden aangehaald met betrekking tot het verlies van credits zijn al te hypothetisch, te meer nu verwerende partij aangeeft dat de wijzigingen in de masteropleiding die verzoeker aan de einder meent te zien, eerder onwaarschijnlijk zijn. Dit zijn bovendien gevolgen van secundaire aard, die in tegenstelling tot wat hiervoor als voorbeeld in het secundair onderwijs is aangehaald, niet rechtreeks in oorzakelijk verband staan met de bestreden beslissing.

De bestreden beslissing heeft ten slotte akte genomen van de ingeroepen verzachtende omstandigheden – het erkennen van de fout, het betuigen van spijt, de 'noodzaak' tot spieken omwille van medische problemen – en heeft deze overwogen, om tot de beslissing te komen dat deze elementen niet tot een mildere straf kunnen leiden. Het kan niet kennelijk onredelijk worden genoemd dat de bestreden beslissing in deze elementen geen werkelijk verzachtende omstandigheden heeft gezien.

Alles samengenomen is de beroepsinstantie haar discretionaire bevoegdheid niet te buiten gegaan bij het nemen van de bestreden beslissing, die door de Raad niet als kennelijk onredelijk of kennelijk onevenredig wordt aangemerkt.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/366 - 11 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Hebbende als raadsman [REDACTED]
Kantoorhoudende te [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de hem een examencijfer van 2/20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]', en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding Bachelor in elektronica - ICT.

Het beroep betreft de examenbeslissing van 10 september 2014 voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' (2/20).

Verzoeker stelde op datum van 14 september 2014 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 26 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie oordeelde dat alle grieven van verzoeker ongegrond zijn.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2014 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat verzoeker zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, in samenhang met het redelijkheidsbeginsel en het onpartijheidsbeginsel.

Argumenten van de partijen

Verzoeker betwist een aantal feitelijkheden waarop de bestreden beslissingen gesteund zijn. Hij stelt dat beide opdrachten werkten zoals werd gevraagd, en merkt op dat de benodigde onderdelen om de opdrachten succesvol af te werken waren toegevoegd en werkten.

Verzoeker argumenteert dat er wel kalenders beschikbaar waren, en dat er een klikbare opsomming van data en evenementen was. Hij voert aan dat na aanklikken een detailweergave beschikbaar werd en dat alle dagen waarop een evenement was gepland, in de lijst weergegeven werden. Verzoeker stelt verder nog: dat het mogelijk is om activiteiten toe te voegen en te verwijderen en dat een kalender niet noodzakelijk een volledig overzicht van elk mogelijk tijdstip in een bepaalde tijdspanne moet zijn. Hij verwijst naar de betekenis in het woordenboek. Verzoeker betoogt dat de homepagina's wel relevant zijn daar de docent aangegeven heeft dat deze de nodige "call-to-actions" moet bevatten. Hij voert aan dat bij beide projecten de registratiemogelijkheden eenvoudig zijn en in het oog springen, dat elk item aanklikbaar was en dat er na het inloggen een detailpagina verscheen. Verzoeker betwist dat een standaarddesign Bootstrap werd overgenomen en stelt dat dit niet mogelijk is. Hij voert aan dat het niet verplicht was om *sample data* na het uploaden beschikbaar te hebben. Verzoeker erkent dat de databankconnectie tijdens de mondelinge verdediging niet werkte (er konden geen data geschreven worden), maar stelt dat alles werkte toen hij de opdracht uploadde. Verzoeker doet gelden dat hij bovendien alles getest heeft op de webspace. Hij betwist ook nog het feit dat een bepaalde verwijderfunctie niet goed zou werken daar de evenementen niet uniek waren.

Verzoeker betwist eveneens dat het niet-werken van de opdracht aantoonde dat hij de data naar de online map heeft gekopieerd zonder te controleren of de bestanden ook werkten. Hij stelt dat hij wel degelijk de opdracht heeft getest en dat hij wel degelijk kon lezen en schrijven. Verzoeker voert aan dat de lees- en schrijfrechten van de database op elk moment aangepast kunnen worden door de beheerder van de webruimte en niet door de student. Hij merkt op dat de interne beroepsinstantie niet aantoonde dat er geen technische problemen waren bij de productomgeving.

Verzoeker voert in een *tweede onderdeel* aan dat de opdracht duidelijk was, maar dat de docent een andere interpretatie had van de opdrachtschrijving dan hijzelf. Hij stelt dat hij geen verduidelijking had gevraagd omdat hij meende dat hij de opdracht heeft uitgevoerd zoals werd gevraagd. Verzoeker argumenteert dat 'aanmaken' en 'toevoegen' een andere betekenis hebben, maar wijst er op dat de opgave helemaal niet duidelijk maakt dat de evenementen van elders moeten komen. Hij stelt dat bij het maken van de kalender immers geen bestaande evenementen beschikbaar waren zodat om een evenement aan de kalender toe te kunnen voegen, het eerst moet bestaan en aangemaakt moet worden. Verzoeker licht toe dat hij ervoor gezorgd heeft dat een gebruiker een evenement kan aanmaken zodat die vervolgens in de persoonlijke kalender kan worden toegevoegd. Hij stelt dat eveneens activiteiten uit de kalender van iemand anders toegevoegd kunnen worden.

Verzoeker voert voorts aan dat hij vooreerst onvoldoende feedback kreeg tijdens de mondelinge verdediging omdat de docent geen antwoord gaf op de vraag waarom hij twee dagen nadat hij de opdracht had getest plots niet meer kon schrijven naar de database. Hij verwees daarbij naar het volgende academiejaar. Hij stelt dat deze vraag relevant was om de docent aan te sporen na te gaan of de wegschrijffunctie niet per toeval was uitgeschakeld. Hij werpt op dat het moment van het examen het enige moment is waarop verzoeker feedback krijgt. Verzoeker stelt dat de docent na het examen in antwoord op zijn vraag om uitleg, heeft laten weten dat hij niet meer uitleg kon geven dat wat er reeds op het mondeling examen werd meegedeeld. Hij stelt ook dat de docent ongepast reageerde tijdens het feedbackmoment op 17 september 2014. Verzoeker stelt dat hij over de opdracht een klein beetje feedback gaf, maar onvoldoende om een 2/20 te rechtvaardigen.

Verzoeker voert aan dat tijdens de feedbacksessie enkel werd gezegd dat de opdracht niet goed was en dat het volgende keer misschien beter zal gaan. Hij stelt dat hij het nut niet inzag van feedback na de eerste examenkans. Verzoeker argumenteert dat immers alle feedback werd gegeven tijdens het mondelinge examen zelf. Hij beweert dat hij ondanks het niet-deelnemen aan de feedbacksessies toch vooruitgang kon maken doordat hij overlegde met medestudenten en constant werkte aan de hand van de slides en de voorbeeldfilmpjes van de docent.

Verzoeker voert aan dat hij geen beoordeling op zijn code heeft gekregen.

Daarnaast werpt verzoeker op dat de docent niet objectief is daar deze reeds onterecht bij een vorige zittijd 2/20 heeft gegeven voor dagelijks werk, hoewel verzoeker steeds aanwezig was en alle opdrachten tijdens het labo had gemaakt. Hij betwist dat deze niet online werden geplaatst.

Verzoeker stelt ten slotte dat hij door de bestreden beslissing gedwongen wordt om telkens op maandag in de les aanwezig te zijn zodat hij niet voltijds kan werken.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat uit de videofragmenten duidelijk blijkt dat het ingeleverde werk foutmeldingen gaf bij de elementaire basisfunctionaliteit die gevraagd was in de opgave (aanmaken van een evenement). Zij stelt dat in tegenstelling tot wat verzoeker beweert, behalve het inloggen bijna niets werkte:

- Er was geen kalender (terwijl dit nu juist deel van de opdracht was):

Het feit dat de site een klikbare opsomming van data en bijhorende evenementen zou hebben bevat volstaat niet. Een klikbare opsomming of lijst is geen kalender in de gebruikelijke zin van het woord. Een kalender veronderstelt een bepaald tijdsschema. Met een kalender wordt dus een jaar-, maand-, week- of dagkalender bedoeld. De andere studenten hebben de opgave wel begrepen. Indien de opgave voor de Student niet duidelijk was, dan had hij zich hierover dienen te informeren.

- Er waren geen relevante homepagina's, overzichtspagina's en detailpagina's:

Zij stelt dat de ingeleverde opdracht niet voldeed aan de criteria. Zelfs los van de problemen met de databankconnectie en het niet uitvoeren van de web API (zie verder) is dat op zich reeds een reden om een zware onvoldoende te verantwoorden.

- Er was geen design

Uit de screenshots (zie screenshots 'hyde.png' = 'kalendor.png') blijkt dat het ontwerp bijna volledig heeft overgenomen van een bestaande oplossing. Het doet er weinig toe of dit nu Bootstrap is of een ander framework. Overeenkomstig het Huishoudelijk Reglement webvakken (art. 1.1.4) mogen de studenten vrij beschikbare codebibliotheken en -fragmenten gebruiken, doch slechts voor het oplossen van een beperkt deel van de opgave en nits duidelijke bronvermelding. Een bestaand design haast ongewijzigd indienen, is niet toegelaten, nu dit een vorm van plagiaat uitmaakt.

- Er waren geen *sample data*

Hoewel nergens uitdrukkelijk vermeld staat dat de sites sample data moeten bevatten, werd hierop in voorgaande projecten meermaals gewezen en hebben andere studenten dit wel zo begrepen. Ook zonder de verplichting sample data toe te voegen, moeten tijdens de mondelinge verdediging wel data kunnen worden toegevoegd, anders blijft er niet veel meer over dan een lege site (zie ook verder onder 4.2)

- Er was geen werkende databankconnectie:

De databankconnectie werkte niet, wat ook niet betwist wordt door verzoekende partij. Zij stelt dat verzoekende partij niet bewijst dat de opdracht na uploaden werkte. Zij stelt dat in ieder geval in de opgave uitdrukkelijk wordt gevraagd dat het eindproduct moet werken (en getest zijn) in een normale productie-omgeving: " (...) *je oplossing moet online testbaar zijn*

op uw persoonlijke webspace (ikdoeict.net). Het publiceren van je applicatie maakt een belangrijk deel uit van de oefening. Voeg de exacte URL van je project toe in een readme.txt bestand. Neem grondig de richtlijnen van het document "huishoudelijk reglement webvakken" door (...)"

Het probleem met de databankconnectie waarbij verzoeker alleen kon lezen (inloggen) maar niet schrijven (dus niet registreren), toont aan dat de student alle bestanden van zijn lokale oplossing naar de online map heeft gekopieerd, zonder te controleren of de online versie ook werkte. De studenten hebben daar meermaals op geoefend doorheen het jaar en worden er bovendien uitdrukkelijk op gewezen in de examenopgave:

" (...) je oplossing moet online testbaar zijn op uw persoonlijke webspace (ikdoeict.net). Het publiceren van je applicatie maakt een belangrijk deel uit van de oefening. Voeg de exacte URL van je project toe in een readme.txt bestand. Neem grondig de richtlijnen van het document "huishoudelijk reglement webvakken" door (...)"

Verwerende partij stelt dat het vaak voorkomt dat op een persoonlijke ontwikkel-PC de code wel werkt, maar dat geen rekening gehouden wordt met de beperkingen en de vereisten van een productieomgeving. Zij merkt op dat het tot de beroepsspecifieke competenties behoort om daarmee om te gaan.

Verwerende partij argumenteert dat de technische argumenten van verzoeker geen steek houden. Zij stelt dat het niet mogelijk is dat de opdracht zou gewerkt hebben omdat:

- verzoeker heeft nagelaten de map `www/Kalendor/Images/Avatars` schrijfrechten te geven, waardoor de avatar upload niet werkte (zie videofragment)
- de tabellen van de online databank niet gekoppeld waren (zie screenshot 'Combella.png'), terwijl de code uitging van lokale tabellen, die wel gekoppeld waren (zie screenshots 'Evenementor.png' en 'Kalendor.png')

Zij stelt dat dit tevens de fouten bij bepaalde acties verklaart. Het klopt volgens haar niet dat verzoeker na het uploaden alles getest zou hebben. Zij stelt dat dit, samen met het feit dat het verplichte webAPI gedeelte niet uitgevoerd werd, volstaat om het cijfer te verantwoorden. Zij verwijst daarbij naar de evaluatiecriteria:

"Indien aan één van de volgende voorwaarden flagrant niet voldaan is, is het resultaat 0:

- (...)
- *voor het tweede project is MVC4 en web API's gebruikt (...)"*
- (...)

Indien de opgave uit twee deelsites bestaat (zoals vaak bij tweede zit): een flagrante onvoldoende op een van de twee deelsites (denk 6/20 of minder) kan leiden tot een 0/20 voor het gehele project."

Verwerende partij repliceert verder dat er geen probleem was met de productieomgeving daar andere studenten geen problemen met hebben ervaren, ook niet in tweede zit. Zij stelt dat er wel degelijk lees- en schrijfrechten op de databank waren (zie screenshot 'combella student 1.png'). Zij stelt dat niet ingezien kan worden waarom de beheerder van de webruimte de schrijfrechten zou wijzigen en welk belang hij daarbij zou hebben. Zij wijst er bovendien op dat het voor de beheerder niet mogelijk is om de lees- en schrijfrechten op de databank aan te passen, daar enkel het wachtwoord van een databankgebruiker door de beheerder kan worden veranderd (zie screenshots 'combella beheerder 1.png' en 'combella beheerder 2.png').

Verwerende partij zet uiteen dat de opgave bestond uit de ontwikkeling van twee deelsites en dat het op basis daarvan dan ook duidelijk is dat deel 1 de functionaliteit 'toevoegen' betrof en deel 2 de functionaliteit 'aanmaken'. Zij stelt dat de opgave duidelijk is en geen ruimte tot interpretatie laat. Verwerende partij wijst erop dat het merendeel van de studenten de

opdracht wel met succes heeft uitgevoerd en dat, indien de opgave niet duidelijk was, verzoeker de mogelijkheid had om toelichting te vragen aan de docent. Zij wijst er ook dat verzoeker na de eerste examenkans geen feedback heeft gevraagd en dat hij intern beroep heeft ingesteld alvorens feedback te vragen.

Verwerende partij argumenteert verder dat, hoewel het antwoord van de docent op de vraag waarom wegschrijven 'plots' niet meer mogelijk was misschien als weinig diplomatisch werd ervaren, verzoeker wel moet begrijpen dat een examen niet de plaats is waar een docent vorming of uitleg geeft aan de student. Zij stelt dat het antwoord in geen geval van aard is om de evaluatie zelf in vraag te stellen, nu de verschillende tekortkomingen objectief konden worden vastgesteld en bewezen worden aan de hand van videofragmenten en screenshots. Zij merkt op dat de schrijfrechten niet (per toeval) werden uitgeschakeld door iemand anders. Verwerende partij stelt dat de bewering dat het onder studenten algemeen geweten zou zijn dat de feedbacksessies bij de docent niet constructief en niet verhelderend zouden werken, pure stemmingmakerij is en niets afdoet aan de regelmatigheid van de evaluatie.

Daarnaast betoogt verwerende partij dat de score werd samengesteld op basis van de vooraf gekende evaluatiecriteria, en het (gemiddelde van het rekenkundig en meetkundig) totaal is van de punten die de verzoeker scoorde op de verschillende onderdelen m.b.t. functionaliteit en uitvoering. Zij stelt dat de score wel rekening hield met de code, maar dat deze code elementaire fouten bevat.

Zij merkt op dat verzoeker zelf toegeeft dat zijn sites geen sample data bevatten en dat er dus geen vooraf bestaande evenementen op stonden. Verwerende partij voegt daaraan toe dat uit de videofragmenten bovendien blijkt dat het niet mogelijk was een nieuw evenement aan te maken. Zij stelt dat een evenement dat niet kan worden aangemaakt, achteraf ook niet worden toegevoegd of verwijderd. Zij werpt op dat de oplossing niet voldeed aan de technische verwachtingen.

Verwerende partij besluit dat dagelijks werk niet enkel steunt op loutere aanwezigheid tijdens de labosessies, maar dat actieve deelname vereist is. Zij stelt dat de theorie in een voldoende mate beheerst moet worden om te kunnen toepassen tijdens de labosessies en dat de oefeningen thuis voorbereid moeten worden. Zij licht toe dat verzoeker in de helft van de gevallen zijn werk niet online heeft geplaatst. Zij stelt ook dat dit alles irrelevant is daar het betrekking heeft op het cijfer uit de eerste zit en er thans een volledig nieuwe beoordeling voorligt, los van dagelijks werk.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van een student niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissingen niet onregelmatig tot stand zijn gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk zijn.

De Raad is van oordeel dat het binnen het kader van de opdracht duidelijk was hoe 'aanmaken' en 'toevoegen' voor 'webprogrammering' redelijkerwijs geïnterpreteerd moesten worden, en dat het feit dat verzoeker de opdracht klaarblijkelijk anders geïnterpreteerd heeft louter te wijten is aan hemzelf. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie oordeelde dat de opdracht niet technisch correct werd uitgevoerd.

Verzoeker betwist een aantal feitelijkheden in verband met de werkbaarheid en uitwerking van zijn haar opdracht. Verzoeker toont daarbij evenwel niet aan zijn opdracht wel degelijk werkte en dat het niet-werken op het examenmoment te wijten is aan een vorm van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden buiten zijn wil, te meer daar de opdracht volgens verwerende partij nooit kon werken wegens cruciale fouten.

Het valt aan verzoeker toe om het bewijs te leveren dat hij de relevante competenties heeft verworven. Indien een student onvoldoende laat blijken de vereiste competenties te bezitten, is het logisch dat een onvoldoende wordt toegekend. De Raad merkt op dat het door verzoeker niet wordt betwist dat de examenopdracht niet afdoende werkte op het examenmoment zelf, wat op zichzelf, gelet op de reeds gekende evaluatiecriteria en de

duidelijke gecommuniceerde verantwoordelijkheden van verzoeker, voldoende is om tot een onvoldoende in hoofde van verzoeker te besluiten. De Raad kan binnen de grenzen van zijn controlebevoegdheid niet vaststellen dat de feiten (o.a. een onvolledige en onjuiste codering) waarop de bestreden beslissing (2/20) steunt kennelijk onjuist zijn.

De Raad is van oordeel dat verzoeker niet op ernstige wijze tegensprekt dat het werk dat door hem werd ingeleverd niet voldeed aan de criteria en ook nooit kon werken wegens cruciale fouten in de codering. Ter zake zij opgemerkt dat verzoeker op geen enkele wijze aantoonde dat een derde na het uploaden de schrijfrechten van zijn bestanden heeft gewijzigd zodat dit niet meer kon werken. De Raad is overigens van oordeel dat gelet op de objectieve feiten die de score schragen, verzoeker ook niet overtuigend aantoonde dat er sprake is van vooringenomenheid van de docent. Uit het voorgaande blijkt dat de score afdoende steunt op overtuigende motieven die de beslissing kunnen dragen. De gedetailleerde kritiek op de motivering van de beroepsbeslissing raakt veelal overtuigende motieven zodat, gelet op het door de Raad gegrond bevonden karakter van de dragende motieven, deze grieven niet tot een vernietiging kunnen leiden.

De Raad wijst er bovendien op dat het vaste rechtspraak is dat een slechte begeleiding (*in casu* geen of gebrekkige feedback) er, behoudens uitzonderlijke omstandigheden (i.e. omstandigheden die de betrouwbaarheid van de evaluatie in het gedrang brengen), niet toe leidt dat een ongunstige evaluatie in een voor de student meer gunstig evaluatie kan of moet worden omgezet. De Raad brengt te dezen vooreerst onder de aandacht dat verzoeker niet heeft deelgenomen aan de feedback na de eerste examenkans en dat er naar het oordeel van de Raad, gelet op de evaluatie van het dagelijks werk tijdens het academiejaar, gelegenheid was om feedback en begeleiding te bekomen bij de opdrachten tijdens de labo's. Bovendien merkt de Raad op dat een eventueel gebrek aan uitleg tijdens of na het herexamen op zich de evaluatie van de tweede examenkans niet onregelmatig maakt.

Het feit dat verzoeker het vak moet hernemen en aldus opnieuw aanwezig moet zijn in de lessen waardoor hij gehinderd wordt in zijn professionele activiteiten is naar het oordeel van de Raad niet van aard om de bestreden beslissing in het gedrang te brengen. Gelet op het gehele dossier is de Raad van oordeel dat het toegekende cijfer (2/20) wel hard kan overkomen, maar desalniettemin op regelmatige wijze tot stand is gekomen en niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is.

Het middel is ongegrond.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

Rolnr. 2014/366 – 11 december 2014

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/371 - 11 december 2014

Inzake [REDACTED]

hebbende als raadsman [REDACTED]
kantoor houdende te [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekster tekent beroep aan tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 19 september 2014, waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk doch ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor ergotherapie.

Op 27 augustus 2014 neemt zij deel aan het de tweede examenkans voor het opleidingsonderdeel [REDACTED]. Bij de tweede examenkans wordt het examencijfer uitsluitend bepaald door de resultaten op het mondeling examen. Met de permanente evaluatie doorheen het academiejaar wordt geen rekening meer gehouden.

De dag voorafgaand aan het examen ontvangt de student vier casussen die met het oog op het examen kunnen worden voorbereid. Het examen zelf wordt door een jury simultaan afgenomen van twee studenten. Het betreft een mondeling examen, waarbij gebruik mag worden gemaakt van een schriftelijke voorbereiding, doch zonder deze 'af te lezen'.

Beide studenten worden om beurten aangeduid om als eerste een vraag te beantwoorden. De andere student werd dan gevraagd het gegeven antwoord aan te vullen.

Verzoekster behaalde een examencijfer van 8/20.

Bij verzoekschrift van 16 september 2014 diende verzoekster intern beroep in bij de interne beroepscommissie van verwerende partij. Verzoekster voerde daarbij vier middelen aan. In een *eerste middel* achtte verzoekster artikel [REDACTED] van het studiecontract geschonden, doordat het examen niet op de meest objectieve wijze werd georganiseerd opdat verzoekster de kans zou krijgen om haar competenties te bewijzen, met name doordat de medestudente vaker als eerste werd aangeduid om een vraag te beantwoorden en doordat verzoekster niet werd toegelaten om een vraag te trekken bij loting.

In een *tweede middel* beriep verzoekster zich op een schending van artikel II.276, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoekster voerde aan dat de daarin gewaarborgde gelijke behandeling van de studenten niet werd gewaarborgd doordat beide studenten niet in gelijke mate als eerste aan bod kwamen om een vraag te beantwoorden.

In een *derde middel* stelde verzoekster dat de vraagstelling niet transparant was, doordat het voor haar onduidelijk was of zij het antwoord dat door de medestudente was gegeven enkel diende aan te vullen, dan wel of zij de vraag volledig met een eigen antwoord diende te hernemen.

In een *vierde middel* achtte verzoekster de motiveringsplicht geschonden, doordat na de proclamatie en de nabespreking een uitgetypte versie is opgesteld van de handgeschreven notities van één van de examinatoren, een handeling waarin verzoekster een motivering *post factum* ziet.

Het intern beroep werd behandeld door de interne beroepscommissie in zitting van 19 september 2014. Verzoekster, bijgestaan door haar raadsman, werd gehoord. Verzoeksters beroep werd ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

Inzake het *eerste middel* oordeelde de beroepscommissie dat de door verzoekster geciteerde bepaling erin voorziet dat het trekken van een vraag kan worden uitgesloten wanneer dit omwille van de te evalueren competenties niet mogelijk is. Deze voorwaarde wordt vervuld geacht omwille van de samenstelling van de jury en het feit dat de te bevragen casussen op voorhand ter voorbereiding zijn meegedeeld.

Verzoeksters *tweede middel* werd verworpen op grond van het motief dat het uitgeschreven schema aantoont dat beide studenten op gelijke wijze werden behandeld inzake de vraagstelling.

Het transparantiebeginsel dat in het *derde middel* was aangevoerd, werd afgewezen omdat alle studenten op voorhand over de wijze van examineren zijn ingelicht, zij de mogelijk bevroegde casussen hebben kunnen voorbereiden en zij hun schriftelijke voorbereiding ter ondersteuning mogen gebruiken op het mondeling examen. Verder wordt de stelling bijgevallen dat verzoekster ook foute antwoorden van de andere studenten niet kon rechtzetten en daardoor blijk gaf van een gebrekkige kennis.

Het *vierde middel* werd verworpen op grond van het motief dat de achteraf uitgetypte feedback door de docent werd gebruikt om verzoekster uitleg te geven over de vastgestelde gebreken, wat slechts kan gebeuren nadat het mondeling examen heeft plaatsgevonden.

Het intern beroep wordt aldus door de interne beroepscommissie verworpen bij beslissing van 19 september 2014. Dit vormt de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

De bestreden beslissing heeft het intern beroep van verzoekster ontvankelijk verklaard. Op grond van de meegedeelde stukken ziet de Raad geen redenen om er anders over te oordelen.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van huidig beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoekster beroept zich in een eerste middel op een schending van het studiecontract.

Argumenten van de partijen

Verzoekster stelt in een *eerste onderdeel* dat artikel [REDACTED], lid 1 Studiecontract bepaalt dat het examen zo georganiseerd moet worden dat de student op een zo objectief mogelijke wijze de kans moet krijgen om de competenties te bewijzen, wat niet het geval is. Zij stelt dat een mondeling examen met verschillende studenten tegelijkertijd, waarbij één student als eerste dient te antwoorden en de medestudente(n) dien(t)(en) aan te vullen slechts op objectieve

wijze aan de studenten de mogelijkheid kan geven om hun competenties te bewijzen indien alle studenten in gelijke mate als eerste aan het woord worden gelaten. Zij merkt op dat *in casu* geen dergelijk evenwicht voorhanden was. Verzoekster stelt dat de medestudente beduidend meer als eerste het woord werd verleend (verhouding 7/4) en dat die medestudente op alle hoofdvragen als eerste mocht antwoorden, zodat zijzelf zich noodgedwongen diende te beperken.

In een *tweede onderdeel* beroept verzoekster zich op een schending van artikel [REDACTED], vierde lid van het studiecontract. Deze bepaling schrijft voor dat de student, ten einde de maximale objectiviteit te waarborgen, zijn vraag moet kunnen trekken tenzij dit omwille van de aard van de te evalueren competentie(s) niet mogelijk is. Te dezen heeft geen van beide studenten op het examen van verzoekster de vraag of casus die werd voorgelegd, kunnen trekken. Verzoekster is van oordeel dat de bestreden beslissing ten onrechte verwijst naar de in het artikel opgenomen uitzonderingsgrond, omdat volgens verzoekster deze uitzondering slechts kan worden toegepast wanneer het algemene principe niet kan worden gevolgd, een voorwaarde die verzoekster niet vervuld ziet op grond van het loutere feit dat er werd gewerkt met een wisselende jury. Verder stelt verzoekster dat wat is bepaald in de 'leidraad mondelinge examens voor lesgevers' haar niet kan worden tegengesteld omdat dit een louter intern document is waarvan verzoekster voorafgaand aan de procedure niet op de hoogte was. Ten slotte stelt verzoekster dat omwille van de aard van de geschonden bepaling, zij geen belangenschade dient aan te tonen om zich hierop te kunnen beroepen. Ondergeschikt voert verzoekster aan dat de bevraagde casus de moeilijkste van de vier was.

Verwerende partij verwijst in de antwoordnota naar de toelichting die ter zake in de bestreden beslissing is gegeven. Verder argumenteert zij dat niet kan worden begrepen hoe het op voorhand meedelen van de vier mogelijk te bevragen casussen in strijd zou kunnen zijn met de in het aangehaalde artikel beoogde objectiviteit. Wat de verwijzing naar de 'leidraad mondelinge examens voor lesgevers' betreft, wijst verwerende partij erop dat artikel [REDACTED] van het studiecontract zijnerzijds de mogelijkheid laat aan de opleidingen op van de algemene regelingen af te wijken, op voorwaarde dat "zowel de algemene examenregeling als de wijzigingen, afwijkingen en aanvullingen via de communicatiekanalen van de hogeschool aan de betrokken studenten worden bekendgemaakt." Ter zake stelt verwerende partij dat de wijze van vraagstelling aan de hand van een powerpoint aan de studenten werd toegelicht, zowel in een presentatie op 19 mei 2014 als navolgend via algemene bekendmaking op het digitaal leerplatform. Verwerende partij verwijst naar het lesrooster dat deze toelichting bevat en naar de betrokken powerpoint, en stelt dat deze ruime bekendmaking afdoende is om te voldoen aan de voorwaarde gesteld in artikel [REDACTED] van het studiecontract. De conclusie is, nog steeds volgens verwerende partij, dat er geen sprake is van een gemiste kans om een andere – gemakkelijkere – vraag te trekken.

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster dat van de bepaling van artikel [REDACTED] gebruik zou kunnen worden gemaakt, aangezien dit artikel enkel betrekking heeft op de voorschriften inzake de wijze van bekendmaking van de examenregeling, de wijzigingen, afwijkingen en aanvullingen. Verzoekster stelt dat uit dit artikel niet blijkt wanneer van de algemeen voorgeschreven examenregeling kan worden afgeweken, en dat de mogelijkheid tot afwijking moet worden nagegaan in de desbetreffende passage van het studiecontract. Te dezen is volgens verzoekster de regel opgenomen in artikel [REDACTED] van het studiecontract, waarbij enkel in een afwijkingsmogelijkheid is voorzien wanneer het trekken van een vraag niet mogelijk zou zijn ingevolge de aard van de te evalueren competenties. Bovendien, zo argumenteert verzoekster, is ook op het document [REDACTED] 'Richtlijnen bij het examen 2013-2014' nergens bepaald dat de examinerator bepaalt over welke casus de student zal worden ondervraagd, en werd dit ook bij de mondelinge toelichting bij de powerpoint niet gesteld.

Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op een schending van artikel II.276 van de Codex Hoger Onderwijs.

Argumenten van de partijen

Deze bepaling schrijft voor dat alle studenten gelijk moeten worden behandeld, wat volgens verzoekster inhoudt dat de studenten ook bij het afnemen van een examen op gelijke wijze moeten worden behandeld. Verzoekster acht deze bepaling geschonden doordat, samengevat, haar medestudente merkelijk vaker werd aangeduid om als eerste te antwoorden. De feitelijke onderbouwing loopt verder gelijk met wat in het eerste middel is uiteengezet. Verzoekster werpt aan de bestreden beslissing verder tegen dat ten onrechte geen rekening is gehouden met de verklaring van de betrokken medestudente op een sociale netwerksite. Zij stelt ook dat uit het uitgeschreven schema duidelijk blijkt dat haar medestudente merkelijk vaker werd aangeduid om als eerste te antwoorden.

Verwerende partij repliceert dat de redenering van verzoekster vast hangt aan de eigen interpretatie die zij geeft aan een aantal pijlen op een aantekenblad, terwijl verzoekster het verduidelijkte uitgetypte schema niet wil aanvaarden omdat het een beoordeling achteraf zou zijn. Verwerende partij licht toe dat de uitgetypte versie werd opgemaakt om de student bij de feedback een beter inzicht te kunnen geven over het verloop van het examen, en dat er geen tegenspraak met de geschreven nota's kan worden vastgesteld. Het gaat met andere woorden volgens verwerende partij niet om een achteraf 'gecreëerd' of nieuw document; bovendien was er op het ogenblik dat de uitgetypte versie tot stand kwam nog geen sprake van enige procedure.

De wederantwoordnota herneemt wat dit middel betreft het verzoekschrift.

Derde middel

Verzoekster beroept zich in een derde middel op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Argumenten van de partijen

In een derde middel bekritiseert verzoekster de onvoldoende transparante werkwijze bij de vraagstelling. Verzoekster stelt dat zij op het mondeling examen, nadat de medestudente had geantwoord, werd verzocht het antwoord van de medestudente aan te vullen, waarbij verzoekster ervan uitging dat zij niet moest herhalen wat die medestudente had uiteengezet. Aldus antwoordde verzoekster enkel met een aanvullende uiteenzetting. Verzoekster stelt dat de examinatoren bij de mondelinge nabespreking meedeelden dat haar antwoorden te beperkt waren, en dat zij (pas) daar te horen kreeg dat van haar werd verwacht dat zij wel degelijk de vraag *ab initio* diende te beantwoorden, ongeacht wat de medestudente al dan niet reeds had geantwoord. Deze verwachting was volgens verzoekster op het examen alles behalve duidelijk. Verzoekster stelt dat zij bijgevolg is misleid over de verwachtingen op het examen en dus geen eerlijke kans heeft gekregen. Ten slotte werpt verzoekster aan de bestreden beslissing tegen dat haar bij de nabespreking niet zozeer ten kwade werd geduid dat zij bepaalde door de medestudente foutief gegeven antwoorden niet kon rechtzetten, maar wel degelijk dat zij het reeds gegeven antwoord niet had hernomen.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat alle studenten over de wijze van evalueren werden geïnformeerd. Zij hebben de kans om de vier casussen die kunnen worden behandeld, vooraf, alleen of in groep, voor te bereiden. De student mag zijn schriftelijke voorbereiding ter ondersteuning meenemen naar het examen, maar er wordt niet afgelezen en het accent ligt op de mondelinge presentatie. Verder wordt bevestigd dat geloof wordt gehecht aan de toelichting die door de opleiding in de interne beroepsprocedure werd gegeven, met name dat verzoekster foutieve antwoorden van de medestudente niet kon rechtekken, wat duidt op een gebrek aan kennis. Bovendien werd volgens verwerende partij op het einde van het examen aan beide studenten gevraagd of ze nog iets hadden voorbereid wat nog niet aan bod was gekomen, waarbij dus de mogelijkheid werd geboden om eventueel nog eigen accenten toe te voegen. Geen van beide studenten ging hierop in.

De wederantwoordnota herneemt wat dit middel betreft het verzoekschrift.

Beoordeling over het eerste, tweede en derde middel gezamenlijk

De Raad wijst er vooreerst op dat een docent over ruime autonomie beschikt bij het organiseren van een examen zodat deze vrij de vorm van het examen, de vraagstelling en de wijze waarop de vragen dienen beantwoord te worden kan bepalen voor zover daarbij de grenzen van de redelijkheid niet worden overschreden.

In dat opzicht heeft de Raad reeds eerder geoordeeld dat aan studenten bij een mondeling examen voldoende de kans moet geboden worden om hun competenties te laten blijken. De Raad merkt daarbij op dat, hoewel examens niet vergelijkend van aard zijn, de docent er over moet waken dat aan alle studenten dezelfde kansen op het laten blijken van competenties worden geboden. Dit geldt *a fortiori* indien de vorm van het examen niet uitgaat van een zuiver individueel af te leggen examen, maar van een examenvorm waarbij er tegelijkertijd bij meerdere studenten gepeild wordt naar de te bereiken competenties. De Raad stelt vast dat deze visie wordt verankerd in artikel, eerste lid van het Studietoeloven.

Naar oordeel van de Raad stelt bewijst verzoekster onvoldoende haar grief met betrekking tot de beweerdte ontoereikende kansen om haar competenties aan te tonen. Uit de stukken waarop de Raad acht kon slaan, blijkt immers niet dat verzoekster manifest minder kans heeft gekregen dan haar medestudente om haar competenties te laten blijken. Ook de verklaring van de medestudente via Facebook is, gelet op de duidelijke terughoudendheid en de voorwaardelijkheid, niet van aard om de Raad van het tegendeel te overtuigen. Uit de stukken van de verwerende partij, met name het uitgetypte verloop van het examen – die op dat punt niet betwist worden – blijkt daarentegen dat verzoekster afdoende werd bevraagd naar aspecten van de casus en competenties die daarmee verband houden, zodat zij kon laten blijken in welke mate zij de vereiste competenties bezat. Het feit dat verzoekster haar competenties diende te laten blijken in aanwezigheid van een medestudente doet daar in wezen geen afbreuk aan. Het valt immers aan verzoekster toe om zelf op afdoende wijze de eigen competenties (in verband met de casus en de vragen) ten volle te laten blijken zonder dat zij daarbij geremd hoeft te zijn door eventuele antwoorden van haar medestudente. Het feit dat haar mogelijk gevraagd werd naar 'aanvullingen' impliceert niet dat het antwoord van de medestudente reeds als correct werd beschouwd en dat verzoekster partij dus weinig of niets meer kon, moest of mocht toevoegen.

De Raad stelt nergens vast dat verzoekster het antwoord van haar medestudente diende te herhalen – de Raad meent ter zake overigens vast dat verzoekster niet geheel consequent is door enerzijds te stellen te hebben geantwoord onder verwijzing naar haar medestudente en door anderzijds te stellen dat zij niet wist dat zij de vraag zelf volledig met overname van elementen moest beantwoorden –, maar is wel van oordeel dat van verzoekster voor een opleidingsonderdeel in het derde bachelorjaar kan en mag worden verwacht dat zij het antwoord van haar medestudente volgt, analyseert en zelf op basis van haar veronderstelde kennis en vaardigheden aanvult of corrigeert wanneer haar naar 'aanvullingen' wordt gevraagd. Immers, verzoekster kan haar competenties ook laten blijken door aanvullingen te geven waarbij zij ook onvolledigheden of fouten van haar medestudente expliciet dan wel impliciet corrigeert. Aldus kan de Raad binnen de grenzen van zijn controlebevoegdheid niet tot de vaststelling komen dat verzoekster benadeeld geweest zou zijn bij het mondelinge examen.

Het eerste, tweede en derde middel zijn ongegrond.

Vierde middel

Verzoekster steunt een vierde middel op de formele motiveringsplicht.

Argumenten van de partijen

Verzoekster voert ter zake aan dat de handgeschreven nota's voorliggen die door één van de examinatoren werden gemaakt naar aanleiding van het examen. Aldus kan volgens verzoekster niet worden aanvaard dat na de proclamatie en nabespreking nog een nota wordt uitgetypt waarin de examenbeslissing *post factum* wordt gemotiveerd. Verzoekster verwijst, in antwoord op de bestreden beslissing, dat uit de rechtspraak van de Raad volgt dat geen rekening kan worden gehouden met motieven die na het nemen van de beslissing worden

toegevoegd. Verder stelt verzoekster dat het handgeschreven schema geen weergave bevat van verschillende positieve motieven die in de navolgend uitgetypte nota zijn opgenomen, waaruit verzoekster afleidt dat er met die motieven geen rekening werd gehouden bij de quoterings. Ten slotte meent verzoekster dat er tegenstrijdigheden vast te stellen zijn tussen de handgeschreven nota en de uitgetypte versie, en dat niet met al haar gegeven antwoorden rekening is gehouden.

Verwerende partij verwijst naar het verweer bij de vorige middelen, en benadrukt dat het duidelijk geen nieuw document betreft, maar een document dat werd gebruikt op het ogenblik van de feedback dat bovendien geen tegenspraak bevat met de geschreven nota's.

In de wederantwoordnota verduidelijkt verzoekster dat de uitgetypte nota haar werd overgemaakt toen zij zich aanbood om het dossier in te kijken, maar dat de docente deze nota niet gebruikte bij de nabespreking. Verzoekster werpt op dat zij geen inzage mocht nemen in de handgeschreven nota die door de examinerator werd bijgehouden.

Beoordeling

Verzoekster poogt op basis van een vergelijking tussen de geschreven en getypte aantekeningen inzake het examen aan te tonen dat de motivering onduidelijk en onvolledig is.

De Raad wijst erop dat hij reeds eerder geoordeeld heeft dat het in het geval van een zuiver mondeling examen aangewezen is dat er minimale aantekeningen van de vraag en gegeven antwoord tijdens het examen zelf door de examinerator gemaakt worden om het toegekende examenresultaat desgevallend te motiveren indien er naar wordt gevraagd of indien de score wordt betwist.

Te dezen blijkt dat voormelde handgeschreven aantekeningen voorliggen. De Raad stelt vast dat de antwoorden ook werden geëvalueerd en dat op de nota een score van 8/20 werd toegekend. Dit is derhalve de motivering is die de score moet kunnen ondersteunen.

In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt, is de uitgetypte nota geen motivering *post factum* van de toegekende score, maar een louter informatief stuk met het oog op de feedback. De Raad ziet geen graven in het feit dat de getypte nota iets beter is uitgewerkt en gestructureerd, aangezien dit eigen is aan de werkwijze op PC. Evenmin valt aan de gevolgde werkwijze ten kwade te duiden dat in de getypte nota ook beter tot uiting komt hoe het gegeven antwoord geëvalueerd (goed, onvoldoende, voldoende, etc.) werd terwijl in de aantekeningen met '-' en '+' gewerkt werd.

De door verzoekster aangevoerde tegenstrijdigheid wordt niet afdoende aangetoond daar de (-) in de handgeschreven nota verwijst naar de beoordeling van de eerste aanvulling omtrent Norton en bovendien in samenhang genomen moet worden met de tweede aanvulling, die vermeld werd als 'andere zaken' en die klaarblijkelijk als goed werd beoordeeld zodat het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is dat de globale beoordeling inzake het antwoord Norton als voldoende werd gekwalificeerd. De Raad merkt bovendien op dat de grief inzake het niet-vermeld zijn van elementen inzake de bijvraag bij Norton in de handgeschreven nota feitelijke grondslag mist, daar uit de handgeschreven aantekeningen op afdoende wijze blijkt dat ook deze 'positieve' elementen (zoals beoordeling in de getypte nota) waarnaar verzoekster verwijst duidelijk vermeld werden in de handgeschreven aantekeningen. Wat de aanvulling betreft bij de vraag naar activiteiten, kan de Raad uit de stukken opmaken dat de handgeschreven nota gelijkaardige antwoorden weergeeft bij beide studenten en dat verzoekster klaarblijkelijk 'kookactiviteiten' niet als aanvulling heeft gegeven terwijl haar medestudente dat wel heeft gedaan. De Raad ziet op grond van het dossier geen enkele reden om te twijfelen aan de correctheid van de aantekeningen van de examinerator ter zake. Verzoekster maakt ook niet voldoende aannemelijk dat zij dit element heeft vermeld.

Het middel is ongegrond.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/410 - 11 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekster tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk doch ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor of science in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting Orthopedagogiek.

Na de tweede examenkans in het academiejaar 2013-2014 behaalde zij voor twee opleidingsonderdelen geen credit. Het examencijfer van 9/20 voor werd getolereerd, maar het resultaat van 4/20 voor niet. Verzoekster werd aldus niet geslaagd verklaard.

Bij verzoekschrift van 15 september 2014 diende verzoekster intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van verwerende partij. Verzoekster voerde daarbij aan dat zij alle studiepunten van de bacheloropleiding heeft behaald, behalve, waarvoor zij ooit 9/29 haalde. Zij stelde tevens dat zij voor de vervolgvakken een credit behaalde en dat zij in het eerste jaar van de masteropleiding een slaagcijfer behaalde. Verzoekster stelde dat zij denkt de leerstof te begrijpen, maar dat de wijze van examineren haar blijkbaar niet ligt en zij faalangst heeft voor, Verzoekster voerde aan haar studieloopbaan te willen beëindigen binnen de vooropgestelde periode van vijf academiejaren, ook om economische redenen.

Op grond hiervan verzoekt zij het resultaat te herbekijken en de kans te geven het laatste jaar aan te vatten zonder het vak, Ondergeschikt vraagt zij om toelating om de masterproef te kunnen indienen in het academiejaar 2014-2015.

De beroepscommissie verwijst in haar beslissing naar de regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een deliberatiepakket, zoals vastgelegd in artikel, §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER). Krachtens deze bepaling kan een student in het geval van verzoekster enkel geslaagd worden verklaard wanneer hij voor elk van de opleidingsonderdelen binnen het deliberatiepakket geslaagd is. Artikel, §2, 3° OER laat toe om een student die aan die criteria niet voldoet, toch geslaagd te verklaren, doch enkel in uitzonderlijke omstandigheden.

De beroepscommissie overweegt vooreerst dat de examencommissie zich niet beraden heeft over de specifieke situatie van verzoekster omdat er geen uitzonderlijke omstandigheden werden gemeld, en dat het gelijkheidsbeginsel in die omstandigheden is geëerbiedigd omdat voor geen enkele andere student een tekort in dit deliberatiepakket werd getolereerd. Daarnaast stelt de beroepscommissie vast dat verzoekster in de academiejaren 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014 voor het opleidingsonderdeel achtereenvolgens examencijfers van 7, 8, 7, 6, 6 en 4 op 20 behaalde, en dus nooit 9/20 zoals verzoekster aanvoerde.

Verder overweegt de beroepscommissie het volgende:

"Bij de vraag of de studente geslaagd verklaard kan worden met een tekort van 4/20, dient de institutionele beroepscommissie na te gaan of de studente de opleidingsdoelstellingen van de opleiding tot bachelor of science in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting orthopedagogiek verworven heeft. De institutionele beroepscommissie merkt op dat dit niet het geval is. Elk van de opleidingsonderdelen binnen het curriculum van de studente draagt op een eigen wijze bij tot het realiseren van de opleidingsdoelstellingen en de opleidingsdoelstellingen worden maar ten volle behaald als een student de einddoelstellingen van elk van die opleidingsonderdelen heeft behaald. Gelet op het gegeven dat het hier een zwaar tekort bedraagt van 36 tekortpunten, kan de institutionele beroepscommissie niet anders dan besluiten dat de studente onvoldoende heeft aangetoond de opleidingscompetenties te hebben verworven. Het erg lage laatst behaalde examencijfer toont volgens de institutionele beroepscommissie aan dat de studente de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel en van de opleiding nog niet ten volle heeft verworven. De eerder behaalde 8/20 is in de reeks examencijfers eerder een uitzondering en het lage examencijfer van 4/20 maakt het weinig aannemelijk dat de 8/20 een indicatie is dat de studente de eindcompetenties toch zou hebben verworven.

De institutionele beroepscommissie ziet geen uitzonderlijke omstandigheden om de student alsnog geslaagd te verklaren en het examencijfer van 4/20 te tolereren.

Het feit dat de studente wel slaagde voor (11/20) en (12/20) en 13/20 behaalde voor masterproef I, doet geen afbreuk aan deze vaststelling. Uit de studiefiches blijkt dat het opleidingsonderdeel het verwerven van de inzichtelijke basiskennis over o.a. de achterliggende assumpties bij de verschillende onderzoeksmethodes beoogt, terwijl de vervolgopleidingsonderdelen de verdere toepassing uitdiepen. Dat de studente slaagde voor de vervolgopleidingsonderdelen en 13/20 behaalt voor de masterproef I betekent niet dat de studente de competenties heeft verworven voor het opleidingsonderdeel en voor de volledige bacheloropleiding en uit dit gegeven kan onvoldoende worden afgeleid dat zij inderdaad de inzichtelijke, meer theoretische basiskennis die door wordt nagestreefd, volledig onder de knie heeft. Dat er tussen de verschillende statistische opleidingsonderdelen overlappingsen bestaan, doet daaraan geen afbreuk. De studente behaalt 4/20 wat erop wijst dat ze niet in voldoende mate kan aantonen de eindcompetenties van te hebben verworven.

Met betrekking tot het argument dat de student 16/20 behaalde voor de orthopedagogische praktijk en stage stelt de institutionele beroepscommissie dat de studente inderdaad een mooi cijfer behaalt maar ervan uitgaan dat dit alle andere tekorten compenseert, gaat niet op. Bij een dergelijk cijfer voor de stage maar met tekorten voor opleidingsonderdelen wordt nagegaan of de student de globale doelstellingen van de opleiding heeft bereikt. Gelet op het feit dat de studente 36 tekortpunten heeft, stelt de institutionele beroepscommissie vast dat het aantal tekortpunten te hoog is om te kunnen stellen dat de opleidingsdoelstellingen verworven zijn. De stage streeft bovendien andere eindcompetenties na dan Het totale cijfer voor de bacheloropleiding (584/1000) en de examencijfers voor de andere statistiekgerelateerde opleidingsonderdelen in het bijzonder, zijn nu ook niet dermate hoog om te stellen dat alle opleidingsdoelstellingen van de bacheloropleiding klaarblijkelijk bereikt zijn.

Het feit dat de studente door het niet geslaagd verklaard worden voor de bacheloropleiding studieduurvertraging oploopt omdat ze masterproef II niet in haar curriculum kan opnemen is een gegeven vreemd aan de vraag of de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel zijn bereikt. De institutionele beroepscommissie is niet bevoegd voor de samenstelling van een curriculum en de toepassing van de volgtijdelijkheidsregels. Dat behoort tot de bevoegdheid van de facultaire curriculumcommissie.

De studente stelt dat ze niet zozeer problemen heeft met de leerstof maar dat het de examenvorm is die haar parten speelt. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente in haar studieloopbaan reeds meerdere keren multiple choice examens met giscorrectie met goed gevolg heeft afgelegd. De studente specificeert ook niet nader hoe de manier van examineren haar examencijfer zou beïnvloed hebben.

De institutionele beroepscommissie acht het argument met betrekking tot de examenvorm dan ook niet van doorslaggevend belang om het tekort te verantwoorden. De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de inspanningen van de studente om via bijlessen voor het opleidingsonderdeel te slagen en voor het feit dat ze voor dit opleidingsonderdeel met faalangst kampt maar stelt dat ook dit argument vreemd is aan de vraag of ze de eindcompetenties van de opleiding behaalt."

Het intern beroep wordt aldus door de institutionele beroepscommissie verworpen bij beslissing van 3 oktober 2014. Dit vormt de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

De bestreden beslissing heeft het intern beroep van verzoekster (impliciet) ontvankelijk verklaard. Op grond van de meegedeelde stukken ziet de Raad geen redenen om er anders over te oordelen.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van huidig beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Ambtshalve opmerking

De Raad herinnert eraan dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe middelen kan aanvoeren die in de interne beroepsprocedure niet werden ingeroepen, tenzij ze gericht zijn tegen de bestreden beslissing zelf, of wanneer ze de openbare orde raken. *A fortiori* kunnen middelen die pas in de wederantwoordnota voor het eerst worden ingeroepen, niet meer in aanmerking worden genomen.

Datgene wat verzoekster in de wederantwoordnota als 'kanttekeningen' uiteenzet op pagina 3 wordt, voor zover het daar gestelde geen grond vindt in het verzoekschrift, om die reden uit de debatten geweerd.

Eerste middel

Verzoekster beroept zich, voor zover de Raad kan nagaan, in wat als een eerste middel kan worden beschouwd op een schending van de materiële motiveringsplicht.

Argumenten van de partijen

Verzoekster voert aan dat de in de bestreden beslissing weergegeven examencijfers niet correct zijn, dat de punten op zes zittijden al driemaal zijn gewijzigd en er dus blijkbaar met de quotering vaak iets misloopt.

Verwerende partij antwoordt dat verzoekster geen enkel argument aanvoert dat de onjuistheid of onredelijkheid van de bestreden beslissing doet blijken. De bewering inzake de onjuiste examencijfers wordt volgens verwerende partij niet gestaafd.

In de wederantwoordnota herhaalt verzoekster haar stelling inzake de correcties van examencijfers en erkent zij dat haar hoogste behaalde cijfer voor het betrokken opleidingsonderdeel 8/20 is. Zij geeft verder toe dat zij geen enkel argument aanvoert waaruit de onjuistheid van de door verwerende partij vermelde cijfers zou moeten blijken. Tot slot stelt verzoekster in de wederantwoordnota dat geen of onvoldoende rekening is gehouden met de cijfers, hoger dan 4/20, die zij ooit voor behaalde.

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat het aan de verzoekende partij toevalt om het bewijs te leveren van de middelen die zij tegen de bestreden beslissing aanvoert. De Raad stelt vast dat verzoekster in haar wederantwoordnota verwerende partij bijvalt in de vaststelling dat er voor de beweerdte foute weergave van examencijfers geen enkel bewijs voorligt. De blote bewering van verzoekster brengt de regelmatigheid van de bestreden beslissing derhalve geenszins aan het wankelen.

Het ontgaat de Raad overigens wat de relevantie van die onjuiste weergave zou kunnen zijn, nu verzoekster niet beweert ooit een credit te hebben behaald voor en zij evenmin één van de toegekende examencijfers voor dit opleidingsonderdeel lijkt te hebben betwist.

In de mate dat verzoekster in de wederantwoordnota opwerpt dat onvoldoende rekening zou zijn gehouden met de andere examencijfers dan de laatste behaalde 4/20, voert verzoekster een middel aan dat verband houdt met de formele motiveringsplicht. In dat opzicht is het middelonderdeel onontvankelijk daar het niet in het verzoekschrift is aangevoerd. Het middelonderdeel is bovendien alleszins ongegrond nu de bestreden beslissing wel degelijk verwijst naar de eerder voor het opleidingsonderdeel behaalde examencijfers.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Tweede middel

In wat de Raad als een tweede middel beschouwt, beroept verzoekster zich op de regels inzake de openbaarheid van bestuur.

Argumenten van de partijen

Verzoekster voert aan dat er bij de inzage van een examen geen notities mogen worden genomen en evenmin een kopie, terwijl dat wettelijk mogelijk moet zijn.

Verwerende partij repliceert hierop niet in de antwoordnota.

Beoordeling

De Raad stelt *ambtshalve* vast dat verzoekster dit middel niet heeft opgeworpen in de interne beroepsprocedure, vaststelling die volstaat om het middel in huidig beroep onontvankelijk te verklaren.

Louter voor de goede orde voegt de Raad hieraan toe dat verzoekster geen belang heeft bij dit middel, aangezien hier niet de quoterings van een bepaald opleidingsonderdeel – waarvoor dan het examen zou worden ingekeken – ter discussie staat, doch de beslissing om verzoekster niet geslaagd te verklaren voor de deliberatiepakket.

Ten slotte toont verzoekster op geen enkele wijze aan dat zij van een bepaald examen inzage zou hebben gevraagd, en dat haar daarbij zou zijn geweigerd om notities te nemen of een kopie te bekomen. Evenmin toont verzoekster aan dat zij, desgevallend door de regels inzake

de openbaarheid van bestuur in herinnering te brengen, bij verwerende partij schriftelijk om een kopie van enig examen heeft gevraagd.

Derde middel

In wat voorkomt als een derde middel, lijkt verzoekster zich te beroepen op het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Argumenten van de partijen

Verzoekster voert aan dat het aanwenden van een multiple choice examen met giscorrectie veelal de minder goede studenten bevoordeelt – wat zij dan blijkbaar als een onzorgvuldigheid ziet – en dat meisjes het met die examenvorm moeilijk zouden hebben, wat dan een ongelijke behandeling zou inhouden.

In de antwoordnota stelt verwerende partij dat dit middel niet in de interne beroepsprocedure werd opgeworpen en derhalve thans niet ontvankelijk is. Bovendien, zo stelt verwerende partij, heeft dit middel geen betrekking op het al dan niet geslaagd verklaren van verzoekster – voorwerp van de bestreden beslissing – maar op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel zelf, waarvan het resultaat evenwel door verzoekster nooit is betwist en waartoe de termijn thans is verstreken.

In de wederantwoordnota herneemt verzoekster haar betoog en voegt zij daaraan toe dat de kwestieuze examenvorm “binnenkort verboden wordt”.

Beoordeling

Verwerende partij dient te worden bijgevallen in haar exceptie dat dit middel niet is opgeworpen in de interne beroepsprocedure en thans derhalve niet ontvankelijk is. Eveneens met recht doet verwerende partij gelden dat het middel geen kritiek inhoudt op de bestreden beslissing, doch op de totstandkoming van een examencijfer dat door verzoekster nooit middels de geëigende procedure is betwist.

Hieraan kan nog worden toegevoegd dat het vaste rechtspraak van de Raad is dat studenten zich in principe niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar bevinden, zodat in beginsel geen beroep kan worden gedaan op het gelijkheidsbeginsel ter adstructie van een middel, behoudens in specifieke omstandigheden die hier niet aan de orde zijn. In dat opzicht toont verzoekster niet aan hoe het voor haar grievend zou zijn wanneer minder goede studenten door de gekozen examenvorm zouden zijn bevoordeeld; verzoekster beweert immers niet dat zijzelf, wat haar studiekwaliteiten betreft, werd benadeeld. Dat ten slotte de examenvorm voor meisjes moeilijker zou zijn, wordt door verzoekster niet aangetoond en is evenmin een algemeen gegeven dat aan de Raad bekend is.

Het middel dient te worden verworpen.

Vierde middel

In wat de Raad beschouwt als een vierde middel, kan het verzoekschrift worden begrepen als steunend op het redelijkheidsbeginsel.

Argumenten van de partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing haar de kans ontnemt om de masterproef in te dienen, alsook om een lerarenopleiding aan te vatten.

In de antwoordnota stelt verwerende partij vooreerst dat deze argumenten irrelevant zijn omdat de vraag of een student wordt afgeremd in zijn studievoortgang, vreemd is aan de vraag of een deliberatiebeslissing al dan niet terecht werd genomen.

Verder wijst verwerende partij erop dat de argumenten van verzoekster ook ongegrond zijn, aangezien verzoekster ten aanzien van het principiële verbod om het opleidingsonderdeel Masterproef II aan te vatten een uitzondering kan vragen bij de curriculumcommissie, wat zij

vooral nog niet heeft gedaan. Ten slotte kan verzoekster wel degelijk inschrijven voor de lerarenopleiding; alleen kan zij in de huidige stand van zaken dat diploma nog niet behalen, aangezien daarvoor is vereist dat verzoekster beschikt over het onderliggende het bachelor- en masterdiploma.

In haar wederantwoordnota voert verzoekster aan dat zij meende in aanmerking te komen voor de toepassing van artikel, §3, 3° OER "gezien de uitzonderlijke omstandigheden". Verder werpt verzoekster in de wederantwoordnota op dat een verkeerde toepassing wordt gemaakt van artikel, §2 OER. Zij stelt ten slotte dat zij de mogelijkheden die in de antwoordnota zijn vermeld, zal nagaan.

Beoordeling

Wat verzoekster in het licht van de bestreden beslissing dient aan te tonen om te kunnen bekomen wat zij nastreeft, is dat de beslissing om verzoekster niet geslaagd te verklaren voor de bacheloropleiding omdat er voor de tolerantie voor het tekort op het opleidingsonderdeel geen uitzonderlijke omstandigheden worden aangenomen, onregelmatig is.

Deze gebeurlijke onregelmatigheid is, zoals verwerende partij terecht aanstipt, te onderscheiden van de (rechts)gevolgen van de bestreden beslissing. Het is met andere woorden niet omdat het niet tolereren van een tekort aanzienlijke gevolgen heeft, dat die gevolgen een rol moeten spelen bij de beoordeling van de uitzonderlijke omstandigheden die de student in het licht van artikel, §3 OER moet aantonen.

Van die uitzonderlijke omstandigheden geeft verzoekster geen blijk. In de bestreden beslissing wordt overwogen: dat elk opleidingsonderdeel binnen het curriculum op eigen wijze bijdraagt tot het realiseren van de opleidingsdoelstellingen; dat die opleidingsdoelstellingen slechts ten volle worden behaald wanneer de einddoelstellingen van elk opleidingsonderdeel behaalt; dat verzoekster een tekort heeft van 36 studiepunten; dat het erg late laatste behaalde examencijfer aantoont dat de eindcompetenties van het betrokken opleidingsonderdeel alleszins niet zijn behaald; dat de resultaten voor de opleidingsonderdelen, en Masterproef I geen bewijs inhouden van uitzonderlijke omstandigheden, noch van het bereikt hebben van de eindcompetenties voor; dat goede resultaten op andere opleidingsonderdelen het tekort voor niet kunnen compenseren; dat het globale resultaat voor de bacheloropleiding van 584/1000 er niet toe kan leiden dat verzoekster klaarblijkelijk alle opleidingsdoelstellingen zou hebben bereikt. Verder overweegt de bestreden beslissing dat verzoekster met de examenvorm van meerkeuzevragen in het verleden geen structurele problemen heeft gehad, en dat noch de bijlessen noch de aangevoerde faalangst ertoe kunnen leiden dat uitzonderlijke omstandigheden worden aanvaard.

De Raad kan moeilijk anders dan vaststellen dat verzoekster tegen al deze motieven geen argumenten aanvoert. Datgene wat zij in haar verzoekschrift opwerpt, vormt immers geen kritiek op de afwegingen die de beroepscommissie heeft gemaakt. Ter zake brengt de Raad in herinnering dat hij zich op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs enkel kan uitspreken over de vraag of de hem voorgelegde beslissing al dan niet een schending inhoudt van een wettelijke of decretale norm, en of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling heeft gehandeld binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, met in acht name van de beginselen van behoorlijk bestuur. Het valt de Raad binnen de hem toegekende bevoegdheid niet toe deze beoordeling in de plaats van de beroepsinstantie over te doen. Zelfs al valt in voorkomend geval niet uit te sluiten dat een andere beroepsinstantie op basis van dezelfde gegevens mogelijk tot een ander en voor verzoekster gunstiger oordeel zou komen, de Raad is niet zo een beroepsinstantie en kan verzoekster niet behoeden voor strenge, enkel voor onwettige beoordelingen.

De Raad kan zich inbeelden dat er tegen de overwegingen van de bestreden beslissing andere argumenten zouden kunnen worden ontwikkeld, maar verzoekster heeft zulks niet gedaan en het staat niet aan de Raad om dit in haar plaats te doen. Het loutere feit dat een student in een principieel *full credit* systeem omwille van één tekort niet geslaagd wordt verklaard, vormt op zich geen uitzonderlijke omstandigheid.

Ten slotte wijst de Raad erop dat hij eerder reeds heeft geoordeeld, ook met betrekking tot een statistisch opleidingsonderdeel overigens, dat uit het slagen voor opleidingsonderdelen waarin statistische methoden vervat zaten niet volgt dat een onvoldoende voor een ander opleidingsonderdeel dat met statistiek verband houdt daardoor onregelmatig of kennelijk onredelijk is (RvStvb. 21 november 2007, nr. 2007/078).

Ter zitting meldt de verwerende partij dat de volgtijdelijkheid voor de masterproef II ondertussen door het bevoegde orgaan is opgeheven. In dat opzicht heeft verzoekende partij ook niet langer belang bij dat onderdeel van het middel.

Het middel wordt verworpen.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/427 - 11 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is met een aantal creditcontracten ingeschreven aan de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur.

In het geding is het examen voor het opleidingsonderdeel Het examen gaat door op 4 september 2014. Diezelfde dag (namiddag) zendt verzoeker een e-mail aan de betrokken docent met de mededeling dat hij gewettigd afwezig was en dat de afwezigheid op 5 september zal worden gestaafd. Tegelijk vraagt verzoeker om de mogelijkheid tot een inhaalexamen. De docent antwoordt per e-mail dat een inhaalexamen enkel nog mogelijk is daags nadien, 5 september om 09u00. Verzoeker bevestigt zijn aanwezigheid.

Verzoeker stelt, in essentie, dat hij het inhaalexamen in een andere volgorde dan gebruikelijk heeft moeten afleggen en op een computer met een verschillend toetsenbord (querty in plaats van azerty) en een ander besturingssysteem, waardoor het beschikbare hulpprogramma voor de uitvoering van berekeningen op een andere wijze werd weergegeven. Hij stelt ook onvoldoende tijd te hebben gekregen voor het afwerken van het examen.

Verzoeker behaalt voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 2/20.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 18 september 2014 een intern beroep in. In zijn verzoekschrift geeft verzoeker te kennen dat hij van het examencijfer kennis heeft genomen op 12 september 2014, via de website van verwerende partij. In zijn verzoekschrift werpt verzoeker twee middelen op. Een eerste middel is gesteund op de formele motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en machtsmisbruik. Een tweede middel is gesteund op het gelijkheidsbeginsel.

Het intern beroep wordt op 3 oktober 2014 behandeld door de institutionele beroepscommissie van verwerende partij. In haar beslissing stelt de beroepscommissie vast dat het intern beroep onontvankelijk is wegens laattijdigheid, daar de interne beroepstermijn

na de kennisname van de examencijfers op 12 september 2014, verstreek op 17 september 2014, terwijl verzoeker het intern beroep pas op 18 september 2014 heeft ingesteld.

Het intern beroep wordt aldus door de institutionele beroepscommissie als onontvankelijk verworpen bij beslissing van 3 oktober 2014. Dit vormt de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Wat het voorwerp van huidig beroep betreft, blijkt verzoeker zich te richten tegen zowel de beslissing op intern beroep als de initiële beslissing tot vaststelling van het examencijfer. Verwerende partij werpt op dat overeenkomstig artikel van haar onderwijs- en examenreglement (verder: OER), de interne beroepscommissie volheid van bevoegdheid heeft, zodat na het instellen van een intern beroep een nieuwe beslissing ten gronde ontstaat die de initiële studievoortgangsbeslissing uit de rechtsorde doet verdwijnen. Op grond hiervan voert verwerende partij aan dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het nog is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

De vraag rijst of zulks ook het geval is wanneer de beroepscommissie geen uitspraak doet over de grond van de zaak, en zich beperkt tot een uitspraak over de ontvankelijkheid van het intern beroep. De vraag omtrent de omvang van verzoekers beroep is evenwel slechts aan de orde wanneer de Raad geroepen zou worden om over de grond van de zaak uitspraak te doen, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

Ratione temporis stelt verzoeker de bestreden beslissing te hebben ontvangen op 9 oktober 2014. Verzoekende partij voert niet aan dat het huidig beroep bij de Raad laattijdig zou zijn. De Raad valt verwerende partij ook hierin bij, en ziet zijnerzijds evenmin andere gronden tot onontvankelijkheid van verzoekers beroep.

5. Grond van de zaak

Het geschil betreft te dezen een examenbeslissing. Deze beslissingen zijn overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs vatbaar voor een intern beroep, in te stellen binnen een vervalltermijn van vijf kalenderdagen die ingaat de dag na deze van de proclamatie.

Verzoeker geeft, zowel in zijn verzoekschrift op intern beroep als in zijn verzoekschrift bij de Raad, duidelijk aan dat hij van de initiële examenbeslissing kennis heeft genomen op vrijdag 12 september 2014. Verwerende partij beweert niet dat de effectieve kennisname op een vroegere datum moet worden bepaald. Deze kennisname doet dan de beroepstermijn ingaan, op voorwaarde dat tegelijk de beroepsmodaliteiten aan verzoeker zijn meegedeeld. Blijkens het puntenbriefje (stuk 4 van het administratief dossier) is aan deze voorwaarde voldaan.

Bijgevolg liep de termijn voor het instellen van het intern beroep van (zaterdag) 13 september tot en met (woensdag) 17 september 2014. Het intern beroep van verzoeker werd ingediend op (donderdag) 18 september 2014.

De bestreden beslissing heeft het intern beroep van verzoeker derhalve terecht laattijdig en dus onontvankelijk verklaard. De grieven die verzoeker tegen deze beslissing aanvoert (pagina 6 en volgende van het verzoekschrift) kunnen de Raad niet van het tegendeel overtuigen.

Het feit dat artikel van het OER voorschrijft dat de examencijfers van de tweede examenperiode *ten laatste* op 13 september 2014 worden meegedeeld, houdt enkel een uiterste datum in en verhindert geenszins dat de resultaten daags voordien worden bekendgemaakt. Evenmin doet dit afbreuk aan het gegeven dat verzoeker er ook daags voor deze uiterste datum effectief kennis heeft van genomen.

Bovendien volgt uit het OER dat de elektronische bekendmaking van examencijfers via het platform beschouwd moet worden als een 'openbare bekendmaking' en dus als een proclamatie.

De stelling van verzoeker dat zijn "waarneming" van de examencijfers geen synoniem kan zijn van "kennisname", overtuigt de Raad evenmin. De Raad ziet geen relevant verschil tussen een waarneming en een kennisname. Zelfs indien verzoeker pas rond 23u55 de examencijfers

zou hebben “waargenomen”, dan nog doet dit geen afbreuk aan het juridische feit dat de kennisname te situeren is op de dag van 12 september 2014, met alle voormelde gevolgen van dien wat de beroepstermijn betreft. De momenten van verbijstering waaraan verzoeker vervolgens beweert te zijn onderworpen, hebben hem in juridisch opzicht niet verhinderd om tijdig een intern beroep te kunnen instellen.

Krachtens artikel 285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan de Raad slechts uitspraak doen wanneer de verzoeker voorafgaand het intern beroep heeft uitgeput. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat dit voorschrift impliceert dat dit beroep ook op ontvankelijke wijze, en dus ook tijdig, moet zijn uitgeput.

Verzoekers beroep voldoet niet aan die voorwaarde. Het moet derhalve worden verworpen.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/430 - 11 december 2014

Inzake

.....

hebbende als raadsman
kantoor houdende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

Uit wat voorligt blijkt dat het examencijfer is samengesteld uit een 10/20 voor het schriftelijk gedeelte, cijfer dat werd overgedragen uit de eerste zitting, en uit een 8/20 voor het mondeling gedeelte. Het geschil betreft volgens verwerende partij enkel de score van 8/20 voor de mondelinge verdediging, en verzoeker spreekt zulks niet tegen. De Raad beschouwt het voorwerp van het beroep dan ook aldus.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Master of science in de farmaceutische zorg.

Voor het opleidingsonderdeel Masterproef behaalde verzoeker een examencijfer van 9/20. Bij verzoekschrift van 15 september 2014 tekende verzoeker hiertegen beroep aan. Het verzoekschrift bevat de volgende middelen: verzoeker had een beenbreuk tijdens de praktische proeven maar heeft wel aan alle opdrachten, lezingen e.d. deelgenomen; verzoeker vindt dat het onderwerp (optimaliseren van de radiosynthese, kwaliteitscontrole en opzuivering van 11C-DASB) weinig te maken heeft met officina-apotheker; verzoeker vindt dat de vragen bij de mondelinge verdediging weinig te maken hadden met het werk dat hij moest onderzoeken; het enige dat verzoeker nog moet afwerken is de stage na de masterproef.

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 3 oktober 2014. Zij stelt vast dat verzoeker het opleidingsonderdeel Masterproef in het curriculum heeft opgenomen sinds het academiejaar 2011-2012 en in de drie academiejaren achtereenvolgens de volgende examencijfers behaalde: 9 en 9, afwezig en afwezig, 9 en 9.

De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

"De masterproef wordt beoordeeld aan de hand van de schriftelijke neerslag en een mondelinge verdediging. De student behaalde in de eerste zitting 10/20 voor de schriftelijke neerslag van de masterproef maar slaagde niet voor de mondelinge verdediging (7/20). Hij diende bijgevolg enkel de mondelinge verdediging te hernemen in de tweedekansexamenperiode.

Uit de beoordelingsformulieren van de promotor en commissarissen blijkt unaniem dat de schriftelijke neerslag, ingediend in de tweedesemesterexamenperiode nipt voldeed. De student diende een deel te herschrijven maar dit deel was beduidend zwakker waardoor de student maar nipt slaagde voor dit deel van de masterproef. Dit cijfer van dit deel (10/20) werd overgedragen naar de tweedekansexamenperiode.

De beoordelingsformulieren opgesteld na de mondelinge verdediging in de tweedekansexamenperiode bevatten volgende globale motivering van het deelcijfer 8/20 voor de mondelinge verdediging:

De korte mondelinge voorstelling van de scriptie was goed. Er dient echter wel vermeld te worden dat de presentatie voorafgaand grondig is nagekeken en gecorrigeerd door promotor en begeleider op 20/08/2014.

Uit de ondervraging bleek echter dat de student de materie, die eigen is aan de voorgestelde scriptie, nog steeds niet beheerst. De student kon gedurende de gehele proef niet overtuigen en maakte een onzekere en twijfelende indruk. Bij elke vraag was de hulp van de commissarissen nodig en de vele hints die naar voren werden geschoven werden niet opgepikt door de student.

Uit de ondervraging bleek echter wel dat de student meer tijd heeft gestoken in de voorbereiding van de proef, wat spijtig genoeg niet heeft geleid tot een significante vooruitgang.

Ten slotte dient opgemerkt te worden dat de student grondig werd voorbereid op de proef aan de hand van een extra feedback moment (4/08/2014) en een vragenronde (20/08/2014). Gedurende deze momenten werden bovendien enkele vragen behandeld die finaal ook geheel of gedeeltelijk gesteld werden op de scriptieverdediging, meer bepaald vragen 2, 3, 5 en 6.

De algemene indruk van de commissarissen is dat het de student ontbreekt aan basiskennis en inzichten met betrekking tot de elementaire disciplines waarop de farmaceutische wetenschappen gesteund zijn. Verder kan de student onvoldoende onderscheid maken tussen essentiële zaken en details, wat zijn leerproces schade toebrengt.

Omwille van voornoemde vaststellingen oordelen de promotor en de commissarissen dat en score van 8/20 gerechtvaardigd is voor de scriptieverdediging van de heer [REDACTED], afgelegd op 8 september 2014.

De institutionele beroepscommissie acht de motivering zeer goed onderbouwd en niet onredelijk en maakt deze motivering tot de hare.

Met betrekking tot het argument van de student dat hij een beenbreuk had tijdens de praktische proeven, merkt de institutionele beroepscommissie op dat de student de beenbreuk had in het academiejaar 2011-2012. Dit argument verklaart niet waarom de student de mondelinge verdediging tijdens de tweedekansexamenperiode van 2013-2014 niet met goed gevolg kon afleggen. De student geeft ook geen verdere omschrijving waarom de beenbreuk hem tijdens de tweedesemesterexamenperiode van 2013-2014 zou hebben gehinderd.

De student stelt dat het onderwerp van zijn masterproef weinig te maken heeft met vervullen van een officina-apotheker in opleiding. De institutionele beroepscommissie stelt dat dit een persoonlijk aanvoelen van de student is dat duidelijk door de feiten wordt tegengesproken.

Het onderwerp van de masterproef van de student valt wel degelijk binnen het vakgebied van de farmaceutische zorg. De student vermeldt trouwens in zijn conclusies zelf het volgende:

In deze onderzoekstage werd een strategie ontwikkeld om de radiosynthese, opzuivering en kwaliteitscontrole voor [11C]-DASB te optimaliseren die voldoet aan de normen van de Europese farmacopee 7.2

*De student studeert farmaceutische zorg en die opleiding reikt verder dat de enge interpretatie van een officina die de student klaarblijkelijk voorhoudt
Op basis van de evaluatieformulieren met betrekking tot de masterproef blijkt duidelijk dat de student nog niet in voldoende mate kan aantonen volgende opleidingscompetenties te beheersen:*

Inzake de kenniscompetentie:

MaF.1.1. Een geïntegreerde visie toepassen op de relatie patiënt-geneesmiddel, de relatie patiënt-apotheker en de relatie patiënt-geneesmiddel-zorgverstrekker.

MaF.1.2. Basisbegrippen van farmaco-epidemiologie en farmaco-economie kennen.

Gevorderde kennis m.b.t. het geneesmiddel

Ma.1.9. Inzicht hebben in technische en biofarmaceutische aspecten van industrieel aangemaakte farmaca.

Competentiegebied 3: Intellectuele competentie

Ma.3.1. Analytisch, synthetisch, probleemvoorkomend en probleemoplossend denken.

Ma.3.2. Complexe problemen zelfstandig analyseren.

Ma.3.3. Onderzoeksgericht denken en handelen.

Ma.3.4. Een wetenschappelijke nieuwsgierigheid en een ingesteldheid tot levenslang leren bezitten.

Ma.3.5. Zelfstandig en oplossingsgericht reflecteren over het eigen functioneren in een complexe context.

Competentiegebied 4: competentie in samenwerken en communiceren

Ma.4.1. Eigen onderzoek schriftelijk en mondeling rapporteren.

(...)

Ma.4.3. Sturen van wetenschappelijke discussies rond geneesmiddelen, patiëntcasussen, maatschappelijke problemen in de gezondheidszorg, ..., in een complexe studie- en werkomgeving.

Ma.4.4. Kritisch advies verstrekken aan de patiënt.

Met betrekking tot het argument dat de mondelinge verdediging weinig te maken had met het werk dat hij moest onderzoeken, merkt de institutionele beroepscommissie op dat ook dit argument niet door de feiten wordt onderbouwd. Uit het verslag van de mondelinge verdediging blijkt bovendien zeer duidelijk dat elke vraag teruggekoppeld wordt naar de masterproef zelf.

Het feit dat de student enkel nog zijn stage moet afleggen is een gegeven vreemd aan de vraag of de student de eindcompetenties van de masterproef heeft verworven. Uit onderzoek van de institutionele beroepscommissie blijkt dit laatste niet het geval te zijn.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat het eindcijfer van 9/20 correct tot stand is gekomen en bevestigt dit cijfer.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoeker steunt, voor zover de Raad kan nagaan, een eerste middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker voert aan dat de vragen 'weinig' te maken hadden met het te onderzoeken domein. Verzoeker verwijst naar de bijgevoegde vragen en antwoorden. Hij stelt ook dat de masterproef en de promotor niet vrij te kiezen waren.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota, verwijzend naar de bestreden beslissing, dat uit het evaluatiedossier blijkt dat bij de geformuleerde vragen veelal wordt verwezen naar de desbetreffende passage in de masterproef van verzoeker, en dat er dus telkens is teruggekoppeld naar verzoekers onderzoek. In die omstandigheden, aldus verwerende partij, kan verzoeker niet redelijk beweren dat de vragen 'weinig' te maken hebben met het onderzoek.

In de wederantwoordnota betwist verzoeker het standpunt van verwerende partij. Hij stelt dat uit zijn stuk 2 blijkt dat de vragen op de mondelinge verdediging verder gingen dan het onderzoeksdomein *c.q.* daarbuiten lagen. Verder voert verzoeker aan dat niet is aangetoond dat de mondelinge vragen 'veelal' refereerden aan de masterproef, en dat de gestelde vragen verder gingen dan wat verzoeker volgens zijn promotor diende te kennen.

Beoordeling

Krachtens artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs komt het de Raad niet toe om bij de beoordeling van een beroep dat voor hem wordt gebracht, zijn appreciatie betreffende de waarde van de student in de plaats te stellen van die van de hogeronderwijsinstelling. Dit heeft onder meer tot gevolg dat de Raad zich enkel kan uitspreken over de vraag of de hem voorgelegde beslissing al dan niet een schending inhoudt van een wettelijke of decretale norm, en of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling heeft gehandeld binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, met in acht name van de beginselen van behoorlijk bestuur. Het valt de Raad binnen de hem toegekende bevoegdheid niet toe deze beoordeling in de plaats van de beroepsinstantie over te doen. Zelfs al valt in voorkomend geval niet uit te sluiten dat een andere beroepsinstantie op basis van dezelfde gegevens mogelijk tot een ander en voor verzoeker gunstiger oordeel zou komen, de Raad is niet zo een beroepsinstantie en kan verzoeker niet behoeden voor strenge, enkel voor onwettige beoordelingen.

In dat licht is de Raad, binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid, van oordeel dat uit het dossier, in het bijzonder gegeven de terugkoppeling van mondelinge vragen naar de masterproef, niet kan worden afgeleid dat beide inhoudelijk dermate van elkaar verwijderd zijn dat de grief van verzoeker zou kunnen worden bijgevalen.

Wat de opmerking betreft dat het onderzoeksvoorwerp en de promotor door verzoeker niet vrij konden worden gekozen, stelt de Raad vast dat deze grief niet werd aangevoerd in de interne beroepsprocedure en derhalve thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden ingeroepen. Overigens ziet de Raad niet in waarop een dergelijke keuze in de organisatie van het onderwijs, die tot de vrijheid van de onderwijsverstrekker behoort, onwettig of onredelijk zou zijn.

Het middel wordt verworpen.

Tweede middel

Verzoeker lijkt in een tweede middel steun te zoeken in het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker stelt dat er bij verwerende partij te weinig aanbod is om aan te sluiten bij de opleiding Master in de farmaceutische zorg. Het stelt dat het programma beter aansluit bij een Master in de geneesmiddelenontwikkeling. Verzoeker voegt er wel aan toe dat dit geen reden is om niet te slagen.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat dit een nieuw middel is dat niet in de interne beroepsprocedure werd aangevoerd en thans derhalve onontvankelijk is. Bovendien stelt verwerende partij dat het middel voornamelijk kritiek bevat op de opleiding en dus vreemd is aan de juistheid van de beoordeling van verzoekers prestaties.

In de wederantwoordnota betwist verzoeker de onontvankelijkheid van het tweede middel. Hij stelt dat hij in zijn intern verzoekschrift duidelijk heeft aangevoerd dat het onderwerp op zich 'weinig' te maken heeft met het vervullen van een officina-apotheker in opleiding.

Beoordeling

In het intern beroep heeft verzoeker aangevoerd dat het *onderwerp* weinig te maken heeft met het vervullen van (de taken van) een officina-apotheker. De Raad is van oordeel dat dit middel moet worden begrepen als betrekking hebbend op het onderwerp van de masterproef. In de huidige procedure beklagt verzoeker zich over het *aanbod* om aan te sluiten bij de opleiding Master in de farmaceutische zorg, waarbij hij uitdrukkelijk verwijst naar de inhoud van het studieprogramma.

Dit kan in redelijkheid niet worden beschouwd als hetzelfde middel dat in de interne procedure werd opgeworpen. Bijgevolg dient verwerende partij te worden bijgevalen in haar exceptie van onontvankelijkheid. Eveneens met recht overigens, werpt verwerende partij tegen dat de grief zoals hij thans wordt ontwikkeld, geen rechtstreeks verband houdt met de betwiste quoterings voor de mondelinge verdediging.

Het middel is niet onontvankelijk.

Derde middel

Verzoeker lijkt een derde middel te steunen op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker verwijst naar zijn puntenlijst van de voorbije jaren. Hieruit blijkt volgens verzoeker dat hij enkel nog de Masterproef, de Stage en een bij de Stage aansluitend vak moet afleggen om te kunnen afstuderen. Verzoeker stelt dat uit zijn slagen voor de andere vakken toch wel enige bekwaamheid blijkt.

Verwerende partij antwoordt dat verzoeker weliswaar credits behaalde voor de meeste opleidingsonderdelen binnen de masteropleiding, maar dat hij anderzijds ook heel wat studieachterstand heeft opgelopen (ingeschreven sinds het academiejaar 2009-2010) en de behaalde cijfers doorgaans niet erg hoog zijn. Een en ander, zo stelt verwerende partij, betekent niet dat de eindcompetenties van de masterproef zijn behaald, al ware het maar omdat geenszins is aangetoond dat alle in de masterproef nagestreefde eindcompetenties ook in de andere opleidingsonderdelen, waarvoor verzoeker wel slaagde, voorkomen.

Volgens verwerende partij blijkt uit het dossier in elk geval dat verzoeker de eindcompetenties "Onderzoeksresultaten mondeling presenteren" en "Een wetenschappelijke discussie over onderzoeksresultaten voeren" nog niet behaalde.

Verzoeker dupliceert in de wederantwoordnota dat hij, ongeacht de precieze examencijfers, voor de andere opleidingsonderdelen credit behaalde, en dat de eindcompetenties in de masterproef – en volgens verzoeker in het bijzonder het mondelinge gedeelte – geïntegreerd

deel uitmaken van de volledige opleiding op zich. Verzoeker verwijst ten slotte naar een samenhang met het eerste middel.

Beoordeling

Het gegeven dat de masterproef een afzonderlijk opleidingsonderdeel is, met eigen opleidingscompetenties zoals deze onder meer in herinnering zijn gebracht in de bestreden beslissing, heeft tot gevolg dat het slagen voor dit opleidingsonderdeel niet kan worden afgeleid uit resultaten die voor andere onderdelen werden behaald. Verzoeker betwist overigens de analyse van de bestreden beslissing ter zake niet.

Het mag bovendien vaste rechtspraak van de Raad heten dat resultaten die in voorgaande academiejaren werden behaald, geen vermoeden doen ontstaan dat de student ook voldoende zou scoren in navolgende opleidingsonderdelen.

De Raad kan begrip opbrengen voor de frustratie van verzoeker die na vier benutte examenmogelijkheden telkens weer een examencijfer van 9/20 behaalde, waardoor verzoeker inderdaad, minstens in zijn perceptie, zeer dicht bij het behalen van een credit voor de masterproef zit. Dit kan evenwel niet wegnemen dat de Raad moet vaststellen dat de 9/20 die hier ter discussie staat niet op een kennelijk onredelijke wijze is tot stand gekomen.

De Raad verwijst ten slotte naar de beoordeling van het eerste middel.

Het middel is niet gegrond.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,
Jim Deridder

De bijzitters,
Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/434 - 11 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekster tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor of science in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting orthopedagogiek.

Voor het opleidingsonderdeel behaalde zij een examencijfer van 8/20. Omdat zij door dit tekort de thesis niet kan aanvatten en haar 'verdere ambities niet kan waarmaken', verzoekt zij om te worden gedelibereerd. Verzoekster verwijst ter zake naar verschillende omstandigheden, met name: een geschil met de betrokken docent in 2012 omtrent haar leerstoornis, een verkeersongeval in juni 2012, het verloop van het examen in juni 2012, het verloop van het examen in 2013, onduidelijke en onvoldoende feedback in het academiejaar 2013-2014, het overlijden van haar vader en een kleine administratieve vergissing in de aanloop naar het laatste examen voor dit opleidingsonderdeel.

Verzoekster vraagt om de kans haar bacheloropleiding en vervolgens ook het opleidingsonderdeel Masterproef II te kunnen afronden. Zij wijst op de behaalde examencijfers en haar tewerkstelling.

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekster op 3 oktober 2014, en komt tot de volgende beslissing:

"De institutionele beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie neemt akte van de melding van de studente dat de intimiderende houding van de verantwoordelijk lesgever haar in de vorige zittingen sterk belemmerd heeft maar merkt op dat de argumenten van de studente met betrekking tot de evaluatie in de vorige zittingen onontvankelijk zijn aangezien de bindende vervaltermijn van 5 kalenderdagen voor het indienen van een intern beroep met

betrekking tot beslissingen uit vorige examenperiodes intussen ruimschoots overschreden is. Deze cijfers bijgevolg definitief geworden.

De regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een deliberatiepakket binnen een opleiding zijn vastgelegd in artikel van het Onderwijs- en Examenreglement (OER).

Behalve voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding en de master na bacheloropleiding, waar inderdaad beperkte compensaties mogelijk zijn, slaagt een student enkel voor een deliberatiepakket als hij voor elk van de opleidingsonderdelen binnen dat deliberatiepakket is geslaagd. Artikel §2, 3° OER laat niettemin toe om een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd te verklaren. Dergelijke beslissing kan evenwel enkel in uitzonderlijke omstandigheden worden genomen.

De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van deze studente. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door deze studente. Voor geen enkele student werd overigens een tekort in het betreffende deliberatiepakket getolereerd. Alle studenten zijn gelijkberechtigd geworden.

De studente heeft het opleidingsonderdeel sinds 2007-2008 in haar curriculum opgenomen met uitzondering van het academiejaar 2010-2011. Ze behaalde in het verleden volgende examenresultaten:

2007-2008: afwezig en 7/20

2008-2009: 7/20 en afwezig

2009-2010: 2/20 en 4/20

2010-2011: niet in curriculum

2011-2012: 1/20 en 2/20

2012-2013: 7/20 en afwezig

2013-2014: afwezig en 8/20

Vanaf het academiejaar 2011-2012 werd het opleidingsonderdeel door prof. gedoceerd.

Bij de vraag of de studente geslaagd verklaard kan worden met een tekort van 8/20, dient de institutionele beroepscommissie na te gaan of de studente de opleidingsdoelstellingen van de opleiding tot bachelor of science in de pedagogische wetenschappen afstudeerrichting orthopedagogiek verworven heeft. De institutionele beroepscommissie merkt op dat dit niet het geval is. Elk van de opleidingsonderdelen binnen het curriculum van de studente draagt op een eigen wijze bij tot het realiseren van de opleidingsdoelstellingen en de opleidingsdoelstellingen worden maar ten volle behaald als een student de einddoelstellingen van elk van die opleidingsonderdelen heeft behaald. Gelet op het gegeven dat het hier een tekort bedraagt van 14 tekortpunten (maximum te tolereren is 12 tekortpunten), kan de institutionele beroepscommissie niet anders dan besluiten dat de studente onvoldoende heeft aangetoond de opleidingscompetenties te hebben verworven.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente vorderingen maakt en dat de examencijfers in het algemeen beter worden maar dat ze op dit ogenblik nog niet kan aantonen dat ze de eindcompetenties van het betreffende opleidingsonderdeel in voldoende mate heeft verworven.

De institutionele beroepscommissie ziet geen uitzonderlijke omstandigheden om de student alsnog geslaagd te verklaren en het examencijfer van 8/20 te tolereren.

Het totale cijfer voor de bacheloropleiding (602/1000) is nu ook niet dermate hoog om te stellen dat alle opleidingsdoelstellingen van de bacheloropleiding klaarblijkelijk bereikt zijn.

De studente verwijst naar het cijfer van 18/20 voor de stage. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat dit een cijfer uit de masteropleiding is en wijst de studente erop dat de bachelor- en de masteropleiding een eigen finaliteit hebben en dat de eindcompetenties voor de stage uit de masteropleiding niet dezelfde zijn als de

eindcompetenties van '.....'. Het cijfer voor de stage impliceert dan ook niet dat ze eindcompetenties voor het betwiste opleidingsonderdeel heeft verworven. Dit argument is ongegrond.

Het feit dat de studente door het niet geslaagd verklaard worden voor de bacheloropleiding studieduurvertraging oploopt omdat ze de masterproef niet in haar curriculum kan opnemen en haar verdere ambities niet kan waarmaken is een gegeven vreemd aan de vraag of de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel zijn bereikt. De institutionele beroepscommissie merkt bovendien op dat ze niet bevoegd is voor de samenstelling van een curriculum en de toepassing van de volgtijdelijkheidsregels. Dat behoort tot de bevoegdheid van de facultaire curriculumcommissie.

De studente geeft zelf aan dat prof. niet op het examen aanwezig was waardoor haar zenuwen in zekere mate bedwongen waren en ze het gevoel had dat het examen, ondanks de aanvankelijke stress, toch vrij goed verliep. Het cijfer van 8/20 kwam bijgevolg hard aan. De institutionele beroepscommissie kan begrip opbrengen voor de stressfactor maar stelt dat stress inherent is aan een examen en dat, gelet op de afwezigheid van professor de studente zelf aangeeft dat ze het gevoel had dat het examen vrij goed verliep en haar zenuwen in zekere mate bedwongen waren. De studente geeft geen verdere feitelijke argumenten aan waarom het examencijfer niet terecht zou zijn.

De studente stelt dat ze kan besluiten dat ze door haar job, stage en medewerking aan studiedagen met hogescholen een competent orthopedagoog is. De institutionele beroepscommissie merkt op dat dit een persoonlijk aanvoelen van de studente is dat op dit moment nog niet door de feiten wordt onderbouwd. De studente heeft nog niet in voldoende mate aangetoond de opleidingscompetenties van de bacheloropleiding te bezitten.

De studente brengt geen andere argumenten aan om het tolereren van het tekort voor '.....' te rechtvaardigen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Voorafgaande opmerking omtrent het voorwerp van het beroep

Verzoekster vraagt enerzijds om het tekort op het opleidingsonderdeel te tolereren. Zulks is evenwel een beslissing ten gronde die niet binnen de bevoegdheid van de Raad valt. Krachtens artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs is de Raad enkel bevoegd om een bestreden beslissing te vernietigen en in voorkomend geval voorwaarden op te leggen die bij het nemen van een nieuwe beslissing – door de bevoegde overheid – in acht moeten worden genomen. Wat verzoekster hier beoogt, kan niet worden beschouwd als zo een voorwaarde. De Raad begrijpt dit onderdeel van het beroep evenwel als de vraag om de weigering in de bestreden beslissing om de tolerantie toe te kennen, te vernietigen op grond van de aangevoerde argumenten. In die optiek is dit onderdeel van het beroep ontvankelijk.

Anderzijds vraagt verzoekster ondergeschikt om de volgtijdelijkheid voor het aanvangen van het opleidingsonderdeel Masterproef II op te heffen. Dit onderdeel van de vordering is onontvankelijk, om verschillende redenen: ook dit is een beslissing ten gronde die als

dusdanig buiten 's Raads bevoegdheid valt, verzoekster heeft dit middel niet opgeworpen in de voorgaande interne beroepsprocedure, en zij heeft de specifiek daartoe voorziene procedure bij de facultaire curriculumcommissie niet uitgeput.

Daarnaast stelt de Raad vast dat verzoekster ook in huidige procedure grieven aanvoert tegen feitelijkheden of beslissingen die zich hebben voorgedaan in voorgaande academiejaren. Dit is vooreerst het geval voor het verloop van het examen in juni 2012, de communicatie met de betrokken docent die zich daaromtrent zou hebben voorgedaan en de gevolgen die verzoeksters verkeersongeval zouden kunnen hebben gehad op het in die zittijd behaalde resultaat. Dit geldt ook voor de examens in het academiejaar 2012-2013 en het gedrag dat verzoekster aan de betrokken docent toeschrijft, alsook voor het gebrek aan begeleiding en feedback dat verzoekster in dat academiejaar meent te hebben ondervonden.

Ter zake dient verwerende partij te worden bijgevallen in haar opmerking dat de beroepstermijn om tegen deze feitelijkheden of beslissingen op te komen, op grond van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs is verstreken. Het gegeven dat verzoekster mogelijk in bepaalde mate een cumulatief effect meent te ondervinden door wat zij ervaart als aanhoudende problemen met de betrokken docent, doet daaraan geen afbreuk. De stelling van verzoekster dat zij eertijds niet op de hoogte was van de mogelijkheden om haar grieven voor te leggen, kan er evenmin toe leiden dat zij deze elementen thans nog op ontvankelijke wijze zou kunnen aanvoeren. Verzoekster maakt niet aannemelijk dat de beroepsmogelijkheden die haar ter beschikking stonden, niet gekend konden zijn.

Enig middel

In wat de Raad – binnen hetgeen op ontvankelijk wijze wordt voorgelegd – voorkomt als een enig middel, beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel, in die zin dat zij meent voldoende elementen te hebben aangevoerd opdat het tekort voor het betrokken opleidingsonderdeel zou worden getolereerd. Wat verzoekster nastreeft is bijgevolg een toepassing van artikel, §2, 3° van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER).

Uit het verzoekschrift begrijpt de Raad dat het overlijden van verzoeksters vader er mee aanleiding toe is geweest om het examen voor het betwiste opleidingsonderdeel pas in augustus af te leggen. Verzoekster betreft dit overlijden evenwel niet op het examencijfer dat zij op dat examen behaalde.

Eerste onderdeel

Standpunt van de partijen

Verzoekster haalt verschillende elementen aan die een invloed (kunnen) hebben gehad op haar presteren op het examen: het niet vragen van redelijke aanpassingen ten einde een confrontatie met de docent te vermijden, deelname aan het examen spijs waarschuwingen van haar arts, stress doordat haar naam niet voorkwam op de lijst voor het examen. Daar staat tegenover dat de afwezigheid van de docent op het examen bevorderlijk was voor verzoekster, en zij meende dat het examen goed verliep.

Verwerende partij wijst er op dat verzoeksters ondanks de verminderde stress ten gevolge van de afwezigheid van de betrokken docent en ondanks het gevoel een goed examen af te leggen, opnieuw niet geslaagd is. Verwerende partij meent dat daaruit voldoende blijkt dat in dit opzicht geen uitzonderlijke omstandigheden zijn aangetoond die een deliberatie zouden toelaten.

In de wederantwoordnota herneemt verzoekster de redenen waarom zij bepaalde faciliteiten niet heeft aangevraagd.

Beoordeling

Daargelaten de vraag of de aanwezigheid van de betrokken docent een afdoende reden zou vormen om te besluiten tot, in samenloop met het overige dat is aangehaald, de kennelijke

aanwezigheid van uitzonderlijke omstandigheden, kan de Raad er niet om heen dat verzoekster ook in omstandigheden die zij als gunstiger heeft ervaren, geen slaagcijfer heeft behaald. Dat de arts zou hebben afgeraden om aan het examen deel te nemen wordt door verzoekster niet gestaafd. Het niet vragen van de aanpassingen waarop zij recht kon hebben, is een beslissing die enkel door verzoekster is genomen. De Raad kan begrip opbrengen voor de overwegingen die verzoekster daartoe hebben gebracht, doch dit betekent niet dat er daardoor sprake moet zijn van uitzonderlijke omstandigheden in de zin van het OER. Alleszins meent de Raad dat deze gegevens, zo het bewijs ervan wordt aangenomen, er niet toe leiden dat verwerende partij binnen de grenzen van de redelijkheid verplicht was het bewijs van uitzonderlijke omstandigheden op die grond te aanvaarden. Hetzelfde geldt voor de materiële vergissing die blijkbaar is begaan bij het opstellen van de lijsten voor het examen.

Tweede onderdeel

Standpunt van de partijen

Daarnaast wijst verzoekster er op dat zij voor elke opleidingsonderdeel van de bacheloropleiding, behalve, een credit behaalde, zodat zij meent te voldoen aan de voorwaarden van het deliberatiepakket. Zij verwijst in dit opzicht ook naar haar werkevaluaties. Ten derde beroept verzoekster zich er op dat zij een credit behaalde voor, waarvoor zij pedagogische stromingen diende te beheersen, die ook zouden terugkomen in het opleidingsonderdeel

Verwerende partij repliceert dat uit artikel OER blijkt dat een student enkel voor een deliberatiepakket slaagt wanneer hij voor elk van de opleidingsonderdelen binnen dat deliberatiepakket is geslaagd, een voorwaarde waaraan verzoekster niet voldoet.

Verder antwoordt verwerende partij dat verzoekster door de bijgevoegde verklaringen niet aantoont dat zij door haar werkervaring de opleidingsdoelstellingen (heeft) bereikt. Verwerende partij wijst erop dat verzoekster, indien zij meent de competenties inderdaad aldus te hebben verworven, de daartoe beschikbare EVC-procedure kan aanwenden, wat zij tot op heden niet heeft gedaan.

Met betrekking tot de credits die voor andere opleidingsonderdelen werden behaald, doet verwerende partij in hoofddorde gelden dat dit middelonderdeel in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen en bijgevolg onontvankelijk is. Ondergeschikt stelt verwerende partij dat het onderdeel ook niet gegrond is, daar verzoekster niet aantoont dat zij door het volgen van opleidingsonderdelen die minstens gedeeltelijk voortbouwen op het opleidingsonderdeel, op die wijze ook de eindcompetenties voor dat opleidingsonderdeel effectief heeft behaald. Verwerende partij wijst ter zake naar de studiefiches.

Beoordeling

Het middelonderdeel is onontvankelijk in de mate dat verzoekster steunt op credits die werden behaald voor andere opleidingsonderdelen, aangezien dit niet in het intern beroep is opgeworpen. Verzoekster beriep zich toen wel op haar resultaten voor het opleidingsonderdeel Stage, wat in het vierde onderdeel aan bod komt.

Wat de overige delen van het middelonderdeel betreft, wijst de Raad erop dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds de principiële voorwaarde om voor een deliberatiepakket geslaagd te worden verklaard, en anderzijds de uitzonderingsprocedure. Door aan te voeren dat zij slaagde voor alle opleidingsonderdelen behalve één, bevestigt verzoekster enkel dat zij niet voldoet aan de basale reglementaire voorwaarde om voor de bacheloropleiding geslaagd te worden verklaard. Dit heeft uiteraard tevens tot logisch gevolg dat deze vaststelling op zich evenmin het bewijs inhoudt van uitzonderlijke omstandigheden. Er anders over oordelen zou betekenen dat één ontbrekende credit automatisch leidt tot een deliberatie, wat niet is wat het OER voorschrijft.

Verder kan ook uit de werkevaluaties niet worden afgeleid dat verzoekster de competenties van de bacheloropleiding heeft behaald. Uit het verzoekschrift kan immers niet worden afgeleid dat verzoekster thans *de facto* op bachelorniveau is tewerkgesteld (zij ambieert immers een andere tewerkstelling waarvoor precies een bachelordiploma is vereist), zodat positieve werkervaring de Raad er niet kan toe brengen daarin voldoende aanwijzingen te zien

van het behalen van de beoogde competenties opdat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk zou zijn.

Ten slotte is het vaste rechtspraak van de Raad dat slagen voor één opleidingsonderdeel niet betekent dat daardoor ook is aangetoond dat de leerdoelstellingen van een ander opleidingsonderdeel werden behaald. Het feit dat beide opleidingsonderdelen die verzoekster aanvoert gemeenschappelijk hebben dat zij betrekking hebben op pedagogische stromingen, volstaat niet om er anders over te oordelen, aangezien daarmee geenszins is aangetoond dat de opleidingsonderdelen dermate ruim overlappen dat zij omzeggens inwisselbaar zouden zijn wat de door verzoekster beoogde competenties betreft.

Derde onderdeel

Standpunt van de partijen

Verzoekster betoogt verder dat zij bij aanvang van het academiejaar toestemming heeft gevraagd om ook Masterproef II in haar curriculum op te nemen, wat werd geweigerd.

Verwerende partij wijst erop dat verzoekster de weigeringsbeslissing niet heeft aangevochten en er dus blijkbaar is berust. Bovendien belet niets verzoekster om bij de bevoegde instantie nogmaals aan te dringen op een uitzondering, desgevallend met inbegrip van uitputting van de beschikbare beroepsmogelijkheden.

Beoordeling

De kritiek van verzoekster richt zich niet tot de bestreden beslissing, maar tot een bepaald aspect van de rechtsgevolgen ervan. Bovendien lijkt verwerende partij terecht te wijzen op de mogelijkheden waarover verzoekster beschikt om dit nadeel te keren, of minstens haar rechten ter zake volledig uit te putten.

Het onderdeel kan niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Bovendien verklaart de verwerende partij ter zitting dat het bevoegde orgaan zopas de beslissing heeft genomen om verzoekster toelating te verlenen om het opleidingsonderdeel Masterproef II alsnog in het curriculum op te nemen en aldus de volgtijdelijkheid op te heffen. Verzoekster heeft bijgevolg geen actueel belang meer dit middelonderdeel.

Vierde onderdeel

Standpunt van de partijen

Het cijfer van 18/20 dat zij behaalde voor Stage acht verzoekster relevant, niettegenstaande dit thuishoort in de masteropleiding, omdat hiervoor voorkennis uit de bacheloropleiding wordt verondersteld, zoals bijvoorbeeld uit het opleidingsonderdeel en Masterproef I. Verzoekster voert aan dat zij geen dergelijk hoog cijfer zou hebben kunnen behalen mocht zij de competenties van de bacheloropleiding niet beheersen. Zij verwijst ook naar de positieve evolutie in haar studieproces.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota niet specifiek ten aanzien van de stage. De bestreden beslissing bevat wel een gemotiveerde weerlegging van de argumenten van verzoekster.

Beoordeling

Het staat niet ter discussie dat verzoekster een credit behaalde voor (18/20), Masterproef I (15/20) en (11/20). Dit zijn evenwel opleidingsonderdelen die behoren tot de masteropleiding. Zelfs wanneer zij voor een deel voortbouwen op de competenties van de bacheloropleiding – wat haast onvermijdelijk het geval zal zijn – betekent dit niet dat daaruit moet volgen dat verzoekster de eindcompetenties van die bacheloropleiding in haar geheel ook heeft behaald.

Vijfde onderdeel

Standpunt van de partijen

Verzoekster werpt aan de bestreden beslissing tegen dat deze grote gevolgen heeft op haar professioneel en persoonlijk leven. Zij ambieert een andere tewerkstelling met nieuwe professionele uitdagingen, waarvoor minstens een bachelordiploma is vereist. Bovendien frustreert zij zich omdat zij ondanks haar statuut en inspanningen nog geen diploma behaalde, wat ook stress veroorzaakt. Zij wijst er ook op dat zij een groot deel van haar studies zelf heeft bekostigd.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat hiervoor begrip kan worden opgebracht, maar dat deze argumenten niet relevant zijn aangezien zij niet aantonen dat verzoekster de opleidingscompetenties in voldoende mate heeft bereikt.

Beoordeling

Samen met verwerende partij kan de Raad begrip opbrengen voor de frustratie die een student mogelijk voelt wanneer de studievoortgang door één opleidingsonderdeel wordt vertraagd. Dit betekent evenwel niet dat in juridisch opzicht de kar voor het paard kan worden gespannen: wat verzoekster hier bekritiseert zijn niet te motieven die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen, maar de gevolgen van het niet slagen voor de bacheloropleiding. Oorzaak en gevolg dienen evenwel, zoals verwerende partij terecht aangeeft, te worden gescheiden van elkaar.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/439 - 11 december 2014

Inzake

hebbende als raadsman
kantoor houdende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Bachelor of science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur.

Voor het opleidingonderdeel behaalde verzoeker een examencijfer van 9/20. Hiertegen stelt verzoeker op 15 september 2014 intern beroep in.

Verzoeker zet het volgende uiteen.

Verzoeker meende geslaagd te zijn. Hij was van 11 tot 17 september in het buitenland met vakantie en was daardoor niet aanwezig op het feedbackmoment. Per e-mail vraagt verzoeker aan de docente om de punten na te tellen en/of een andere datum voor de feedback af te spreken. Verzoeker bekommt per e-mail bevestiging van het examencijfer, met vermelding van de deelscores.

Verzoeker stelt dat hij hogere punten had verwacht voor het mondeling gedeelte, dat er geen grondige motivering is gegeven voor de toegekende 7/20 voor dat onderdeel, dat hij meent minstens 11/20 te moeten halen en dat hij zich tijdens de vakantie had voorbereid met een repetitor en ook avondles had gevolgd.

Verzoeker maakt voorbehoud voor een betwisting van het schriftelijk examen, dat hij nog niet heeft kunnen inkijken.

Zoals blijkt uit de beslissing van de beroepscommissie, is navolgend inzage verleend in het volledige dossier en heeft verzoeker naar aanleiding daarvan ook bijkomende middelen opgeworpen.

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 3 oktober 2014. De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

"De institutionele beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De commissie heeft inzage gekregen in het schriftelijk examen van de student evenals in de gehanteerde verbeterleutel. De bevoegd lesgever stelde ook het beoordelingsformulier van het mondelinge examen ter beschikking van de institutionele beroepscommissie, en voegde daar een toelichting aan toe bij het gegeven examencijfer.

De student en zijn advocaat hebben inzage genomen van het dossier bij de juridisch raadgever.

Na die inzage gaven ze nog volgende bijkomende argumenten:

- *Het boek dat werd gebruikt in het afgelopen academiejaar, was hetzelfde boek als het boek dat het jaar daarvoor werd gebruikt en dat hij dus al had. Het thema "Nice als congresstad" of "Nice als bestemming voor zakenreizen" stond niet vermeld bij de bladzijden die moesten gekend zijn.*
- *De student kreeg maar één uitnodiging voor de ateliers, met name voor het atelier nr. 3. Er werd nooit gewezen op het belang om aanwezig te zijn. Aangezien er veel studenten zijn kan bovendien niet iedereen deelnemen aan de ateliers, en zijn deze vrijblijvend. Als de student had geweten dat het atelier een belangrijke steun verleende voor het examen, had hij zich zeker ingeschreven. Hij had zich op dat moment wel al ingeschreven voor wekelijkse lessen in het spreken van Frans aan het*
- *De toelichting bij het examencijfer voor het mondelinge examen bevat geen motivatie voor het deeltijfer dat werd gegeven voor het onderdeel "prononciation". Er staat niets vermeld in verband met de expliciete fouten om een uitslag te bepalen van net de helft. De student weet dat zijn uitspraak niet perfect is, maar acht een score van 3/5 op zijn plaats. Er is geen motivering om slechts de helft van de punten te verlenen.*
- *De student is van mening dat hij ook voor het onderdeel "vocabulaire" van het mondelinge examen minstens 3/5 verdient. Er staan slechts drie kleine fouten vermeld. De student is ervan overtuigd dat hij nooit "bien" zou gebruiken in plaats van "combien" en dat hij hier verkeerd begrepen moet zijn, zodat die fout niet mag worden meegerekend. Hij acht een score van 2,5/5 voor dit onderdeel te laag nu hij maar twee foutjes maakte op een 30-tal zinnen.*
- *Wat betreft het onderdeel "Grammaire" van het mondelinge examen stelt de student dat dit gebaseerd was op basiszinnen die in een word document op minerva waren geplaatst en dat hij deze gestudeerd had en zonder problemen kon vertalen en gebruiken. Hij vindt van zichzelf dat hij deze vlot vertelde, zonder grammaticale fouten, want hij had ze letterlijk gestudeerd. Hij snapt niet dat hij bij een vertaling gemist zou zijn tussen "je" en "tu", want dit is leerstof van het vijfde leerjaar. Hij geeft wel toe "Nice" te hebben vermeden omdat hij niet wist wat hij daarop moest antwoorden want daarover niets gezien had in de cursus. Maar dit kan geen bewijs zijn dat hij slecht is in grammatica. Hij zegt ook dat het niet juist is dat hij voortdurend fouten zou hebben gemaakt tussen TT en VT. De student is van mening dat hij ook voor dit deel van het examen minstens 3/5 had moeten krijgen.*
- *Wat betreft het punt "prise d'initiative et spontanéité + continuer pertinent" op het mondelinge examen herhaalt de student dat er over "Nice" geen informatie beschikbaar was want hierover stonden geen geluidsfragmenten op Minerva en was er ook niets in het handboek aanwezig. Hij wijst erop dat hij aan één stuk door heeft gepraat en enkel even een denkpauze heeft genomen waar het over "Nice" ging, om dan dit punt over te slaan om de vlotheid van de conversatie te behouden.*
- *De student besluit dat hij minstens 5 punten te kort kreeg voor zijn mondelinge examen, wat ook beter gestrookt zou hebben met de opmerking van de docente op het einde van het examen "c'était une bonne conversation". Er is*

onvoldoende motivatie om 7/20 te verantwoorden. Er was ook nergens vermeld hoe de quoterings gebeurde bij het uitspreken en/of vermelden van foutieve woorden. Het feit dat hij niets kon vertellen over Nice werd ten onrechte meegerekend in de verschillende categorieën. In ondergeschikte orde is de student van mening dat er minstens sprake is van twijfel, en vraagt hij dat hem een nieuwe examenkans zou worden toegekend.

Het examen bestaat uit twee delen. Het schriftelijk examen telt meer voor 2/3 van de punten en werd gequoteerd op 20. De student behaalde 9,4/20. Het mondelinge examen telt mee voor 1/3 van de punten en werd ook gequoteerd op 20 punten. De student behaalt 7/20 of 3,5/10. De student behaalde aldus 12,9/30 of 8,6/20, wat werd afgerond tot 9/20.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student geen argumenten aanvoert met betrekking tot het schriftelijk examen, en het deelcijfer dat daarvoor werd gegeven niet in vraag stelt. Vergelijking van het examen met de verbeter sleutel toont ook aan dat het examen correct werd verbeterd.

Met betrekking tot het mondelinge examen geeft de bevoegd lesgever (.....) volgende toelichting:

"Het mondeling examen was vanaf dit jaar gebaseerd op de "ateliers". Onze lessen waren, vanaf dit jaar, als volgt opgebouwd: 6 modules van telkens 3 klassieke lessen en 1 atelier. De ateliers waren communicatieve lessen, waarbij de studenten de kans kregen hun praktisch Frans zo veel mogelijke te oefenen. In de ateliers werden hen dan ook veelgebruikte uitdrukkingen bijgebracht en werd gefocust op veelgemaakte fouten bij het mondeling Frans. Het was dan ook de bedoeling deze kennis te gebruiken op het mondeling examen. Nu heb ik zelf geen informatie over de aanwezigheid van in de lessen, omdat het ganse jaar verkeerdelijk dacht ingeschreven te zijn bij mijn collega heeft mij echter verzekerd dat zelden tot nooit aanwezig was in de lessen en al zeker niet in de ateliers, wat een sterk argument kan zijn voor het zwakke mondeling examen. Op het examen voerden de studenten conversaties per twee. Zoals je ziet behaalde de partner van 12,5/20"

Blijkens het beoordelingsformulier kreeg de student volgende deelscores voor het mondelinge examen:

- Prononciation: 2,5/5*
- Vocabulaire: 2,5/5*
- Grammaire: 1/5*
- Prise d'initiative et spontanéité + contenu pertinent: 1/5*

De bevoegd lesgever licht deze scores als volgt toe :

"Ter info: De studenten komen per twee binnen en krijgen elk dezelfde fiche. Eén van beide studenten bereidt zijn rol als persoon A voor, de andere die van persoon B. Ze krijgen hiervoor 10 minuten voorbereiding. Het mondeling examen baseert zich op twee elementen uit de lessen:

- 1. Om de vier weken houden we een communicatief atelier, waarin de studenten volop de kans krijgen te babbelen, er door de lesgever wordt gewezen op veelgemaakte fouten en er courante uitdrukkingen in bepaalde contexten worden aangeleerd. Zoals reeds aangegeven, nam niet deel aan deze ateliers.*
- 2. In de andere lessen komen vaak bepaalde thema's aan bod (bv. Ecover, Nice als bestemming voor zakenreizen, de bank van de toekomst, enz.). De studenten moeten een aantal thema's studeren voor het mondeling examen en de inhoud hiervan wordt dan geïntegreerd in de conversaties. Deze thema's worden voor het examen duidelijk meegedeeld.*

Bij de evaluatie van het mondeling examen houden we rekening met 4 criteria: (1) uitspraak, (2) woordenschat, (3) grammatica en (4) spontaneïteit / vlotheid / inhoudelijke kennis.

Uitspraak: dit herinner ik me logischerwijze niet meer, maar deze was blijkbaar middelmatig, vandaar 2,5/5.

Woordenschat, de volgende fouten werden vastgesteld, op zich al grote fouten, maar het geheel was toch nog goed voor 2,5/5:

- ✓ Aan de telefoon is het een geijkte uitdrukking om te zeggen "c'est de la part de qui", hier wordt in minstens 2 ateliers op gehamerd. zei: "c'est à qui".
- ✓ Doorverbinden = je vous passe X. gebruikte het werkwoord donner.
- ✓ Hoeveel = combien. gebruikte bien.
- ✓ Een persoonlijke offerte = une offre personnelle. zei une offer, zonder "persoonlijk" te vertalen.

Grammatica, ruim onvoldoende en dus 1/5:

- ✓ gebruikte consequent de tegenwoordige tijd voor de verleden tijd (met als voorbeeld: qqch est fondé voor était fondé).
- ✓ Ook verwisselde hij in verschillende vormen de eerste twee personen: tu voor je, mon voor ton, etc.
- ✓ Constructie van demander = demander quelque chose à quelqu'un. gebruikte het voorzetsel à niet.
- ✓ In het algemeen schreef ik ook dat de syntaxis, dus de zinsbouw, heel slecht en beperkt was. Bovendien vermeed hij bewust bepaalde stukken tekst, waar moeilijkheden in voorkwamen.

Vlotheid / inhoud, beiden onvoldoende, de inhoud zelfs ruim onvoldoende, vandaar 1/5:

- ✓ Vlotheid: weinig vlot in de conversatie
- ✓ Inhoud: wist helemaal niets te vertellen over de troeven van Nice als ideale bestemming voor zakenreizen."

Naar aanleiding van de bijkomende nota die de advocaat van de student heeft ingediend, heeft de institutionele beroepscommissie nog bijkomende toelichting gevraagd aan de betrokken docente.

Omtrent de te kennen leerstof zoals deze op Minerva werd gepost, geeft de betrokken docente volgende toelichting:

"Van elk atelier komt achteraf inderdaad een lijst met nuttige uitdrukkingen op Minerva (waarin bv. ook de uitdrukking "c'est de la part de qui" staat, die door foutief gebruikt werd). Het is perfect mogelijk dat hij deze lijsten gelezen of gestudeerd heeft, maar dit kan natuurlijk niet compenseren om dit alles actief te gebruiken in de ateliers, waarbij tegelijkertijd gewezen wordt op fouten die de studenten frequent maken. Dit is net de essentie van het onder de knie krijgen van een taal: je kan het maar vlot spreken door het regelmatig actief te oefenen en omdat we weten dat het niet evident is Frans actief te gebruiken hebben we de ateliers ingevoerd. In bijlage voeg ik ook het document met te kennen leerstof toe, dat rechtstreeks van de Minervasite van vorig academiejaar gehaald werd. In dit document heb ik "Le tourisme d'affaires pp.251- 253" gemarkeerd, dit zijn de pagina's waarin Nice als bestemming voor zakenreizen behandeld wordt."

Wat de organisatie van de ateliers betreft, merkt de docente op dat hier inderdaad geen afzonderlijke uitnodigingen voor worden rondgestuurd, vermits ze doorgaan tijdens de gewone lesmomenten. Wel werd telkens een aankondiging op Minerva geplaatst, om de studenten te herinneren aan hun voorbereiding.

De docente verduidelijkt ook dat in de eerste les een uitgebreide inleiding bij het vak wordt gegeven, waarin duidelijk werd vermeld dat het mondelinge examen gebaseerd

zou zijn op de ateliers, wat ook vermeld werd in de slides die op Minerva werden gepost. De studenten wisten dus van in de eerste les dat ze zich voor het mondelinge examen moesten baseren op de ateliers en enkele thema's uit het boek. Voor zij die niet aanwezig waren in de les werd diezelfde informatie ook nog eens op Minerva gepost. Het vak was anders opgebouwd dan het jaar voordien, maar dit werd tot in de kleinste details uitgelegd in de eerste lessen.

De docente merkt ook op dat het helemaal niet klopt dat het voor de studenten onmogelijk zou zijn om deel te nemen aan de ateliers wegens te drukke bezetting, integendeel. Aangezien voor de ateliers steeds een schriftelijke voorbereiding wordt gevraagd, konden deze steeds doorgaan in kleine groepjes van een vijftiental studenten. Alle studenten die dat wensten, konden deelnemen.

Wat tenslotte het deeltijfer betreft dat de student kreeg voor het onderdeel "prononciation" op het mondelinge examen, licht de docente toe dat in het algemeen 2,5/5 voor uitspraak betekent: voldoende, geen grote fouten, maar wel een "Vlaamse" uitspraak.

Wat de algemene opmerking van de student betreft dat er onvoldoende werd gewezen op het belang om aanwezig te zijn op de ateliers, en dat, als hij had geweten dat het atelier een belangrijke steun verleende voor het examen, hij zich zeker had ingeschreven, merkt de institutionele beroepscommissie op dat het de verantwoordelijkheid van elke student is om al dan niet deel te nemen aan lessen en oefeningen die worden georganiseerd. Die lessen en oefeningen worden nooit "zomaar" gegeven, maar zijn steeds bedoeld als ondersteuning voor de studenten en als hulpmiddel om de stof beter onder de knie te krijgen en te slagen voor het examen. Het feit dat de lesgevers dat onvoldoende zouden hebben benadrukt, doet hieraan geen afbreuk en kan er niet toe leiden dat het examencijfer ongeldig zou zijn of een nieuwe examenkans geboden zou moeten worden. Overigens kan aan de lesgevers ten deze niet worden verweten dat ze niet zouden hebben gewezen op het belang van de ateliers. Uit de toelichting die de betrokken docente heeft gegeven en uit de slides die ze ter beschikking heeft gesteld aan de institutionele beroepscommissie blijkt dat wel degelijk duidelijk werd gewezen op het nut van de ateliers als voorbereiding op het mondelinge examen.

Uit de toelichting van de docente blijkt ook dat alle studenten die dat wensten, wel degelijk de kans hebben gekregen om deel te nemen aan de ateliers en dat er geen capaciteitsprobleem was.

De student betwist voor het overige de quotatie die hij kreeg voor elk van de deelaspecten van het mondelinge examen. De institutionele beroepscommissie is echter van oordeel dat de toelichting die door de betrokken docente werd gegeven, het gegeven examencijfer goed onderbouwt, en ziet geen reden om te twijfelen aan de correctheid van de gegeven score.

De student heeft zichzelf kennelijk overschat.

Ook wat het aspect "prononciation" betreft, waarbij de docente aangeeft niet meer precies te herinneren hoe de student voor dit onderdeel heeft gepresteerd, is de institutionele beroepscommissie van mening dat de gegeven score voldoende wordt verantwoord. De docente geeft aan dat dit de score is die ze normaal geeft aan studenten die geen grote fouten maken maar wel een zeer "Vlaamse" uitspraak hebben, en uit niets blijkt ze dit aspect verkeerd zou hebben beoordeeld bij de student.

De institutionele beroepscommissie besluit dat het beroep ongegrond is. Het examencijfer (9/20) blijft behouden."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de formele motiveringsplicht, het gelijkheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Eerste onderdeel

Standpunt van de partijen

Verzoeker voert aan dat hij in een vorig academiejaar vond dat de lessen Frans te passief waren, reden waarom hij in het academiejaar 2013-2014 besloot om de lessen niet te volgen, maar integendeel, omdat hij een achterstand voor Frans merkte, zich in te schrijven voor bijkomende lessen aan de avondschool (.....). Ook in de zomervakantie zou verzoeker nog bijlessen hebben gevolgd. Hiermee verklaart verzoeker zijn afwezigheid in de lessen. Hij voegt daaraan toe dat hij voor de ateliers maar eenmaal een uitnodiging kreeg, terwijl er ook nooit zou zijn geweest op het belang om de ateliers te volgen. Daarnaast voert verzoeker aan dat volgens zijn opzoeken verwerende partij minder opvolging biedt met het oog op de examens dan andere universiteiten. Hij stelt ook dat studenten uit Nederland ter vervanging van Economisch Frans lessen volgen aan het, wat hij een ongelijke behandeling vindt.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat verzoekers argumenten niet relevant zijn. In de mate dat zij voornamelijk doelen op een gebrek aan begeleiding, heeft zulks, voor zover dat gebrek bewezen zou zijn, volgens verwerende partij niet tot gevolg dat het examencijfer ongeldig zou zijn. Bovendien heeft verzoeker er eigener beweging voor gekozen om de lessen niet te volgen.

Vergelijkingen met andere universiteiten zijn evenmin ter zake en dit argument vormt bovendien een nieuw en dus onontvankelijk middel.

Verwerende partij wijst er ook op dat op het nut van de ateliers ter voorbereiding van het mondeling examen is gewezen via het elektronisch platform, zodat verzoeker er zelfs buiten aanwezigheid in de lessen kennis had van kunnen nemen.

Wat het volgen van lessen aan het betreft, stelt verwerende partij dat dit een nieuw middel is en dus onontvankelijk. Bovendien gaat het argument volgens verwerende partij ook ten gronde niet op, aangezien het studenten betreft die zich in andere omstandigheden bevinden omdat zij in hun vooropleiding geen of kennelijk onvoldoende Frans hebben gekregen.

In de wederantwoordnota stelt verzoeker nog dat hij niet wist dat het systeem in vergelijking met het voorgaande academiejaar was verbeterd om de studenten bij te staan. Hij betwist ook de ontvankelijkheid van wat verwerende partij aanmerkt als nieuwe middelen in de huidige procedure. Verzoeker is met name van oordeel dat het middel inzake de gelijkheid een 'illustratie' is van verschillende andere grieven die wel werden opgeworpen, met name de reden waarom hij niet aan de lessen had deelgenomen en de puntenaftrek voor een 'Vlaamse uitspraak'.

Beoordeling

De Raad wijst er op dat hijzelf alsook de Raad van State al meermaals hebben overwogen dat het, in beginsel, één zaak is of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Zelfs indien de student aan de hogeronderwijsinstelling terecht het verwijt zou maken niet in de passende

begeleidingsmaatregelen te hebben voorzien of te niet te hebben toegepast of aangepast, dan kan dat hoogstens betekenen dat de instelling schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige resultaat van de student, maar kan zulks dit resultaat niet meer zo beïnvloeden dat het gunstiger wordt. Om uitzondering te genieten op het beginsel dat falende begeleiding inroepen geen nuttig rechtsmiddel is, is vereist dat verzoeker in staat is om, met de nodige precisie, aan te tonen dat de instelling dermate tekort is geschoten dat het voor verzoeker onmogelijk was om te kunnen slagen. Dat bewijs levert verzoeker niet.

Zoals verwerende partij aangeeft, worden de lessen aan een onderwijsinstelling met een bepaalde reden gegeven. De student in het hoger onderwijs beschikt doorgaans over een grote vrijheid om naar eigen inzicht al dan niet aanwezig te zijn, maar draagt voor zijn vrijwillige afwezigheid dan uiteraard wel zelf de verantwoordelijkheid. Indien de wijze van lesgeven of de begeleiding zijn gewijzigd in vergelijking met een voorgaand academiejaar, dan had verzoeker daarvan tijdens de lessen onmiddellijk kennis kunnen nemen. Dat dit niet is gebeurd omwille van zijn keuze om elders lessen Frans te volgen, kan verzoeker niet aan verwerende partij of aan de bestreden beslissing verwijten. Overigens blijkt verzoeker ook via het leerplatform geïnformeerd te zijn geweest.

In de mate dat de vergelijking met andere universiteiten moet worden gelezen als een bijkomend argument inzake de beweerdelijk gebrekkige begeleiding en feedback, brengt het de Raad niet tot een ander oordeel dan wat hierboven is uiteengezet. Verzoeker toont ook hiermee geenszins aan dat het slagen hem onmogelijk werd gemaakt. In de mate dat verzoeker met dit argument een andere rechtsgrond wil aansnijden, zoals het gelijkheidsbeginsel, moet met verwerende partij worden vastgesteld dat dit middel niet in de interne beroepsprocedure werd opgeworpen en derhalve niet ontvankelijk is.

Ook de feitelijke elementen omtrent de Nederlandse studenten en hun mogelijkheden tot studeren bij het zijn in de interne beroepsprocedure niet ingeroepen. De Raad ziet niet in wat verzoeker zou verhinderd hebben om zulks te doen. Bijgevolg is ook dit onderdeel niet ontvankelijk. De poging van verzoeker om dit argument te koppelen aan grieven die wel uitdrukkelijk werden ingeroepen overtuigt de Raad niet, aangezien er geen enkel inhoudelijk verband te zien valt tussen Nederlandse studenten die les volgen aan het enerzijds, en de afwezigheid van verzoeker in de lessen of de beoordeling van zijn uitspraak van het Frans anderzijds.

Het middelonderdeel wordt verworpen.

Tweede onderdeel

Standpunt van de partijen

Verzoeker stelt dat geen motivering wordt gegeven voor het onderdeel 'prononciation', waarop hij 2,5/5 scoorde. Hij argumenteert te weten dat zijn uitspraak niet perfect is, maar meent aanspraak te kunnen maken op een score van minstens 3/5. Verzoeker stelt dat hij nu eenmaal in Vlaanderen is geboren, zodat een 'Vlaamse uitspraak' hem niet ten kwade kan worden geduid.

In de antwoordnota verwijst verwerende partij naar de motivering in de bestreden beslissing, waaruit onder meer blijkt dat een resultaat met opmerkingen als bij verzoeker steeds resulteert in een deelscore van 2,5/5, en dat er geen redenen zijn om een hoger cijfer toe te kennen. Verwerende partij voegt hieraan toe dat het niet onredelijk is om geen al te uitgesproken Vlaamse of andere accenten te aanvaarden.

In de wederantwoordnota voegt verzoeker nog toe dat er 'wellicht' een verbeter sleutel tussen de verschillende examinatoren is opgesteld, maar dat die niet wordt voorgelegd. Verzoeker blijft verder de motivering voor het deelcijfer betwisten, en hij voegt eraan toe dat hij de laatste twee jaar in het secundair onderwijs geen goede begeleiding kreeg, reden waarom hij zich bij het had ingeschreven.

Beoordeling

Krachtens artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs komt het de Raad niet toe om bij de beoordeling van een beroep dat voor hem wordt gebracht, zijn appreciatie betreffende de waarde van de student in de plaats te stellen van die van de hogeronderwijsinstelling. Dit heeft onder meer tot gevolg dat de Raad zich enkel kan uitspreken over de vraag of de hem voorgelegde beslissing al dan niet een schending inhoudt van een wettelijke of decretale norm, en of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling heeft gehandeld binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, met in acht name van de beginselen van behoorlijk bestuur. Het valt de Raad binnen de hem toegekende bevoegdheid niet toe deze beoordeling in de plaats van de beroepsinstantie over te doen. Zelfs al valt in voorkomend geval niet uit te sluiten dat een andere beroepsinstantie op basis van dezelfde gegevens mogelijk tot een ander en voor verzoekster gunstiger oordeel zou komen, de Raad is niet zo een beroepsinstantie en kan verzoekster niet behoeden voor strenge, enkel voor onwettige beoordelingen.

Gelet op de toelichting die is gegeven ter motivering van de deelscore van 2,5/5, kan de Raad niet tot de conclusie komen dat hetzij het examencijfer kennelijk onredelijk zou zijn, hetzij dat onvoldoende zou zijn gemotiveerd.

Of er al dan niet een verbeter sleutel werd gehanteerd, is daarbij niet relevant. Het loutere stellen van de vraag aan de zijde van verzoeker, maakt geen middel uit. In de mate dat verzoeker hiermee zou suggereren dat er geen individuele beoordeling tot stand zou zijn gekomen en hier rechtsgevolgen in wil zien voor zijn beroep, moet overigens worden opgemerkt dat verzoeker dit middel niet in de interne procedure heeft opgeworpen, zodat het in de huidige stand van de procedure niet meer op ontvankelijke wijze kan worden aangevoerd. Deze bedenking gaat op voor alle middelen en middelonderdelen in huidige procedure waar verzoeker deze grief ontwikkelt.

Evenmin zijn de motieven die verzoeker thans bijkomend aanvoert voor zijn keuze om lessen aan het te volgen van aard om de quotering onjuist te doen bevinden.

Het middelonderdeel wordt verworpen.

Derde onderdeel

Standpunt van de partijen

Met betrekking tot het onderdeel 'vocabulaire' betwist verzoeker bepaalde fouten te hebben gemaakt; hij stelt verkeerd begrepen te zijn geweest. Aldus meent verzoeker dat hij minstens 3/5 verdiende, in plaats van de toegekende 2,5/5. Verzoeker acht de puntentoekenning disproportioneel.

Verwerende partij verwijst naar het beoordelingsformulier en de toelichting van de examiner, waarin de door verzoeker gemaakte fouten zijn genoteerd. Wat voor verzoeker 'kleine' fouten zijn, zijn voor de examiner 'grote' fouten, en verwerende partij ziet geen redenen om aan de deskundigheid en de correcte verbetering van de examiner te twijfelen. Dat verzoeker slechts verkeerd begrepen zou zijn geweest, wordt door geen enkel concreet gegeven gestaafd.

In de wederantwoordnota herneemt verzoeker de uiteenzetting uit het verzoekschrift, met toevoeging van de overweging dat wellicht een verbeter sleutel werd overeengekomen die evenwel niet wordt voorgelegd.

Beoordeling

Zowel de Raad (bijv. RvStvb. 22 oktober 2010, nr. 2010/080; RvStvb. 7 augustus 2007, nr. 2007/026) als de Raad van State (RvS 7 oktober 2010, nr. 207.973,) gaan er van uit dat aan de hoedanigheid van examiner of jurylid een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid kleeft. Verzoeker brengt dit vermoeden niet aan het wankelen. Hij levert geen bewijs van zijn stelling dat hij door de examiner verkeerd is begrepen.

Ook hier wijst de Raad er op dat hij niet bevoegd is om de beoordeling van een docent of van de beroepsinstantie over te doen. Al vindt verzoeker de gegeven quotering streng, hij bewijst niet dat zij kennelijk onredelijk streng of onjuist is.

Wat de verbeter sleutel betreft, verwijst de Raad naar de beoordeling van het tweede middelonderdeel.

Het middelonderdeel kan niet tot vernietiging leiden.

Vierde onderdeel

Standpunt van de partijen

In een vierde middelonderdeel richt verzoeker zich tegen de quoterings voor het onderdeel 'grammaire'.

Verzoeker is van oordeel dat hij de opgegeven zinnen correct vertaalde en begrijpt niet dat hij zou hebben gefaald op een vertaling tussen "je" en "tu". Verder voert hij aan dat hij het deel over 'Nice' had vermeden omdat hij niet wist wat hij daarop moest antwoorden. Hij stelt de eigen inbreng die gevraagd werd inhoudelijk verkeerd te hebben begrepen, maar dat dit geen reden kan zijn om lage punten voor grammatica toegekend te krijgen. Verzoeker betwist ook dat hij consequent een verkeerde werkwoordtijd te hebben gebruikt; ter zake erkent hij één fout. Verzoeker meent minstens 3/5 te moeten behalen.

In de antwoordnota verwijst verwerende partij naar de toelichting die de docente heeft gegeven. Ook hier repliceert verwerende partij dat er geen redenen zijn om te twifelen aan de correctheid van de vaststellingen van de examiner, te meer nu de opmerkingen reeds tijdens het examen zijn genoteerd.

De wederantwoordnota luidt ter zake, naast wat reeds in het verzoekschrift was gesteld, dat verzoeker het onderdeel over Nice enkel vermeid omdat hij de vraag inhoudelijk niet kon beantwoorden, niet omdat het een moeilijke tekst was. Verzoeker meent dat uit de notities van de examiner ook blijkt dat hij werd afgerekend op het deel met betrekking tot Nice. Ten slotte wordt ook hier de voormelde verwijzing naar een verbeter sleutel toegevoegd.

Beoordeling

Zoals reeds bij het derde middelonderdeel is uiteengezet, kan het vermoeden van juistheid en objectiviteit in de beoordeling van een examiner slechts aan het wankelen worden gebracht wanneer er duidelijke en overtuigende elementen worden aangevoerd. Dit is ook hier niet het geval. Het is niet ondenkbaar dat een andere examiner een hogere quoterings zou hebben gegeven, maar de Raad kan verzoeker niet beschermen tegen strenge quoterings, enkel tegen onwettige. Verzoeker toont niet aan dat de quoterings voor 'grammaire' kennelijk onredelijk of onevenredig is.

Wat de verbeter sleutel betreft, wordt verwezen naar de beoordeling van het tweede middelonderdeel.

Het middelonderdeel wordt verworpen.

Vijfde onderdeel

Standpunt van de partijen

In een vijfde middelonderdeel bekritiseert verzoeker de quoterings voor het aspect "prise d'initiative et spontanéité + continuer pertinent". Verzoeker stelt – samengevat – dat hij geen eigen inbreng kon geven over activiteiten in Nice, omdat hierover niets in het handboek staat. Hij zou de vraag op het examen verkeerd hebben geïnterpreteerd. Verder meent verzoeker dat dit aspect te beperkt is om 25% van de punten op te quoteren. Verzoeker neemt op de korrel dat hij niet werd bijgestuurd en dat er geen gelijkheid was in de vragen aangezien de medestudent een vraag kreeg over een item dan in het handboek veel ruimer aan bod kwam.

Verwerende partij repliceert dat de deelscore van 1/5 verantwoord is. In de notities van de examiner is aangegeven dat vloedigheid en inhoud onvoldoende, zelfs ruim onvoldoende

waren: verzoeker was weinig vlot in de conversatie en wist helemaal niets te vertellen over de troeven van Nice als ideale bestemming voor zakenreizen.

Verder wijst verwerende partij erop dat in het handboek wel degelijk gegevens over Nice terug te vinden, zelfs specifiek over de troeven van Nice, zijn en dat dit item bovendien voldoende in de lessen aan bod is gekomen, zoals is atelier 6.

Inzake het niet bijsturen door de examinerator en de onevenredigheid om dit aspect met 25% van de punten te quoteren, wijst verwerende partij erop dat dit nieuwe argumenten zijn die in het intern beroep niet zijn opgeworpen en dus onontvankelijk zijn. Daarnaast gaat verwerende partij nog uitvoerig in op de argumenten om aan te tonen dat zij alleszins ongegrond zijn.

In de wederantwoordnota gaat verzoeker dieper in op de argumenten, waarbij hij het verweer van verwerende partij tegensprekt. Verzoeker stelt ook dat hij met betrekking tot het aspect Nice slechts na kennisname van de bestreden beslissing zijn argumentatie kon opbouwen, omdat hij pas met dat document kennis kreeg van de extra toelichting door de docente. Verzoeker meent minstens 2,5/5 te verdienen.

Beoordeling

De Raad wijst er andermaal op dat hij uitgaat van de deskundigheid en objectiviteit van de examinerator, zoals hierboven is uiteengezet, en dat hij verzoeker niet tegen strenge beslissingen kan beschermen, zoals eveneens hierboven is gebleken.

Op basis van de voorliggende stukken is de Raad van oordeel dat verzoeker in redelijkheid in staat moest zijn om een zinvol gesprek over het onderwerp te voeren, en dat verzoeker hiervoor voldoende informatie kon terugvinden. Dit geldt des te meer nu dit item ook ter sprake is gekomen tijdens de lessen, wat door verzoeker niet wordt tegengesproken, maar waarop verzoeker kennelijk niet aanwezig was. Dit valt uiteraard niet aan verwerende partij te verwijten.

Een vergelijking met de andere student is irrelevant, aangezien studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan en de eventueel meer gunstige behandeling van een andere student niet tot gevolg heeft dat verzoeker werd benadeeld of aanspraak kan maken op een hogere quotering.

Waar verzoeker het verwijt maakt dat de examinerator niet heeft bijgestuurd of geen bijkomende vraag heeft gesteld naar het ruimere thema van het zakentoeisme, is de Raad van oordeel dat daaruit geen onregelmatigheid van het examenverloop blijkt, en dat verzoeker overigens blijkbaar zelf niet het initiatief heeft genomen om een breder thema aan te snijden.

De Raad ziet ten slotte niet in waarom een quotering voor 25% van de punten kennelijk onredelijk of onevenredig zou zijn.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op een schending van de rechten van verdediging.

Standpunt van de partijen

Verzoeker stelt dat er bijkomende motivering werd gegeven door de betrokken docente naar aanleiding van de middelen die verzoeker had opgeworpen na inzage van het dossier, en dat verzoeker daarop niet meer kon antwoorden. Verzoeker las de reactie van de docente in de bestreden beslissing en meent dat daardoor zijn rechten van verdediging zijn geschonden.

In de antwoordnota lijkt verwerende partij op dit middel niet in te gaan. Verzoeker zijnerzijds komt er in de wederantwoordnota enkel nog op terug door de stelling uit het verzoekschrift te hernemen.

Beoordeling

Daar het hier geen tuchtzaak betreft, zijn de rechten van verdediging niet in het geding. De Raad leest het middel als zijnde gesteund op het hoorrecht, dat te dezen wel nuttig kan worden ingeroepen.

Tenzij de regelgeving expliciet in een fysieke hoorzitting voorziet, kan het horen van de student – zonder daarbij de hoorplicht te schenden – achterwege blijven wanneer de student vooraf alle nuttige gegevens en argumenten heeft kunnen bijbrengen (zie bijv. RvStvb. 22 juli 2010, nr. 2010/023; RvStvb. 29 juli 2010, nr. 2010/028). Te dezen heeft verzoeker de kans gekregen een verzoekschrift in te dienen, aangevuld door een bijkomende toelichting.

Een tegensprekelijk debat waarbij de student en de examinerator wiens quotering wordt betwist met elkaar worden geconfronteerd, maakt geen deel uit van het beginsel van de hoorplicht (RvStvb. 28 november 2006, nr. 2006/030).

Het hoorplicht is op een correcte wijze nageleefd. Overigens heeft verzoeker alle mogelijkheden gehad om in zijn verzoekschrift voor de Raad desgewenst kritiek te uiten op de toelichting van de docente die hij in de bestreden beslissing heeft gelezen.

Het middel wordt verworpen.

Derde middel

Verzoeker lijkt een derde middel te steunen op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker stelt dat geen gelijkheid werd nagestreefd in de vragen waarop op eigen initiatief moest worden geantwoord. Over het onderwerp van verzoeker zou er veel minder informatie in het beschikbare handboek hebben gestaan dan over het onderwerp van de medestudent op het mondeling examen.

Verwerende partij antwoordt in hoofddorde dat dit middel niet in de interne beroepsprocedure werd opgeworpen en bijgevolg onontvankelijk is. Ondergeschikt stelt verwerende partij dat het middel in elk geval ongegrond is, omdat het eigen is aan elk mondeling examen dat niet iedereen dezelfde vragen krijgt en verzoeker op geen enkele wijze aantoonde dat er een aanmerkelijk niveauverschil was tussen de vraag die hijzelf of de medestudent kreeg. Verder antwoordde verwerende partij dat uit de voorgelegde documenten alleszins ook niet blijkt dat er in het cursusmateriaal over het onderwerp van de medestudent opvallend meer informatie wordt gegeven dan over het onderwerp dat verzoeker te behandelen had. Bovendien verliest verzoeker uit het oog dat de quotering in hoofdzaak niet wordt gegeven op de inhoud van de conversatie maar wel voor de vlotheid en het correcte taalgebruik.

Verzoeker dupliceert in de wederantwoordnota dat er voor het onderwerp van de medestudente een grote tekst beschikbaar was, alsook oefeningen en audiofragmenten. Verzoeker blijft er aldus bij dat het examen ongelijk is verlopen.

Beoordeling

Verzoeker heeft de mogelijkheid gehad om na de inzage van het dossier nog bijkomende middelen aan te voeren, wat gebeurd is in een 'bijkomende toelichting' van 2 oktober 2014. De beroepscommissie heeft met deze middelen ook rekening gehouden in de totstandkoming van de bestreden beslissing. Uit het initieel verzoekschrift op intern beroep en de bijkomende toelichting blijkt niet dat verzoeker een middel heeft opgeworpen dat steunt op het gelijkheidsbeginsel; evenmin blijkt – en verzoeker beweert zulks ook niet – dat verzoeker toen niet in staat was om een dergelijk middel te ontwikkelen.

Nieuwe middelen kunnen in de procedure voor de Raad slechts op ontvankelijke wijze worden aangevoerd wanneer ze van openbare orde zijn, wanneer ze gericht zijn tegen de beslissing op intern beroep zelf of wanneer de verzoeker van de onderliggende gronden pas kennis kon nemen bij de inzage van het administratief dossier in de procedure voor de Raad.

Het middel beantwoord niet aan deze voorwaarden en is derhalve niet ontvankelijk.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/473 - 11 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 30 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker behaalde op 25 juni 2013 de graad van Bachelor in het bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Rechtspraktijk. In het raam van deze professionele bachelor opleiding behaalde hij onder meer credits voor de opleidingsonderdelen (5 studiepunten) en (5 studiepunten).

Hij is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding Master in de Rechten.

Verzoeker vraagt op 11 september 2014 aan de curriculumcommissie om een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel, wat hem wordt geweigerd.

Tegen deze beslissing tekent verzoeker op 26 september 2014 intern beroep aan. In dit beroep werpt verzoeker drie middelen op.

In een *eerste middel* stelt verzoeker dat hem vorig jaar bij aanvang van het academiejaar door de trajectbegeleiding werd geadviseerd om enkel vrijstelling te vragen voor opleidingsonderdelen die voorkwamen in het schakelprogramma, en nog niet voor de opleidingsonderdelen van de masteropleiding. Verzoeker stelt dat studenten die de vrijstellingen toen toch hebben aangevraagd, ze ook hebben gekregen. Verzoeker meent dat de weigering tot vrijstelling die nu is genomen, omdat er nu geen inhoudelijke overeenstemming zou zijn, discriminatoir is.

Een *tweede middel* steunt op het motief dat er een positief advies van de trajectbegeleiding was, maar dat één lid van de curriculumcommissie tegenstemde op grond van de overweging dat een vrijstelling voor een academisch mastervak niet mogelijk zou mogen zijn op basis van een professioneel bachelor vak. Verzoeker meent dat dit geen objectief criterium is en dat de studiefiches moeten worden vergeleken, en dat het beweerdelijk ten onrechte verleend hebben van vrijstellingen in het verleden niet meer dienstig kan worden ingeroepen, gelet op het gelijkheidsbeginsel.

In een *derde middel* stelt verzoeker dat de hervorming van een studieprogramma geen afbreuk zou mogen doen aan reeds bestaande rechten van studenten.

Verzoeker vraagt om zijn argumenten mondeling te mogen toelichten, en wijst erop dat er minstens acht andere studenten in dezelfde omstandigheden verkeren.

Per e-mail van 9 oktober 2014 laat de instelling weten dat na het intern beroep normaliter binnen vijftien dagen een beslissing moet worden genomen, maar dat de bevoegde institutionele beroepscommissie pas op 20 oktober 2014 kan samenkomen, zodat 24 oktober 2014 als uiterste datum voor het nemen van de beslissing op intern beroep wordt vooropgesteld. In deze e-mail wordt tevens meegedeeld dat de beroepsprocedure schriftelijk verloopt en er geen hoorzitting wordt georganiseerd.

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 20 oktober 2014. De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

"De student vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- *De student merkt op dat vorig academiejaar wel nog vrijstelling werd verleend voor dit opleidingsonderdeel aan studenten die dezelfde bacheloropleiding volgden aan de [REDACTED], en eveneens instroomden in de masteropleiding rechten via het schakelprogramma. De studiefiches van de betrokken opleidingsonderdelen werden evenwel niet gewijzigd.*
- *De student had vorig jaar op advies van de trajectbegeleider enkel vrijstellingen aangevraagd in het schakelprogramma maar niet in het masterprogramma. Had hij die vrijstelling toen wel aangevraagd, dan had hij ze verkregen en was ze verworven.*
- *Een hervorming van een studieprogramma mag geen afbreuk doen aan reeds verworven rechten.*
- *De reden waarom een vrijstelling werd geweigerd zou zijn dat een vrijstelling binnen de masteropleiding niet mogelijk is op basis van een credit verworven in een bacheloropleiding. Deze redenering volgt een subjectieve mening en vormt geen objectief element om de vrijstelling te weigeren. Of een vrijstelling mogelijk is, moet worden onderzocht aan de hand van een vergelijking van de studiefiches.*
- *Een bachelorvak van 10 studiepunten moet als gelijkwaardig worden beschouwd met een mastervak van 5 studiepunten*
- *Een vrijstelling hangt niet af van een geluksfactor maar van rechtvaardigheid.*

De institutionele beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft ook kennis genomen van de studiefiches van het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" waarvan vrijstelling wordt gevraagd, en van de opleidingsonderdelen "[REDACTED]" en "[REDACTED]" op basis waarvan de vrijstelling wordt aangevraagd. Ze had eveneens het lesmateriaal ter beschikking dat gebruikt wordt voor het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" aan de [REDACTED] en een gedeelte van het lesmateriaal dat gebruikt wordt voor het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" aan de [REDACTED].

De student merkt op dat tot vorig jaar wel vrijstelling werd verleend voor het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" aan studenten die dezelfde professionele bacheloropleiding volgden aan de [REDACTED] als hij deed.

De institutionele beroepscommissie merkt op dat het niet is omdat voor een bepaald vak ooit vrijstelling werd verleend, die vrijstelling ook in de toekomst steeds moet worden verleend. Een faculteit kan gegronde redenen hebben om haar vrijstellingenbeleid te wijzigen en om een vrijstelling die ze vroeger verleende niet langer te verlenen in de toekomst.

De institutionele beroepscommissie heeft toelichting gevraagd aan de voorzitter van de curriculumcommissie omtrent de beleidswijziging die hier klaarblijkelijk werd doorgevoerd. De

voorzitter heeft volgende toelichting gegeven:

"Reeds in vorige academiejaren was de curriculumcommissie van oordeel dat er te gemakkelijk vrijstellingen werden verleend op basis van een diploma professionele bachelor. De curriculumcommissie heeft de vrijstelling toen toch toegekend, enkel omdat dezelfde vrijstelling nu eenmaal in het verleden was verleend.

In het academiejaar 2013-2014 heeft de curriculumcommissie omwille van de programmahervorming een nieuw schakelprogramma en brugprogramma moeten opmaken.

Het was op dat ogenblik het moment om eens grondig te kijken naar het gevoerde vrijstellingsbeleid in het verleden.

Bij het opstellen van het schakelprogramma (enkel toegankelijk voor bachelor rechtspraktijk) zoals van toepassing vanaf 2014-2015 is in twee stappen tewerk gegaan:

1° welke vakken zijn essentieel om de master rechten te kunnen aanvangen?

Gespecialiseerde vakken zoals zijn vakken die al voortbouwen op de bestaande juridische kennis. De basis voor het juridische redeneren en denkwijze wordt door andere vakken gelegd ... deze vakken worden opgenomen in het schakelprogramma. De gespecialiseerde vakken niet. Het feit dat zij geen deel uitmaken van het schakelprogramma betekent zeker niet dat de curriculumcommissie van oordeel zou zijn, dat de studenten rechtspraktijk de kennis van de gespecialiseerde vakken reeds zouden bezitten.

2° vervolgens werden de essentiële juridische opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding rechten vergeleken met het professionele bachelorprogramma rechtspraktijk. Opleidingsonderdelen waarvan de curriculumcommissie van oordeel was dat

de eindcompetenties waren bereikt, werden uit het schakelprogramma weggelaten. Opleidingsonderdelen waarvan de curriculumcommissie van oordeel was dat de eindcompetenties niet waren bereikt, werden opgenomen in het programma. Aangezien de curriculumcommissie bij het samenstellen van het schakelprogramma de oefening heeft gemaakt of de eindcompetenties van opleidingsonderdelen bachelor rechten waren bereikt, heeft zij het volgende uitdrukkelijk bepaald "Op basis van het bachelordiploma bedrijfsmanagement, afstudeerrichting rechtspraktijk zullen geen vrijstellingen voor opleidingsonderdelen van het schakelprogramma worden verleend." Deze bepaling maakt deel uit van de documenten waarbij het nieuwe schakelprogramma werd goedgekeurd door de Faculteitsraad van 4 december 2013.

..... is een specialisatievak en maakt bovendien tot en met academiejaar 2016-2017 deel uit van de master rechten. De curriculumcommissie was van oordeel dat een vrijstelling niet kon worden verantwoord op basis van het professionele bachelordiploma. Zij was van oordeel dat het nu het moment was om het scheefgegroeide vrijstellingsbeleid uit het verleden aan te passen en bij het toekennen van vrijstellingen dezelfde redenering te volgen als zij heeft gedaan bij het samenstellen van het schakelprogramma."

De wijziging van het beleid hangt aldus samen met het herbekijken van het schakelprogramma

en met de programmahervorming die in de rechtenopleiding is doorgevoerd en die gradueel wordt ingevoerd in de bacheloropleiding en in de masteropleiding vanaf het academiejaar 2014-15. Het is niet onredelijk om bij dergelijke gelegenheid inderdaad het vrijstellingsbeleid te herbekijken en situaties uit het verleden die onwenselijk worden geacht, voor de toekomst opnieuw te wijzigen. De institutionele beroepscommissie is van mening dat de beleidswijziging die de faculteit rechtsgeleerdheid heeft doorgevoerd met betrekking tot de vrijstelling voor het opleidingsonderdeel "....." niet onredelijk is.

Daarmee wordt overigens geen afbreuk gedaan aan verworven rechten van de student. De student was vorig jaar ingeschreven in het schakelprogramma, en het vak "....." behoorde niet tot zijn curriculum zodat een vrijstellingsaanvraag voor dat vak ook niet aan de orde was. Er werd hem ook geen dergelijke vrijstelling verleend, zodat hij ook geen recht op vrijstelling had verworven waaraan thans afbreuk zou worden gedaan.

Dat aan andere studenten wel een vrijstelling werd verleend, doet daaraan geen afbreuk. Zoals hierna nog zal blijken, zijn de betrokken opleidingsonderdelen niet equivalent en kan geen vrijstelling worden verleend. Dat was vorig academiejaar niet anders. De toegekende vrijstellingen waren toen bijgevolg niet terecht, en kunnen alleen al om die reden geen reden vormen om dit academiejaar wel een vrijstelling toe te kennen. Uit onrecht kan men geen rechten putten.

Dat belet evenwel niet dat de institutionele beroepscommissie nog steeds moet nagaan of de student de doelstellingen van het opleidingsonderdeel "....." niet toch al heeft bereikt via de opleidingsonderdelen waarop hij zich beroept om de vrijstelling aan te vragen. In dat geval dient er immers toch een vrijstelling te worden toegekend.

De student beroept zich op het feit dat hij slaagde voor en om te stellen dat hij zich de eindcompetenties van voldoende eigen heeft gemaakt. Beide opleidingsonderdelen samen tellen 10 studiepunten, daar waar het opleidingsonderdeel slechts 5 studiepunten telt.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat het opleidingsonderdeel "....." te dezen niet relevant is. Dit opleidingsonderdeel handelt immers over arbeidsrecht (en is dan ook eerder vergelijkbaar met het opleidingsonderdeel "....." in het derde jaar van het modeltraject van de opleiding tot bachelor of laws in de rechten) en niet over

De institutionele beroepscommissie merkt vooreerst op dat alhoewel bepaalde leerstof zowel in opleidingsonderdelen van een professionele bachelor als in opleidingsonderdelen van een academische master kan worden behandeld, een vrijstelling kan worden geweigerd voor een opleidingsonderdeel van een academische opleiding indien als grond voor de aanvraag enkel wordt verwezen naar studiebewijzen/creditbewijzen van een professionele bachelor, zeker indien het om een masteropleidingsonderdeel gaat. Het niveauverschil zoals dat ook door de Codex Hoger Onderwijs in artikel II.58 is bepaald voor de beide opleidingen leidt er toe dat de diepgang en de wetenschappelijke situering van de (als dusdanig geaccrediteerde) opleidingen en de opleidingsonderdelen danig verschillend is (vgl. R. Stvb. 31 januari 2013, nr. 2013/010).

De institutionele beroepscommissie heeft bovendien ook de ECTS-fiches van de opleidingsonderdelen "....." en "....." vergeleken en is tot de conclusie gekomen dat een vrijstelling inderdaad niet aan de orde is.

Vooreerst valt het op dat het aantal contacturen dat aan de vakken wordt besteed, grondig verschilt. Beide vakken tellen weliswaar 5 studiepunten, maar voor het vak "....." zijn maar 24 uur hoorcollege voorzien, terwijl voor "....." 45 uur hoorcolleges zijn voorzien, wat bijna het dubbele is. De resterende 12 contacturen die worden voorzien voor het vak "....." zijn uren werkcollege. Blijkens de studiefiche wordt in die uren geen bijkomende leerstof gezien, maar worden oefeningen gegeven over de geziene leerstof.

De einddoelstellingen van het vak "....." zijn ook vele minder ambitieus dan deze van het vak ".....". "....." gaat niet verder dan een praktijkgerichte kennismaking met het De doelstellingen worden als volgt omschreven:

Student(e) weet informatie op te zoeken rond de verschillende takken van de sociale zekerheid.

Student(e) leert alert te zijn voor de actualiteit en de evolutie in rechtsleer en rechtspraak.

Student(e) kan correct de juridische terminologie uit dit vakgebied gebruiken.

Student leert standpunten innemen en zal rond de geziene thema's beperkte juridische adviezen formuleren.

De eindcompetenties van het vak "s....." gaan verder, en leggen meer de nadruk op kennis en vooral inzicht, niet enkel van het als zodanig, maar ook van de internationale context, de geschiedenis, het evolutief karakter en de wijze waarop het recht op de maatschappelijke evoluties inspeelt, wat allemaal niet of in veel mindere mate aan bod komt in het opleidingsonderdeel ".....". De studenten moeten op het einde van de rit ook meer kunnen dan enkel beperkte juridische adviezen te formuleren over enkele thema's, maar moeten het instrumentarium van het hele kennisdomein kennen en kunnen toepassen. Het niveau van dit vak ligt duidelijk hoger dan het niveau van het vak ".....", wat overigens ook strookt met de plaats ervan in de (academische) masteropleiding, daar waar "....." deel uitmaakt van een professionele bacheloropleiding.

Een vergelijking van het beschikbare studiemateriaal leidt tot dezelfde conclusies. De cursustekst die wordt gebruikt voor het vak "....." is alvast een stuk omvangrijker dan het boek dat hoort bij het vak "....." en gaat ook dieper in op details.

De institutionele beroepscommissie besluit dat de gevraagde vrijstelling niet kan worden verleend.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op een schending van de hoorplicht.

Standpunt van de partijen

Verzoeker voert aan dat de hoorplicht blijkens de rechtspraak van de Raad van State een beginsel van behoorlijk bestuur is op grond waarvan, bij de afwezigheid van enige wettelijke bepaling ter zake, tegen niemand een maatregel kan worden genomen die gegrond is op zijn persoonlijk gedrag en die zijn belangen zwaar kan treffen, zonder dat hem vooraf de gelegenheid wordt gegeven om zijn standpunt uiteen te zetten en op nuttige wijze voor zijn belangen op te komen. Verzoeker wijst erop dat hij de beroepscommissie uitdrukkelijk heeft gevraagd om te worden gehoord.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat de bestreden beslissing geen maatregel inhoudt die gesteund is op zijn persoonlijk gedrag, zodat de hoorplicht niet van toepassing is. Ondergeschikt stelt verwerende partij dat de naleving van de hoorplicht niet veronderstelt dat de betrokkene zijn verweer mondeling moet kunnen laten gelden, en dat een schriftelijk verweer volstaat. Ter zake verwijst verwerende partij naar artikel, §4 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER), dat voorziet in een behandeling van de interne beroepen op stukken, en in een bijkomend recht op schriftelijke toelichting na inzage van het dossier, wat door verzoeker niet is gevraagd.

In de wederantwoordnota werpt verzoeker nog op dat hij gepoogd heeft contact te nemen met de ombudsdienst, maar geen gehoor kreeg. Verzoeker zou ook naar de inhoud van het dossier hebben gevraagd, doch daarop kon hem geen antwoord worden gegeven.

Beoordeling

Het is de vaste rechtspraak van de Raad dat tenzij de regelgeving uitdrukkelijk in het recht op een fysieke hoorzitting voorziet, het fysiek horen van de student achterwege mag blijven wanneer de student vooraf alle nuttige gegevens en argumenten heeft kunnen bijbrengen (zie bv. RvStvb. 22 juli 2010, nr. 2010/023; RvStvb. 29 juli 2010, nr. 2010/028; RvStvb. 4 november 2010, nr. 2010/100).

De instelling mag in haar onderwijsreglement bepalen dat de interne beroepscommissie het beroep uitsluitend op stukken behandelt, waarbij het recht om fysiek aanwezig te zijn om de grieven toe te lichten wordt uitgesloten (RvStvb. 16 augustus 2011, nr. 2011/096). Verwerende partij heeft te dezen voor een dergelijke procedure geopteerd, zoals blijkt uit de door verwerende partij aangehaalde bepaling uit het OER.

Dat verzoeker niettegenstaande uitdrukkelijk heeft gevraagd om te worden gehoord, doet in die omstandigheden binnen het raam van het hoorrecht niet alsnog de verplichting ontstaan om verzoeker op een hoorzitting uit te nodigen (RvStvb. 9 juli 2008, nr. 2008/042. Zie ook RvS 8 augustus 1997, nr. 67.691, en RvS 24 november 1998, nr. 77.153,). In dat opzicht is de hoorplicht niet geschonden.

Waar verzoeker vervolgens aanvoert dat hij gepoogd heeft van de inhoud van het dossier kennis te nemen, mogelijks met de intentie nog bijkomende argumenten aan te voeren, moet worden vastgesteld dat verzoeker hiervan geen bewijs voorbrengt, en dat hij evenmin na kennisname van de bestreden beslissing dergelijke inzage lijkt te hebben gevraagd om eventuele bijkomende middelen dan minstens aan de Raad voor te leggen.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker betoogt dat hij bij aanvang van het schakelprogramma van de trajectbegeleiding het advies heeft gekregen om (enkel) vrijstellingen aan te vragen die betrekking hadden op opleidingsonderdelen van dat schakelprogramma. Verzoeker stelt effectief vrijstellingen te hebben verkregen. Met het aanvragen van vrijstellingen met het oog op de masteropleiding, wacht hij op advies van de studietrajectbegeleiding tot hij zich voor die inleiding inschrijft. Verzoeker doet gelden dat hij ervan uitging dat hij alsdan die vrijstellingen ook zou krijgen, zoals andere studenten ze hadden gekregen. Hij aanvaardt niet dat naar aanleiding van een programmawijziging ook het vrijstellingenbeleid wordt veranderd, en dit zonder te voorzien in overgangsmaatregelen.

Verwerende partij argumenteert harerzijds dat het rechtszekerheidsbeginsel inhoudt dat de rechtsonderhorige moet kunnen rekenen op een zekere standvastigheid van het bestuur, en dat het vertrouwensbeginsel ertoe strekt dat de burger moet kunnen vertrouwen op wat door hem niet anders kan worden begrepen dan als een vaste gedrags- of beleidsregel van het bestuur op grond waarvan het bestuur de door hem opgewekte verwachtingen niet mag beschamen. Geen van beide beginselen, zo stelt verwerende partij, heeft tot gevolg dat een overheid haar beleid niet meer zou kunnen wijzigen.

Verwerende partij wijst erop dat de wijziging van het vrijstellingenbeleid weloverwogen en niet lichtzinnig is gebeurd, met name door een ongewenste situatie recht te zetten en een formele hervorming van de opleidingsprogramma's aan te grijpen als het geschikte ogenblik daartoe.

Ten slotte stelt verwerende partij dat verzoeker het vorige academiejaar de masteropleiding nog niet had aangevat en bijgevolg geen aanspraak kon maken op vrijstellingen voor die opleiding.

In de wederantwoordnota repliceert verzoeker dat het voorheen bestaande vrijstellingenbeleid wél rechtmatig was, en de overheid dus van een juist beleid is afgeweken, eerder dan een fout recht te zetten. Verzoeker insisteert op een schending van de aangehaalde beginselen, en betwist dat er "slechts enkele gevallen door de mazen van het net zijn geglipt".

Beoordeling

Of er voldoende inhoudelijke overeenstemming is tussen bepaalde opleidingsonderdelen om een credit voor het ene in rekening te brengen voor een vrijstelling voor het andere, is een beslissing die ten gronde aan de onderwijsinstelling toekomt, en waarop de Raad slechts een marginaal toetsingsrecht kan uitoefenen. Het is een onderdeel van het academische beleid, dat aan veranderingen onderworpen kan zijn.

De voornaamste, zo niet de enige toetssteen om de gelijkwaardigheid van verschillende opleidingsonderdelen te beoordelen is een concrete vergelijking van de inhoud, de omvang, de moeilijkheidsgraad, de beoogde competenties e.d.

In de bestreden beslissing is ter zake een afweging gemaakt die de Raad niet onjuist of kennelijk onredelijk voorkomt. Het moet overigens gezegd dat verzoeker die inhoudelijke vergelijking ook niet concreet betwist. Meer bepaald voert verzoeker geen argumenten aan waaruit zou moeten blijken dat de beroepscommissie een inhoudelijk verkeerde analyse en vergelijking heeft gemaakt.

Zelfs al wordt aangevoerd dat de concrete vergelijking kadert in een nieuw 'beleid', dan moet worden gesteld dat niet elke beleidswijziging *ipso facto* tot overgangsmaatregelen noopt. Te dezen voert verzoeker overigens niet aan waaruit de beweerdde noodzakelijke overgangsmaatregelen dan concreet zouden moeten bestaan. Het komt de Raad voor dat de principiële beslissing om een bepaalde vrijstelling niet meer automatisch toe te kennen op zich niet onregelmatig kan zijn, zolang de vergelijking *ad hoc* correct wordt doorgevoerd.

Verzoeker is beoordeeld voor de vrijstellingen die hij effectief heeft aangevraagd. Dat hij eventueel bepaalde vrijstellingen op een vroeger tijdstip had kunnen aanvragen en bekomen – wat vooralsnog ook niet bewezen voorkomt – kan hoogstens een aspect van aansprakelijkheid vormen, maar heeft niet tot gevolg dat de bestreden beslissing onwettig of onredelijk is.

Of verzoeker dienstig kan inroepen dat andere studenten in dezelfde omstandigheden een gunstiger behandeling hebben gekregen, komt hieronder aan bod bij het derde middel.

Het middel wordt verworpen.

Derde middel

Verzoeker steunt een derde middel op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van de partijen

Verzoeker voert aan dat andere studenten reeds bij de inschrijving voor het schakelprogramma vrijstellingen hebben gevraagd voor opleidingsonderdelen in de masteropleiding, en die vrijstellingen toen ook hebben bekomen. Aldus zijn er volgens verzoeker medestudenten die op basis van de credits die zij in hun professionele bacheloropleiding hadden behaald voor en, reeds een vrijstelling bekwamen voor het opleidingsonderdeel uit de masteropleiding.

Verzoeker stelt dat het inherent is aan een overgangsregeling dat een onderscheiden behandeling ontstaat, maar dat het gelijkheidsbeginsel is geschonden indien de afwijking van de overgangsmaatregel niet steunt op objectieve en pertinent criteria in het licht van het beoogde doel.

Verzoeker acht een weigering van vrijstelling op basis van een gebrek aan inhoudelijke overeenstemming in strijd met het gelijkheidsbeginsel omdat die overeenstemming er ook de voorgaande jaren niet was en er niettemin vrijstellingen werden verleend. Verzoeker meent dat bij gebreke aan verschil in de inhoud, doelstellingen en eindcompetenties van de vergeleken opleidingsonderdelen, een beleidswijziging zonder overgangperiode disproportioneel is.

In de antwoordnota stelt verwerende partij hier tegenover dat het de vaste praktijk van de curriculumcommissie is om geen uitspraak te doen over vrijstellingsaanvragen die betrekking hebben op opleidingsonderdelen die niet in het curriculum van de aanvrager zitten. In principe kan de ongelijke behandeling die verzoeker aanvoert zich dan ook niet voordoen. Verwerende partij betreurt dat er vorig jaar in de toevloed van vrijstellingsaanvragen enkele studenten "door de mazen van het net zijn geglipt" en een vrijstelling hebben bekomen voor een opleidingsonderdeel dat nog niet in hun curriculum zat. Dit doet volgens verwerende partij evenwel geen afbreuk aan het feit dat verzoeker geen recht kon doen gelden op de gevraagde vrijstelling. Het feit dat andere studenten de vrijstelling wel hebben bekomen doet volgens verwerende partij niet besluiten tot de gegrondheid van het middel, aangezien het gaat om een ander academiejaar met een gewijzigd beleid.

Ten slotte verwijst verwerende partij naar de overwegingen uit de bestreden beslissing waaruit blijkt dat de vrijstelling ook naar de grond van de zaak terecht werd geweigerd.

In de wederantwoordnota betwist verzoeker het verweer dat wordt gevoerd met betrekking tot de equivalentie – of het gebrek daaraan – tussen de opleidingsonderdelen uit de professionele bacheloropleiding en de Socialezekerheidsrecht.

Beoordeling

Het principe, zoals ook verwoord door de decreetgever, is dat studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan (*Parl. St., Vlaams Parlement, 2003-2004, nr. 1960/1, 23-24*). Dit uitgangspunt geldt zowel voor het verloop van examens als voor andere beslissingen die ten aanzien van de student worden genomen. Hieruit volgt dat een student zich in beginsel niet op het gelijkheidsbeginsel kan beroepen om dezelfde behandeling te bekomen die een andere student – terecht of ten onrechte – te beurt is gevallen.

Bovendien moet worden vastgesteld dat verzoeker zich op het ogenblik dat de andere studenten de vrijstelling voor het opleidingsonderdeel zouden hebben gekregen, niet in een vergelijkbare situatie bevond, aangezien hij – in tegenstelling tot die andere studenten – toen geen aanvraag tot vrijstelling heeft ingediend. Dat verzoeker die vrijstelling nu in een volgend academiejaar niet meer kan bekomen is het gevolg van een beleidswijziging die verwerende partij vermocht door te voeren, en vormt geen schending van het gelijkheidsbeginsel.

De Raad kan er begrip voor opbrengen dat verzoeker zich ongelijk behandeld voelt, in het bijzonder ten aanzien van de studenten die zijn studieverleden delen en de vrijstelling wel hebben bekomen. Dit is gewis te betreuren, en verwerende partij heeft ook aangegeven dat dit op een vergissing berust. Dit alles kan er evenwel niet toe leiden dat het gelijkheidsbeginsel in juridisch opzicht is geschonden.

Nu verzoeker onverwacht wordt geconfronteerd met een bijkomend opleidingsonderdeel (tweede semester) en hij ter zitting heeft aangegeven alleszins de hoorcolleges te willen volgen indien hij hierover nog examen dient af te leggen, neemt de Raad aan dat aan verzoeker desgewenst de mogelijkheid wordt geboden om zich voor dit opleidingsonderdeel uit te schrijven indien de hoorcolleges met die van een ander opleidingsonderdeel zouden overlappen (artikel §5 OER 2014-2015).

Wat de juistheid betreft van het doorgevoerde gelijkwaardigheidsonderzoek, heeft de Raad bij het tweede middel reeds vastgesteld dat verzoeker de analyse van de betreden beslissing in zijn verzoekschrift niet heeft bekritiseerd.

Het middel is niet gegrond.

BESLUIT

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/491 - 11 december 2014

Inzake

Hebbende als raadsman
Kantoorhoudende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 11 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekster tekent beroep aan tegen de beslissing van de facultaire beroepscommissie GIT van 30 oktober 2014, waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoekster schreef zich in het academiejaar 2012-2013 voor het eerste in voor de opleiding Bachelor of science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie. Zij behaalde dat jaar credits ten belope van 30 van de 60 opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2013-2014 volgde zij een individueel traject, waarbij zij inschreef voor 51 studiepunten, waarvan zij er 37 behaalde. Voor de resterende vakken van het eerste bachelorjaar behaalde zij 14 studiepunten niet.

Op 25 september 2014 dient verzoekster een aanvraag in om een curriculum te mogen opnemen met 41 studiepunten. Per e-mail van 8 oktober wordt aan verzoekster meegedeeld dat geen toelating wordt gegeven tot het opnemen van opleidingsonderdelen in strijd met de regels inzake volgtijdelijkheid. Een curriculum ten belope van 30 studiepunten werd goedgekeurd.

Tegen deze beslissing tekende verzoekster intern beroep aan bij de facultaire beroepscommissie. In dit beroep voert verzoekster vijf middelen aan.

In een *eerste middel* stelt verzoekster dat zij uit de meegedeelde beslissing niet kan afleiden wie, wat, wanneer en waarom heeft beslist. Er wordt geen melding gemaakt van de datum waarop de curriculumcommissie is samengekomen, noch van de samenstelling ervan en hoe het besluit tot stand is gekomen.

Verzoekster stelt in een *tweede middel* dat zij op basis van wat is meegedeeld niet zeker is of haar aanvraag nu is goedgekeurd, dan wel afgewezen in de mate dat de aanvraag de 30 studiepunten oversteeg.

In een *derde middel* doet verzoekster gelden dat zij sinds het academiejaar 2012-2013 ten minste 50% van de studiepunten van het 1ste bachelor heeft verworven, alsook meer dan 50% van de studiepunten waarvoor zij in het academiejaar 2013-2014 inschreef. Verzoekster

stelt dat het haar niet duidelijk is op basis van welke rechtsgrond haar rechtsgeldig bindende studievoortgangsbewakingsmaatregelen kunnen worden opgelegd.

In een *vierde middel* werpt verzoekster op dat in de mate dat de bestreden beslissing steunt op de GIT-regels zoals vermeld op de website, wellicht moet worden vastgesteld dat artikel 246 van de Codes Hoger Onderwijs wordt geschonden.

In een *vijfde middel* stelt verzoekster vast dat de curriculumcommissie niet heeft geantwoord op de concrete motieven die verzoekster in haar aanvraag had geformuleerd; in het bijzonder is niet duidelijk waarop een lagere studiebelasting wordt toegestaan dan wat verzoekster reeds heeft aangetoond aan te kunnen.

De facultaire beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekster in zitting van 24 of 30 oktober 2014, en komt daarbij tot de volgende beslissing:

"De facultaire beroepscommissie vergaderde over het verzoek ingesteld door [REDACTED], bijgestaan door advocaat [REDACTED], tegen de beslissing van de curriculumcommissie met betrekking tot volgend curriculumvoorstel:

- *Chemie en inleiding tot de biochemische processen – 5 SP*
- *Biochemie – 5 SP*
- *Cytologie en histologie – 4 SP*
- *Kinesitherapeutisch handelen: bovenste en onderste lidmaat – 6 SP*
- *Inspanningsfysiologie*
- *Motorische controle en leren – 3 SP*
- *Neurowetenschappen – 3 SP*
- *Fysische middelen in de revalidatie en kinesitherapie – 3 SP*
- *Neuropathologie – 4 SP*
- *Screenen en evalueren – 3 SP*

In het verzoekschrift gericht aan de beroepscommissie wordt melding gemaakt van de volgende argumenten:

- *Uit de mededeling van de curriculumcommissie kan men geen duidelijke motivering terugvinden op basis waarvan het curriculum – aangevraagd door de student – werd afgewezen;*
- *Uit de mededeling van de curriculumcommissie kan men niet afleiden of de curriculumcommissie regelmatig is samengesteld en met welke meerderheid het besluit wordt genomen; daarenboven is de formulering dermate verwarrend dat het voor de student niet duidelijk is of haar aanvraag werd goedgekeurd, de studente kan dit enkel vermoeden;*
- *Het curriculum dat wordt opgelegd aan de student is in strijd met de regels rond studievoortgangsbewaking (artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs), dewelke bepalen dat een bindende voorwaarde slechts kan worden opgelegd indien de studievoortgang minder dan 50% bedraagt, waardoor art. 246 van de Codex wordt geschonden en de beslissing van het bestuur dus het recht schendt.*

De facultaire beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

De facultaire beroepscommissie kan niet ingaan op het verzoek om het curriculumvoorstel van mevrouw [REDACTED] ingediend op 13 oktober 2013 goed te keuren. Het aangevraagde curriculum van 41 studiepunten wordt niet toegestaan aangezien dit in strijd is met de GIT-regels en de volgtijdelijkheidsregels van de opleiding revalidatiewetenschappen, vastgelegd tijdens de opleidingscommissie van 11 maart 2014. Hierbij worden de volgtijdelijkheidsregels door de facultaire beroepscommissie als dé belangrijkste regel erkend die een student moet respecteren. De volgtijdelijkheidsregels zijn niet bedoeld om studenten te belemmeren in hun studievoortgang, maar wel om studenten niet aan vakken te laten beginnen waarvoor ze onvoldoende voorkennis hebben. De beroepscommissie onderzoekt in het bijzonder de volgtijdelijkheid van de opleidingsonderdelen in het voorgestelde curriculum, alsook de opportuniteit en de aanvaardbaarheid ervan.

Na toepassing van de volgtijdelijkheidsregels zou mevrouw een curriculum kunnen samenstellen van 20 SP waarin de volgende vakken kunnen worden opgenomen:

- Chemie en inleiding tot de biochemische processen – 5 SP
- Biochemie – 5 SP
- Cytologie en histologie – 4 SP
- Kinesitherapeutisch handelen: bovenste en onderste lidmaat – 6 SP

Aangezien 20 SP onvoldoende is om het recht om kinderbijslag te behouden, besliste de curriculumcommissie om het curriculum aan te passen t.e.m. 30 SP, waarbij de vakken '.....', '.....' en '.....' worden toegevoegd aan het curriculum. De curriculumcommissie wenst hierbij wel te benadrukken dat absolute prioriteit moet gegeven worden aan de vakken van 1^e bachelor. De kennis is van primordiaal belang om een goed inzicht te hebben in de resterende vakken van de bacheloropleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie. De facultaire beroepsinstantie acht deze motivering niet onredelijk en voldoende gemotiveerd en maakt deze tot de hare.

De facultaire beroepscommissie apprecieert de beslissing van mevrouw om beroep te doen op de studiebegeleiding aangeboden door het monitoraat van de faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen: [...]. Hierbij wenst de facultaire beroepscommissie wel op te merken dat de studiebegeleiders van het monitoraat enkel te contacteren zijn voor het vak '.....'. Voor de andere vakken wordt zij ten sterkste geadviseerd om bij vragen rechtstreeks contact op te nemen met de verantwoordelijke lesgever.

Uiteraard blijft de begeleiding door de verantwoordelijke lesgever van het vak '.....' – naast de begeleiding door het monitoraat – een mogelijke vorm van studiebegeleiding.

Tevens adviseert de facultaire beroepscommissie mevrouw om – indien door haar opportuun geacht – gebruik te maken van de trainingen aangeboden door het adviescentrum voor studenten. Deze trainingen kunnen haar ondersteunen met betrekking tot haar studieproces: [...]

De facultaire beroepscommissie heeft inzage gekregen in het verslag van de curriculumcommissie en bevestigt dat de curriculumcommissie is samengekomen op 7 oktober 2014 en conform de bepalingen in artikel van het onderwijs- en examenreglement werd samengesteld. Met betrekking tot het argument dat de formulering van de curriculumcommissie dermate verwarrend is waardoor de studente niet kon weten of haar aanvraag zoals ingediend werd goedgekeurd, merkt de beroepsinstantie op dat in de mededeling aan mevrouw melding wordt gemaakt dat de student dient na te gaan via Oasis welke vakken de curriculumcommissie heeft toegestaan en welke vakken werden verwijderd uit het curriculum. Dit geeft aan dat het oorspronkelijk ingediende curriculum door de student werd aangepast door de curriculumcommissie en dat dit aangepaste curriculum werd goedgekeurd.

Met betrekking tot het argument dat niet kan worden nagegaan of de curriculumcommissie regelmatig is samengesteld en met welke meerderheid het besluit wordt genomen, merkt de beroepscommissie op dat de beoordeling door en de beslissing van de facultaire beroepscommissie in de plaats komt van de beslissing van de curriculumcommissie. De beroepscommissie beoordeelt het dossier in zijn geheel opnieuw, waardoor de argumenten met betrekking tot de motivering, de samenstelling en de besluitvorming van de curriculumcommissie niet meer relevant zijn (of: zonder voorwerp zijn).

De facultaire beroepscommissie erkent dat – luidens artikel II.246 van de Codex – het instellingsbestuur maatregelen kan nemen wanneer de student niet ten minste 50% van de studiepunten heeft verworven. Hiervan wordt ook melding gemaakt in artikel §1 van het onderwijs- en examenreglement jaargang 2014-2015.

Luidens artikel §1 van het onderwijs- en examenreglement 2014-2015 wordt aan de student, ingeschreven met een diplomadoelcontract een bindende voorwaarde opgelegd indien de student niet voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits heeft behaald. De bindende voorwaarde is dat de student bij een volgende inschrijving via diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits dient te verwerven. Wanneer de student niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving via diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding geweigerd.

De facultaire beroepscommissie wenst er op te wijzen dat er op basis van dit artikel geen bindende voorwaarden werden opgelegd aan mevrouw aangezien zij een studievoortgang van minstens 50% kan aantonen. Een uitspraak door de rector met betrekking tot het opleggen van bindende voorwaarden is dus niet aan de orde.

Het intern beroep wordt op basis van bovenstaande argumentatie ongegrond verklaard."

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Ambtshalve middel

De bevoegdheid van de steller van een handeling raakt aan de openbare orde, en dient door de Raad desnoods ambtshalve te worden onderzocht. Dit onderzoek strekt zich ook uit tot de regelmatige samenstelling van het orgaan dat de bestreden beslissing heeft genomen.

De Raad moet vaststellen dat verwerende partij, ook nadat verzoekster zich daarover had beklaagd in de interne beroepsprocedure, in gebreke blijft om de initiële beslissing van de curriculumcommissie voor te brengen.

Uit de bestreden beslissing lijkt te kunnen worden afgeleid dat de facultaire beroepscommissie dat harerzijds alvast niet nodig achtte, aangezien zij stelt over volheid van bevoegdheid te beschikken, zodat eventuele vormgebreken in de beslissing van de curriculumcommissie konden worden rechtgezet door een regelmatig tot stand gekomen beslissing van het beroepsorgaan.

Deze redenering zou kunnen worden bijgevalen, ware het niet voor het feit dat de regelmatigheid van de samenstelling van de facultaire beroepscommissie op haar beurt niet geheel op zich kan worden beoordeeld, maar integendeel afhankelijk is van de beslissing genomen door de curriculumcommissie.

Artikel, §6 van het OER 2014-2015 luidt immers als volgt:

§6. Beroepsmogelijkheid:

De student kan tegen een ongunstige beslissing over een aanvraag voor de samenstelling van een curriculum in het geval van een diplomadoelcontract beroep aantekenen bij het door de faculteitsraad daartoe aangewezen beroepsorgaan. Dat beroepsorgaan heeft een andere samenstelling dan de curriculumcommissie, wordt voorgezeten door de decaan, bevat ZAP-leden die geen lid zijn van de curriculumcommissie en wordt samen met de contactgegevens vermeld in het aanvullende facultaire reglement.

Hieruit volgt dat de facultaire beroepscommissie slechts rechtsgeldig is samengesteld wanneer zij, naast de decaan als voorzitter, bestaat uit ZAP-leden die geen lid zijn van de curriculumcommissie. Of aan deze voorwaarde is voldaan, kan de Raad niet nagaan zonder kennisname van de notulen van de curriculumcommissie.

Aangezien deze notulen niet werden voorgelegd, kan de rechtsgeldige samenstelling van het beroepsorgaan vooralsnog niet worden aangenomen.

Het Secretariaat heeft de notulen van de curriculumcommissie opgevraagd bij de verwerende partij. Na ontvangst van dit stuk blijkt dat de bepalingen van het voormelde artikel, §6 van het OER inzake de samenstelling van de curriculumcommissie en het beroepsorgaan, werden nageleefd.

De bestreden beslissing is vormelijk niet onregelmatig.

Enig middel van verzoekster

Verzoekster beroept zich in een enig middel op de schending van het motiveringsbeginsel, in samenhang met het redelijkheidsbeginsel en het verbod op machtsafwending.

Argumenten van de partijen

Verzoekster werpt in wezen op dat de bestreden beslissing een onwettige studievoortgangsbewakingsmaatregel (i.e. bindende voorwaarden) is. Zij stelt dat de beroepsinstantie de werkelijke aard van de door de opleidingscommissie GIT-regels wil ontkennen, terwijl deze regels (vereiste van minimaal aantal verworven studiepunten en grenzen maximaal op te nemen studiepunten) in werkelijkheid de studievoortgang van verzoekende partij ernstig belemmeren. Verzoekende partij stelt vast dat de beslissing weliswaar aangeeft gesteund te zijn op GIT-regels, maar zij betwist *in se* dat deze regels mogen worden toegepast op studenten die meer dan 50% van de opgenomen studiepunten hebben verworven daar artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs dit niet toelaat. Verzoekster argumenteert dat haar ondanks het feit dat zij steeds boven de minimale prestatienorm gebleven is, een bindende voorwaarde wordt opgelegd omtrent de omvang van haar studieprogramma. Zij zet voorts de regels inzake de gecombineerde inschrijvingen uiteen.

Verzoekster doet gelden dat de beslissing om haar programma te beperken tot 30 studiepunten niet doorslaggevend is ingegeven door de regels inzake volgtijdelijkheid, daar voor sommige combitractaten deze regels opzij geschoven worden.

Zij betwist ook de redelijkheid van de criteria die worden gebruikt voor de GIT-regels, met name de mate waarin de volledige combinatie van opleidingsjaren (met afwijking van de volgtijdelijkheidsregels) wordt toegelaten, dan wel een opname van ongeveer 60 studiepunten (met toepassing van volgtijdelijkheidsregels). Verzoekster stelt dat dit niet te verenigen is met artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat bepaalt dat studenten die 50% van de opgenomen studiepunten verwerven zich onbeperkt kunnen inschrijven. Verzoekster is van oordeel dat het niet duidelijk is waarom een studente die voor één opleidingsonderdeel trist, het recht kan worden ontzegd om haar studieprogramma maximaal in te vullen en aldus *in casu* beperkt te worden tot een opname van 30 studiepunten. Zij verwijst naar een aantal theoretische gevolgen van de GIT-regels indien een student slechts 20-21 studiepunten uit het eerste jaar behaald zou hebben om aan te geven dat studenten dan verplicht zouden worden tot een vierde inschrijving in het eerste jaar om alsdan met 51 verworven studiepunten geconfronteerd te worden met een weigering van inschrijving. Zij meent aldus dat de GIT-regel erop gericht is om studenten die trissen met zekerheid een weigering van verdere inschrijving te laten oplopen en aldus de studievoortgang belemmeren. Verzoekster stelt dat dit haar in elk geval niet kan overkomen gelet op haar studievoortgang.

Verder doet verzoekster gelden dat de interne beroepsinstantie niet antwoordt op haar grief welke objectieve redenen verantwoorden dat zij ondanks het feit dat zij reeds 46 studiepunten uit het eerste bachelorjaar verworven heeft, in de onmogelijkheid wordt geacht

om het door haar voorgestelde studieprogramma van 41 studiepunten op te nemen, daar zij meent dat de tekorten voor de resterende opleidingsonderdelen thans beperkter zijn dan voorheen en zij bereid is zich te laten begeleiden. Zij merkt op dat verwerende partij in feite een disproportionele studievoortgangsbeperkende maatregel oplegt.

Daarnaast stelt verzoekster dat de bestreden beslissing tot gevolg heeft dat zij slechts een beperkt aantal studiepunten in de tweede bachelor kan verwerven, waardoor zij bij voorbaat is uitgesloten van een GIT combi tweede en derde bachelorjaar, wat een negatieve impact heeft haar studieduur. Zij werpt op dat de bevoegde instantie de meest schadelijke oplossing voor haar studievoortgang heeft gekozen terwijl er ook een andere oplossing mogelijk was.

Zij werpt op dat de bestreden beroepsbeslissing enkel aangeeft waarom het voorgestelde studieprogramma niet aanvaard kan worden wegens de volgtijdelijkheidsregels, zonder evenwel in te gaan op de opportuniteit en de aanvaardbaarheid van het programma in hoofde van de verzoekende partij. Verzoekster betoogt dat niet wordt gemotiveerd waarom zij nu reeds uitgesloten moet worden van een GIT combi tweede en derde bachelorjaar doordat zij haar huidige inschrijving moet beperken tot 30 studiepunten en dus niet gebruik kan maken van een GIT combi eerste en tweede bachelorjaar daar zij slechts 46 en niet de vereiste 48 studiepunten heeft verworven.

Zij acht het ten slotte ook tegenstrijdig dat de interne beroepsbeslissing tot beperking van haar studieprogramma enerzijds gesteund wordt op de regels inzake de volgtijdelijkheid en anderzijds toch in strijd met uitgerekend die regels toelating geeft om enkele opleidingsonderdelen toch op te nemen. Zij wijst erop dat het vage karakter van 'volgtijdelijkheid' impliceert dat het nooit de enige grond voor een beslissing kan en mag vormen.

Verwerende partij stelt in de antwoordnota dat de bestreden beslissing op geen enkele wijze is ingegeven als een studievoortgangsbewakingsmaatregel, maar louter en alleen de samenstelling van het curriculum van verzoekster betreft. Zij stelt dat *in casu* de samenstelling van het curriculum van verzoekster, die toegelaten wordt om zich in te schrijven in een geïndividualiseerd traject (GIT) aan de orde is. Zij wijst erop dat hier andere regels meespelen die hun grondslag vinden in artikel II.200 Codex Hoger Onderwijs. Zij wijst daarbij op het belang van de volgtijdelijkheidsregels. Zij stelt dat deze regels helemaal niet de bedoeling hebben om de studievoortgang te bewaken, maar wel om de logische opbouw van het studieprogramma te bewaken én om te vermijden dat studenten vakken volgen waarvoor ze slechts een minieme kans op slagen hebben omdat ze nog niet beschikken over de voorkennis die noodzakelijk is om het opleidingsonderdeel met goed gevolg te kunnen afleggen.

Verwerende partij wijst erop dat indien in dwingende volgtijdelijkheidsregels is voorzien, hiervan niet kan worden afgeweken tenzij verzoekster kan aantonen toch over voldoende competenties te beschikken om de betrokken opleidingsonderdelen met goed gevolg af te leggen. Zij stelt dat een faculteit ook regels kan opleggen met betrekking tot maximaal op te nemen studiepunten binnen een GIT in functie van de studievoortgang om de student op die wijze aan te moedigen geen onhaalbaar pakket aan studiepunten op te nemen en hem ervoor te behoeden in de "gevaarzone" van de studievoortgangsbewakingsmaatregelen te komen. Verwerende partij betoogt dat de toepassing van deze GIT-regels tot materieel gevolg kan hebben dat een student in zijn studievoortgang wordt geremd, maar dat zulks dan in eerste instantie niet zozeer het gevolg is van de regels, als wel van het feit dat de betrokken student reeds studieachterstand heeft opgelopen. Zij merkt op dat het feit dat de student reeds studieachterstand heeft opgelopen rechtvaardigt dat men niet zonder meer de volledige vrijheid geeft om een curriculum samen te stellen, maar rekening houdt met reeds verworven voorkennis en met wat blijkt de studievoortgang van de student een haalbare studiebelasting is. Verwerende partij licht toe dat binnen de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, op basis van ervaringen in het verleden GIT-regels werden uitgewerkt, die aldus de samenstelling van het studieprogramma van studenten met studieachterstand regelen. Zij stelt dat deze GIT-regels het kader vormen waarbinnen de curriculumcommissie de voorstellen van studieprogramma's al dan niet goedkeurt.

Op basis daarvan argumenteert verwerende partij dat de toepassing van deze GIT-regels *in casu* tot gevolg heeft dat verzoekster een curriculum mag opnemen van maximaal 30 studiepunten, samengesteld uit opleidingsonderdelen uit het eerste en het tweede modeltrajectjaar van de opleiding. Zij werpt op dat dit de studiebelasting is die ze ook effectief aan kan, zoals blijkt uit haar studieresultaten van de voorgaande jaren. Zij stelt dat door het feit dat ze nog steeds niet slaagde voor enkele van de sleutelvakken uit het eerste modeltrajectjaar, haar keuze van vakken die ze kan opnemen binnen tweede bachelor echter wordt beperkt, vermits ze stoot op volgtijdelijkheidsregels.

Verwerende partij wijst er op dat door de toepassing van die regels, verzoekster eigenlijk maar vier opleidingsonderdelen kan opnemen, met name de drie resterende opleidingsonderdelen uit eerste bachelor en het opleidingsonderdeel, waarvoor ze wel reeds ontegensprekelijk de begincompetenties heeft bereikt.

Verwerende partij licht verder toe dat de beroepsinstantie verzoekster niettemin heeft toegelaten om nog drie extra opleidingsonderdelen op te nemen. Zij stelt dat de interne beroepsinstantie kennelijk van oordeel was dat haar studies toch al voldoende ver gevorderd waren om aan te nemen dat ze voor die drie *nominatim* genoemde (en dus niet door haarzelf vrij te kiezen) vakken toch reeds een voldoende voorkennis heeft vergaard om ze met een redelijke kans op succes af te leggen. Zij stelt dat op die wijze aan verzoekende partij de kans wordt geboden om nog een curriculum van 30 studiepunten op te nemen, wat overeenkomt met de omvang die in het verleden haalbaar is gebleken voor verzoekende partij.

Verwerende partij zet uiteen dat verzoekster ongetwijfeld zal opmerken dat ze meer aankan dan 30 studiepunten, maar dat is gebleken dat verzoekster na vier zittingen nog steeds niet slaagde voor drie opleidingsonderdelen uit het eerste jaar en toegeeft dat dit te wijten is aan een gebrek aan voorkennis uit het middelbare onderwijs, een probleem dat ze na twee studiejaar kenmerkend nog steeds niet heeft ingehaald. Verwerende partij betoogt dat het zeer begrijpelijk en allerm minst onredelijk is dat de beroepsinstantie voorzichtig is gebleven, en dat uit haar beslissing ook de terechte bekommernis voor het slagen voor de vakken uit de eerste jaar blijkt daar de beroepscommissie vraagt om absolute prioriteit te geven aan de vakken uit het eerste bachelorjaar.

Verwerende partij weerlegt de voorbeelden die verzoekster aanbrengt als betoog dat de GIT-regels in wezen studievoortgangsbewakingsmaatregelen zouden zijn. Zij stelt dat de beperkingen waar verzoekster tegen oploopt op geen enkele wijze het gevolg zijn van studievoortgangsbewakingsmaatregelen, want ze hebben geen uitstaans met de verhouding tussen het aantal opgenomen en het aantal behaalde studiepunten. Zij werpt op dat verzoeksters studievoortgang tot nu voldoende is gebleken om niet tegen dergelijke studievoortgangsbewakingsmaatregelen op te lopen. Zij stelt dat de beperkingen het gevolg zijn van het feit dat verzoekster er niet in is geslaagd om de broodnodige voorkennis op te bouwen die vereist is om bepaalde opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar met succes te volgen. Verwerende partij voegt hieraan toe dat die aanhoudende studieachterstand er ook voor zorgt dat er veiligheidsmechanismen in werking treden, die willen beletten dat verzoekster een studieprogramma samenstelt waarvan op voorhand met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden gesteld dat het voor haar niet haalbaar is.

Verwerende partij stelt dat het argument dat door het feit dat niet de 41 gevraagde studiepunten kunnen opgenomen worden in het academiejaar 2015-16 ook geen combi-GIT kan opgenomen worden en dus de studieachterstand die verzoekster heeft opgelopen, niet kan worden ingehaald, irrelevant is. Zij motiveert dat de beslissing tot weigering van afwijking van een volgtijdelijkheidsregel niet onredelijk is louter omdat daardoor de studieduur wordt verlengd. Zij stelt ook dat het argument louter hypothetisch is. Zij merkt daarbij op dat van de GIT-regels in verband met de maximale omvang van het studieprogramma en van de volgtijdelijkheidsregels kan worden afgeweken als de student kan aantonen dat hij een hogere studielast wel aankan en wel de vereiste competenties heeft bereikt. Op die beslissing, aldus verwerende partij, kan evenwel nog niet vooruit worden gelopen.

Wat ten slotte de kritiek op de motivering op grond van volgtijdelijkheid betreft, antwoordt verwerende partij dat zij er niet omheen kan dat de reden waarom verzoekster bepaalde vakken niet kan opnemen, precies te maken heeft met regels van dwingende volgtijdelijkheid. Deze regels zijn, zoals ze het zelf zeggen, dwingend, en er kan niet zomaar van afgeweken

worden. Verwerende partij argumenteert dat een afwijking enkel mogelijk is als blijkt dat verzoekster over de vereiste competenties beschikt om het opleidingsonderdeel waarvoor de dwingende volgtijdelijkheid geldt, met goede kans op succes te kunnen volgen. Zij stelt dat de beroepscommissie impliciet heeft geoordeeld dat dit aangenomen kan worden voor drie vakken waartoe verzoekster wel de mogelijkheid gekregen heeft om zich in te schrijven hoewel er een dwingende volgtijdelijkheid geldt. Zij stelt dat voor de andere opleidingsonderdelen de beroepscommissie kennelijk van oordeel was dat onvoldoende bleek dat verzoekster de nodige competenties heeft verworven om deze opleidingsonderdelen met kans op slagen te volgen. Verwerende partij wijst erop dat verzoekster nooit enige moeite heeft gedaan om aan te tonen dat ze wél over de nodige competenties beschikt om deze opleidingsonderdelen met redelijke kans op succes te volgen, en dat dus aan het doel van de volgtijdelijkheidsregel is voldaan. Aan de interne beroepsinstantie kan volgens verwerende partij niet worden verweten dat ze voor die andere vakken geen uitzondering op de dwingende volgtijdelijkheidsregels heeft toegestaan en dat ze de opname van die opleidingsonderdelen in het curriculum heeft geweigerd. Zij merkt op dat de opportuniteit en aanvaardbaarheid van het aangevraagde curriculum bovendien maar aan de orde is als uitgemaakt is wat gevolgd kan worden gelet op die dwingende volgtijdelijkheidsregels.

Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn oordeel over de vraag of een student een bepaald studieprogramma mag opnemen niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissingen niet onregelmatig tot stand zijn gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk zijn.

De Raad wijst erop dat het voorwerp van de voorliggende betwisting betrekking heeft op de samenstelling van het studieprogramma van verzoekster, die thans niet langer het modeltraject volgt en aldus in een geïndividualiseerd traject zit. Ter zake moet worden vastgesteld dat de decreetgever in artikel II.200 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald dat een diplomacontract het studietraject van verzoekster kan vastleggen en dat daarbij een geïndividualiseerd studietraject mogelijk is. Een geïndividualiseerd studietraject is een traject waarbij een studieprogramma wordt samengesteld uit opleidingsonderdelen van meerdere modeltrajecten, in het bijzonder om studenten met een studieachterstand te faciliteren.

"De student kan ook een geïndividualiseerd traject volgen. De wenselijkheid hiervan moet worden nagegaan op basis van het studentendossier. In eerste instantie wordt via deze weg een oplossing geboden voor studenten die bvb. starten met een modeltraject van 60 studiepunten, maar die studieachterstand oplopen (cf. de huidige IAJ-studenten)." (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, blz. 9).

De onderwijsinstelling kan daarbij de opportuniteit van het gewenste programma nagaan op basis van het studentendossier. De onderwijsinstelling kan aldus het gepaste karakter van een voorgenomen studieprogramma beoordelen in het licht van het studentendossier. Er dient op te worden gewezen dat het volgtijdelijkheidsprincipe tussen opleidingsonderdelen bij een GIT eveneens een grote rol speelt. De Raad erkent dat dergelijke volgtijdelijkheidsregels tot gevolg kunnen hebben dat de studievoortgang van verzoekster dermate wordt belemmerd dat zij verplicht wordt om, gelet op de volgtijdelijkheid, een beperkt studieprogramma op te nemen. De Raad moet evenwel vaststellen dat de decreetgever heeft geoordeeld dat het principe van de volgtijdelijkheid, gelet op de autonomie van de instellingen, primeert, maar dat kan blijken dat in uitzonderlijke gevallen de principes van de volgtijdelijkheid leiden tot een onredelijke weigering tot inschrijving bij wijze van een geïndividualiseerd traject, waarover de Raad zich kan buigen (Parl. St. VI. Parl. 2008-2009, nr. 2159/1, blz. 69).

Uit het voorgaande volgt dat de onderwijsinstellingen grote autonomie bezitten bij het goedkeuren van studieprogramma's in geïndividualiseerde trajecten (hierna GIT). De onderwijsinstellingen kunnen elke GIT-aanvraag onderzoeken op de opportuniteit daarvan en op de naleving van de volgtijdelijkheidsregels. De Raad is van oordeel dat de onderwijsinstellingen daarbij met algemene beleidsregels kunnen werken om de opportuniteit van het gewenste studieprogramma te beoordelen, in zoverre deze niet als een automatisme werken en er ook mogelijkheid is om er desgevallend van af te wijken. De Raad wijst er ter

zake met andere woorden op dat GIT-regels moeten worden toegepast op het individuele dossier. In die zin is het aan de onderwijsinstellingen toegelaten om de omvang van een GIT af te stemmen op het studieverleden, met name in functie van de aangetoonde haalbaarheid van het aantal op te nemen opleidingsonderdelen (studiepunten). Daarnaast moet het individueel studieprogramma ook de volgtijdelijkheidsregels (die blijken uit de ECTS-fiches van de respectieve opleidingsonderdelen) naleven.

De Raad merkt daarbij op dat de discretionaire bevoegdheid van onderwijsinstellingen inzake de samenstelling van een GIT weliswaar kan raken aan de studievoortgang van de verzoekende partij, maar dat de finaliteit veeleer gericht is op de volgtijdelijkheid in een opleiding, wat verband houdt met voldoende basiskennis om opleidingsonderdelen te kunnen opnemen in het studieprogramma. Artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs is er op gericht om op een graduele wijze de studievoortgang te bewaken door de onderwijsinstellingen toe te laten om in eerste instantie aan studenten, die niet voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten een credit verwerven, bindende studievoorwaarden bij een volgende inschrijving op te leggen, die erin kunnen bestaan een minimale prestatienorm van 50% (verwerven van credits voor de helft van de opgenomen studiepunten) of het slagen voor bepaalde opleidingsonderdelen op te leggen. Indien aan de binden studievoorwaarden niet voldaan wordt, dan kan de student in het volgende academiejaar de inschrijving geweigerd worden.

In casu is de Raad op basis van het dossier van oordeel dat de bestreden beslissing geenszins gesteund is op artikel II.246 van het Codex Hoger Onderwijs, wat ook terecht wordt aangegeven in de bestreden beslissing. De Raad merkt op dat de verzoekende partij zich niet in een situatie van gebrekkige studievoortgang die toelaat om bindende studievoorwaarden op te leggen bevindt, daar zij steeds slaagde voor de helft van de opgenomen studiepunten. Artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs sluit op zich evenwel niet uit dat de onderwijsinstelling bij de uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid inzake de samenstelling van het GIT de omvang van de inschrijving van een student – ongeacht of deze al dan niet de minimale prestatienorm van 50% heeft gerespecteerd – beperkt, wat een invloed kan hebben op de studieduur en de studievoortgang van de verzoekende partij.

De Raad ziet te dezen niet in hoe de beoordelingsbevoegdheid bij de goedkeuring van een GIT (met name de opname van het aantal studiepunten door bepaling omvang GIT) raakt aan de bewaking van de studievoortgang in de zin van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, daar het verwerven van credits voor de effectief opgenomen studiepunten (ongeacht of die opname van het aantal studiepunten werd beperkt of niet) door verzoekster een determinerende parameter is.

De Raad stelt vast dat de betrokken faculteit beleidsregels hanteert bij de samenstelling van GIT's. In het licht wat hierboven is gesteld inzake beleidsvrijheid en redelijkheid, stelt de Raad *in casu* vast dat deze regels bepalen dat indien een student, die nog niet alle credits uit het eerste bachelorjaar heeft verworven, een studieprogramma wenst samen te stellen met opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar de omvang van het GIT wordt beperkt in functie van het reeds verworven aantal studiepunten en het aantal genomen inschrijvingen in het betrokken studiejaar, wat naar het oordeel van de Raad objectieve en pertinente criteria zijn om de gepastheid van een gewenst studieprogramma in te schatten, daar het een indicatie van de studievoortgang in het verleden, en de kansen op studiesucces en het verworven karakter van kennis en vaardigheden uit het laagste studiejaar betreffen. De Raad is van oordeel dat de al dan niet strikte handhaving van de volgtijdelijkheidsregels eveneens op objectieve en pertinente criteria berust daar het aantal verworven credits en het aantal studiejaar een redelijke indicatie zijn van het algemeen competentieniveau van verzoekster en de kans om opleidingsonderdelen – in afwijking van de dwingende volgtijdelijkheidsvereisten – met succes op te nemen.

De Raad stelt in het dossier het volgende vast. Indien 48 studiepunten uit het eerste bachelorjaar verworven zijn, een opname van opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar onbeperkt toegelaten wordt zonder dat de volgtijdelijkheidsregels *in concreto* kunnen worden tegengeworpen. Indien daarentegen tussen 20 en 48 studiepunten uit het eerste bachelorjaar verworven zijn, wordt een opname van opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar beperkt tot een normale omvang van het GIT (ongeveer 60

studiepunten), waarbij de volgtijdelijkheidsregels onverkort blijven gelden. Indien een student voor een derde maal inschrijft in het eerste bachelorjaar, wordt de opname van opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar beperkt tot een GIT met een omvang van 30 studiepunten, waarbij de dwingende volgtijdelijkheidsregels onverkort van toepassing blijven.

De interne beroepsinstantie heeft minstens op impliciete wijze (er wordt immers verwezen naar de GIT-regels die de aanvraag beheersen en die de beoordeling van de opportuniteit van het programma incorporeren) de volgtijdelijkheidsregels en de GIT-regels in haar beoordeling van de aanvraag voor de betrokken, zodat de interne beroepsinstantie de gepastheid (i.e. de opportuniteit, de aanvaardbaarheid of de haalbaarheid) van het voorgenomen programma minstens impliciet heeft onderzocht en beoordeeld. De Raad is van oordeel dat uit de bestreden beslissing op afdoende wijze (minstens impliciet) tot uiting komt op basis van welke feitelijke en juridische gronden de beslissing tot afwijzing van het door de verzoekster voorgestelde GIT en tot de beperking van het nominatief studieprogramma ten belope van 30 studiepunten genomen werd. De Raad is daarbij van oordeel dat een orgaan van actief bestuur zoals *in casu* de interne beroepsinstantie niet op alle grieven of vragen moet antwoorden. Het volstaat zoals *in casu* dat de bestreden beslissing op goede gronden berust.

Verzoekster komt op basis van het studiedossier, met name een tris-inschrijving in het eerste bachelorjaar voor opleidingsonderdelen ten belope van 14 studiepunten, slechts in aanmerking voor een GIT waarbij de omvang van het programma tot 30 studiepunten wordt beperkt, zodat haar aanvraag voor een GIT van 41 studiepunten werd afgewezen. De Raad stelt vast dat verzoekster wegens de volgtijdelijkheidsregels in aanmerking komt voor een individueel studieprogramma ten belope van slechts 20 studiepunten, maar dat de interne beroepsinstantie geoordeeld heeft dat verzoekster om billijkheidsredenen (recht op kinderbijslag) toch een studieprogramma van 30 studiepunten mag opnemen, waarbij drie opleidingsonderdelen werden toegevoegd aan het studieprogramma waarvoor verzoekster reeds in aanmerking kwam. De Raad ziet niet in welk belang verzoekster heeft om deze gunstige afwijking van de volgtijdelijkheidsregels in vraag te stellen. Deze afwijking doet bovendien geen afbreuk aan het feit dat de handhaving van de overige dwingende volgtijdelijkheidsregels steunt op goede gronden, zoals reeds hiervoor werd bevestigd door de Raad.

De Raad meent dat het argument dat het beperkte studieprogramma van 30 studiepunten leidt tot een langere studieduur of belemmering van de studievoortgang, niet van die aard is dat het de beslissing van de interne beroepsinstantie onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk zou maken, daar onderwijsinstellingen de studenten op grond van hun studiedossier mogen beschermen tegen te ambitieuze GIT's. De Raad is eveneens van oordeel dat het feit dat verzoekster bereid is om bijkomende begeleiding te gebruiken, evenmin tot gevolg heeft dat de beperking van de omvang van het GIT onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk zou zijn. Het feit dat verzoekster vooruitgang maakt in de scores die zij voor haar resterende opleidingsonderdelen uit de eerste bachelorjaar behaalt, is niet van aard is om de bestreden beslissing onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken, daar de beperking terecht gesteund wordt op de vaststelling dat verzoekster de relevante competenties nog niet op voldoende wijze heeft verworven, wat een indicatie is over het algemene niveau van verzoekster met het oog op eventuele afwijking van de dwingende volgtijdelijkheidsregels.

De Raad oordeelt dat de argumenten van verzoekster waarbij zij verwijst naar hypothetische, theoretische en toekomstige gevolgen van de GIT-regels en de beslissing om haar studieprogramma te beperken tot 30 studiepunten, niet kunnen overtuigen daar verzoekster niet *in concreto* aantoont dat zij ook effectief deze gevolgen in de toekomst moet ondergaan.

De Raad is bijgevolg van oordeel dat de studievoortgang van verzoekster door de beperking van de omvang het GIT tot 30 studiepunten niet op kennelijk onredelijke wijze wordt belemmerd.

Het middel is ongegrond.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 11 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,
David Keyaerts

Nele Laseure

Zitting van 16 december 2014

Rolnr. 2014/268 - 16 december 2014

Inzake [REDACTED]

Hebbende als raadsman [REDACTED],
Met kantoor te [REDACTED], waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Hebbende als raadsman [REDACTED]
Met kantoor te [REDACTED], waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing d.d. 3 september 2014 waarbij de verzoekende partij een 9/20 kreeg toegekend voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' en tegen de beslissing van de buitengewone examencommissie d.d. 16 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de orthopedagogie.

Het beroep betreft de examenbeslissing van 3 september 2014 waarbij verzoekende partij een 9/20 werd toegekend als score voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]'.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 8 september 2014 een intern beroep in bij de buitengewone examencommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de buitengewone examencommissie op datum van 16 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de buitengewone examencommissie bij consensus had beslist dat het dossier ongegrond was waardoor de toegekende punten niet werden gewijzigd. Als motivering voor haar beslissing, geeft de buitengewone examencommissie enerzijds aan dat zij vastgesteld heeft dat de betrokken docente ingevolge overmacht niet kon aanwezig

zijn op het inzagemoment, waarop de studenten, zoals hen bekendgemaakt via de inzageplanning, verwezen werden voor dit opleidingsonderdeel naar de ombuds. De buitengewone examencommissie stelt vast dat de student zich niet gewend heeft tot de ombuds en geen verdere stappen heeft ondernomen tot het bekomen van feedback. Anderzijds stelt de buitengewone examencommissie haar besluit op de vaststelling dat uit het ICT-onderzoek – dewelke met toestemming van de studente werd gevoerd – is gebleken dat de betrokken docente op 22 augustus 2014 een email heeft verstuurd met de casus aan de student dewelke werd afgeleverd in de mailbox, doch dat op het ogenblik van het herexamen er enige onduidelijkheid was over de ontvangst van de casus door de student, waarop de student extra voorbereidingstijd werd gegeven.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 17 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 22 september 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 22 september 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 16 september 2014. Verzoekende partij heeft op 18 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing zoals zij zelf aangeeft, wat correct voorkomt vermits de beslissing per aangetekend schrijven van 17 september 2014 werd verstuurd. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 19 september 2014.

Het beroep van 22 september 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

3. Voorwerp van het verzoekschrift

De Raad beslist dat het beroep van verzoekende partij ontvankelijk is voor zover het de beslissing van de buitengewone examencommissie d.d. 16 september 2014 betreft, dewelke ingevolge de devolutieve werking van het intern beroep in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbepaling, *in casu* de examenbeslissing d.d. 3 september 2014.

Het bij de Raad ingestelde beroep is in de aangegeven mate ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, in samenlezing met het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij nooit de examencasus voor het herexamen van 25 augustus 2014 voorafgaand aan het herexamen heeft ontvangen per 22 augustus 2014, zoals aangegeven op Blackboard, noch na het tot twee maal aandringen daartoe per email van 23 augustus 2014 (privé-emailadres) en van 24 augustus 2014 (.....- emailadres). Verzoekende partij stelt dat zij hierdoor onvoorbereid zich naar het examen begaf, waaruit haar 9/20 als score vloeide, omdat zij aldus geen drie dagen voorbereidingstijd had gekregen. Verzoekende

partij wijst er op dat zij tengevolge van deze 9/20 voor het opleidingsonderdeel '.....', niet mag deelnemen aan de buitenlandse stage.

Als eerste onderdeel van het ingeroepen middel, werpt de verzoekende partij op dat de bestreden beslissing een schending inhoudt van het motiveringsbeginsel, zowel van de materiële motiveringsplicht als van de formele motiveringsplicht. Verzoekende partij haalt aan dat de materiële motiveringsplicht inhoudt dat de beslissing dient gesteund te zijn op in feite en in rechte juiste/afdoende en aanvaardbare motieven en dat de formele motiveringsplicht inhoudt dat de beslissing zelf op uitdrukkelijke wijze de redenen en de grondslag dient weer te geven. Verzoekende partij stelt verder als tweede onderdeel dat het zorgvuldigheidsbeginsel daarnaast inhoudt dat het bestuur op een zorgvuldige wijze tot haar besluit moet gekomen zijn.

Verzoekende partij haalt aan dat zij op geen van haar twee emailberichten d.d. 23 en 24 augustus 2014 enige reactie mocht ontvangen.

Bij bovenvermelde schendingen haalt de verzoekende partij aan dat uit een ICT onderzoek zou moeten blijken dat de desbetreffende email met de casus zou verzonden zijn doch dat verzoekende partij daarbij formeel blijft dat zij deze email en de casus nooit heeft ontvangen van de docente. Verzoekende partij werpt op dat de bestreden beslissing de bewijselementen hiervan niet naar voren brengt, waar zij ten minste toch de resultaten van het ICT onderzoek had kunnen voorleggen. Verzoekende partij merkt op dat ook bij de verwerende partij onduidelijkheid heerste omtrent het al dan niet ontvangen van de casus door de verzoekende partij.

Daarnaast haalt verzoekende partij aan dat er sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel nu zij in tegenstelling tot de andere studenten niet dezelfde voorbereidingstijd voor het examen heeft gekregen.

Verzoekende partij werpt op dat dergelijke werkwijze indruist tegen het redelijkheidsbeginsel.

Verwerende partij stelt dat er een ombudsdossier werd opgesteld in de periode van 5 tot 9 september 2014, dat de verzoekende partij intern beroep heeft aangetekend per 8 september 2014 en zij uitgenodigd werd per 12 september 2014 om gehoord te worden op 16 september 2014 doch de verzoekende partij hierop niet is ingegaan. Verwerende partij wijst er op dat de materiële motiveringsplicht in haar hoofde niet gelijk is aan de motiveringsplicht zoals voorzien in artikel 149 Grondwet. Ze wijst er op dat een bestuur niet dient te antwoorden op alle ingeroepen middelen doch dat het volstaat dat de opgegeven motieven de beslissing in rechte kunnen dragen. Verwerende partij dient daarbij alle middelen van de studente te beantwoorden die essentieel zijn en die de beslissing van de instelling kunnen beïnvloeden.

Verwerende partij stelt dat de verzoekende partij in het kader van haar intern beroep twee grieven heeft aangehaald, enerzijds het gegeven inzake een gebrek aan feedback na de eerste zitting, en anderzijds het gegeven dat zij voorafgaand aan het herexamen geen casus heeft ontvangen. Verwerende partij merkt op dat de verzoekende partij geenszins het gegeven cijfer van 9/20 zelf betwist. Wat betreft de opgeworpen grieven in het kader van het intern beroep stelt verwerende partij dat de buitengewone examencommissie op beide middelen heeft geantwoord, zodat aan de motiveringsplicht werd voldaan. Zij stelt dat voor de afwezigheid van de docente op het voorziene feedbackmoment er alternatieven werden geboden en dat wat betreft de doorzending van de casus voor het herexamen, dit reeds op 22 augustus 2014 werd verstuurd door de docente conform artikel HOE aan het hogeschoolemailadres van de studente. Verwerende partij wijst op het ICT onderzoek dat met toestemming van de studente werd gevoerd en dat er ingevolge, enige problemen rond die tijd met de emailcommunicatie de studente van de docente het voordeel van de twijfel werd gegeven door haar extra voorbereidingstijd te geven. Verwerende partij wijst er verder op dat de verzoekende partij zelf heeft verklaard dat zij de casus bovendien doorgestuurd kreeg van een medestudent. Uit dit alles leidt verwerende partij af dat 1) de casus op 22 augustus 2014 werd toegestuurd per email, 2) dat de verzoekende partij zelf de casus via een medestudente bekwam en dat zij 3) extra voorbereidingstijd kreeg op het examen, zodat er geenszins

sprake kan zijn dat de verzoekende partij volledig onvoorbereid het examen diende af te leggen.

Bovendien is de verwerende partij van mening dat, zelfs ingeval de grief gegrond zou zijn – *quod non* –, dit nog geen reden is om de verzoekende partij geslaagd te verklaren. Verwerende partij wijst er op dat immers de bestreden beslissing op een juridisch verantwoorde wijze is tot stand gekomen en dat zij bovendien niet kennelijk onredelijk is, wat net de bewijslast inhoudt voor verzoekende partij, die hierin faalt.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van een student in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissingen op regelmatige wijze zijn tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk zijn.

De Raad stelt vooreerst vast dat het toegekende cijfer op basis van de verzoekende partij haar prestaties op het examen *an sich* niet wordt betwist. De verzoekende partij is echter van mening dat het haar toegekende cijfer niet kan in stand blijven ingevolge de omstandigheid dat zij geen feedback verkreeg na haar eerste zitting waardoor zij onvoorbereid het herexamen aanvatte waarbij zij bovendien niet dezelfde voorbereiding kon genieten als de overige studenten nu zij de casus voor het herexamen van 25 augustus 2014 niet ontving per 22 augustus 2014 zodat zij geen voorbereidingstijd van drie dagen kon benutten.

Wat betreft de aangehaalde grief inzake het niet-verkrijgen van enige feedback na het examen in de eerste zitting, wijst de Raad er op dat behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding – ingeval deze bewezen zou voorkomen. De Raad stelt vast dat uit het dossier blijkt dat de studenten voor de feedback op de eerste examenkans, ingevolge de afwezigheid van de ene docente, conform het HOE 2013-2014 er bij wijze van het inzageplan werden op gewezen terecht te kunnen bij de ombuds evenals bij de andere docente. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij hierop niet blijkt te zijn ingegaan, noch op een andere manier zoals via e-mailverkeer met de ene docente het bekomen van feedback heeft nagestreefd. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij hieromtrent verder geen uitzonderlijke omstandigheden aanhaalt. Het middelonderdeel is ongegrond.

De Raad stelt vooreerst vast dat, ingevolge zijn vaststaande rechtspraak dat voor een kennisexamen een cijfer als motivatie volstaat, uit de aantekeningen van de docente bij het examen bovendien de verantwoording van het gegeven cijfer blijkt.

Wat betreft de aangehaalde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel in samenlezing met een schending van het gelijkheidsbeginsel daar waar de verzoekende partij opwerpt onvoorbereid zich naar het examen te hebben moeten begeven bij gebreke aan het ontvangen van de casus drie dagen voorafgaand aan het examen, niettegenstaande zij daartoe twee e-mails had verstuurd op 23 en 24 augustus 2014 en de ongelijke voorbereidingstijd daarvoor in vergelijking met de overige studenten, neemt de Raad kennis van het resultaat van het ICT onderzoek waaruit blijkt dat de e-mail met de casus wel zou zijn verstuurd en afgeleverd in de mailbox van de verzoekende partij op de aangegeven datum van 22 augustus 2014. Anderzijds stelt de Raad vast dat verzoekende partij twee e-mails heeft verstuurd naar de docente (op 23 augustus 2014 via haar persoonlijk privé-emailadres en op 24 augustus 2014 via haar studenten e-mailadres) met de vraag naar de volgens haar niet ontvangen casus in voorbereiding op het examen waarop zij aangeeft op beide nooit enige reactie te hebben ontvangen. Tevens noteert de Raad uit het ombudsdossier en de toelichting door de docente dat de verzoekende partij zelf zou hebben aangegeven reeds voorafgaand aan het examen de casus ontvangen te hebben via een medestudente, wat niet wordt betwist door verzoekende partij in haar wederantwoordnota, maar wel niet werd aangegeven in haar extern verzoekschrift bij de Raad. Ter zitting wordt door de verwerende partij bevestigd dat voor alle studenten uit de tweede zitting dezelfde casus werd gebruikt tijdens het herexamen op de betreffende examendag. Daarnaast stelt de Raad vast dat verzoekende partij, gelet op de onduidelijkheid van het e-mailverkeer, op het examen zelf

meer voorbereidingstijd heeft gekregen, wat evenmin wordt betwist door verzoekende partij in huidige procedure.

De Raad erkent dat de verzoekende partij moeilijk het bewijs kan leveren van het niet-ontvangen van een e-mail. De Raad kan er daarnaast niet omheen dat verwerende partij gegevens aanlevert waaruit de verzending en ontvangst op de mailserver blijkt. De Raad is dan ook van oordeel dat niet overtuigend blijkt dat verzoekende partij op een andere wijze werd behandeld dan haar medestudenten. *In casu* stelt de Raad overigens vast dat de eventuele ongelijke voorbereidingstijd voorafgaand aan het examen gecompenseerd werd met extra voorbereidingstijd (meer tijd als de overige studenten) op het examen zelf. De Raad is van oordeel dat de verwerende partij, gelet op de onduidelijke omstandigheden omtrent het e-mailverkeer en gelet op het feit dat de verzoekende partij zelf had aangegeven voorafgaand via een medestudente de casus te hebben ontvangen, niet onzorgvuldig en onredelijk heeft gehandeld. Het middelonderdeel inzake schending van het gelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel is ongegrond te meer daar de Raad bovendien vast dient te stellen dat de verzoekende partij niet aangeeft in welke mate haar gebrek aan begeleiding/feedback – *quod non in casu* - of vermeend tekort aan voorbereidingstijd haar prestaties en de haar toegekende quotering tengevolge hiervan, negatief zou hebben beïnvloed.

De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing dewelke hiermede rekening heeft gehouden, niet kennelijk onredelijk tot het oordeel is gekomen dat het toegekende cijfer onder die omstandigheden diende te worden bevestigd.

Aangaande de opgeworpen schending van het motiveringsbeginsel, wijst de Raad er op dat de verwerende partij als orgaan van actief bestuur in haar bestreden beslissing niet moet antwoorden op alle grieven, maar dat het volstaat dat de bestreden beslissing afdoende in feite en in rechte steunt op dragende motieven. In haar intern beroep haalde de verzoekende partij twee punten aan waardoor zij van mening was dat het haar toegekend cijfer diende te worden heroverwogen. Enerzijds wees de verzoekende partij op het gebrek aan verkregen feedback na de eerste zitting en anderzijds op haar gebrek aan mogelijke voorbereiding door het niet ontvangen van de voorbereidende casus drie dagen voorafgaand aan het examen. De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing, hoewel ietwat summier, toch een afdoende antwoord bevat op de grieven. Zo wordt duidelijk ingegaan op de argumenten inzake het gebrek aan feedback en op het gebrek aan voorafgaande voorbereiding voor de casus. De Raad stelt vast dat het antwoord gedragen wordt door de gegevens in het dossier.

Het middelonderdeel inzake de schending van het motiveringsbeginsel is ongegrond.

Het middel is in haar geheel ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van de buitengewone examencommissie d.d. 16 oktober 2014 genomen in het kader van het intern beroep blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/307 - 16 december 2014

Inzake

Hebbende als raadsman,
Kantoor houdende te waar keuze van woonplaats wordt gedaan.

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verzoekende partij:

Nadat de Raad de verzoekende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij een 9/20 werd toegekend als score voor het opleidingsonderdeel '.....' en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master in de rechten.

Het beroep betreft de examenbeslissing van 11 september 2014 voor het opleidingsonderdeel '.....'.

3.2. Verzoekende partij stelde per 12 september 2014 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 22 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, na een weergave van het gehoor van de betrokken docente en de verzoekende partij, zij met unanimiteit heeft beslist het verzoek tot heroverweging niet in te willigen waardoor het cijfer van 9/20 voor '.....' blijft behouden. De examencommissie stelt, onder verwijzing naar haar marginale toetsing van de beoordeling van het bestreden examenresultaat, dat zij uit het verzoekschrift alsook uit de mondelinge toelichting zowel van de verzoekende partij als van de docente van het betrokken opleidingsonderdeel, afleidt dat het behaalde resultaat van 9/20 voldoende verantwoord kan worden. De interne beroepsinstantie merkt de tijdens het academiejaar gegeven toelichting

inzake de plicht van de studenten om hun antwoorden te kaderen aan, waarbij zij van mening is dat dat verzoekende partij die niet tegengesproken heeft en dat in de gegeven antwoorden van de verzoekende partij een aantal essentiële elementen ontbreken. De interne beroepsbeslissing haalt aan dat de eerste subvraag een antwoord vereiste met als kern artikel 95 WLVO, terwijl de verzoekende partij artikel 95 WLVO niet zou vermeld hebben op haar mondeling examen. Bij de tweede subvraag zou de verzoekende partij verwezen hebben naar artikel 95 WLVO terwijl artikel 5 WLVO diende te worden aangegeven in hoofddorde. Bij de bijvraag bij de derde subvraag naar de ratio legis van artikel 25 WLVO gaf de verzoekende partij evenmin een correct antwoord. Bij de tweede vraag werd enkel het basisartikel besproken zonder het essentiële punt aan te geven dat de desbetreffende artikelen enkel van toepassing zijn op schadeverzekeringen. De verzoekende partij gaf weliswaar een correct antwoord op de navolgende vraag inzake de verplichtingen van de verzekeringsnemer en de sancties, doch zij gaf de beperking voor reddingskosten zoals mogelijk gemaakt via koninklijk besluit niet aan. De interne beroepsbeslissing wijst er op dat de quoterings niet zozeer steunt op het kunnen weergeven van bepaalde wetsartikelen, doch veeleer op het verdergaand inzicht, dewelke verder dient te gaan in de master dan in de bachelor. Aangezien de gegeven antwoorden veelal enkel de basiskennis weergaven, zonder afdoende kadering, en zonder weergave van verder inzicht, is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de score van 9/20 verantwoord voorkomt.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 25 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt evenals op verzoek van de verzoekende partij per email op 26 september 2014.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 26 september 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 26 september 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 22 september 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 26 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing vermits de beslissing per aangetekend schrijven van 25 september 2014 werd verstuurd evenals per email van 26 september 2014 en op diezelfde datum reeds een extern verzoekschrift werd ingediend bij de Raad. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 27 september 2014.

Het beroep van 26 september 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

3. Voorwerp van het verzoekschrift

De Raad beslist dat het beroep van verzoekende partij ontvankelijk is voor zover het de beslissing van de interne beroepsinstantie betreft.

5. Grond van de zaak

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een enig middel op de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat de gegeven motivering voor het cijfer 9/20, ingaat tegen de voorliggende schriftelijke voorbereiding van het mondeling examen van verzoekende partij, waaruit volgt dat de invulling van de mondeling gegeven antwoorden zoals deze door de verwerende partij in de mond worden gelegd, manifest niet klopt. Daarnaast haalt verzoekende partij aan dat de toegekende 9/20 niet in verhouding staat met de gegeven antwoorden op het mondeling examen, daar in het bijzonder de hoofdvragen steeds juist werden beantwoord, naast enkele kleinere fouten dewelke verzoekende partij erkent doch die volgens haar de gegeven quotering niet kunnen verantwoorden.

Verzoekende partij geeft een letterlijke weergave van de door haar gegeven antwoorden bij de casus en de theorievraag en de respectievelijke bijvragen, dewelke zij stelt weldegelijk correct beantwoord te hebben. Verzoekende partij stelt dat het op basis daarvan niet opgaat te stellen dat de verzoekende partij juist heeft geantwoord doch geen inzicht zou hebben. Zij wijst daarbij tevens op een interpretatievergissing van een vraagstelling en het feit dat zij bij de tweede vraag (theorie) twee van de drie gestelde bijvragen correct heeft beantwoord, doch dat één van deze correct beantwoorde bijvragen nergens wordt weergegeven, en dat zij bovendien gevraagd werd naar een voorbeeld dewelke zij correct heeft gegeven.

Verder bekritiseert de verzoekende partij het gegeven dat de studenten enerzijds zich niet mogen beperken tot de loutere verwijzing naar de wetsartikelen, doch dat *in casu* door de professor het niet letterlijk vermelden van het wetsartikel hoewel de verzoekende partij er de inhoud integraal heeft van weergegeven evenals heeft genoteerd op haar schriftelijke voorbereiding, niet wordt aanvaard door de professor.

Verzoekende partij meent dat op basis van deze elementen (weergave gegeven antwoorden) het kennelijk onredelijk is en onvoorzichtig is om het toegekende resultaat niet te herzien.

Als laatste werpt verzoekende partij op dat de bestreden beslissing niet antwoord op alle aangedragen elementen in het intern beroep door verzoekende partij, zodat hierdoor de motiveringsplicht werd geschonden.

Verwerende partij stelt vooreerst dat het opleidingsonderdeel een mondeling examen inhield, waarvoor de studenten 20 minuten schriftelijke voorbereidingstijd kregen, waarbij de verzoekende partij één bladzijde schriftelijke voorbereiding heeft opgemaakt. Verwerende partij benadrukt daarbij dat deze schriftelijke voorbereiding louter bestemd is voor persoonlijk gebruik en niet wordt gelezen of in rekening gebracht door de examinator bij de beoordeling. De schriftelijke voorbereiding dient bovendien slechts na afloop van het examen afgegeven te worden en de studenten mogen tijdens het examen zelf een niet-geannoteerd wetboek gebruiken. Het mondeling examen betrof de Wet op de Landverzekeringsovereenkomsten, waarbij twee vragen werden gesteld (één casus en één theorievraag), waarbij beide vragen telkens op 10 punten werden gequoteerd, zonder verdere onderverdeling van puntentoekenning op de subvragen. De verzoekende partij behaalde enerzijds 4/10 voor de eerste vraag (casus) en anderzijds 5/10 voor de tweede vraag (theorie).

Verwerende partij wijst er op dat de examencommissie bij haar beoordeling op intern beroep, zich niet in de plaats kan stellen van de examinator en dat zij enkel een marginale toetsingsbevoegdheid uitoefent hierbij. Zij wijst er verder op dat het opleidingsonderdeel als bijzondere studie tot de masteropleiding behoort, waarbij de examinator de studenten er steeds op gewezen heeft dat zij hun antwoorden dienen te kaderen, juist te kwalificeren en zich daarbij niet mogen beperken tot een loutere verwijzing naar de wetsartikelen, te meer tijdens het examen een niet-geannoteerd wetboek kan en mag gebruikt worden.

Verwerende partij benadrukt dat het mondeling examen enkel beoordeeld wordt aldus op de mondelinge toelichting, waaromtrent de studenten werden geïnformeerd tijdens de colleges en via de studiewijzer.

Verwerende partij maakt verder een weergave vraag/subvraag op met daarbij de verbeterleutel en de effectieve antwoorden van de verzoekende partij. Zij stelt dat bij de eerste vraag – eerste streepje, de verzoekende partij weldegelijk de verkeerde nadruk heeft gelegd evenals een veel te summiere kadering en situering, waardoor

de examencommissie heeft gesteld dat terecht geoordeeld werd dat dit antwoord ontoereikend was nu de verzoekende partij zelfs met een wetboek in de hand, er niet in slaagde het toepasselijke wetsartikel aan te wijzen en de inhoud ervan toe te lichten. Wat betreft de eerste vraag – tweede streepje, wordt erop gewezen dat de verzoekende partij niet meteen de juiste wetsbepaling aanduidde en toepaste, zodat het redelijk verantwoord voorkomt dat dit een ontoereikend antwoord inhield. Voor wat betreft de eerste vraag – derde streepje, werd initieel het juiste antwoord gegeven door de verzoekende partij, maar werd een fout antwoord gegeven op de gestelde bijvraag, zodat eveneens terecht dit antwoord als onvoldoende werd beoordeeld.

Voor de tweede vraag, geeft de verwerende partij weer dat de verzoekende partij een juist antwoord heeft geformuleerd, doch dat dit antwoord onvolledig was. Zo werd bij de eerste bijvraag, door de verzoekende partij onterecht en niet bewezen aangehaald dat zij terecht een verkeerde interpretatie voorhield van de vraagstelling, waarbij deze verkeerde interpretatie bovendien weinig waarschijnlijk voorkomt nu in dergelijk geval het antwoord reeds zou steken in de vraag zelf. Bovendien haalt de verwerende partij aan dat het het eigen risico inhoudt van de studenten ingeval zij de vraag niet correct begrijpen. Wat betreft de tweede bijvraag, werd het gevraagde voorbeeld correct gegeven, deze werd niet in de bestreden beslissing op intern beroep vermeld, maar wel in het relaas van de weergave van de hoorzitting. De bestreden beslissing legt daarbij de nadruk op de foutief weergegeven antwoorden, nu correcte antwoorden geen motivering benodigen volgens verwerende partij nu er geen betwisting rond is. De derde subvraag werd correct beantwoord door de verzoekende partij. De verwerende partij stelt dat uit deze gegeven antwoorden het terechte oordeel blijkt dat de verzoekende partij beschikt over de nodige basiskennis maar dat zij overging tot onvoldoende kadering, wat een onvoldoende inzicht weergeeft, waardoor het toegekende cijfer van 5/10 voor dit onderdeel, correct voorkomt.

Wat betreft de opgeworpen schending van de motiveringsplicht, stelt verwerende partij dat verzoekende partij enerzijds niet aangeeft op welke argumenten of grieven niet zou zijn geantwoord, zodat zij faalt in haar bewijslast daartoe, anderzijds benadrukt verwerende partij dat in de bestreden beslissing de gehele weergave wordt gevoegd van de hoorzitting, waarop systematisch alle vragen en antwoorden werden overlopen met de betrokken examinator en de verzoekende partij.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert er vooreerst aan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van een student in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat de betwisting inzake de toegekende score van 9/20 naar aanleiding van het mondeling examen, zich grotendeels toespitst op het feit dat de verzoekende partij van mening is dat de door haar gegeven antwoorden manifest onjuist worden weergegeven door de verwerende partij. Zij steunt zich daarbij op haar schriftelijke voorbereiding, waaruit de onredelijkheid van het toegekende cijfer zou blijken. De verwerende partij stelt dat de schriftelijke voorbereiding van het examen louter voor persoonlijk gebruik telt en door de examinator niet in rekening wordt gebracht bij de beoordeling. Zij is van oordeel dat de toegekende score op basis van een weergave van de gestelde vragen met de gegeven antwoorden en de voorziene verbeter sleutel verantwoord voorkomt.

De Raad is vooreerst van oordeel dat het de autonomie van de examinator en, in geval van betwisting naderhand de interne beroepsinstantie, is om een gegeven antwoord op een examenvraag te beoordelen op zijn juistheid, volledigheid en daarop een quotatie toe te kennen, afhankelijk van de gegeven draagwijdte aan de juistheid/incorrectheid, volledigheid en pertinentie als grote of kleine fout. De Raad kan enkel de kennelijke (on)redelijkheid toetsen.

De Raad stelt vast dat de ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel volgende examenvorm noteert: mondeling examen met schriftelijke voorbereiding, gesloten boek, open vragen.

In casu werd aldus effectief een mondeling examen georganiseerd waarbij de studenten een schriftelijke voorbereidingstijd kregen van 20 minuten, zij geen cursus of handboek mochten gebruiken doch wel een niet-geannoteerd wetboek en zij daartoe open vragen werden gesteld (geen multiple-choice, geen ja-neenvragen, ...). De Raad is van oordeel dat een schriftelijke voorbereiding van een mondeling examen – dewelke vaak zeer summier en 'puntgewijs' is opgesteld - behoudens indien hieromtrent andersluidende afspraken zijn gemaakt waarvan de gegevens van het dossier geen blijk geven -, effectief enkel dient als voorbereiding en ondersteuning voor de student voor het navolgend mondeling examen, en dat het mondeling examen zelf als enige beoordeeld dient te worden door de examinerator, waarbij ingeval de student een wel genoteerd antwoord op de schriftelijke voorbereiding niet aanhaalt op haar mondelinge uiteenzetting, hiermede geen rekening dient te worden gehouden voor de beoordeling. Naar het oordeel van de Raad zijn de vermelding in de studiewijzer betreffende een mondeling examen met schriftelijke voorbereiding, inzonderheid het feit dat de voorbereiding aan het einde van het examen wordt afgegeven, hiermee niet in tegenspraak. Immers kan het zo zijn dat bijvoorbeeld een student tijdens zijn of haar schriftelijke voorbereiding een antwoord noteert doch zij tijdens haar mondelinge uiteenzetting tot het oordeel of het besef komt dat hetgeen zij mogelijks schriftelijk heeft genoteerd niet correct voorkomt en zij dit niet als antwoord opgeeft tijdens haar mondeling examen zelf.

Ingeval een student een toegekende score voor een mondeling examen betwist, kan de Raad zich zoals aangegeven niet in de plaats stellen van de bevoegde instantie van de onderwijsinstelling voor de appreciatie van de prestaties van de verzoekende partij, doch dient de Raad de redelijkheid van de examenbeslissing te kunnen nagaan op basis van desgevallend de examenkopij, dan wel ingeval van een mondeling examen op basis van de aantekeningen door de examinerator die alsdan de motivering voor de toegekende onvoldoende in zich dienen te dragen.

De Raad leest in de bestreden beslissing dat zowel de verzoekende partij als de examinerator werden gehoord en dat daarbij zowel de gestelde vragen als de gegeven antwoorden – waarvan de weergave in de interne beroepsbeslissing overeenstemt met de aantekeningen door de examinerator tijdens het mondeling examen genoteerd en waaromtrent de Raad ten overvloede vaststelt dat zij niet manifest afwijkt van de schriftelijke voorbereiding van de verzoekende partij - als de verbeter sleutel één voor één werden overlopen en toegelicht, op basis waarvan de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat het toegekende cijfer verantwoord was en aldus de marginale toetsing door de interne beroepsinstantie had doorstaan.

De Raad is, binnen haar beperkte marginale toetsingsbevoegdheid, van oordeel dat uit onderzoek van deze aantekeningen en de weergave van de gestelde vragen evenals de gegeven antwoorden en de verbeter sleutel in de interne beroepsprocedure, blijkt dat de toegekende score niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt. Het open karakter van de vragen, in hun globaliteit gelezen, nodigt de student, zoals tijdens de colleges toegelicht en wat dit betreft niet bestreden, precies uit zijn antwoord – bij de formulering waarvan de studenten gebruik kunnen maken van een niet-geannoteerd wetboek - in te bedden in de erdoor aangeraakte problematiek en brengt *in casu* de redelijkheid van de beoordeling dan ook niet in het gedrang.

Het middelonderdeel inzake de schending van zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel is ongegrond.

Wat betreft het opgeworpen middel inzake schending van de motiveringsplicht, herhaalt de Raad dat de interne beroepsinstantie als orgaan van actief bestuur niet moet antwoorden in haar beslissing op alle grieven, maar dat het volstaat dat de beslissing afdoende in feite en in rechte steunt op dragende motieven. De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing, dewelke één geheel vormt met de weergave van de hoorzitting van de betrokken examinerator en de verzoekende partij, bijzonder uitgebreid de vraagstelling en de gegeven antwoorden heeft onderzocht, op basis waarvan zij redelijkerwijs tot het oordeel kon komen dat de toegekende score afdoende gemotiveerd of verantwoord was, zodat deze bestreden beslissing afdoende onderbouwd is zowel in feite als in rechte.

Het middelonderdeel inzake de schending van de motiveringsplicht is ongegrond.

Het middel is zodoende in haar geheel ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van 22 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Piet Versweyvelt

Jan Geens

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/319 - 16 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Hebbende als raadsman [REDACTED]

Met kantoor te [REDACTED], waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]
- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing d.d. 3 september 2014 waarbij de verzoekende partij een 9/20 werd toegekend als score voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep onontvankelijk werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding 'Personeelswerk'.

Het beroep betreft de examenbeslissing van 3 september 2014 voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]'.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 8 september 2014 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 september 2014 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat conform artikel [REDACTED] HOE een intern beroep per aangetekende zending dient te worden ingediend en dient te voldoen aan een aantal welomschreven vormvereisten. Dat het intern beroepsschrift niet per aangetekende zending werd ingediend zodat het niet ontvankelijk voorkomt.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 17 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 29 september 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld. De Raad gaat desgevallend, ingeval van ontvankelijkheid van huidig extern verzoekschrift, bij de grond van de zaak onderzoeken of de interne beroepsprocedure regelmatig werd ingesteld en of het intern beroep al dan niet terecht onontvankelijk werd verklaard.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verwerende partij stelt een voorbehoud in met betrekking tot de ontvankelijkheid van het extern verzoekschrift nu zij in weerwil van artikel II.294 §3 Codex Hoger Onderwijs en artikel HOE 2013-2014 geen kopie mocht ontvangen vanwege de verzoekende partij van het door haar ingestelde extern verzoekschrift, wat op zich geen sanctie tot onontvankelijkheid inhoudt doch waardoor het voor verwerende partij onmogelijk zou zijn om de tijdigheid van het ingestelde extern beroep na te gaan.

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 29 september 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 17 september 2014. Verzoekende partij heeft op 25 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing vermits de beslissing per aangetekend schrijven van 17 september 2014 werd verstuurd en deze zending uit nazicht via 'Track & Trace' van de postdiensten werd verstuurd per 19 september 2014 en werd afgeleverd per 25 september 2014. Op basis van de stukken uit het dossier blijkt niet dat verzoekende partij vroeger kennis heeft kunnen nemen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 26 september 2014.

Het beroep van 29 september 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

5. Grond van de zaak

5.1. De Raad onderzoekt ambtshalve of de interne beroepsinstantie terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft afgewezen.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij merkt in haar extern beroepsschrift niets aan omtrent de onontvankelijk verklaring van haar intern beroepsschrift.

Verwerende partij stelt dat de verzoekende partij in haar extern beroep enkel grieven ontwikkeld met betrekking tot de grond van de zaak en er geen betwisting gevoerd wordt met betrekking tot de onontvankelijkheid van het intern beroep, waardoor verwerende partij van mening is dat de middelen als ongegrond dienen te worden afgewezen nu ze geen betrekking hebben op de grondslag van de afwijzing van het intern beroep.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

Hoewel de decreetgever de onderwijsinstellingen een ruime autonomie verleent om de vorm van het intern beroep vast te leggen, waaruit volgt dat de onderwijsinstellingen in het OER – al dan niet met sancties – ontvankelijkheidsvereisten kunnen vastleggen, meent de Raad dat

deze autonomie niet onbegrensd is zodat hij toezicht houdt op de redelijkheid van het OER en op de wijze van toepassing van ontvankelijkheidsvereisten in concrete zaken.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij geen aangetekende zending heeft gebruikt om haar intern beroep in te stellen en dat de interne beroepsinstantie het intern beroep vervolgens heeft afgewezen wegens onontvankelijkheid op basis van het feit dat het intern beroepsschrift niet per aangetekende zending werd ingediend conform artikel HOE 2013-2014.

Artikel HOE 2013-2014 stelt als volgt:

..... Intern beroep

Beroep aantekenen

Gaat een student niet akkoord met een studievoortgangsbeslissing? Dan kan hij intern beroep aantekenen. De student vraagt de coördinator Regelgeving en Klachtenbehandeling een heroverweging van de beslissing via een aangetekende brief. Bij een examenbeslissing doet hij dit binnen de vijf kalenderdagen na de proclamatie. In een ander geval doet hij dit binnen de vijf kalenderdagen nadat hij de beslissing heeft ontvangen.

Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman. Is die raadsman niet ingeschreven als advocaat(-stagiair)? Dan voegt de student een schriftelijke machtiging toe. Daarnaast vermeldt de student minstens zijn identiteit, de bestreden studievoortgangsbeslissing en de feitelijke bezwaren die hij inroept.

Ontvankelijkheidsprocedure

*Bevat de aangetekende brief deze elementen niet? Of tekent de student pas beroep aan na de termijn van vijf kalenderdagen? Dan **kan** de coördinator Regelgeving en Klachtenbehandeling, of een gevolmachtigde, het beroep onontvankelijk verklaren.*

Behandeling van het beroep

Verklaart de coördinator Regelgeving en Klachtenbehandeling, of zijn gevolmachtigde, het beroep onontvankelijk? Dan onderzoekt de coördinator Regelgeving en Klachtenbehandeling, of zijn gevolmachtigde, de gegrondheid van het beroep. Hij mag bij iedereen extra informatie inwinnen, ook bij de student. ...” (eigen nadruk)

De Raad wijst erop dat het vormvereiste van een aangetekende zending erop gericht is aan de akte van rechtsingang voor het intern beroep een vaste datum te geven en aldus bij te dragen aan de rechtszekerheid en behoorlijke rechtsbedeling (met name zekerheid en bewijsvoering over het – tijdig – instellen van het intern beroep). De Raad wijst er evenwel op dat door het opleggen van de sanctie door de interne beroepsinstantie op basis van de bepaling uit het HOE een overdreven formalisme wordt ingesteld met betrekking tot het intern beroep indien uit de omstandigheden van het dossier blijkt dat aan de doelstelling van het vereiste toch is voldaan. De Raad is dan ook van oordeel dat de sanctie gekoppeld aan het niet aangetekend versturen *in casu* onrechtmatig is daar zij daarmee kan leiden tot overdreven formalisme en een onredelijke beperking van de rechtsingang tot het intern beroep. Immers, het verbinden van een zware sanctie aan de miskenning van een vormvereiste, die *de facto* volledig los is gekomen van de doelstelling waarvoor ze is ingesteld, beperkt de toegang tot het intern beroep op onevenredige wijze.

De Raad heeft in het verleden reeds geoordeeld dat, ingeval een verzoekende partij er voor kiest om haar intern beroep in te dienen in een vorm die niet door het OER wordt bepaald, de verzoekende partij de bewijslast draagt dat haar intern beroep in beginsel zowel tijdig, volledig als naar behoren ter kennis is gebracht van de bevoegde instantie.

Decretaal werd dwingend vastgelegd dat de vervalltermijn van vijf dagen voor het indienen van het intern beroep, ingaat daags na de proclamatie ingeval van examenbeslissingen. *In casu* dateert de examenbeslissing van 3 september 2014 volgens partijen zodat de laatste nuttige dag voor het aantekenen van het intern beroep 8 september 2014 was.

De interne beroepsbeslissing geeft weer als volgt evenals het voorgelegde stuk 2 van verwerende partij:

"...
Beste student

Ik heb jouw verzoekschrift van 08-09-2014 goed ontvangen. Hierbij vraag je een heroverweging van de studievoortgangsbepaling van 03-09-2014. ..."

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat de goede ontvangst van het intern beroep door de interne beroepsinstantie bevestigd werd met een datumstempel (10 september 2014) en dat de poststempel op de enveloppe 8 september 2014 aangeeft als datum van indiening van het verzoekschrift dat zelf gedateerd werd op 4 september 2014. De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing op intern beroep ook 8 september 2014 zelf aangeeft als datum van het intern beroep. De Raad stelt eveneens vast dat het intern beroepsschrift gericht is aan de juiste instantie en *prima facie* ook volledig is. In deze omstandigheden ziet de Raad geen reden om het intern beroep onontvankelijk te verklaren.

Het intern beroep werd onterecht onontvankelijk verklaard.

Het ambtshalve middel is gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

De Raad merkt ten overvloede op wat betreft de gegrondheid van de genomen examenbeslissing dat de interne beroepsinstantie voorliggend dossier dient vooreerst te onderzoeken en behandelen. In geval van een negatieve interne beroepsbeslissing kan verzoekende partij zich opnieuw met een extern beroepsschrift tot de Raad richten.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van onontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van 17 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 december 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterindexeerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/340 - 16 december 2014

Inzake

hebbende als raadsman
kantoor houdende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsman
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:
- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij een 8/20 werd toegekend en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de orthopedagogie.

Het beroep betreft de examenbeslissing van de derde examenperiode voor het opleidingsonderdeel '.....' (8/20).

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 12 september 2014 een intern beroep in bij de voorzitter van de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 22 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de verzoekende partij zelf gesteld heeft dat zij de opdracht voor de tweede examenkans op 30 juni 2014 heeft ontvangen. De interne beroepscommissie stelde dat verzoekende partij in tegenstelling tot andere studenten geen

gebruik heeft gemaakt van het feedbackmoment zoals andere studenten. Zij stelde dat de verzoekende partij vervolgens gewacht heeft tot 14 augustus 2014 om de externe projectbegeleider te contacteren teneinde bijkomende toelichting te krijgen. De interne beroepsinstantie stelde dat het onbegrijpelijk voorkomt dat de verzoekende partij een bijkomende en/of gewijzigde opdracht zou aanvaarden zonder enig bezwaar ten aanzien van de externe begeleider, noch ten aanzien van de interne begeleider die de opdracht had gegeven. Zij stelde dat de interne begeleider enkel geadviseerd had om aan de externe begeleider feedback te vragen op het werk, niet op de opdrachtformulering. Zij stelde dat de vragen van de jury betrekking hadden op de opdracht die verzoekende partij verkregen had.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 24 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 30 september 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 30 september 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 22 september 2014. Verzoekende partij heeft op 25 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 26 september 2014.

Het beroep van 30 september 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Voorafgaande opmerking

De Raad herinnert eraan dat grieven slechts op ontvankelijke wijze in het extern beroep bij de Raad aangevoerd kunnen worden indien ze in het intern beroep opgeworpen werden of indien ze aan de openbare raken.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij de onontvankelijkheid van de eerste (te grote invloed peer assessment en afwezigheid van marginale controle door docent), tweede (geen individueel cijfer mogelijk), derde (gemiste kans op tolerantie) en vierde grief (geen volledige herkansing tweede zit) opwerpt. De Raad stelt vast dat het intern beroep van de verzoekende partij zich beperkt tot grieven die raken aan de vraag of haar werk al dan niet beantwoordt aan de opdracht en de verwachtingen van de beoordelaars, rekening houdende met de feedback van de begeleiders.

De Raad stelt vast dat er in het intern beroepsschrift geen grieven worden ontwikkeld tegen de beoordeling van het proces, het al dan niet tolereren na de eerste examenkans en de evaluatiewijze van de tweede examenkans. De Raad is dan ook van oordeel dat de voormelde grieven onontvankelijk zijn daar ze niet werden opgeworpen in het intern beroep en ook niet aan de openbare orde raken.

De Raad beperkt zijn onderzoek van de grond van de zaak tot de ontvankelijke grieven.

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een vijfde middel op de schending van het gelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat haar vervangende taak onvoldoende duidelijk was in vergelijking met die van andere studenten. Zij merkt op dat de vervangende opdracht, die studenten die als groep gebuist waren, kregen, zeer duidelijk uitgewerkt was. Zij stelt dat hem nooit meegedeeld was dat zij toelichting over de opdracht kon krijgen bij het inzagemoment van het examen. Zij stelt dat zij enkel niet naar het contactmoment is gegaan omdat zij wist hoe haar score tot stand is gekomen. Zij stelt dat andere studenten wel wisten dat de opdracht daar uitgelegd zou worden. Zij wijt deze miscommunicatie aan het feit dat er andere begeleiders waren. Zij stelt dat zij zich door het feit dat de opdracht zeer onduidelijk was en door de gemiste kans op meer uitleg tevreden moest stellen met tussentijdse feedback. Zij stelt dat het echter gemakkelijker is om van in het begin op het juiste spoor te zitten of gezet te worden. Zij stelt dat haar dit voordeel in tegenstelling tot andere studenten uit de tweede examenkans ontnomen werd.

Verwerende partij stelt dat de interne beroepscommissie hierop reeds geantwoord heeft dat de opdracht tijdig werd ontvangen, dat verzoekende partij geen gebruik heeft gemaakt van de feedbackmomenten om bijkomende toelichtingen te krijgen en dat verzoekende partij tot 14 augustus heeft gewacht om de externe projectbegeleider te contacteren. Zij wijst erop dat het evident is dat de beoordeling of een opdracht al dan niet duidelijk gesteld is geworden, niet meer aan bod komen na het besluit van de examencommissie. Zij meent dat, indien de opdracht onduidelijk en/of voor interpretatie vatbaar was, dat verzoekende partij zich had moeten richten tot de lector met verzoek toelichting te geven over de opdracht. Zij stelt dat niet is aangetoond dat de taken eventueel gegeven aan andere studenten duidelijker zouden zijn. Zij merkt ook nog op dat elke student een opdracht krijgt die aansluit bij de competenties die in de 1^e examenperiode niet werden behaald.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad merkt vooreerst op dat de grief onontvankelijk voorkomt in zoverre zij een ongelijke behandeling aankaart daar dit niet werd opgeworpen in het intern beroep. De Raad stelt evenwel vast dat verwerende partij de onontvankelijkheid niet opgeworpen heeft.

De Raad stelt vast dat de kritiek van de verzoekende partij *in se* impliciet neerkomt op een ongelijkheid, voortvloeiende uit de ECTS-fiche zelf. De Raad herinnert eraan dat het tot de autonomie van de examinatoren behoort om opdrachten vast te stellen voor zover daarbij de grenzen van de redelijkheid nageleefd worden. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij als enige van haar projectgroep moest herkansen.

De Raad stelt vast dat een opdracht in de tweede examenkans aansluit bij de tekorten in competenties tijdens de eerste examenkans (zie ECTS-fiche). De Raad stelt vast dat de ECTS-fiche voor wat de tweede examenkans betreft een onderscheid maakt tussen de situatie waarin één enkele student niet geslaagd is (verzoekende partij) en de situatie waarin een geheel projectteam of een deel ervan niet geslaagd is (de medestudenten waarnaar wordt verwezen). In het eerste geval wordt er een individuele vervangopdracht gegeven. In het tweede geval moet het bestaande project bijgestuurd worden. De Raad stelt vast dat in beide gevallen evenwel de examenopdracht een rechtstreeks verband houdt met de niet-verworven competenties uit de eerste examenkans. De Raad stelt vast dat de opdrachten voor de herwerking van groepsprojecten gerichte aanwijzingen tot herwerking bevatten terwijl de individuele opdracht van verzoekende partij gericht is op verbreding van de theoretische onderbouwing in het projectboek en de impact daarvan op het product. De Raad kan binnen de grenzen van zijn controlebevoegdheid niet tot het oordeel komen dat de opdrachtformulering vaag is, *a fortiori* vager is dan die voor andere studenten, daar de verzoekende partij ten eerste haar project kende en de theoretische onderbouwing ervan enkel diende te verbreden – wat een duidelijke opdracht is – omdat daarbij klaarblijkelijk tekortgeschoten werd bij de eerste examenkans, en ten tweede de verzoekende partij evenals

alle andere studenten de mogelijkheid had toelichting te bekomen tijdens het moment van inzage, *a fortiori* de eventuele vaagheid van de opdracht aan te kaarten via e-mail. De Raad is *in casu* van oordeel dat er redelijkerwijs verwacht kon worden dat tijdens het inzagemoment de individuele opdracht voor de herkansing besproken kon worden daar dit verband moest houden met tekortkomingen bij de eerste examenkans, die geduid moet kunnen worden tijdens een inzagemoment, zodat een expliciete uitnodiging of aanbod daartoe niet nodig was. Bovendien kon nog op andere wijzen toelichting gevraagd worden. De Raad stelt evenwel vast dat de verzoekende partij van oordeel was dat zij de tekortkomingen kende en dus geen nut zag in het inzagemoment. Uit het voorgelegde e-mailverkeer blijkt ook niet dat de verzoekende partij de doelstelling van de opdracht en de draagwijdte niet begreep. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij de mogelijke kansen tot eventuele toelichting wegens vaagheid – *quod non* – zelf niet heeft aangegrepen zodat zij niet door het handelen of nalaten van de verwerende partij verstoken is gebleven van een voordeel.

Het middel is ongegrond.

5.2. De verzoekende partij beroept zich in een zesde middel op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.2.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat de externe begeleider geprobeerd heeft om de opdracht aan te passen. Zij stelt dat de opdracht zo zuim geformuleerd was dat elke begeleider een andere visie had. Zij stelt dat als men naar de opdracht en naar de feedback van de twee begeleiders kijkt, dan blijkt dat er verschillende opvattingen over de bewoordingen van de opdracht mogelijk zijn. Zij stelt dat de interne beroepscommissie ervan uitgaat dat de interpretatie van de interne begeleider juist is, en dat de externe begeleider de opdracht zou hebben zonder bezwaar van haar zijde. Zij stelt dat zij uiteraard beslist welke kant zij uitgaat, maar dat het wel van belang is om adviezen in het achterhoofd te houden daar zij daarvoor afgerekend kan worden bij de beoordeling. Zij stelt dat zij voorrang gaf aan het advies van de interne begeleider daar zij dacht dat deze haar zou beoordelen op de verdediging. Zij stelt dat de externe begeleider daar niet blij mee was. Zij stelt dat de externe begeleider uiteindelijk punten bleek te geven zodat zij vreesde afgerekend te worden op het niet-volgen van het advies. Zij merkt echter op dat de kritiek plots enkel op onvoldoende uitwerking van praktijkvoorbeelden gericht was. Zij stelt dat de beide begeleiders meerdere keren feedback hebben kunnen geven, maar nooit opmerkingen hebben gegeven over onvoldoende uitwerking van praktijkvoorbeelden. Zij volgde het advies van haar interne begeleider en dacht daarmee op het juiste spoor te zitten. Zij stelt dan ook dat dit haar niet aangerekend kan worden. Zij stelt dat de begeleiding haar daarop had moeten wijzen, te meer daar de opdracht eerder vaag was geformuleerd. Zij meent dan ook dat er gebrekkige begeleiding is.

Verwerende partij stelt dat het duidelijk is dat de feedback van twee begeleiders verschillend kan zijn, maar daarom is de feedback nog niet tegenstrijdig. Zij stelt dat het daarenboven aan verzoekende partij toekomt, indien de feedback tegenstrijdig zou zijn, om zelf daarover te communiceren. Zij stelt dat niet verwacht kan worden dat een individuele begeleider per definitie eenzelfde benadering of eenzelfde invalshoek heeft als de andere begeleider, temeer daar de wijze van begeleiding en de toelichtingen die verschaft worden uiteraard in belangrijke mate afhankelijk zijn van de concrete vragen die de verzoekende partij los van elkaar stelt.

5.2.2. Beoordeling door de Raad

Zoals de Raad reeds bij de beoordeling van het vijfde middel aangegeven heeft, is de opdracht niet te vaag geformuleerd. De Raad stelt vast dat het middel in wezen erop neerkomt dat verzoekende partij zich beklaagt over een gebrekkige begeleiding. De Raad herinnert eraan dat een gebrekkige begeleiding (*in casu* vermeende uiteenlopende visies van de externe en interne begeleider over de uitwerking van de opdracht) er, behoudens uitzonderlijke omstandigheden (i.e. omstandigheden die de betrouwbaarheid van de beoordeling in het gedrang brengen) niet toe leidt dat een ongunstige beoordeling dient gewijzigd te worden in een voor de verzoekende partij meer gunstige evaluatie. De Raad stelt

vast dat verzoekende partij zelf gekozen heeft voor de opvolging van het advies van de interne begeleider. De Raad merkt voorts op dat uit de kritiek bij de jurering (die niet voorheen werd opgemerkt tijdens de feedback) niet kan afgeleid worden dat de begeleiding gebrekkig zou zijn, daar de begeleiding er niet in kan bestaan dat de verzoekende partij dermate wordt ondersteund dat het werk voldoet aan wat de jury verwacht zonder dat nog individualiseerbaar is wat het niveau van de competenties van verzoekende partij is. De Raad is bovendien van oordeel dat (nieuwe) kritieken van de jury niet impliceren dat de opdracht onduidelijk geformuleerd was.

Het middel is ongegrond.

5.3. De verzoekende partij beroept zich in een zevende middel op de schending van het motiveringsbeginsel.

5.3.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat slechts één jurylid een probleem had met de gekozen thema's. Zij stelt dat elk jurylid een andere visie had op de inhoud en de richting van de opdracht. Zij stelt dat er tegenstrijdige meningen zijn binnen de jury over al dan niet te veel of te weinig praktijkvoorbeelden. Zij stelt dat de externe begeleider aangaf dat hier en daar de verbanden met de theorie niet voldoende uitgewerkt waren en dat er ook onvoldoende teruggekoppeld werd naar de doelgroep, terwijl een ander jurylid het betreurde dat de interviewtechniek niet werd behandeld. Zij merkt echter op dat het niet makkelijk is om alle juryleden tevreden te stellen in een werk van 10 blz. Zij stelt dat als de opdracht duidelijker was geweest, dan zouden de verwachtingen van de juryleden ook niet zover uiteenlopen.

Verwerende partij stelt dat naar aanleiding van de kennisname van de opdracht verzoekende partij nimmer heeft gesteld dat de opdracht onduidelijk was. Zij heeft wel een aantal concrete vragen gesteld, maar uit de aard van de vragen blijkt volgens verwerende partij dat verzoekende op het ogenblik van de kennisname van de opdracht wel degelijk de opdracht kon inschatten en kon situeren zodat het thans onbegrijpelijk overkomt dat wordt voorgehouden dat de opdracht vaag was.

Zij stelt dat uit de samenlezing van de opmerkingen van de jury kan worden afgeleid dat zij ieder een specifieke invalshoek hebben, maar dat dit gegeven op zich niets wijzigt aan de algemene tenor van de opmerkingen die erin bestaan dat verzoekende partij de te behalen competenties niet aantoonde naar aanleiding van de verdediging van zijn werk.

5.3.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van een student niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instantie van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk is.

De Raad merkt op dat het eigen is aan een jurering met meerdere leden dat zij allen een eigen achtergrond, standpunt en visie hebben op het onderwerp en de uitwerking van de opdracht. De Raad merkt op dat dit een garantie is om de objectiviteit te waarborgen zodat de beoordeling van het werk van verzoekende partij niet afhangt van één enkele visie. Dit neemt echter niet weg dat de verzoekende partij op de relevante competenties beoordeeld werd. Dit blijkt ook uit de stukken, die enerzijds door de verwerende partij werden neergelegd, en anderzijds door de verzoekende partij werden voorgelegd. Uit de stukken blijkt dat de cijfermatige beoordelingen van de competenties door de juryleden niet sterk uiteenlopen en dat er, niettegenstaande accentverschillen in de kwalitatieve beoordeling en de verschillende visies op de uitwerking, sterke consensus was onder de juryleden over een onvoldoende kritische reflectie van de verzoekende partij betreffende de theorie zodat de score 8/20 – die niet betwist wordt – afdoende gemotiveerd is. De Raad merkt bijgevolg op dat uit de beoordeling van de individuele juryleden niet blijkt dat de opdracht onvoldoende duidelijk was geformuleerd zoals de Raad ook reeds in die zin bij de beoordeling van het zesde middel heeft aangegeven.

Het middel is ongegrond.

5.4. De verzoekende partij beroept zich in een achtste middel op de schending van de materiële motiveringsplicht.

5.4.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij licht toe waarom zij niet aanwezig was op het inzagemoment. Zij stelt dat zij wist waarom zij een 8/20 had gescoord. Zij stelt dat haar nooit meegedeeld is geweest dat zij ook uitleg kon krijgen over de vervangopdracht. Zij stelt dat zij anders wel aanwezig zou geweest zijn. Zij stelt dat de verwerende partij een communicatiefout heeft gemaakt. Zij stelt dat haar begeleider dit had moeten melden.

Zij betwist vervolgens het verwijt dat zij pas op 14 augustus 2014 contact heeft gezocht met de externe begeleider. Zij stelt dat zij reeds contact heeft gezocht op 7 juli 2014, maar dat de externe begeleider op verlof was tot eind juli. Zij stelt dat zijzelf verlof had begin augustus en dat zij kort na haar verlof een afspraak had gemaakt.

Zij stelt dat zij op geen enkele wijze een andere opdracht heeft aanvaard. Zij stelt echter dat de formulering zo vaag was dat men alle kanten uit kon met de opdracht zodat het noodzakelijk was om met feedback op het juiste spoor gezet te worden. Zij stelt dat de afwijkende mening van de externe begeleider geen nieuwe opdracht in, maar enkel een verschillende interpretatie met betrekking tot de richting van de opdracht. Zij stelt dat zij aldus aangewezen was op haarzelf om het juist spoor te vinden. Zij stelt dat de overige juryleden ook nog een andere mening hadden zodat zij een onvoldoende scoorde. Zij betwist ook dat het motief dat de externe begeleider geen feedback op de opdrachtschrijving zou mogen geven daar feedback op de inhoud van het werk toch verband houdt met de opdracht (al dan niet beantwoorden van de inhoud aan de opdracht).

Zij stelt dat de interne beroepscommissie onvoldoende geantwoord heeft op haar grief daar zij niet gesteld heeft dat zij het advies van de externe begeleider gevolgd heeft en dat zij daardoor niet-geslaagd zou zijn. Zij stelt dat zij integendeel het advies genegeerd heeft omdat het haar wijzer leek het advies van de interne begeleider te volgen. Zij stelde dat zij enkel de vage formulering wenste aan te kaarten. Zij stelt dat als twee begeleiders er niet in slagen om een opdracht op dezelfde wijze te interpreteren, dat niet van haar verwacht kan worden dat zij weet hoe de jury tevreden te stellen. Zij stelt dat de jury had moeten inzien dat de opdracht voor interpretatie vatbaar is en dat de jury enkel het werk zoals het voorlag had mogen beoordelen, met name de interpretatie die zij eraan gegeven had. Zij stelt dat nergens antwoord gegeven wordt op de vraag of zij aan de hand van het neergelegde werk bewezen heeft de relevante competenties bereikt te hebben.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij niet ontkent dat zij niet aanwezig was op het inzage moment, maar dit wijt aan een misverstand. Zij stelt dat de interne beroepscommissie alleen maar kan vaststellen dat verzoekende partij niet aanwezig was.

Zij stelt dat de externe begeleider had gecommuniceerd dat zij vanaf begin augustus bereikbaar was, maar dat verzoekende partij er zelf voor gekozen heeft om te wachten tot na haar verlof, hoewel zij toch reeds vroeger contact had kunnen leggen via e-mail.

5.4.2. Beoordeling door de Raad

De Raad interpreteert het middel als een bezwaar tegen het feit dat de beroepsbeslissing niet antwoord op de kritiek inzake vage formulering, die volgens haar geuit werd in het intern beroepsschrift. De Raad merkt op dat het intern beroepsschrift niet zo eenduidig geïnterpreteerd kan worden als verzoekende partij doet voorkomen. De Raad stelt vast dat het intern beroepsschrift als een feitelijk relaas opgevat kan worden waarin als eerste duidelijke grief naar voor komt dat de externe begeleider een afwijkende uitwerking of insteek voorgesteld zou hebben. De Raad is van oordeel, zoals hierna blijkt, dat daarop afdoende geantwoord werd. De Raad leest evenwel in de beroepsbeslissing geen enkel antwoord op de kritiek dat het werk volgens de verzoekende partij beantwoordt aan de opdracht en dat er tijdens de tussentijdse feedback niet werd aangegeven dat er meer praktijkvoorbeelden

moesten zijn. De interne beroepsinstantie diende naar het oordeel van de Raad de formulering van de opdracht, het werk van verzoekende partij en de beoordeling van de jury in dat licht te onderzoeken en de verzoekende partij een antwoord te geven, wat zij nagelaten heeft.

Zoals de Raad reeds uiteengezet heeft bij de beoordeling van het zevende middel, is hij van oordeel dat de score van 8/20 steun kan vinden in de beoordelingsformulieren in het dossier zodat het resultaat afdoende gemotiveerd is. De Raad is dan ook van oordeel dat de beroepsbeslissing terecht kon oordelen de beslissing (score 8/20) niet te hervormen. De Raad merkt wel op dat de beroepsbeslissing wel zeer ongelukkig is geformuleerd, maar dat dit niet wegneemt dat de beslissing tot bevestiging van de score zelf afdoende steun vindt in het dossier. De Raad stelt vast dat verzoekende partij een aantal bezwaren uit tegen de motieven in de beroepsbeslissing, die als antwoord geformuleerd werden op het intern beroepsschrift.

Wat de eerste kritiek aangaande de afwezigheid op de exameninzage betreft, is de Raad van oordeel dat de beroepsbeslissing feitelijk juist weergeeft dat verzoekende partij niet aanwezig was op het inzagemoment. De Raad ziet niet in hoe dit motief de geldigheid van de beslissing zou aantasten. De verantwoording die de verzoekende partij achteraf geeft neemt niet weg dat de feiten correct werden weergegeven en dat dit relevant (zie ook de beoordeling van het vijfde middel) is in het antwoord op het beroepsschrift, dat in wezen kritiek op een gebrekkige begeleiding en onvoldoende duidelijkheid over de opdracht inhoudt.

Wat de tweede kritiek aangaande het moment van contact met de externe begeleider betreft, is de Raad van oordeel dat de beslissing een feitelijke misslag in één motief bevat, maar dat dit *in casu* niet moet leiden tot een vernietiging. Immers de beroepsbeslissing maakt in antwoord op het beroepsschrift afdoende duidelijk in andere overwegingen dat er begeleidingsmogelijkheden waren, waarop verzoekende partij evenwel niet is ingegaan.

Wat de derde kritiek betreft, leest de Raad in de beroepsbeslissing niet dat de interne beroepscommissie de overtuiging had dat verzoekende partij een gewijzigde opdracht aanvaard zou hebben. De Raad leest in de passage veeleer dat de beroepsinstantie ervan uitgaat dat de opdracht niet aangepast werd daar de verzoekende partij op geen enkele wijze dit heeft betwist bij de begeleiding en inertie in zulk geval volgens de interne beroepsinstantie onbegrijpelijk zou zijn. Wat de vierde kritiek over de rol van de externe begeleider betreft, is de Raad van oordeel dat het motief moet gelezen worden als een bijkomend antwoord dat erin bestaat dat de externe begeleider nooit de rol heeft gehad om de opdracht aan te passen en dat de externe begeleider enkel feedback op de inhoud van het werk moest geven. De Raad is van oordeel dat de kritiek van verzoekende partij dan ook faalt.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

5.5. Het bij de Raad ingestelde beroep is in de aangegeven mate gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 december 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/356 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

De Raad heeft de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij niet-geslaagd werd verklaard en tegen de beslissing van de examencommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de toegepaste taalkunde.

Het beroep betreft de examenbeslissing waarbij verzoekende partij niet-geslaagd wordt verklaard voor de bacheloropleiding.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 12 september 2014 een intern beroep in bij de examencommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de examencommissie op datum van 24 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de opleiding een fullcreditsysteem hanteert en dat de verzoekende partij via verschillende kanalen voldoende geïnformeerd werd over het systeem. De interne beroepsinstantie was bovendien na haar onderzoek van het examen '.....' van oordeel dat aan de voorwaarde uit artikel2.5 OER niet voldaan werd. Zij merkte op dat verzoekende partij een 2/20 heeft behaald en was van oordeel dat uit de kwaliteit van de vertaling blijkt dat verzoekende partij twee eindcompetenties nog niet verworven heeft: het voldoende beheersen van Standaardnederlands op moedertaalniveau of op C2-niveau; algemene en gespecialiseerde teksten in B-taal en C-taal vertalen naar het Nederlands....

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 26 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput. De Raad gaat bij de grond van de zaak de regelmatigheid van het intern beroep na.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 24 september 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 29 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 30 september 2014.

Het beroep van 3 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

3. Voorwerp van het verzoekschrift

De Raad beslist dat het beroep van verzoekende partij ontvankelijk is voor zover het de beslissing d.d. 24 september betreft.

Het bij de Raad ingestelde beroep is in de aangegeven mate ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van artikel OER 2013-2014.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij de competenties en doelstellingen van de opleiding wel verworven heeft omdat zij op 46 opleidingsonderdelen slechts één tekort heeft. Zij meent dat zij aldus voldoet aan de criteria uit artikel OER 2013-2014. Zij wijst ook op een overgangsregeling in artikel OER 2013-2014.

Zij stelt dat zij het Nederlands wel voldoende beheerst om af te studeren. Zij merkt op dat zij verschillende examens in het Nederlands met succes heeft afgelegd. Zij stelt ook dat zij haar scriptie in het Nederlands heeft geschreven. Zij bekritiseert de examenvorm voor het opleidingsonderdeel '.....'. Zij stelt dat het redelijk moeilijk is voor een niet-moedertaalspreker om de examenvertaling op drie uur af te ronden. Zij werpt ook op dat zij voor het opleidingsonderdeel '.....' een 17/20 heeft behaald.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij haar bacheloropleiding aan de startte in 2008-2009. In 2012-2013 zat ze in haar diplomajaar. Zij merkt op dat verzoekende partij toen nog maar 51 studiepunten hoefde te behalen en dat in dat geval de volgtijdelijkheid wordt doorbroken om verzoekende partij de kans te geven om in 1 jaar toch het diploma te behalen en aldus geen onverantwoorde studievertraging teweeg te brengen. Zij werpt op dat de beslissing om de volgtijdelijkheid te doorbreken genomen werd in het voordeel van verzoekende partij.

Zij stelt dat artikel OER uitsluitend betrekking heeft op masterstudenten, terwijl verzoekende partij in 2013-2014 ingeschreven was voor de bacheloropleiding.

Zij stelt dat de examencommissie haar beslissing nam nadat ze de examenvertaling had doorgenomen. Zij stelt dat dit cijfer laat duidelijk zien dat eindcompetenties 1 en 10 van de bacheloropleiding nog niet behaald zijn – zoals ook beschreven in de brief van

de examencommissie n.a.v. het intern beroep. Zij stelt dat door de examencommissie ook rekening moest gehouden worden met de afspraken binnen de faculteit inzake de strikte toepassing van het fullcreditsysteem.

Zij stelt vervolgens dat de examencommissie geen reden had om aan te nemen dat er voor de twee opleidingsonderdelen '.....' met verschillende evaluatiecriteria wordt gewerkt. Zij stelt dat de criteria die de docente voor '.....' gebruikt heeft om de Nederlandse vertaling te evalueren helder en vergelijkbaar zijn met de criteria bij andere vertaaltakken uit de bacheloropleiding Toegepaste taalkunde.

Zij stelt dat de meeste professionele vertalers teksten vertalen vanuit een vreemde taal in hun moedertaal (en in mindere mate andersom). Zij wijst erop dat de opleiding vanaf het begin beklemtoont dat studenten Toegepaste taalkunde het Nederlands op moedertaalniveau dienen te beheersen als ze de opleiding succesvol willen afronden. Zij geeft aan dat deze focus ook expliciet wordt vermeld in de eindcompetenties van de opleiding Bachelor in de toegepaste taalkunde, die voor iedereen online beschikbaar zijn. Zij stelt dat de basistaal bij die vertalingen steeds het Nederlands is, d.w.z. dat er wordt vertaald vanuit of naar het Nederlands. Zij stelt dat een klankbordgroep met mensen uit het werkveld de opleiding enkele jaren geleden duidelijk maakte dat er in de eerste plaats ingezet moet worden op de kwaliteit van het Nederlands. In die zin kan de impliciete eis om meer tijd te krijgen niet gevolgd worden door verwerende partij daar de eindcompetenties van de bacheloropleiding zo in het gedrang komen en ook een ongeoorloofde, onverantwoorde ongelijkheid gecreëerd worden onder de studenten. Zij merkt ook op dat studenten onder tijdsdruk moeten kunnen werken.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad merkt vooreerst op dat de situatie van verzoekende partij niet onder artikel OER 2013-2014 valt daar verzoekende partij niet in de masteropleiding zit. De Raad merkt vervolgens op dat artikel OER slechts een mogelijkheid biedt aan de examencommissie om een student ondanks tekorten toch geslaagd te verklaren. De Raad stelt vast dat de examencommissie onderzocht heeft of de verzoekende partij aan de criteria voldeed, in het bijzonder aan het vereiste dat de doelstellingen van de opleiding globaal verwezenlijkt zijn. De Raad stelt vast dat verzoekende partij ondanks één enkel tekort (2/20) voor een opleidingsonderdeel van 6 studiepunten niet geslaagd wordt verklaard op basis van het tweede criterium (het vereiste inzake globale verwezenlijking van de opleidingsdoelstellingen). De Raad stelt vast dat de opleiding vasthoudt aan een strikt fullcreditsysteem. De aangevochten beslissing kon, op basis van de door verzoekende partij behaalde score 2/20 [tweede zitting; 3/20 eerste zitting] voor '.....', in redelijkheid oordelen dat de globale doelstellingen niet verwezenlijkt zijn nu verzoekende partij blijkt geeft van een onvoldoende moedertaalniveau van het Nederlands. Het is niet onredelijk dat verzoekende partij thans niet wordt gedelibereerd voor haar tekort op '.....'. Uit het resultaat kan in redelijkheid onder meer een onvoldoende niveau van het Standaardnederlands worden vastgesteld.

De door de opleiding vereiste beheersing van het Standaardnederlands op moedertaalniveau is een redelijk criterium om verzoekende partij bij een ernstig tekort niet te delibereren. Daarenboven is die competentie volgens het werkveld zeer gewichtig voor een vertaler.

Het feit dat verzoekende partij wel een credit behaald heeft voor '.....' leidt de Raad niet tot een andere conclusie nu uit het antwoord van de verwerende partij gebleken is dat de opheffing van de volgtijdelijkheid in hoofde van verzoekende partij berustte op *goodwill* om de studievoortgang niet te vertragen en niet was gesteund op het oordeel dat de competenties voor '.....' toch voldoende bereikt zouden zijn. Wat de examenvorm betreft, is de Raad van oordeel dat het tot de autonomie van de docent behoort om de examenvorm te bepalen binnen de grenzen van de redelijkheid, beoordeeld in functie van de te toetsen competenties. In het licht van voormelde competenties ziet de Raad geen reden waarom de verzoekende partij meer tijd zou moeten krijgen voor haar examen op basis van haar achtergrond, te meer daar er geen faciliteiten zijn gevraagd, in het midden gelaten of verzoekende partij daar aanspraak kan op maken. De Raad heeft begrip voor het feit dat de verzoekende partij door haar achtergrond het examen als stresserend en moeilijk ervaart wegens de tijdsdruk. Dit neemt echter niet weg dat de verzoekende partij binnen de tijdspanne van het examen zoals alle andere studenten moet laten blijken dat zij de

betrokken competenties van het opleidingsonderdeel op voldoende wijze heeft bereikt, waarbij die tijdspanne ook een factor kan zijn om de competenties te meten. Dat de verzoekende partij een credit behaalde voor '.....', hetgeen volgens haar betekent dat zij een tekst goed kan vertalen indien zij er meer tijd voor krijgt, betekent niet dat zij in het examen voor '.....' – waarvan de examenvorm verschillend kan zijn – heeft bewezen de met dit opleidingsonderdeel beoogde competenties te hebben verworven. Evenmin betekent het dat zij deze competenties heeft verworven doch omwille van de examenvorm en haar taalachtergrond het bewijs ervan niet heeft kunnen leveren.

Het middel is ongegrond.

5.2. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op de schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

5.2.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat de voorzitter van de examencommissie niet onpartijdig is. Zij stelt dat zij acht keer geprobeerd heeft om voor het examen '.....' van deze docente te slagen. Zij stelt dat deze docente opmerkingen heeft gemaakt over het feit dat haar Nederlands niet haar moedertaal is en dat zij telkens na een mislukt examen gezegd heeft dat de opleiding misschien niets voor haar was. Zij werpt op dat ze om deze reden een intern beroep heeft ingesteld tegen het resultaat van de derde examenperiode in het academiejaar 2012-2013, maar dat deze ongegrond werd bevonden. Zij stelt dat zij merkwaardig genoeg in januari 2014 plots wel slaagde voor het vak.

Verzoekende partij stelt dat zij niet na kan gaan hoe de examencommissie samengesteld was daar er geen leden werd vermeld. Zij stelt dat het niet duidelijk is of de voorzitter gesteund werd in haar beslissing door de andere leden.

Verwerende partij stelt dat de voorzitter van de examencommissie wenst mee te delen dat zij de teleurstelling van de studente over het niet-behalen van haar diploma begrijpt en deelt, maar dat het beeld dat wordt geschetst – alsof de voorzitter de examencommissie zou monopoliseren – niet overeenkomt met de werkelijkheid. Zij stelt dat de argumenten die de voorzitter van de examencommissie vermeldde in haar brief van 25 september 2014, niet haar persoonlijke argumenten, maar de argumenten van de examencommissie zijn. Zij wijst erop dat het intern beroep werd behandeld tijdens een extra zitting van de examencommissie van de bacheloropleiding Toegepaste taalkunde op 24 september 2014 waarbij 20 (van de 26) leden fysiek aanwezig waren. Zij stelt voorts dat de voorzitter zich enkel constructief heeft opgesteld ten aanzien van de verzoekende partij. Zij geeft ook aan dat verzoekende partij geenszins 8 keer examen kan afgelegd hebben daar het opleidingsonderdeel zo lang nog niet bestaat. Zij stelt dat het slagen na de klacht louter het gevolg is van het beter presteren van verzoekende partij.

5.2.2. Beoordeling door de Raad

De Raad is van oordeel dat uit het verslag van de examencommissie – niettegenstaande het aanbeveling verdient er gedetailleerde informatie betreffende de samenstelling ervan (zoals door verwerende partij toegelicht in de antwoordnota) in op te nemen – afdoende blijkt dat de beslissing werd genomen door de examencommissie en dat er geen sprake is van dominantie noch monopolisering door de voorzitter bij de beraadslaging. De Raad ziet in het dossier voorts geen door de verzoekende partij aannemelijk gemaakte concrete aanwijzingen dat de voorzitter, *a fortiori* de examencommissie, vooringenomen zouden zijn. Het feit dat de verzoekende partij meermaals diende te herkansen voor een vak alvorens te slagen en voor het resultaat waarvan zij in het verleden een intern beroep heeft ingesteld, betekent nog niet dat er sprake is van vooringenomenheid. Evenmin bewijst het feit dat verzoekende partij na voormeld intern beroep bij de volgende examenkans plots wel slaagt dat er vooringenomenheid is. De opmerkingen van de voorzitter – in zoverre ze al bewezen zouden zijn, *quod non* – zijn niet van aard om enige negatieve vooringenomenheid te veronderstellen. De Raad is van oordeel dat het veeleer gaat om een constructieve rol inzake studieheroriëntering, wat een docent niet kwalijk genomen kan worden.

Het middel is ongegrond.

5.3. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.3.1. Argumenten van de partijen

Zij stelt dat verwerende partij haar een kans op een beter leven moet geven door het geven van het bachelordiploma. Zij merkt op dat zij al 35 jaar oud is en een toekomst wil uitbouwen, maar zonder diploma gaat dit niet.

Verwerende partij voert geen verweer.

5.3.2. Beoordeling door de Raad

De Raad merkt op dat de argumenten niet van aard zijn om de beslissing onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken. De leeftijd van de verzoekende partij en de kansen die het beoogde diploma haar kunnen verschaffen zijn geen elementen waaruit blijkt dat de verzoekende partij zich in omstandigheden bevindt die tot deliberatie op grond van art. aanleiding kunnen geven.

Het middel is ongegrond.

5.4. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van de examencommissie d.d. 24 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/383 - 16 december 2014

Inzake

hebbende als raadsman
kantoor houdende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verzoekende partij:

Nadat de Raad de verzoekende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examentuchtbeslissing waarbij de verzoekende partij een 0/20 werd opgelegd voor het opleidingsonderdeel '.....' en tegen de beslissing van de examencommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de politieke en sociale wetenschappen.

Het beroep betreft de examentuchtsanctie waarbij een 0/20 werd opgelegd voor het opleidingsonderdeel

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2014 een intern beroep in bij de examencommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de examencommissie op datum van 29 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat uit de logfiles ontegensprekelijk gebleken is dat verzoekende partij drie minuten aanwezig was in de Blackboardomgeving van het examen en daar tweemaal op de knop 'examen starten' geklikt heeft en vervolgens ook eenmaal aanwezig was op de toegangspagina van het examen. De beroepsinstantie was van oordeel dat de verzoekende partij met deze handelingen geprobeerd heeft om de uitslag van het examen te beïnvloeden, ook al kon de verzoekende partij het examen zelf niet inkijken. Zij stelde dat dit gedrag past binnen artikel2.1 OER. Zij merkte ook op dat de blackboardomgeving duidelijk verschilde van de reguliere vakken. Zij oordeelde dat er genoeg

voorzorgsmaatregelen getroffen waren door de docent daar de verzoekende partij geen toegang heeft gehad tot het examen. Zij bevestigde dan ook de beslissing van de fraudecommissie om een 0/20 voor de tweede examenkans op te leggen als examentuchtsanctie. Zij wijst er nog op dat het *de facto* geen enkel verschil maakt daar verzoekende partij sowieso geen credit behaalde.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 29 september 2014. Verzoekende partij heeft op ten vroegste op 29 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 30 september 2014 om ten vroegste te eindigen op 4 oktober 2014. Gelet op het feit dat de laatste dag van de vervalltermijn een zaterdag is, wordt de beroepstermijn automatisch verlengd tot de eerstvolgende werkdag dat de postdiensten beschikbaar, *in casu* 6 oktober 2014.

Het beroep van 6 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een enig middel op de schending van het motiveringsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat niet afdoende bewezen is dat er sprake is van fraude en dat niet redelijkerwijs tot de conclusie gekomen kon worden dat er frauduleus gehandeld werd. Zij stelt dat zij zich ongelukkig en ter goeder trouw op een pagina bevond waar zij niet behoorde te zijn. Zij merkt evenwel op dat de pagina eenvoudig beschikbaar was via de cursuslijst in zijn persoonlijke pagina van blackboard. Zij stelt dat het haar niet verweten kan worden dat zij zich ia een knop op haar persoonlijke pagina toegang wenste te verschaffen tot een andere pagina. Zij stelt dat deze toegankelijkheid haar aanvankelijk deed vermoeden dat zij wel toegang kon en mocht hebben tot de pagina. Zij stelt dat zij enkele malen op de knop heeft gedrukt tot zij tot het besef kwam dat de knop mogelijk niet voor haar bestemd was. Zij werpt op dat zij op geen enkel moment gepoogd heeft om te gissen naar het paswoord. Zij stelt dat twijfel in haar voordeel dient te spelen.

Verwerende partij wijst op volgende feitelijkheden uit het dossier. Zij merkt op dat het niet de eerste keer was dat verzoekende partij het examen aflegde zodat laatstgenoemde op de hoogte was van alle modaliteiten van de examenomgeving. Zij stelt dat duidelijk was dat de pagina op blackboard 'Examen' en 'niet beschikbaar' vermeldt. Zij wijst erop dat er door verzoekende partij toch op geklikt wordt om vervolgens drie minuten op deze pagina te blijven. Zij wijst erop dat de verzoekende partij volgens de logfiles enkele keren op de knop 'start het examen' heeft geklikt. Zij wijst erop dat tijdens dezelfde zittijd een andere student buiten het examenmoment ook heeft ingelogd op de examenomgeving. Zij merkt op dat de

logfiles aantonen dat deze student, die voor de eerste keer deelnam aan dit examen, onmiddellijk de omgeving heeft verlaten (zonder dat hij op de knop 'start het examen' heeft geklikt) zodat deze werd vrijgesproken door de commissie omdat de logfiles niet wezen op een vorm van fraude (en deze actie dus als een vergissing kan worden). Zij stelt dat de docent *in casu* wél de nodige regelingen getroffen om de toegang tot het examen af te schermen (o.a. door een paswoord en door de examenomgeving een andere kleur te geven in vergelijking met de lesomgeving), wat ook nog bevestigd wordt door het feit dat verzoekende partij geen effectieve toegang had tot het examen zelf. De interne beroepsinstantie was van oordeel dat uit de logfiles blijkt dat het hier gaat om 'onregelmatigheden die van aard kunnen zijn om de uitslag van het examen te beïnvloeden'. Zij wijst daarbij op het feit dat uit de logfiles blijkt dat verzoekende partij dus driemaal naar de rubriek 'Examen Augustus' ging in de examencursus; en tweemaal op de link 'Examen starten'; eenmaal op de toegangstoets voor het examen heeft geklikt en vervolgens tot het veld waar hij het wachtwoord dient in te vullen, is gegaan.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad benadrukt dat hij zijn oordeel over de juiste toedracht van de feiten bij de beoordeling van een examentuchtbeslissing niet in de plaats kan stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad ziet er evenwel op toe of op grond van de gegevens van het dossier bepaalde feiten redelijkerwijze als bewezen beschouwd kunnen worden en of de bevoegde instantie de bewezen geachte feiten als examentuchtfeiten kon kwalificeren. Het komt daarbij aan de bevoegde instantie toe te beslissen welke sanctie aangepast is aan de ernst van de feiten, zodat enkel ingeval vast komt te staan dat er een kennelijke wanverhouding is tussen de ernst van de feiten en de zwaarte van de sanctie er sprake is van een onrechtmatige beslissing.

De Raad stelt vast dat *in casu* de betwisting louter betrekking heeft op de vraag of uit de feitelijkheden – die niet betwist worden – redelijkerwijs afgeleid kan worden dat het gaat om examentuchtfeiten. Art.1 OER merkt het bedrog bij het afleggen van examens alsook andere onregelmatigheden die van aard kunnen zijn de uitslag van het examen te beïnvloeden als fraude aan. De vraag rijst dan ook of de samenloop van feiten: (1) zich toegang verschaffen tot een beschikbaar onderdeel van blackboard – vermeld als examen augustus – (2) drie minuten aanwezigheid op de toegankelijke webpagina en (3) het meermaals klikken op de startknop van het examen, beschouwd kan worden als een onregelmatigheid, die van aard kan zijn om de uitslag van het examen te beïnvloeden. De Raad stelt vast dat de link naar het online examen zichtbaar en beschikbaar was in de persoonlijke weergave van blackboard voor de verzoekende partij. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij zich toegang heeft verschaft tot deze pagina en daar blijkens de loggegevens 3 minuten actief is geweest en tweemaal geklikt heeft op de startknop voor het examen en vervolgens eenmaal op de toegangstoets tot het wachtwoordveld verscheen, waarna de verzoekende partij de examenomgeving verlaten heeft.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij op de ochtend van het herexamen weliswaar een aantal minuten actief geweest is in de examenomgeving – evenwel zonder effectieve toegang tot de examenvragen zelf – maar dat dit mogelijk werd gemaakt door het feit dat de examenomgeving voorafgaand aan het examenmoment van verzoekende partij zichtbaar en beperkt (effectieve toegang impliceerde kennis van het paswoord of hacking door verzoekende partij, wat niet uit het dossier blijkt) toegankelijk was op de persoonlijke weergave van blackboard. De omgeving was niettegenstaande de vermelding 'niet beschikbaar' door het eenvoudige aanklikken van de 'cursus' te benaderen vanuit de persoonlijke blackboard-pagina van de student. De Raad ziet niet in waarom de betrokken examinerator – in overleg met de ICT-diensten van de verwerende partij – niet de zorgvuldigheid bij de organisatie van het examen aan de dag legde om de examenomgeving absoluut onzichtbaar of onbereikbaar te maken tot op het examenmoment van de verzoekende partij zelf.

De onbetwiste feiten dat de verzoekende partij nooit effectieve toegang heeft gehad tot de examenvragen en ook geen poging tot hacking heeft ondernomen – zo blijkt niet uit de gegevens van het dossier dat de verzoekende partij het wachtwoordveld heeft ingevuld -, en

de te beperkte voorzorgsmaatregelen van de docent, in acht genomen, is de Raad van oordeel dat het online surfgedrag van de verzoekende partij niet als een examentuchtfeit gekwalificeerd kan worden. Het verblijf van de student in de betwiste examenomgeving beperkte zich tot de niet van een toegangsbescherming voorziene delen en de verzoekende partij blijkt de toegangsbescherming niet te hebben proberen omzeilen. De omstandigheden van de zaak in acht genomen kan de verwerende partij onvoldoende aannemelijk maken dat geen redelijke twijfel mogelijk is betreffende de frauduleuze aanwezigheid van de verzoekende partij in de betwiste blackboardcursus, waarbij de aanwezigheid op zich onvoldoende indicatie voor de beweerde bedrieglijkheid vormt. De aard van de twijfel kan niet in het nadeel van de verzoekende partij worden uitgelegd. Het aanklikken van een in een opvallende kleur als onbeschikbaar aangeduide blackboardcursus, die de facto aanklikbaar is bij gebreke aan door de verwerende partij getroffen maatregelen om de verzoekende partij er de toegang toe te ontfemen, en het gedurende drie minuten in deze omgeving verblijven zijn onvoldoende elementen om in redelijkheid tot het bedrieglijk inzicht van de verzoekende partij te concluderen, ongeacht het aantal keer dat zij reeds examen heeft afgelegd van het betrokken opleidingsonderdeel. De Raad is dan ook van oordeel dat de feitelijkheden redelijkerwijs niet als een onregelmatigheid beschouwd kunnen worden.

Het middel is gegrond

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De examentuchtbeslissing van 10 september 2014 en de beslissing van 29 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep worden vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 5 januari 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/386 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsman
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

- A. Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij een 8/20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '.....' en tegen de beslissingen van de interne beroepscommissie d.d. 7 juli 2014 en d.d. 23 juli 2014 genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.
- B. Verzoekende partij vraagt teruggave van haar leerkrediet ten belope van 21 studiepunten, verloren tijdens het academiejaar 2013-2014, omwille van een overmachtssituatie.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de muziek, afstudeerrichting zang/muziek.

Het beroep betreft de examenbeslissing van 11 september 2014 voor het opleidingsonderdeel '.....'.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 13 september 2014 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 23 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vast dat verzoekende partij pas na een procedure tot teruggave van leerkrediet in november 2013 kon inschrijven. Zij stelde vast dat vanaf de inschrijving lessen zijn aangeboden door mevrouw en haar vervangers of assistenten. Zij stelde vast dat tijdens de lessen herhaaldelijk werd vastgesteld dat de stem van

verzoekende partij technisch niet in orde was. Zij stelde vast dat verzoekende partij voorafgaand aan de eerste examenperiode wel de ombuds heeft gecontacteerd, maar dat verzoekende partij uitdrukkelijk heeft aangegeven geen klacht in te dienen wegens een beweerd tekort aan lesuren. Zij stelde ook vast dat verzoekende partij niet is ingegaan op het aanbod van de ombuds om aanwezig te zijn tijdens het examen. Zij stelde vast dat tijdens de zomer geen extra begeleiding beschikbaar was. Zij stelde vast dat de jury besloten heeft dat de evolutie van het voorbije jaar onvoldoende is. Zij wijst erop dat de jury van oordeel was dat de ademtechniek en stemvorming onvoldoende was, dat er geen communicatie met het publiek was, het stemgebruik niet voldoet aan de norm voor tweede bachelor.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 24 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 23 september 2014. Verzoekende partij heeft op 1 oktober 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 2 oktober 2014.

Het beroep van 3 oktober 2014 tegen de beslissing van 23 september 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het beroep van verzoekende partij betrof tevens de beslissing op intern beroep van 4 juli 2014. Uit het dossier blijkt niet wanneer verzoekende partij kennis heeft gekregen van deze beslissing, zodat het niet duidelijk is of het beroep tijdig is ingesteld voor zover het gericht is tegen de eerste interne beroepsbeslissing.

Gezien intussen verzoekende partij een nieuw examen heeft afgelegd over het betreffende opleidingsonderdeel is het beroep van 3 oktober 2014 voorzover het de beslissing van 4 juli 2014 betreft niet ontvankelijk wegens zonder voorwerp. Het OER bepaalt dat het hoogste cijfer van beide zittingen wordt weerhouden. *In casu* werd op beide zittingen een score van 8/20 behaald zodat de Raad van oordeel is dat het laatste behaalde examencijfer als definitief kan worden beschouwd.

Het bij de Raad ingestelde beroep is in de aangegeven mate ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

A. Wat de examenbeslissing betreft

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij pas in november aan het academiejaar kon starten door een onterechte uitschrijving en dus met achterstand begonnen was aan de opleiding. Zij stelt dat

haar zangdocente slechts zeer beperkt zangles heeft gegeven en zich vaak liet vervangen door een pianiste en de zangtechniekdocent. Zij stelt dat deze personele wisselingen tot gevolg hadden dat haar voorbereiding erg moeizaam verliep en resulteerde in een onvoldoende op het zangexamen. Zij stelt dat zij ondanks telefonische contact met de docente geen begeleiding heeft gekregen voor de tweede examenperiode, wat opnieuw resulteerde in 8/20. Zij stelt dat zij in februari 2014 de ombuds aangesproken heeft over het gebrek aan lesuren en dat deze ombuds aangeboden heeft om te bemiddelen en aanwezig te zijn tijdens de examens. Zij merkt op dat de ombuds niet aanwezig was tijdens beide examenkansen. Zij betwist dat zij niet zou ingegaan zijn op het aanbod. Zij stelt dat zij in 2012-2013 een logopediste heeft geraadpleegd om te werken aan haar techniek, maar dat dit niet naar de zin van de zangdocente was. Zij stelt dat zij in 2012-2013 diverse medische problemen heeft gehad. Zij stelt dat de docente in 2013-2014 enkel les aan haar wou geven indien zij een medisch attest kon voorleggen over haar paraatheid. Zij stelde dat zij herhaaldelijk om extra zanglessen gevraagd heeft om zo haar technische mankementen te compenseren, maar deze nooit gekregen heeft. Zij stelt dat zij geen gepaste begeleiding van de onderwijsinstelling heeft gekregen waardoor de technische mankementen niet opgelost raakten.

Verwerende partij stelt dat het tekort niet te wijten is aan een gebrek aan begeleiding, maar wel het gegeven dat de lesgevers herhaaldelijk hebben moeten vaststellen dat de stem van de studente technisch niet in orde was. Zij stelt dat, wat betreft het beweerde gebrek aan begeleiding, deze problematiek dient te worden aangekaart tijdens het lopende academiejaar, en kan niet meer als argument worden aangewend wanneer een negatieve beslissing van de examencommissie tussenkomt. Zij stelt dat er op 12 februari 2014 overleg is geweest tussen de verzoekende partij en de ombuds, maar dat dit tot een gesprek beperkt bleef. Zij stelt dat verzoekende partij op het einde van het gesprek aangegeven heeft dat zij op dat ogenblik voldoende verder kon evolueren met de hulp van een andere docente, ook al was zij geen stempedagoge. Zij stelt dat de ombuds in overleg met de verzoekende partij contact opgenomen met de coördinator, en met het opleidingshoofd, waarna werd afgesproken dat de coördinator indien nodig de jury op de hoogte zou brengen en de ombuds aanwezig kon zijn op het examen om de objectiviteit te waarborgen. Zij stelt dat de verzoekende partij hierover opnieuw contact zou nemen indien zij alsnog problemen verwachtte op het examen. Zij stelt dat de verzoekende partij geen verdere tussenkomst gevraagd heeft. Zij stelt dat er tussen de beide examenkansen niet voorzien wordt in begeleiding zodat dit geen reden is tot vernietiging.

Zij stelt dat de argumenten uit de medische consultaties in 2012-2013 niet opgeworpen zijn in het intern beroep zodat ze thans onontvankelijk zijn. Zij stelt dat daarenboven dat ook de medische begeleiding blijkbaar geadviseerd heeft om een logopediste te consulteren. Hieruit kan volgens haar worden afgeleid dat de vaststellingen van de docenten, namelijk dat er klaarblijkelijk een medisch probleem zou kunnen zijn, in essentie bevestigd wordt door de geneesheren.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van verzoekende partij niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. Hij gaat wel na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij haar resultaat van 8/20 in essentie wijt aan een gebrekkige begeleiding en aan externe omstandigheden. De Raad herinnert er vooreerst aan dat een gebrekkige begeleiding, behoudens in uitzonderlijke omstandigheden (dat zijn omstandigheden die van aard zijn om de betrouwbaarheid van de beoordeling in het gedrang te brengen), er niet toe leidt dat een ongunstig cijfer in een voor de verzoekende partij meer gunstig evaluatie gewijzigd moet worden. De Raad merkt vooreerst ook op dat de onderwijsinstelling geen fout heeft gemaakt door de verzoekende partij pas in november 2013 toe te laten tot de opleiding daar zij voordien niet voldoende leerkrediet meer had.

De Raad stelt vervolgens vast dat de verzoekende partij zich niet duidelijk verzet heeft tegen de begeleiding door twee andere begeleiders in de onderwijsinstelling. De Raad merkt op dat de verzoekende partij geen bewijs voorlegt dat zij bezwaar heeft geuit tegen het gebrek aan begeleiding door de zangdocente en tegen haar vervanging door andere leden van de onderwijsinstelling. De Raad merkt aldus op dat er geen gebrek aan gepaste begeleiding was daar de docente zich heeft laten vervangen. De Raad kan *in casu* aannemen dat er geen begeleiding was voorzien in de periode voorafgaand aan de tweede examenkans. De Raad merkt immers op dat zangles een gewone lesactiviteit is die in de eerste plaats enkel tijdens de gebruikelijke onderwijsperiode (september – juni) georganiseerd wordt zodat er geen lesactiviteit (*in casu* begeleiding of stemtraining) in juli en augustus is zodat het ontbreken van les tijdens de zomer niet aan de verwerende partij kan verweten worden.

Wat de medische verklaringen voor de stemproblemen betreft, stelt de Raad vast dat ze niet in het intern beroep werden aangekaart zodat ze thans niet op een ontvankelijke wijze aan de Raad voorgelegd kunnen worden daar ze ook niet aan de openbare orde raken. De Raad merkt op dat eventuele feitelijke kennis van deze problematiek door leden van de onderwijsinstelling daaraan geen afbreuk doet. Ten overvloede merkt de Raad ook op dat medische omstandigheden (*in casu* een psychologisch probleem met impact op de stem) er nooit toe kunnen leiden dat een onvoldoende wordt gewijzigd in een voldoende. Het kan hoogstens een uitzonderlijke omstandigheid zijn in het kader van een deliberatie. De Raad merkt op dat indien verzoekende partij van oordeel is dat zij door haar aandoening gehinderd wordt in het benutten van haar examenkansen, dan kan zij onderzoeken of zij in aanmerking komt voor bepaalde faciliteiten, wat niet betekent dat zij niet aan dezelfde standaard als alle andere studenten moet voldoen. De Raad ziet ook geen bewijs dat verzoekende partij gehinderd zou zijn in het consulteren van de logopedist.

De Raad merkt in dat verband op dat de score afdoend gemotiveerd werd door de jury en dat de motivering ook niet betwist wordt. Wat de al dan niet aanwezigheid van de examenombuds tijdens het zangexamen betreft, toont de verzoekende partij niet aan dat de afwezigheid haar belangen heeft geschaad en aldus geleid heeft tot een ongunstige score, te meer daar de motieven van de jury duidelijk verband houden met de technische beperkingen, die niet betwist zijn.

Het middel is ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

B. Het verzoek tot teruggave van leerkrediet

6.1. De verzoekende partij motiveert haar verzoek als volgt:
Zij verwijst naar de gebrekkige begeleiding.

6.2. De Raad merkt vooreerst op dat een teruggave van leerkrediet enkel mogelijk is indien de verzoekende partij één van haar examenkansen voor het opleidingsonderdeel in een bepaald academiejaar niet heeft kunnen benutten door overmacht. De Raad stelt vast dat verzoekende partij haar beide examenkansen in 2013-2014 benut heeft zodat zij niet in aanmerking komt voor een teruggave van leerkrediet.

6.3. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen na beraadslaging dat het beroep tot terugvordering van het leerkrediet van ongegrond is

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De examenbeslissing d.d. 11 september 2014 en de beslissingen van de interne beroepscommissie d.d. 4 juli 2014 en 23 september 2014 blijven gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/390 - 16 december 2014

Inzake

Hebbende als raadsman,
Kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Hebbende als raadsman,
Kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.
De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing d.d. 4 september 2014 waarbij de verzoekende partij een 5/20 kreeg toegekend voor het opleidingsonderdeel '.....' en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie d.d. 18 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep gedeeltelijk gegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de multimedia en communicatietechnologie.

Het beroep betreft de examenbeslissing van 4 september 2014 voor het opleidingsonderdeel '.....'.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 8 september 2014 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de buitengewone examencommissie op datum van 18 september 2014 werd het intern beroep gedeeltelijk gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde als volgt:

"De commissie kan geen bewijs van vooringenomenheid van de lectoren vinden. Bovendien leidt ze uit het dossier af dat de opdracht duidelijk was, evenals de verwachtingen t.a.v. presentatie. De commissie stelt vast dat niet alle documenten aanwezig zijn om de beoordeling te verantwoorden. Ze beslist daarom de student een extra examenkans te geven zonder dat hij daarvoor opnieuw dient in te schrijven voor het opleidingsonderdeel. De student kan rond hetzelfde onderwerp (lichtshow) opnieuw een eindwerk maken en dit presenteren voor een jury na afloop van periode 2. Aan de jury zal een extern jurylid en een onafhankelijk waarnemer toegevoegd worden. De student dient contact op te nemen met de betrokken lector van het vak om nadere afspraken te maken rond begeleiding. De punten worden niet gewijzigd."

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 24 september 2014 en per aangetekend schrijven van 24 september 2014 dewelke per 26 september bij de postdiensten werd aangeboden, aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep bij de Raad ingevolge laattijdigheid.

De Raad wijst er op dat artikel II.284 Codex Hoger Onderwijs enkel vastlegt dat de beslissingen op intern beroep worden ter kennis gebracht aan de student binnen een termijn van 15 kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld en dat de Codex aldus geen wijze van betekening op dwingende wijze oplegt.

Daarnaast stelt artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs uitdrukkelijk dat de beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisname van de in artikel II.284 Codex Hoger Onderwijs bedoelde beslissing. De beoordeling van de ontvankelijkheid ingevolge de vervaltermijn van vijf kalenderdagen, hangt aldus af van het ogenblik van de kennisname van de bestreden beslissing.

De Raad wijst erop dat "kennisname" verder gaat dan het louter meedelen door de onderwijsinstelling en dat dit vereist dat de student zich effectief op de hoogte stelt van de beslissing (RvS nr. 206.215 en 206.216). Zoals de Raad reeds eerder geoordeeld heeft ligt de bewijslast bij de onderwijsinstelling. Het is immers een onevenredig zware last voor de verzoekende partij om haar op te leggen om een relatief moeilijk te verkrijgen bewijs te leveren van de effectieve persoonlijke ontvangst van de beslissing omdat er van haar niet dezelfde waakzaamheid vereist kan worden. Het leggen van de bewijslast bij de onderwijsinstelling, *in casu* de verwerende partij, wordt verantwoord door het feit dat zij op haar initiatief de studievoortgangsbepaling in ieder geval aan de student moet meedelen. Het bewijs van de eventuele laattijdigheid van het beroep kan zij dan ook eenvoudig bijbrengen, nu zij beschikt over de mogelijkheid om bijvoorbeeld een aangetekende zending met bewijs van ontvangst te versturen.

Het HOE bepaalt niet op welke wijze de beslissing op intern beroep wordt bekendgemaakt. De enige vereiste is dat het schriftelijk moet gebeuren. *In casu* werkt de verwerende partij voor de betekening van haar beslissing op intern beroep met een dubbele verzendingswijze, waarbij de ene de andere kan ondervangen, met name enerzijds een verzending per e-mail met de vraag tot het versturen van een leesbevestiging en anderzijds een verzending via een aangetekende zending. Bij het versturen per e-mail met verzoek tot leesbevestiging is de verzender afhankelijk van de 'goodwill' van de ontvanger om een leesbevestiging te versturen, bij een aangetekende zending zorgt de postbeambte automatisch voor de bevestiging door het laten aftekenen voor ontvangst. Ook een vorm van elektronische kennisgeving waarbij de verzoekende partij op een actieve, authentieke, identificeerbare en

verifieerbare wijze de persoonlijke kennisname van de beslissing bevestigt alvorens toegang tot de beslissing te hebben, kan het nodige bewijs leveren. Ingeval de ontvanger van de e-mail beslist om de leesbevestiging niet te versturen waardoor geen bewijs van kennisname voorhanden zou zijn, ondervangt de betekening via aangetekende zending de bewijsproblematiek van de kennisname minstens met de afleverbevestiging door de postbeambte.

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 18 september 2014. Verzoekende partij heeft volgens de voorgelegde leesbevestiging op 25 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing vermits de beslissing zowel per e-mail met minstens een leesbevestiging werd verstuurd op 24 september 2014 evenals aansluitend of tegelijk per aangetekend schrijven van 24 september 2014 dewelke per 26 september 2014 werd aangeboden bij de postdiensten en bij de verzoekende partij werd afgeleverd op 29 september 2014. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de eerste effectieve kennisname, *in casu* vanaf 26 september 2014.

Het beroep van 6 oktober 2014 werd binnen de vijf kalenderdagen na de kennisname per aangetekende zending ingesteld, maar de eerste effectieve en naar het oordeel van de Raad rechtsgeldige kennisname dateert volgens de voorgelegde leesbevestiging van 25 september 2014, zodat het beroep van 6 oktober 2014 laattijdig werd ingesteld.

De Raad merkt op dat bij de betekening per e-mail op datum van 24 september 2014 de integrale beslissing van de buitengewone examencommissie toegezonden werd met de vermelding van de beroepsmogelijkheid en de beroepsmodaliteiten. De Raad is van oordeel dat een toezending naar het studenten e-mailadres van de verzoekende partij, een correcte betekening inhoudt omdat het raadplegen van het studenten e-mailadres het gebruik van een persoonlijke login inhoudt, wat een verifieerbare identificatie inhoudt. De verzoekende partij toont niet aan dat zij niet deze daad van effectieve kennisname gesteld heeft. Daarnaast houdt het versturen van de leesbevestiging per datum van 25 september 2014 in dat de ontvangende partij van de e-mail effectief kennis heeft genomen conform de draagwijdte zoals gegeven door de Raad van State aan het begrip 'kennisname'.

Het feit dat de bestreden beslissing zowel per e-mail als per aangetekende zending wordt betekend aan de verzoekende partij, doet niets af aan het feit dat ingeval de verwerende partij het moment van kennisname kan bewijzen aan de hand van een ontvangen leesbevestiging, hiermede de vervaltermijn een bewezen startpunt kent. De navolgende aangetekende zending kan het bewijs van kennisname ondervangen ingeval de verzoekende partij de leesbevestiging niet zou hebben verstuurd, *quod non in casu*.

Het beroep is derhalve onontvankelijk.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van onontvankelijk is.

De beslissing van de buitengewone examencommissie d.d. 18 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Rolnr. 2014/390 – 16 december 2014

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Piet Versweyvelt

Jan Geens

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/412 - 16 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

De Raad heeft de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij niet-geslaagd werd verklaard en tegen de beslissing van de examencommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de toegepaste taalkunde.

Het beroep betreft de examenbeslissing waarbij verzoekende partij niet-geslaagd wordt verklaard voor de bacheloropleiding.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2014 een intern beroep in bij de examencommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de examencommissie op datum van 24 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de opleiding een fullcreditsysteem hanteert en dat de verzoekende partij via verschillende kanalen voldoende geïnformeerd werd over het systeem. De interne beroepsinstantie was bovendien na haar onderzoek van het examen '[REDACTED]' van oordeel dat aan de voorwaarde uit artikel [REDACTED].2.5 OER niet voldaan werd. Zij merkte op dat verzoekende partij een 7/20 heeft behaald en was van oordeel dat uit de kwaliteit van de vertaling blijkt dat verzoekende partij twee eindcompetenties nog niet verworven heeft: het voldoende beheersen van Standaardnederlands op moedertaalniveau of op C2-niveau; algemene en gespecialiseerde teksten in B-taal en C-taal vertalen naar het Nederlands. De interne beroepsinstantie stelde dat de criteria van de docente om de Nederlandse vertaling te evalueren helder en vergelijkbaar zijn met de criteria uit andere vertaaltakken van de bacheloropleiding. Zij stelde ook dat er twee onafhankelijke beoordelaars na de voorlegging van het examen tot de conclusie kwamen dat eindcompetenties nog niet behaald zijn. Zij stelt dat de vergelijking met het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' waarvoor verzoekende partij een credit heeft behaald, niet opgaat daar het andere evaluatievorm betreft. Zij merkte ten slotte op dat

verzoekende partij het examen nog niet heeft ingekeken en dat verzoekende partij slechts een drietal tussentijdse vertalingen heeft voorgelegd in het najaar 2012.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 26 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 9 oktober tegen de beslissing op intern beroep van 24 september 2014. Verzoekende partij heeft op 8 oktober 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 9 oktober 2014.

Het beroep van 9 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

3. Voorwerp van het verzoekschrift

De Raad beslist dat het beroep van verzoekende partij ontvankelijk is voor zover het de beslissing d.d. 24 september betreft.

Het bij de Raad ingestelde beroep is in de aangegeven mate ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van artikel2.5 OER, in samenhang met het motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij de doelstellingen van de bacheloropleiding globaal heeft verworven en dat zij dus gedelibereerd moest worden. Zij stelt dat zij het Nederlands wel voldoende op moedertaalniveau of C2-niveau beheerst. Zij verwijst naar andere vakken waarvoor zij slaagde. Zij wijst in het bijzonder op '.....' waarvoor zij 16/20 behaalde. Zij stelt dat de evaluatievorm voor '.....1' moeilijk is voor iemand die geen Nederlands als moedertaal heeft, gelet op de korte tijdsduur en de onmogelijkheid van reflectie en verbeteringen. Zij stelt dat de gehanteerde beoordelingscriteria veel te streng en anders zijn in vergelijking met de andere docenten. Zij merkt op dat taalgevoel niet doorslaggevend kan zijn daar dit voor niet-moedertaalsprekers niet evident is. Zij stelt bovendien dat zij om het beroep van vertaler te mogen uitoefenen een masterdiploma moet behalen zodat er op het niveau van bachelor nog ruimte is voor kleine fouten.

Zij stelt dat in de motivering ook verwezen wordt naar een beoordeling door twee onafhankelijk beoordelaars, maar dat deze beoordeling niet werd meegedeeld.

Verwerende partij verwijst naar de motivering van de beslissing.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van een student niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk is.

De Raad merkt vooreerst op dat verzoekende partij niet onder de toepassing van artikel2.6 OER 2013-2014 valt daar zij niet in de masteropleiding zit. De Raad wijst er eveneens op dat de verzoekende partij de regels van het fullcreditsysteem kende of behoorde te kennen daar zij meermaals via verschillende kanalen geïnformeerd werd.

De Raad stelt vast dat de opleiding vasthoudt aan een strikt fullcreditsysteem. Het laatste lid van art.2.5 van het aangehaalde OER laat de opleiding in bepaalde hypothesen toe de student geslaagd te verklaren indien zij gemotiveerd van oordeel is dat de opleidingsdoelstellingen globaal verwezenlijkt zijn. *In casu* kon de examencommissie terecht oordelen dat laatstvermelde doelstellingen niet bereikt zijn. Verzoekster haalde niet de door de opleiding beoogde eindcompetenties wat de kennis van het Nederlands betreft. Dit bleek uit de kwaliteit van de vertaling van de verzoekende partij op het examen '.....', waarvoor zij 7/20 behaalde. Het tekort laat toe in redelijkheid te concluderen dat verzoekende partij niet het in de opleidingscompetenties vereiste niveau van het Standaardnederlands beheerst. Het ontbreken van deze taalbeheersing is een redelijk criterium om verzoekende partij bij een ernstig tekort niet te delibereren. De Raad kan niet om het belang van deze competentie voor het werkveld heen. Het feit dat de verzoekende partij wel een credit behaald heeft voor '.....' leidt de Raad niet tot een andere conclusie. Het behoort immers tot de autonomie van de docent om een examenvorm te kiezen voor zover daarbij de grenzen van de redelijkheid niet overschreden worden. Bijgevolg leidt het resultaat voor '.....' niet zonder meer tot de conclusie dat verzoekende partij de, in een andere evaluatiesetting getoetste, eindcompetenties van '.....' heeft bereikt. De Raad heeft begrip voor het feit dat de verzoekende partij door haar achtergrond het examen als stresserend en moeilijk ervaart wegens de tijdsdruk. Dit neemt echter niet weg dat de verzoekende partij binnen de tijdspanne van het examen moet laten blijken dat zij de betrokken competenties van het opleidingsonderdeel op voldoende wijze heeft bereikt. De Raad stelt vast dat, hoewel voor de beoordeling van de competenties in het kader van '.....' en '.....' een andere examenvorm is gebruikt, verzoekende partij niet aantoont dat er verschillende criteria bij de beoordeling werden gebruikt, nog daargelaten dat zij hierdoor aannemelijk zou kunnen maken dat de beoordeling voor '.....' onredelijk streng was. De Raad stelt ook vast dat verzoekende partij nergens de beweerde kleine fouten preciseert, zodat zij de onredelijkheid van de beoordeling niet aantoont. Evenmin ziet de Raad een tegenspraak in de conclusie dat de fouten van verzoekende partij erop wijzen dat zij de met de bacheloropleiding beoogde competenties globaal niet heeft bereikt en het feit dat pas het behalen van het masterdiploma verzoekende partij toelaat als vertaler te werken waardoor naar het oordeel van de verzoekende partij op bachelorniveau plaats zou zijn voor kleine fouten die de boodschap en de begrijpelijkheid van de tekst niet ernstig aantasten.

De Raad stelt verder vast dat de kwaliteit van de vertaling voor het opleidingsonderdeel '.....' blijkens het verslag door de examencommissie werd onderzocht en de onvoldoende kwaliteit door twee onafhankelijke beoordelaars (leden van de examencommissie) bevestigd werd, waarbij zij bevestigen dat het niveau van het Nederlands onvoldoende is.

In deze omstandigheden is de Raad van oordeel dat de beslissing om niet te delibereren niet onredelijk is en afdoende gemotiveerd werd. De Raad merkt daarbij op dat uit de motivering afdoende blijkt welke onafhankelijke beoordelaars, die deel uitmaakten van de examencommissie het examen hebben onderzocht. De Raad stelt overigens vast dat de motivering niet in tegenspraak is met het verslag van de examencommissie, waarin duidelijk staat dat de kwaliteit van de vertaling en het niveau van het Nederlands niet voldoet aan de eindcompetenties van de bacheloropleiding.

Het middel is ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van de examencommissie d.d. 24 september 2014 genomen in het kader van het intern beroep blijft behouden.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/451 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verzoekende partij:

Nadat de Raad de verzoekende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de Commissie Bijzondere Inschrijving genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2014-2014 ingeschreven in het schakelprogramma en in de opleiding ".....".

Het beroep betreft de beslissing van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen waarbij de aangevraagde vrijstellingen voor de masteropleidingsonderdelen '.....' en '.....' geweigerd werden.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 8 oktober 2014 een intern beroep in bij de Commissie Bijzondere Inschrijvingen (CBI) van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de CBI op datum van 13 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat om een masterdiploma te behalen 60 stp. afgelegd moeten worden. De CBI stelde dat het niet-afleggen van één van de opleidingsonderdelen waarvoor een vrijstelling werd aangevraagd sowieso geen verlichting van uw programma betekenen aangezien dit opleidingsonderdeel dan vervangen zou moeten worden door een ander opleidingsonderdeel. De CBI stelde dat in de opleidingsonderdelen op masterniveau meer diepgang verwacht werd.

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 13 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij schrijven van onbekende datum diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij schrijven van onbekende datum (geen poststempel aanwezig), evenwel geregistreerd op 20 oktober 2014, tegen de beslissing op intern beroep van 13 oktober 2014. Verzoekende partij heeft op 13 oktober 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 14 oktober 2014 om te eindigen op 18 oktober 2014. Gelet op het feit dat de laatste dag een zaterdag is, wordt de vervalltermijn automatisch verlengd tot de eerstvolgende dag dat de postdiensten beschikbaar zijn, *in casu* 20 oktober 2014.

Het beroep werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel in samenhang met het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat de weigering van vrijstelling gebaseerd werd op een voor haar vreemde reden. Zij stelt dat zij nergens in het OER de gebruikte argumentatie kan vinden. Zij stelt dat de facultaire helpdesk haar het tegenovergestelde had meegedeeld, met name dat een vrijgesteld opleidingsonderdeel niet vervangen diende te worden. Zij betwist ook het feit dat in de opleidingsonderdelen van de master meer diepgang wordt gevraagd. Zij stelt dat de opleidingsonderdelen eerder een beknopte versie zijn van haar driejarige professionele bacheloropleiding. Zij stelt dat de docente dit beaamt.

Verwerende partij stelt dat de CBI op 3 oktober 2014 beslist heeft dat zij van oordeel is dat de opleidingsonderdelen uit zijn vooropleiding die verzoekende partij als equivalent opgaf inhoudelijk en naar niveau onvoldoende overeenkomen met de twee opleidingsonderdelen binnen de masteropleiding. Zij stelt dat dit in de beslissing van de CBI van 13 oktober 2014 opnieuw bevestigd wordt met de toevoeging dat de opleidingsonderdelen van de masteropleiding meer de klemtoon leggen op cases en dat er meer diepgang van de student wordt verwacht in deze opleidingsonderdelen binnen de master.

Zij stelt dat het onjuist is dat de titularis zou hebben bevestigd (beaamd) dat in de twee masteropleidingsonderdelen niet meer diepgang zou worden verwacht. Zij stelt dat de bewering dat verzoeker onbekend is met de toepassing op cases onjuist is. Zij stelt dat het onjuist is te beweren dat de docent zou hebben gezegd niets bij te leren. Zij stelt dat de docent enkel heeft gezegd dat verzoekende partij, gegeven zijn voorkennis, geen al te grote inspanningen zou moeten doen om te slagen voor dit opleidingsonderdeel, maar dat verzoekende partij toch moest deelnemen aan zowel de examens als aan de cases gezien de docente ervan overtuigd is dat er inhoudelijke en niveauverschillen zijn tussen de gevolgde bacheloropleidingsonderdelen en de masteropleidingsonderdelen.

Zij stelt dat het juist is dat de CBI onderzocht heeft of het wenselijk zou zijn om één van de marketingopleidingsonderdelen waarvoor een vrijstelling werd gevraagd te vervangen door een ander marketingopleidingsonderdeel. Zij stelt evenwel dat wegens de inhoudelijke verschillen werd besloten om geen vervanging toe te staan en dat daarbij nooit overwogen werd om een vrijstelling toe te staan. Zij stelt dat enkel een vervanging overwogen met een ander gespecialiseerd opleidingsonderdeel waardoor de studiebelasting van de student zou verzwaaard worden, werd overwogen. Zij stelt dat wegens de verzwaring van de studielast in dat geval besloten werd deze mogelijkheid niet aan te bieden.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de al dan niet toekenning van de door de verzoekende partij gevraagde vrijstellingen niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat wat de niet-toekenning van de aangevraagde vrijstellingen, de beslissing op intern beroep als volgt overwoog:

"De commissie bijzondere inschrijvingen heeft beslist om niet de mogelijkheid te bieden dit opleidingsonderdeel te vervangen. Door het opnemen van: theorie en cases (5 sp.) en: theorie en beleid (6 sp.) zal uw studiebelasting dus lichter zijn – gegeven uw voorkennis – dan wanneer deze vakken vervangen zouden worden door opleidingsonderdelen die volledig nieuw zijn voor u. Bovendien zullen deze vakken meer de klemtoon leggen op cases, en wordt er meer diepgang van u verwacht in een opleidingsonderdeel op masterniveau."

De Raad stelt tevens vast dat de verzoekende partij een uitvoerig onderbouwd beroepsschrift heeft ingediend. Zij haalt in haar verzoek tot heroverweging zeven relevante argumenten aan die in essentie op het volgende neerkomen: de verzoekende partij vraagt de heroverweging niet alleen op basis van individuele opleidingsonderdelen uit de door haar gevolgde professionele bachelor doch op basis van het gehele curriculum professionele bachelor bedrijfsmanagement, marketing, dat zij met onderscheiding heeft doorlopen; tevens voert zij het gebrek aan inhoudelijk onderscheid tussen het aan de verwerende partij onderwezen opleidingsonderdeel (5 SP) en het in haar vooropleiding gevolgde gelijknamige opleidingsonderdeel (6 SP) aan; zij wijst daarnaast op de praktijkervaring opgedaan in het kader van voormeld opleidingsonderdeel gecombineerd met; tevens wijst zij op de in de professionele bachelor gevolgde opleidingsonderdelen en (samen 10 SP) en de in het kader daarvan gerealiseerde projecten; gedoceerd aan de verwerende partij bedraagt slechts 6 SP.

In het licht van de door de verzoekende partij in het kader van het intern beroep aangehaalde uitvoerige argumenten, kan de Raad er niet om heen vast te stellen dat de bestreden beslissing zich ertoe beperkt te stellen dat er meer diepgang van de verzoekende partij wordt verwacht in een opleiding op masterniveau en een sterkere klemtoon zal worden gelegd op cases, zonder dit afdoend te onderbouwen tegen de achtergrond van de aangehaalde argumenten.

Het beroep is in de aangegeven mate gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van de CBI genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 24 december 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/458 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsman
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de directeur Onderwijs- en studentenbeleid genomen in het kader van het intern beroep waarbij een verzoek tot vrijstelling geweigerd werd.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de bachelor in de orthopedagogie.

Het beroep betreft de beslissing waarbij een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel '.....' geweigerd werd.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 3 oktober 2014 een intern beroep in bij de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de directeur Onderwijs- en studentenbeleid op datum van 14 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het verzoek tot vrijstelling moet afgewezen omdat niet voldaan is aan twee criteria. De interne beroepsinstantie is – wat het eerste criterium betreft – van oordeel dat de studiebelasting en omvang niet vergelijkbaar zijn. Zij wijst erop dat het opleidingsonderdeel '.....' waarvoor een vrijstelling wordt gevraagd, negen studiepunten telt terwijl het opleidingsonderdeel dat bij aanvraag werd voorgelegd slechts 6 studiepunten telt. Zij oordeelde – wat het tweede criterium inzake voldoende overeenstemming tussen inhouden en competenties betreft – dat de verzoekende partij door te slagen voor '.....' niet dezelfde competenties bereikte als vereist voor '.....'. Zij stelde dat het enkelvoudig opleidingsonderdeel '.....' vier pijlers omvat: reflectie, attitude,

verkenning van het werkveld en leertrajectbegeleiding. Zij stelde dat het opleidingsonderdeel '.....' focust op creatieve aspecten en reflectie. Zij oordeelde dat aan de overeenstemmende aspecten (reflectie, verkenning van het werkveld en leertrajectbegeleiding) beduidend minder tijd toebedeeld werden en deze aspecten minder uitgediept werden.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven gedateerd op 14 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 20 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 20 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 14 oktober 2014. Verzoekende partij heeft op 17 oktober 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 18 oktober 2014.

Het beroep van 20 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, in samenhang met het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat het onredelijk is dat zij geen gedeeltelijke vrijstelling kreeg omdat ze zo 15 i.p.v. 9 studiepunten moet verwerven voor het opleidingsonderdeel. Zij stelt dat de docente welwillend zou zijn om te zoeken naar een oplossing inzake gedeeltelijke vrijstelling, maar dat dit van hogerhand wordt tegengehouden. Zij merkt op dat het vreemd is dat de docente niet mee kan beslissen.

Zij erkent dat leertrajectbegeleiding minder aan bod komt. Zij betwist dat er gefocust wordt op creatieve aspecten. Zij stelt dat de andere aspecten wel afdoende aan bod komen. Zij wijst erop wat de pijler reflectie betreft, dat zij evenveel reflecties heeft moeten maken. Zij stelt dat zij enkel geen examen-reflectie heeft moeten afleggen. Zij wijst op een tegenstrijdigheid in de motivering doordat men enerzijds stelt dat er een focus is op creatieve aspecten en reflectie, en anderzijds overeenstemmende aspecten (reflectie, verkenning van het werkveld en leertrajectbegeleiding) erkent. Zij stelt wat 'verkenning van het werkveld' betreft, dat zij in totaal vier studiebezoeken gedaan heeft terwijl er voor beroepsidentiteit maar twee gepland zijn. Zij stelt dat zij voor 2 bezoeken een beschrijving van de taken van opvoeder, de visie van de werking, de organisatie en het cliëntsysteem. Zij merkt ook op dat zij een organogram van het werkveld gemaakt heeft. Zij wijst ook op de permanente zelfreflecties die ze gemaakt heeft. Zij stelt wat 'attitude' betreft dat zij tijdens de groepsessies werd beoordeeld op attitudes en dat zij een persoonlijk ontwikkelingsplan diende te maken.

Verwerende partij stelt dat het een enkelvoudig opleidingsonderdeel betreft waardoor geen deelvrijstelling kan toegekend worden. Zij stelt dat het opleidingsonderdeel over het volledige academiejaar loopt en wordt beoordeeld op basis van procesevaluatie (stuk 6). Zij stelt dat de evaluatie per definitie rekening houdt met het hele proces dat wordt doorlopen gedurende het academiejaar en is bijgevolg onmogelijk uit te voeren op slechts een deeltje van het opleidingsonderdeel.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over het al dan niet verlenen van een vrijstelling niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissing niet op onregelmatige wijze tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie de weigering gesteund heeft op een mindere omvang en studiebelasting, en onvoldoende gelijkenissen in de nagestreefde competenties omdat er minder tijd aan de aspecten 'reflectie, verkenning van het werkveld en leertrajectbegeleiding' werd besteed.

De Raad wijst erop dat uit verschillen in de omvang van het opleidingsonderdeel en de studiebelasting, *a fortiori* de contacturen die besteed worden aan onderdelen niet *ipso facto* volgt dat twee opleidingsonderdelen niet voldoende gelijkwaardig zijn. Een beslissing tot weigering van een vrijstelling die in hoofdzaak gesteund wordt op zulke gronden is niet afdoende gemotiveerd. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij een uitvoerig gedocumenteerde aanvraag voor een vrijstelling (portfolio gemaakt in het kader van het opleidingsonderdeel '.....' in de)) heeft ingediend. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in haar extern beroep uitvoerig wijst op gelijkenissen met het opleidingsonderdeel bij de verwerende partij en ook de motivering betwist. De Raad stelt op basis van een vergelijking van de relevante ECTS-fiches vast dat er voor de beide opleidingsonderdelen gelijkaardige leerdoelen werden vooropgesteld:

- '.....': reflecteren (persoonlijke ervaringen uitschrijven), kennismaking met het werkveld en orthopedagogisch grondplan (grondplan opmaken in functie van informatie uit bezoeken, ontmoeten en beeldmateriaal), attitude (zelfreflectie over eigen attitude en handelen) en ethisch atelier (betrokkenheid op ethische, normatieve en maatschappelijke vragen die samenhangen met beroepspraktijk)...;
- '.....': de student verzamelt, selecteert en structureert informatie, verwerkt kritisch informatie, integreert informatie uit meerdere bronnen, de student toont aan dat hij een situatie kan analyseren met gebruik van verschillende reflectiemodellen, brengt eigen talenten en competenties in kaart, maakt kritische zelfreflecties in attitudes, gaat op zoek naar een eigen referentiekader, kent de structuur en functies van een organisatie, heeft goed zicht op het werkveld/sociale kaart aan de hand van een mindmap...

De Raad ziet *prima facie* geen substantiële verschillen in de aangegeven leerdoelen van de respectieve opleidingsonderdelen. Wat de eindcompetenties betreft, stelt de Raad vast dat de relevante eindcompetenties *prima facie* niet substantieel verschillen:

- '.....': de student stuurt zijn handelen voortdurend bij aan de hand van kritische (zelf)reflectie, actuele inzichten uit wetenschappelijk onderzoek en evoluties;
- '.....': verzamelen, selecteren en structureren van informatie, kritische verwerking van informatie, refereert in een wetenschappelijk stijl, geeft zijn eigen grenzen en beperkingen aan, reflecteert constructief over het functioneren van anderen en de organisatie, reflecteert over maatschappij en ethiek, stuurt eigen handelen bij op basis van reflectie en kritiek, brengt eigen talenten en competenties in kaart, houdt zijn eigen kennis en expertise actueel, behartigt belangen cliënt en cliëntsysteem, werkt mee aan het sensibiliseren van de publieke opinie en neemt standpunt in met betrekking tot profilering en legitimering van het beroep en maatschappelijke vraagstukken.

De Raad stelt ook vast dat in het aanvraagdossier van verzoekende partij ook gewezen wordt op de competenties die zij heeft verworven bij het opleidingsonderdeel '.....' waarvoor

verzoekende partij ook reeds een credit behaalde. Deze competenties worden niet betrokken in het onderzoek dat verwerende partij heeft gevoerd, alleszins blijkt dit onvoldoende uit de motivering.

Gelet op alle aangedragen elementen in het aanvraagdossier van de verzoekende partij, de bovenstaande sterke gelijkenissen in de ECTS-fiches, het neergelegde portfolio van verzoekende partij en de bezwaren van de verzoekende partij in het extern beroep tegen de motivering is de Raad van oordeel dat de beslissing om geen vrijstelling toe te kennen niet afdoende onderzocht werd zodat de beslissing als onvoldoende gemotiveerd voorkomt. De bevoegde instantie zal – indien zij van oordeel is dat de vrijstelling niet kan toegestaan worden – grondig moeten uitleggen waarom, niettegenstaande de sterke gelijkenissen op grond van de ECTS-fiches, geen vrijstelling kan verleend worden.

Wat het verzoek betreft van verzoekende partij om 'gedeeltelijk' vrijgesteld te worden maakt de Raad de hiernavolgende overwegingen.

Artikel HOE 2014-2015 bepaalt dat een vrijstelling kan worden aangevraagd voor (deel)opleidingsonderdelen. In voorliggend geval gaat het over een 'enkelvoudig' opleidingsonderdeel, zoals blijkt uit de ECTS fiche bij het betreffende opleidingsonderdeel. Verwerende partij geeft in haar antwoordnota aan dat zij niet beslist over de toekenning van een deel van een vrijstelling omdat het een enkelvoudig opleidingsonderdeel betreft en omdat dit niet strookt met de procesevaluatie die zij koppelen aan dit opleidingsonderdeel. De interne beroepsbeslissing gaat niet in op de vraag van verzoekende partij om gedeeltelijk vrijgesteld te worden.

De Raad merkt ten overvloede op dat het 'ab initio' uitsluiten van opleidingsonderdelen van een onderzoek naar een mogelijke gedeeltelijke vrijstelling zeker in geval deze een belangrijke studieomvang hebben zoals *in casu* in geen geval mag tot gevolg hebben dat de mogelijkheden om vrijstelling toe te kennen in grote mate ingeperkt worden of uitgesloten worden.

In de lezing van de Raad sluit het betreffende HOE niet uit om voor enkelvoudige opleidingsonderdelen te onderzoeken of op basis van de reeds bereikte (deel)competenties een gedeeltelijke vrijstelling kan worden gegeven die dan mogelijk leidt tot een inhoudelijk aangepast en in omvang herleid studieprogramma. De Raad is van oordeel dat *in casu* op basis van het voorliggend goed onderbouwd dossier het alleszins aangewezen is om deze mogelijkheid ook te onderzoeken in geval geen volledige vrijstelling kan worden toegekend.

Het middel is gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van de directeur Onderwijs- en studentenbeleid genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 24 december 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van

deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/464 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsman
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de toelatingscommissie waarbij haar een 'vervangende invulling van het opleidingsonderdeel "....."' geweigerd werd en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk en ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de bachelor in onderwijs: secundair onderwijs.

Het beroep betreft de beslissing waarbij een alternatieve invulling van het opleidingsonderdeel '.....' geweigerd werd.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 4 oktober 2014 een intern beroep in bij de voorzitter van de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het door de verzoekende partij voorgestelde alternatief niet als een redelijke aanpassing in de zin van artikel 9.9 OER gezien kan worden omdat de noodzakelijke aanpassing van deze toetsing een te disproportionele belasting voor de betrokken opleiding zou zijn.

De beslissing op intern beroep werd bij per aangetekend schrijven van 14 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 22 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Vormvereisten voor het verzoekschrift

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van verzoekende partij zoals dit is ingediend bij de Raad, noch door verzoekende partij, noch door een raadsman ondertekend is.

Op grond van artikel II.294, §2 Codex Hoger Onderwijs is de ondertekening van het verzoekschrift een vormvoorwaarde die op straffe van onontvankelijkheid moet worden nageleefd.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van onontvankelijk is.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/469 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsman
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de toelatingscommissie waarbij haar een 'vervangende invulling van het opleidingsonderdeel "....." geweigerd werd en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk en ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de bachelor in onderwijs: secundair onderwijs.

Het beroep betreft de beslissing waarbij een alternatieve invulling van het opleidingsonderdeel '.....' geweigerd werd.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 4 oktober 2014 een intern beroep in bij de voorzitter van de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het door de verzoekende partij voorgestelde alternatief niet als een redelijke aanpassing in de zin van artikel OER gezien kan worden omdat de noodzakelijke aanpassing van deze toetsing een te disproportionele belasting voor de betrokken opleiding zou zijn.

De beslissing op intern beroep werd bij per aangetekend schrijven van 14 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 22 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in haar wederantwoordnota d.d. 28 november 2014 afstand doet van haar beroep daar haar probleem ondertussen van de baan is.

De Raad ziet geen reden om de afstand niet in te willigen zodat het beroep zonder voorwerp is.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van zonder voorwerp is.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/480 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsman
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs.

Het beroep betreft de studievoortgangsbewakingsmaatregel waarbij de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd werd daar uit het stagedossier blijkt dat verzoekende partij onvoldoende leraarscapaciteiten heeft en er onvoldoende groeipotentieel is om de tekorten alsnog weg te werken.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 15 oktober 2014 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 22 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het oordeel van de toelatingscommissie over de vaardigheden als leraar en het toekomstig groeipotentieel door de lectoren en mentoren terecht werd afgeleid uit de stageverslagen.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 23 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 22 oktober 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 24 oktober 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 25 oktober 2014.

Het beroep van 28 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij wel voldoende blijk geeft van leraarskwaliteiten. Zij verwijst naar het feit dat zij nog enkel stage aardrijkskunde 2de en 3de bachelorjaar, stage geschiedenis 3de bachelorjaar en haar eindwerk moet voltooien. Zij stelt dat zij wel groeipotentieel heeft. Zij verwijst naar de positieve opmerkingen bij de keuzestage. Zij wijst verder op problemen in de onderwijsinstelling. Ze verwijst in de eerste plaats naar problemen met de lector aardrijkskunde. Zij licht een voorval tijdens een nabespreking en de beoordeling achteraf toe. Zij verwijst in de tweede plaats naar het feit dat er geen stageplaats voor beroepspraktijk gevonden werd door de onderwijsinstelling en de houding die de lector daarbij aannam.

Zij stelt ten slotte dat de verwerende partij bindende voorwaarden kan opleggen. Zij belooft dat zij zich extra zal inzetten.

Verwerende partij stelt dat de resultaten voor de twee begeleidende beroepspraktijken Aardrijkskunde 3 + 4 – waarvoor de student reeds triste en desondanks een score van 0/20 haalde, en de stageverslagen aantonen dat verzoekende partij continu slecht tot zeer slecht beoordeeld wordt voor de stages. Zij merkt op dat de stageverslagen uitvoerig en gedetailleerd gemotiveerd zijn en de verzoekende partij niet aantoont waar men uit de stageverslagen wel zou kunnen afleiden dat zij leraarskwaliteiten bezit en of er voldoende groeipotentieel is. Voor wat betreft de feitelijke moeilijkheden die zich zouden hebben voorgedaan tijdens het academiejaar werpt zij op dat problemen die zich al dan niet voordoen tijdens het academiejaar op dat ogenblik dienen te worden aangekaart bij de ombuds, wat niet gebeurd is.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad kan zijn beoordeling of appreciatie omtrent de waarde of verdiensten van de student niet in de plaats stellen van de instelling maar ziet wel toe of de betwiste beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt. Deze

appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbepalingen betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere (persoonlijke of studiegerelateerde) omstandigheden waarin de student zich bevond. De student dient de bevoegde beroepsinstantie wel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van deze omstandigheden.

In casu gebeurt het concretiseren van deze studievoortgangsmaatregelen doordat verwerende partij het dossier van elke student die studievoortgangsproblemen heeft ook daadwerkelijk voorlegt aan een toelatingscommissie wat toelaat om zodoende meer individuele opvolging te geven aan dossiers van studenten. Deze manier van werken is zeker lovenswaardig.

De Raad stelt vast dat in artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs en zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting bij het Flexibiliseringsdecreet¹, zoals gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2006, het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten wordt gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (50 % van de opgenomen studiepunten). De student engageert zich ten aanzien van een bepaalde instelling om minimaal een bepaalde prestatienorm te halen. Dit wil zeggen te slagen voor de opleidingsonderdelen vermeld in zijn studiecontract. Indien hij deze norm niet haalt, kan de instelling bindende voorwaarden koppelen aan een volgende inschrijving. Pas indien hij na deze 'tweede' inschrijving opnieuw niet voldoet aan de voorwaarden bepaald in zijn studiecontract, kan de instelling hem eventueel een volgende (derde) inschrijving weigeren. Het betreffende artikel is derhalve gradueel opgebouwd en gaat uit van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen student en instelling om een redelijke studievoortgang te realiseren.

Het globale studietraject van een student kan wel een rol spelen. Artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers ook dat studenten kunnen worden geweigerd omdat 'manifest het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen'. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting ligt bij de instelling die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het volledige studieverleden van een student.

In casu stelt de Raad vast dat de verzoekende partij in het academiejaar 2013-2014 niet voor de helft van de opgenomen opleidingsonderdelen credits heeft behaald. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij het opleidingsonderdeel 'Begeleide beroepspraktijk aardrijkskunde 3+4' reeds driemaal opgenomen heeft zonder een credit te behalen. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in 2012-2013 een 9/20 behaald heeft. De Raad stelt vast dat verzoekende partij het opleidingsonderdeel in 2013-2014 niet heeft afgelegd.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij geweigerd werd op basis van het feit dat manifest uit het dossier blijkt dat het opleggen van bindende studievoorwaarden geen zin heeft. De Raad stelt vast dat de weigering van verzoekende partij verwijst naar de onvoldoende leraarskwaliteiten en het gebrek aan groeipotentieel om de tekorten weg te werken. De Raad stelt vast dat er voor deze vaststelling door de interne beroepsinstantie wordt verwezen naar de stageverslagen.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij verwijst naar de omstandigheden, die erin bestaan dat de lector van het opleidingsonderdeel een negatieve houding tegenover haar aannam en dat onderwijsinstelling geen stageplaats heeft kunnen vinden. De Raad stelt op basis van de stukken vast dat de onderwijsinstelling klaarblijkelijk instaat voor het vinden van

¹ Decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, B.S. 12 oktober 2004.

een stageplaats. De Raad stelt vast dat er geen stageplaats werd gevonden voor verzoekende partij, wat niet betwist wordt door de verwerende partij. De Raad stelt vast dat verzoekende partij niet aantoonde zelf de nodige inspanningen geleverd te hebben om zelf een stageplaats te vinden, dan wel dit probleem tijdig aan te kaarten bij de onderwijsinstelling. Verzoekende partij wijst in dit verband op het feit dat er zeer onduidelijke regels waren. Normaliter kan een student zelf geen stageplaats zoeken maar dat veranderde plots in de loop van het academiejaar.

Uit het dossier blijkt dat verzoekende partij dit probleem (samen met de moeilijkheden met de lector) in mei 2014 voorlegt aan de ombudsdienst.

De Raad stelt vast dat *in casu* verzoekende partij nog geen bindende voorwaarde was opgelegd. Verzoekende partij behaalde vervolgens het afgelopen academiejaar geen 50 % van de opgenomen studiepunten maar de toelatingscommissie weigerde de inschrijving onmiddellijk omdat zij van oordeel was dat manifest blijkt uit het dossier dat het opleggen van een bindende voorwaarde *in casu* geen zin heeft. Zoals hoger aangehaald geldt in dat geval een zware motiveringsplicht bij de instelling.

Verwerende partij steunde haar beslissing op het enige feit dat verzoekende partij reeds driemaal een kans had opgenomen voor het opleidingsonderdeel 'Stage aardrijkskunde 2de en 3de bachelorjaar' zonder een creditbewijs te behalen. Uit de betreffende stageverslagen blijkt dat zij onvoldoende leraarscapaciteiten en groeipotentieel heeft.

De Raad stelt vast op basis van het dossier dat verzoekende partij op geen enkele wijze enige aanduiding heeft gekregen over de zware gevolgen, met name: een weigering van inschrijving als gevolg van het 'trissen' voor een bepaald opleidingsonderdeel. Nog in zijn puntenrapporten bij wijze van al dan niet bindend advies, noch als algemene regel in het onderwijsreglement werd aangegeven dat een derde maal geen credit behalen voor een bepaald opleidingsonderdeel direct kan leiden tot een weigering van inschrijving.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij gezien het een 'stageopleidingsonderdeel' betreft in feite slechts tweemaal de kans heeft gehad om zijn competenties effectief aan te tonen. Voor stages geldt geen tweede examenkans en verzoekende partij heeft het afgelopen academiejaar zijn derde examenkans niet opgenomen wegens het niet tijdig vinden van een stageplaats. De vaststelling dat verzoekende partij onvoldoende groeipotentieel/leraarscapaciteiten toonde is derhalve gebaseerd op stageverslagen naar aanleiding van twee examenansen. De Raad stelt ook vast dat voor de laatste afgelegde stage door verzoekende partij een score van 9/20 werd behaald.

De Raad stelt verder vast dat het OER (artikel) specifiek voor 'laatstejaarsstudenten' die geen 50 % behalen van hun opgenomen studiepunten als nog een mogelijkheid is voorzien om een bindende voorwaarde opgelegd te krijgen gezien zij zoals *in casu* reeds zeer ver gevorderd zijn in hun studietraject.

De Raad is van oordeel dat deze beslissing tot weigering van inschrijving *in casu* onredelijk overkomt omdat uit de motivering niet blijkt dat voldoende rekening is gehouden met deze specifieke omstandigheden (een vergevorderd studietraject; nog geen enkele waarschuwing bij wijze van al dan niet bindend advies; het niet vinden van een stageplaats waardoor één van de drie examenansen niet effectief is opgenomen; het behalen van een score van 9/20 op de laatst afgelegde stage).

Het middel is gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 december 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/492 - 16 december 2014

Inzake

Hebbende als raadsman,
Met kantoor te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verzoekende partij:

Nadat de Raad de verzoekende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van het bureau van de onderwijscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master in de kinesithérapie.

Het beroep betreft de beslissing inzake de samenstelling van jaarprogramma waarbij de opname van het opleidingsonderdeel 'Masterproef deel 2' geweigerd werd.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 20 oktober 2014 een intern beroep in bij het bureau van de onderwijscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van het bureau van de onderwijscommissie op datum van 29 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de opname van 'Masterproef deel 2' niet wordt toegestaan en dat vastgehouden wordt aan de volgtijdelijkheid. De beslissing stelde dat de ingeroepen omstandigheden niet van dien aard waren om een afwijking van de regel inzake volgtijdelijkheid te rechtvaardigen. De beslissing geeft aan dat de verzoekende partij mogelijk bijzondere faciliteiten kan aanvragen.

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 29 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 3 november 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

De Raad stelt vast dat de bevoegde instantie van verwerende partij de bestreden beslissing op 21 november 2014 heeft ingetrokken waardoor het huidige beroep zonder voorwerp is.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van zonder voorwerp is.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/517 - 16 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verzoekende partij:

Nadat de Raad de verzoekende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbewakingsmaatregel waarbij de verzoekende partij verdere inschrijving in de opleiding geweigerd werd en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master in de geneeskunde.

Het beroep betreft de weigering tot verdere inschrijving in de opleiding wegens het niet-naleven van de bindende studievoorwaarden.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2014 een intern beroep in bij de studieloopbaancommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de studieloopbaancommissie op datum van 2 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat na het horen van de verzoekende partij de studieloopbaancommissie van oordeel blijft dat verzoekende partij niet heringeschreven kan worden.

De beslissing op intern beroep werd per schrijven van 2 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

3.5. Bij Besluit nr. 2014/380 vernietigde de Raad de beslissing op grond van volgende overwegingen:

"De Raad stelt vast dat de verzoekende partij de weigering onredelijk vindt omdat zij niet over haar cursussen kon beschikken doordat deze werden afgenomen door de kotbaas. De Raad is evenwel van oordeel dat deze omstandigheid – voor zover ze al bewezen zou zijn – niet van dien aard is de weigering onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken daar niets belet dat de verzoekende partij studiegenoten of andere personen kon aanspreken om haar studiemateriaal opnieuw samen te stellen.

Wat de ziekte betreft, stelt de Raad vast dat de beroepsinstantie onvoldoende antwoordt op de ingeroepen medische omstandigheden zodat niet blijkt dat dit element grondig werd onderzocht en meegenomen werd in de beoordeling. Gelet op het voorgaande is de Raad van oordeel dat de weigering thans als onredelijk voorkomt. De Raad merkt op dat de studieloopbaancommissie de ingeroepen omstandigheden in samenhang met studiegerelateerde omstandigheden (met name een tekort van 1 studiepunt, wat neerkomt op een studieprestatienorm van 48%) dient te betrekken bij het beoordelen van de weigering.

Het middel is gegrond."

3.6. In opvolging van het vernietigingsbesluit nr. 2014/380 heeft de studieloopbaancommissie op datum van 19 november 2014 een nieuwe beslissing genomen.

De beslissing stelde dat de studieloopbaancommissie geen voldoende argumenten en garanties ziet om zeker te zijn dat de verzoekende partij de opleiding succesvol kan verderzetten, het einddiploma kan behalen en kan functioneren als een professioneel arts. De bevoegde instantie stelde bij het indienen van het beroep op de hoogte te zijn gebracht van de medische omstandigheden, maar heeft toen de details niet onderzocht. Zij stelde dat de details niet in het eerste intern beroep werden ingeroepen. Zij stelde in de nieuwe beslissing dat voor de medische aandoening eerst behandeling noodzakelijk is om vervolgens te heroriënteren. Zij merkte ook op dat de medische attesten het karakter van dixit-attesten vertonen. De studieloopbaancommissie stelde vervolgens dat uit het studieparcours van verzoekende partij blijkt dat zij voor gelijkaardige opleidingen reeds bij een andere onderwijsinstelling tegen een weigering is aangelopen. Zij stelde dat het feit dat het slechts om een tekort van 1 studiepunt gaat, geen afbreuk doet aan bovenstaande bevindingen.

De beslissing op intern beroep werd per schrijven van 20 november 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 25 november 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 25 november 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 20 november 2014.

Het beroep van 25 november 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat haar medische behandelingen voor haar depressieve klachten als gevolg van vele veranderingen in haar omgeving, zijn afgerond. Zij wijst erop dat zij ondanks haar klachten toch de helft van de opgenomen studiepunten heeft verworven de afgelopen twee jaar. Zij wijst ook op haar taalproblemen (Nederlands en Engels) waardoor zij moeite heeft gehad om te studeren. Zij stelde dat laatsttijdig ADHD werd vastgesteld. Zij stelde dat zij wegens een onvolledig leefloon, moest gaan werken. Zij stelde dat zij in januari 2014 een ongeval heeft gehad waardoor zij veel medische kosten had. Zij wijst erop dat dit geen dixit-attest betreft. Zij wijst ook op een conflict met de kotbaas wat voor extra stress zorgde (zie bijv.: verdwijnen nota's). Verzoekende partij betwist ook de berekening van de studiepunten.

Verwerende partij stelt dat de studieloopbaancommissie onmogelijk een oordeel kan vellen op basis van telkens nieuwe gegevens en attesteringen. Ze wijst er ook op dat de ingeroepen problemen op medisch en psychosociaal vlak nog aanwezig zijn en dat dit dus in contradictie is met het feit dat de behandeling volledig beëindigd zou zijn en/of dat er geen problematiek meer aanwezig is. Zij stelt dat de details wel opgenomen werden in het dossier bij de Raad, maar niet werden opgenomen in het intern beroep tegen de beslissing van de studieloopbaancommissie. Zij stelt dat de bevoegde instantie moeilijk kan aangerekend worden dat verzoekende partij niet de moeite heeft gedaan een volledig gedetailleerd dossier voor te leggen.

Zij geeft ook aan dat de studieloopbaancommissie vastgesteld heeft dat de verzoekende partij reeds in het academiejaar 2006-2007 gestart is in het hoger onderwijs en dat de verzoekende partij reeds een weigering had opgelopen in een gelijkaardige opleiding in een andere opleiding.

Zij stelt dat de betwisting dat het geen dixitattesten betreft, geen afbreuk doet aan de redenering dat deze attesten weinig bijbrengen over een mogelijk verder succesvol verloop van de studieloopbaan.

Zij stelt dat de betwisting van de berekening van de studiepunten onontvankelijk is daar het niet eerder werd opgeworpen.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad kan zijn beoordeling of appreciatie omtrent de waarde of verdiensten van de student, *in casu* in het kader van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, niet in de plaats stellen van de instelling maar ziet wel toe of de betwiste beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissingen betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende bevoegdheid om bindende voorwaarden op te leggen, i.e. een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat de uitoefening van deze bevoegdheid een onderzoek en beoordeling van elk concreet geval inhoudt. Bij de beoordeling van de verdiensten van de zaak houdt men rekening met de gegevens die deze kenmerken. Bij de uitoefening van zijn controlebevoegdheid toetst de Raad of de instelling bij het nemen van de studievoortgangsbeslissing, i.c. de studievoortgangsbewakingsmaatregel, in voldoende mate rekening heeft gehouden met de specifieke omstandigheden waarin de student zich bevond. Het is echter aan de student de interne beroepsinstantie tijdig en onderbouwd kennis te geven van voormelde omstandigheden.

De Raad stelt vast dat artikel II.246, § 2 Codex Hoger Onderwijs (zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting bij het Flexibiliseringsdecreet², zoals gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2006), het opleggen van bindende studievoorwaarden voor onder diplomacontract ingeschreven studenten koppelt aan een minimaal te bereiken studierendement. De bepaling laat toe de in § 1, 1° bedoelde maatregelen van studievoortgangsbewaking op te leggen aan een student die geen relatieve studieprestatie behaalt, welke erin bestaat na een academiejaar minimaal 50 % van de opgenomen studiepunten waarop het diplomacontract betrekking heeft, te verwerven. Een student engageert zich ten aanzien van een bepaalde instelling tot een minimale prestatienorm, die verband houdt met het slagen voor de in zijn studiecontract opgenomen opleidingsonderdelen. Het niet bereiken van deze norm laat de instelling toe bindende voorwaarden te koppelen aan een volgende inschrijving om aldus de studievoortgang te bewaken. Indien een student na de 'tweede' inschrijving niet voldoet aan de bindende voorwaarden, kan de instelling een volgende (derde) inschrijving eventueel weigeren.

Het betreffende artikel is derhalve gradueel opgebouwd en gaat uit van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen student en instelling om een redelijke studievoortgang te realiseren. Artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs werkt dus in principe niet instellings- of opleidingsoverschrijdend.

Het globale studietraject van een student kan echter wel een rol spelen. Artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers ook dat studenten kunnen worden geweigerd omdat *het opleggen van bindende maatregelen manifest geen positief resultaat kan teweegbrengen*. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit geval een grondige motiveringsverplichting op de instelling rust.

De Raad stelt vast dat de bevoegde instantie verwijst naar het studieverleden van de verzoekende partij om de weigering grotendeels te motiveren. De Raad stelt inderdaad vast dat de verzoekende partij in het verleden geconfronteerd werd met een weigering in een gelijkaardige opleiding aan een andere onderwijsinstelling na drie academiejaren. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in het academiejaar 2012-2013 zich bij de verwerende partij heeft ingeschreven voor de bachelor- en masteropleiding, en dat jaar haar bachelordiploma met gebruik van toleranties heeft behaald. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij na afloop van het academiejaar 2012-2013 bindende voorwaarden heeft opgelegd gekregen voor haar masteropleiding, waarbij zij diende te slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten in het academiejaar 2013-2014. De Raad stelt vast dat verzoekende partij 28 van de 58 opgenomen studiepunten heeft behaald, wat neerkomt op een studieprestatienorm van 48%.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie de ingeroepen omstandigheden (zowel persoonlijke als studiegerelateerde) heeft onderzocht en niet op kennelijk onredelijke wijze tot het oordeel is gekomen dat deze de gebrekkige studievoortgang niet afdoende verklaren en bovendien onvoldoende perspectief bieden dat verzoekende partij bij een nieuwe inschrijving betere resultaten zal bekomen.

Immers, wat de persoonlijke omstandigheden betreft, wijst de Raad er nogmaals op dat de stress ten gevolge van financiële problemen, kotproblemen en het verdwijnen van nota's en ander studiemateriaal niet van dien aard is om de weigering onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken. De Raad stelt vast dat verzoekende partij thans verwijst naar haar taalproblemen. De Raad merkt op dat dit argument onontvankelijk is daar het niet eerder werd aangevoerd in het intern beroep en bovendien ongegrond is. Hoewel de Raad begrip kan opbrengen voor het feit dat de verzoekende partij moeite heeft met Nederlands en Engels, is dat evenwel geen reden om de weigering als onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te beschouwen. Immers, de verzoekende partij wist of behoorde te weten dat beide talen in de opleiding belangrijk zijn.

² Decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, B.S. 12 oktober 2004.

Wat de persoonlijke omstandigheden van medische aard betreft, stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie deze als onvoldoende heeft beoordeeld om de weigering ongedaan te maken. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie op basis van de haar bekende stukken geoordeeld heeft dat de medische omstandigheid niet van aard was om in redelijkheid aan te nemen dat verzoekende partij in gewijzigde omstandigheden haar studies kon verder zetten en aldus betere resultaten zou behalen. De Raad stelt vast dat de verwerende partij bij de kwestieuze beslissing op niet-onredelijke wijze de in voorliggende procedure bijgebrachte details van deze situatie niet heeft onderzocht. De Raad kan niet om de vaststelling van de verwerende partij heen dat de verzoekende partij steeds met nieuwe elementen en attesten komt nadat de bevoegde instantie een beslissing heeft genomen.

De Raad merkt daarbij op dat deze overtuigingsstukken in het extern beroep bij de Raad dateren van ná de beroepsbeslissing, terwijl de verzoekende partij niet overtuigend blijkt geeft van de onmogelijkheid deze ter toelichting van de omstandigheden die haar studievoortgang belemmerden vroeger mee te delen, zodat de interne beroepsinstantie zich daarover niet heeft kunnen buigen. Het is dan ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk dat de beroepsinstantie geen of onvoldoende gewicht heeft toegekend aan de ingeroepen omstandigheden.

De Raad merkt op dat de betwisting over de correcte berekening van de studiepunten onontvankelijk is daar het niet werd opgeworpen in het intern beroep. De Raad ziet ook geen reden waarom dit niet eerder kon, te meer daar verzoekende partij zelf in haar intern beroep op de studiegerelateerde omstandigheden heeft gewezen. Het argument raakt bovendien niet aan de openbare orde.

Het middel is ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van de studieloopbaancommissie genomen in het kader van het intern beroep blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/520 - 16 december 2014

Inzake

Hebbende als raadsman,
Met kantoor te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 16 december 2014.

Gehoord werd:

- de verzoekende partij:

Nadat de Raad de verzoekende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van het bureau van de onderwijscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master in de kinesithérapie.

Het beroep betreft de beslissing inzake de samenstelling van jaarprogramma waarbij de opname van het opleidingsonderdeel 'Masterproef deel 2' geweigerd werd.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 20 oktober 2014 een intern beroep in bij het bureau van de onderwijscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van het bureau van de onderwijscommissie op datum van 21 november 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de opname van 'Masterproef deel 2' niet wordt toegestaan en dat vastgehouden wordt aan de volgtijdelijkheid. De interne beroepsinstantie wijst verzoekende partij erop dat ze in aanmerking kan komen voor bijzondere faciliteiten, maar dat een uitzondering op de volgtijdelijkheid niet wordt beschouwd als een bijzondere faciliteit. De interne beroepsinstantie stelde dat kleine aanpassingen aan het eerste deel niet zullen volstaan daar zij een globale onvoldoende op het geschreven werk behaalde. Zij stelde dat het tekort zich situeerde binnen alle onderdelen van masterproef deel 1. Zij wees erop dat niet alleen het schriftelijke werk, maar ook de presentatie en het proces tekortschoot. Zij stelde dat het niet-slagen voor masterproef deel 1 niet enkel een gevolg van aandachts- en

concentratieproblemen is. Zij stelde dat er tegemoet gekomen werd aan haar planningsproblematiek door toe te staan de masterproef laattijdig in te dienen. Zij oordeelde dat het resultaat van deel 1 bepalend is om te kunnen starten met deel 2. Zij merkte op dat de systematische literatuurstudie van deel 1 resulteert in een goed onderbouwd onderzoeksprotocol wat dient als basis voor het uit te voeren onderzoek van masterproef deel 2. Zij was van oordeel dat de volgtijdelijkheid tussen beide onderdelen noodzakelijk is. De interne beroepsinstantie was na advies van de titularis van de opleidingsonderdelen en de voorzitter van de masterproefjury, van oordeel dat om deze redenen een combinatie niet mogelijk was.

De beslissing op intern beroep werd per aangetekend schrijven van 21 november 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 26 november 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 26 november 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 21 november 2014. Verzoekende partij heeft op 22 november 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 23 november 2014.

Het beroep van 26 november 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een enig middel op de schending van het motiveringsbeginsel, in samenhang met het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat haar probleem voldoende gestaafd werd en dat dit probleem ook voor haar masterproef negatieve gevolgen had. Zij stelt dat de problematiek wordt gekenmerkt door motivatieproblemen, uitstelgedrag, etc. Zij stelt dat zij nu hulp heeft en ondersteund wordt zodat haar situatie fundamenteel anders is en dus een uitzondering kan rechtvaardigen. Zij werpt op dat er dus onvoldoende rekening is gehouden met de argumentatie dat haar problemen een overmachtssituatie uitmaakten en dat zij nu met de gekende diagnose in andere omstandigheden haar traject kan verder zetten. Zij stelt dat zij nooit aangegeven heeft dat een afwijking op de volgtijdelijkheid een bijzondere faciliteit zou zijn. Zij stelt dat zij enkel heeft willen aangeven dat zij nu bijzondere faciliteiten kan aanvragen.

Zij stelt dat zij voor het schriftelijke deel nooit deelpunten heeft gekregen. Zij stelt dat de promotor mondeling heeft meegedeeld dat het schriftelijk deel voldoende, maar niet hoogstaand was. Zij stelt dat zij geen bijzondere faciliteit heeft aangevraagd omdat ze niet op de hoogte was van haar problematiek. Zij stelt dat ingestemd werd met de laattijdige indiening die bovendien het gevolg was van een miscommunicatie tussen twee universiteiten.

Zij stelt dat zonder enig argument de gunstige mening van de promotor over de combinatie van de twee delen van tafel werd geveegd.

Verwerende partij stelt dat de overmachtssituatie en de andere omstandigheden naar het oordeel van het interne beroepsinstantie van de betrokken opleiding niet van dien aard zijn dat zij een afwijking op de volgtijdelijkheid billijken. Zij stelt dat dit wel degelijk grondig onderzocht werd. Zij stelt dat het resultaat van masterproef deel 1 bepalend is om te kunnen starten met masterproef deel 2. Zij stelt dat de literatuurstudie van deel I resulteert in een goed onderbouwd onderzoeksprotocol wat dient als basis voor het uit te voeren onderzoek van deel 2. Het is dus noodzakelijk dat de volgtijdelijkheid tussen beide onderdelen gerespecteerd wordt. Zij stelt alle begrip te hebben voor de diagnose van aandachts- en concentratieproblemen, maar wenst erop te wijzen dat daarvoor nu net bijzondere faciliteiten bestaan. Zij merkt evenwel op dat een afwijking op de regel in verband met de volgtijdelijkheid niet in aanmerking komt als bijzondere faciliteit.

Zij stelt dat deelpunten niet worden meegedeeld, maar dat de interne beroepsinstantie wou aangeven waarom het niet volstaat om enkele kleine aanpassingen in het schriftelijke deel aan te brengen. Zij stelt dat verzoekende partij de mogelijkheid gehad heeft inzage in de deelpunten te vragen op het voorziene feedbackmoment op 12/09/2014, maar dit nagelaten heeft. Zij stelt dat de verzoekende partij een globaal onvoldoende op het geschreven werk heeft behaald door het niet-behalen van de competenties "de student interpreteert wetenschappelijke gegevens" en "de student reflecteert op zijn wetenschappelijk handelen".

Zij stelt dat het feit dat de verzoekende partij de toestemming heeft gekregen om haar masterproef laattijdig in te dienen net wijst op de goede wil van de opleiding. Zij erkent dat verzoekende partij hier geen schuld treft, maar dit kan ook niet aan de opleiding verweten worden. Zij merkt wel op dat door deze regeling verzoekende partij wel al gedeeltelijk werd tegemoet gekomen in haar planningsproblematiek.

Zij erkent dat over de combineerbaarheid van de beide delen een meningsverschil tussen de promotor en de interne beroepsinstantie bestaat. Zij stelt dat men met wat goede wil zou kunnen stellen dat de promotor hierover een advies heeft gegeven dat niet gevolgd is door de beslissingsinstantie. Zij merkt op dat het advies van de promotor in deze echter geen verplicht advies is, maar wel werd meegenomen in de besluitvorming. Zij stelt dat uitvoering gemotiveerd werd waarom ze van dat advies is afgeweken.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn oordeel over de wenselijkheid en toelaatbaarheid van een studieprogramma niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissing regelmatig tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De beroepsbeslissing verwijst naar volgende argumenten om de volgtijdelijkheid te handhaven: 1) de leerstoornis rechtvaardigt geen afwijking van de volgtijdelijkheid, 2) de ernst van de tekortkomingen in 'masterproef deel 1', 3) het bepalend karakter van de kwaliteit van 'masterproef deel 1' voor het vervolgopleidingsonderdeel en 4) het feit dat de beroepscommissie de visie van de promotor betreffende de combineerbaarheid van beide masterproefopleidingsonderdelen niet bijtreedt. De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing afdoende motiveert in het licht van het dossier waarom niet kan afgeweken worden van de volgtijdelijkheid te meer daar de Raad zoals hierna blijkt, de argumentatie niet kennelijk onredelijk acht.

De Raad stelt vast dat er volgtijdelijkheid werd ingesteld tussen het opleidingsonderdeel 'Masterproef deel 1' en opleidingsonderdeel 'Masterproef deel 2'. De Raad acht het standpunt dat deel 1 inzake de literatuurstudie afdoende moet zijn om het tweede deel aan te vatten redelijk. Het geeft zinvolle indicaties over de stand van het onderzoek, de inzichten van verzoekende partij en de haalbaarheid van het onderzoek. Op die manier beschouwd zijn 'Masterproef deel 1' en de in het kader ervan verworven competenties bepalend voor het

succes waarmee 'Masterproef deel 2' invulling kan worden gegeven. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij geen credit heeft behaald voor 'Masterproef deel 1' (7/20) en dat dit tekort uitvoerig gemotiveerd wordt door de gegeven scores (voor de relevante competenties en onderdelen) samengelezen met de beoordelingsformulieren. Hoewel de Raad begrip kan opbrengen voor het standpunt dat het schriftelijk gedeelte slechts een miniem tekort vertoonde (eindevaluatie 18/40), stelt de Raad vast dat de verzoekende partij onmiskenbaar ondermaats scoorde op de mondelinge verdediging (10/50). De Raad stelt immers vast op basis van de beoordelingsformulieren, die de verzoekende partij in het kader van de feedback inzicht hadden kunnen verschaffen over de niet-bereikte competenties, dat drie van de vier antwoorden op de gestelde vragen door de promotor en de lezer als onaanvaardbaar werden beoordeeld en deze negatieve beoordeling werd toegelicht.

De Raad kan er aldus niet omheen dat de verzoekende partij niet heeft aangetoond de vereiste competenties voor het succesvol afwerken van 'Masterproef deel 2' te bezitten. De Raad acht de overweging dat de student het schriftelijke deel mits kleine aanpassingen succesvol kan herwerken in deze context niet aannemelijk, aangezien het werk *in globo* als onvoldoende werd beoordeeld. Daarnaast bleken zowel het proces als de mondelinge verdediging onvoldoende. De Raad stelt vast dat verzoekende partij dit wijt aan overmacht, in het bijzonder een recent vastgestelde aandoening, met name een leer- en concentratiestoornis.

De Raad stelt vast dat de diagnose klaarblijkelijk wel in het kader van het intern beroep werd voorgelegd, maar door de bevoegde instantie niet van dien aard werd bevonden om af te wijken van de volgtijdelijkheid daar zij van oordeel was dat er ook andere redenen dan de stoornis voor het falen waren. De verzoekende partij toont in het kader van het extern beroep noch de ingeroepen overmachtssituatie, noch de impact op haar studies aan. Evenmin verduidelijkt zij de remediëring en de mate waarin zij 'masterproef deel 1' en 'masterproef deel 2' gelijktijdig met succes zou kunnen afleggen, hetgeen een afwijking op de volgtijdelijkheid zou vereisen. De Raad ziet dan ook geen overtuigende elementen om de bestreden beslissing op dat punt in het gedrang te brengen. In het licht van de aard van de toegelichte onvoldoendes is de conclusie dat minstens niet enkel aandachts- en concentratieproblemen aan het resultaat voor 'Masterproef deel 1' ten grondslag liggen naar het oordeel van de Raad geenszins onredelijk. Voormelde problemen kunnen niet als overmacht worden gekwalificeerd.

De Raad stelt vast dat partijen het erover eens zijn dat er een meningsverschil bestaat tussen de promotor en de interne beroepsinstantie over de haalbaarheid van de combinatie van beide delen van de masterproef. De Raad stelt vast dat de visie van de promotor niet gevolgd werd op grond van de objectieve beoordeling van het eerste deel, wat naar het oordeel van de Raad niet kennelijk onredelijk is.

De Raad merkt op dat de discussie over het al dan niet aan de orde zijn van bijzondere faciliteiten irrelevant is daar de verzoekende partij er geen had aangevraagd tijdens het academiejaar 2013-2014 en een toekomstig of actueel bijzonder statuut ook losstaat van de huidige betwisting. Het standpunt van de interne beroepsinstantie dat een bijzondere faciliteit niet kan bestaan in het opheffen van de volgtijdelijkheid, is op zich correct daar een bijzondere faciliteit tot doel heeft om ongelijke kansen bij het afleggen van examens te remediëren, wat losstaat van de samenstelling van een jaarprogramma (*in casu* het al dan niet afwijken van de volgtijdelijkheid). Ook indien door middel van bijzondere faciliteiten de functiebeperking waarmee de verzoekende partij kampt, zou worden geredieerd, betekent dit niet dat in de concrete omstandigheden van het dossier de noodzaak van de volgtijdelijkheidsregel wegvalt.

Het middel is ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van het bureau van de onderwijscommissie genomen in het kader van het blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 16 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jan Geens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Zitting van 18 december 2014

Rolnr. 2014/297 - 18 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van 22 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in het schakelprogramma Master in de toegepaste informatica.

Voor het opleidingsonderdeel Softwareontwerp behaalde verzoeker een examencijfer van 8/20. Op 10 september 2014 tekent verzoeker intern beroep aan tegen deze examenbeslissing. Het intern beroep luidt als volgt:

"Ik ben van mening dat er bij de beoordeling geen rekening gehouden werd met wie er hoeveel tijd/werk in het project gestoken heeft.

Ik heb meerdere malen aangehaald (via peer-evaluation & mail naar de proffen) dat er problemen waren in de groep. De andere groepsleden dachten aan stoppen met de opleiding en hadden meerdere herexamens, waardoor ze veel minder tijd besteedden aan ons project.

Dit kan ik aantonen door het aantal updates aan ons project, waarvan ik het merendeel heb gemaakt.

Ik ben er dan ook niet mee akkoord dat alle groepsleden dezelfde beoordeling gekregen hebben. Ik ben van mening dat ik niet op mijn kwaliteiten beoordeeld ben.

We zijn aanvankelijk gestart met een groep van 4 personen, na de examens in juni heeft 1 persoon van ons groepje de opleiding beëindigd. Toen we de opgave van het herexamen kregen, was dit volgens mij een opgave voor een groep van 4 personen aangezien de proffen niet wisten dat er 1 persoon had afgehaakt."

Verzoeker wordt op 17 september 2014 gehoord door de interne beroepsinstantie, die op 22 september 2014 tot de volgende beslissing komt:

"(...)

Tijdens dit gesprek lichtte u toe dat het examenresultaat bestond uit de beoordeling van een groepswerk en een individuele score. Het groepspunt werd aangepast via de individuele score. Het individuele werk werd hierbij beoordeeld via een puntenschaal gaande van -8 tot +2. U verklaarde dat deze beoordelingsregel duidelijk werd toegelicht via een powerpointpresentatie tijdens de eerste les. Naar uw aanvoelen was de groepsscore die u behaalde echter geen reële weergave van de tijd die u in dit project gestoken had. U verklaarde dat u meerdere keren aan de begeleider gemeld had dat er problemen in de groep waren. U vermeldde ook dat de opdracht die u gekregen had naar aanleiding van de 3de examenperiode bedoeld was voor 4 personen. Naar uw aanvoelen werd hierbij onvoldoende rekening gehouden met het feit dat één van uw medestudenten besloten had om niet deel te nemen aan deze 3de examenperiode.

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij de betrokken faculteit. Prof. bevestigde dat u twee dagen vóór de deadline voor het indienen van het projectwerk in de junizittijd problemen had gemeld op het vlak van samenwerking binnen de groep. Hij benadrukte hierbij dat aan alle studenten gevraagd werd om eventuele problemen tijdig te melden. Op die manier kon met deze problemen rekening worden gehouden bv. via een aanpassing van de groepssamenstelling. Aangezien uw klacht slechts twee dagen voor de deadline werd ingediend, waren dergelijke aanpassingen niet meer mogelijk. Naar aanleiding van uw klacht heeft hij de situatie van uw groep met het didactisch team besproken. Hierbij werd afgesproken om indien mogelijk rekening te houden met de groepssituatie bij het toekennen van de scores. Dit hield in dat indien u uw kennis en vaardigheden zou kunnen aantonen tijdens het individuele examenmoment uw score naar boven toe zou worden aangepast. Dit laatste bleek echter niet het geval.

Omwille van het feit dat één van uw medestudenten beslist had om niet deel te nemen aan de derde examenperiode werd aan uw groep gevraagd om slechts twee van de vier gevallen van de uitbreidingsopgave te behandelen. Aan de andere groepen, waar vier studenten deel van uitmaakten, werd de volledige uitbreiding gevraagd.

Zoals vermeld in de ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel [...] wordt de projectscore voor de tweede examenkans berekend als gemiddelde van de score die behaald werd tijdens de junizittijd en de score die behaald werd tijdens de septemberzittijd. U behaalde voor dit groepswerk tijdens de septemberzittijd een score van 7,5/20. Op basis van het resultaat van de junizittijd (8,3/20) leverde dit een gemiddelde van 7,9/20 voor deze projectscore op. Uw individuele score in september bedroeg 8/20. Dit resulteerde in een eindbeoordeling van 8/20 voor het opleidingsonderdeel als geheel.

Prof. bevestigde dat van uw groep u het meeste implementatiewerk heeft geleverd. Niet de hoeveelheid van het geleverde werk, maar wel de kwaliteit hiervan was bepalend voor het tot stand komen van de score. Zoals u ook reeds werd toegelicht tijdens het feedbackgesprek werd die kwaliteit als onvoldoende beoordeeld.

Op basis van deze informatie stel ik vast dat dit examen correct werd beoordeeld. Het door u behaalde examenpunt wordt dan ook niet gewijzigd. (...)"

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Een eerste middel lijkt te zijn gesteund op de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijt aan de bestreden beslissing dat daarin wordt overwogen dat verzoeker slechts twee dagen voor de deadline problemen in de groep heeft gemeld. Ter zake stelt verzoeker dat dit tijdstip inderdaad de schriftelijke melding betreft, maar dat hij voorheen herhaaldelijk bij de peer-evaluation heeft aangegeven dat de samenwerking moeizaam verliep, ook op het examen.

Verzoeker betwist dat alle leden van de groep eenzelfde cijfer krijgen en dat dit de samenwerking en groepsfeer bevordert, en hij wijst erop dat hij bij de beoordeling in de eerste zitting reeds heeft aangegeven dat er groepsleden waren die minder werk verrichtten.

In de antwoordnota wijst verwerende partij er vooreerst op dat de score voor het groepswerk onderhevig is aan een aanpassing – gaande van -8 tot +2 punten – naar aanleiding van het individueel examenmoment, waarna het uiteindelijke individuele examencijfer tot stand komt. Een gelijk examencijfer betekent dus dat de betrokken studenten na het individueel moment in eenzelfde mate de leerdoelstellingen hebben bereikt.

Verder doet verwerende partij gelden dat de opmerkingen die verzoeker formuleerde met betrekking tot de samenwerking binnen de groep, grotendeels betrekking hebben op de eerste examenzitting en derhalve buiten het voorwerp van huidig beroep vallen. Hierop werd bij het intern beroep enkel ingegaan omdat het examencijfer in de tweede examenzitting deels is gesteund op het resultaat in de eerste examenzitting.

Wat de tweede zitting betreft, antwoordt verwerende partij dat verzoeker op het feedbackmoment na de eerste zitting had meegedeeld dat er met twee andere medestudenten geen problemen waren, en dat de e-mail van 23 augustus met de mededeling dat verzoeker het meeste werk had verricht kon worden gehonoreerd wat de inspanningen betreft, maar dat dit niet noodzakelijkerwijze betekent dat een goed resultaat voorlag.

In de wederantwoordnota repliceert verzoeker in essentie dat de groepsleden in beide zittingen toch allen hetzelfde examencijfer kregen. Verder licht verzoeker toe dat de twee resterende teamleden hem meedeelden dat ze waarschijnlijk met de opleiding zouden stoppen en niet meer aan het project zouden voort werken. Dat verzoeker een en ander pas op 23 augustus 2014 aan de opleidingsverantwoordelijken heeft gemeld, wijt verzoeker aan het gegeven dat hij tot dan van de medestudenten steeds bericht kreeg dat zij met hun deel bezig waren. Verzoeker stelt dat hij door de verschuiving van de werklast niet in staat was om kwaliteitsvol werk af te leveren.

De eerste peer-evaluation van maart is volgens verzoeker niet relevant aangezien hij toen nog geen voldoende goed beeld had van de andere studenten.

Beoordeling

Verzoeker heeft de examenbeslissing houdende toekenning van het examencijfer na de eerste examenzitting niet bestreden. Indien verzoeker van oordeel was dat de gebrekkige samenwerking in de groep heeft geleid tot een voor hem onredelijk en onvoldoende representatief examencijfer, dan had verzoeker tegen die beslissing een beroep moeten instellen. Dat ware te dezen des te meer relevant geweest, nu blijkt – en verzoeker allicht ook wist of minstens behoorde te weten – dat het examencijfer van de eerste examenzitting ook in de tweede zitting nog relevant zou blijven, gelet op de wijze van berekening van het examencijfer in de tweede zitting.

Grievens die betrekking hebben op de totstandkoming van het examencijfer in juni, kunnen thans niet meer op dienstige wijze worden ingeroepen. Het gegeven dat het examencijfer voor de tweede examenzitting deels teruggaat op het examencijfer van de eerste zitting, wijzigt daaraan niets.

In de mate dat verzoeker het verloop van de groepswerkzaamheden tijdens de eerste zitting toch opnieuw bij het huidige beroep heeft willen betrekken, moet worden vastgesteld dat uit de beoordelingen in de peer-assessment die verzoeker eertijds heeft opgesteld, niet kon worden afgeleid dat de samenwerking in de groep zo problematisch was als thans wordt voorgesteld. Ter zake verwijst de Raad naar de door verwerende partij opgelijste beoordelingen.

Wat het voorwerp van huidig beroep betreft – het examencijfer van de tweede examenzitting – blijkt uit de toelichting van verwerende partij dat het examencijfer voor alle groepsleden niet per definitie hetzelfde is – lees: dat van de projectscore – maar dat er wordt geïndividualiseerd op basis van de mondelinge toelichting. Het is niet kennelijk onredelijk om voor een groepswerk initieel eenzelfde score toe te kennen aan alle groepsleden, voor zover er ruimte is om de individuele competenties van elk lid – in plus of in min – ook in rekening te brengen. Dit blijkt hier te zijn gebeurd. Het gegeven dat het individuele examencijfer na die individuele beoordeling voor de drie studenten dan hetzelfde is, valt niet uit te sluiten, maar ontkracht evenmin de stelling van verwerende partij.

Het middel is niet gegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat bij het toekennen van de opdracht voor de tweede zitting, de volledige opdracht werd gegeven en dat de betrokken docent pas na de toelichting vaststelde dat er in verzoekers groep slechts drie leden waren. Verzoeker betwist dat de omvang van de opdracht hieraan werd aangepast, zoals in de bestreden beslissing wordt gesteld.

Verwerende partij stelt in de antwoordnota dat bij de toekenning van de opdracht voor de tweede examenzitting wel degelijk rekening werd gehouden met het gegeven dat de groep van verzoeker uit slechts drie leden bestond, met name door een reductie van het aantal onderdelen in de uitbreidingsopgave. Verwerende partij wijst er verder op dat verzoeker niet betwist dat op de vergadering van 14 juli 2014 de opgave aldus werd ingeperkt.

In de wederantwoordnota argumenteert verzoeker nog dat bij de toekenning van de opdracht werd geïnformeerd naar het aantal groepsleden, waaruit verzoeker afleidt dat de betrokken docent spijts het toezenden van de mail van 8 juli met mededeling van de samenstelling van de groep, daarvan nog niet op de hoogte was. Verzoeker stelt nog dat een ander groepje van drie studenten geen enkele uitbreiding moest opnemen voor de tweede examenzitting.

Beoordeling

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat verwerende partij wel degelijk rekening heeft gehouden met de inperking van het aantal leden in verzoekers groep. Tussen partijen blijkt enige discussie te blijven bestaan omtrent de juiste omvang van de uitbreidingen; op basis van wat voorligt kan de Raad niet tot de conclusie komen dat de aanpassingen kennelijk ontoereikend en dus onredelijk zouden zijn.

Op basis van de voorgelegde stukken kan de Raad evenmin vaststellen dat verzoekers groep ongelijk zou zijn behandeld. In tegenstelling tot wat verzoeker stelt, blijkt uit de voorgebrachte e-mail van 16 juli 2014 aan een andere groep dat ook die studenten wel degelijk een uitbreiding van de opdracht kregen (*"Het examen verloopt verder ook zoals in juni: je zal een demo moeten geven, er zal een uitbreiding van de opgave gegeven worden, en je zal tijdens de ondervraging ook ondervraagd worden over de theorie"*). In dat opzicht mist het middel feitelijke grondslag.

Het middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoeker steunt een derde middel op de motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker doet gelden dat bij de behandeling van het intern beroep duidelijk is gebleken dat hij in verhouding veel meer werk voor het groepswork heeft gepresteerd dan de andere groepsleden. Verzoeker stelt voor de eerste examenzitting ongeveer 30% van het totale werk (van vier studenten) te hebben gepresteerd, en in de tweede examenzitting ongeveer 65% (drie studenten). Verzoeker betwist dat alle groepsleden eenzelfde score toegekend konden krijgen.

Verwerende partij antwoordt dat uiteindelijk niet de inspanning en de tijdsinvestering worden gequoteerd, maar wel de kwaliteit van het geleverde werk, en dat het uiteindelijke examencijfer niet per definitie voor alle groepsleden hetzelfde is.

In de wederantwoordnota voegt verzoeker nog toe dat het beoordelingssysteem op zich oneerlijk is, daar volgens verzoeker een student in een goede groep met weinig inzet makkelijk kan slagen, terwijl een hardwerkende student in een slechte groep weinig slaagkansen heeft.

Beoordeling

De tijd en moeite die een student 'investeert' bij de voorbereiding van een examen is één ding, de kwaliteit van de output op dat examen is een ander. Het is niet kennelijk onredelijk dat het examencijfer tot stand komt op basis van de kwaliteit van wat wordt voorgelegd en waaruit de bereikte competenties moeten blijken, zonder dat daarbij (veel) rekening wordt gehouden met de geleverde inspanningen, de tijdsbesteding enz.

De kritiek die verzoeker in de wederantwoordnota uit op het examensysteem op zich, is in het intern beroep niet aan bod gekomen en maakt derhalve een nieuw middel uit, dat in de huidige stand van de procedure niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden aangevoerd. Overigens bedenkt de Raad dat de correctie die naar aanleiding van het mondeling gedeelte kan worden doorgevoerd, de opleiding wel degelijk in staat kan stellen om studenten te sanctioneren wanneer zij weliswaar deel uitmaakten van een goede groep, maar persoonlijk er onvoldoende blijken van geven de doelstellingen en competenties van het opleidingsonderdeel te hebben verworven.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Vierde middel

Een vierde middel is gesteund op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker stelt dat in het intern beroep aan het licht is gekomen dat het examencijfer van 7/20 in de junizitting, teruggaat op een quotering van 7,9/20. Gelet op de geldende afrondingsregels, stelt verzoeker dat het resultaat in juni een 8/20 had moeten zijn. Verzoeker stelt dat hij omwille van de weergave van een 7/20 op zijn rapport, besloten heeft om in de tweede examenzitting niet deel te nemen aan een herexamen van een ander opleidingsonderdeel waarvoor hij een examencijfer van 9/20 had behaald. Verzoeker argumenteert dat hij in het geval van een 8/20, tolerantie voor Softwareontwerp zou hebben ingezet en de tweede examenkans voor het andere opleidingsonderdeel zou hebben benut, met grotere kans op slagen volgens verzoeker.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoeker onjuiste conclusies trekt uit de bestreden beslissing. Daarin wordt volgens verwerende partij niet gesteld dat verzoeker in

juni 7,9/20 behaalde voor het groepswerk. In juni behaalde verzoeker volgens verwerende partij een projectscore van 8,3/20 en een individuele score van 7/20, hetgeen volgens de in de ECTS-fiche vermelde formule resulteert in een eindscore van 7/20. In september haalde verzoeker een projectscore van 7,5/20, die werd verrekend met de projectscore van 8,3/20 van juni, zijnde gemiddeld 7,9/20. Samen met de individuele score van 8/20 in de tweede examenzitting, geeft dit een examencijfer van 8/20.

Het standpunt van verwerende partij wordt in de wederantwoordnota niet verder tegengesproken.

Beoordeling

De uiteenzetting van verwerende partij komt overtuigend over, en wordt door verzoeker niet meer tegengesproken. De Raad ziet hierin derhalve geen reden om het examencijfer in de tweede examenzitting onregelmatig te beschouwen.

Het middel wordt verworpen.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

Rolnr. 2014/331 - 18 december 2014

Inzake [REDACTED]

Hebbende als raadsman meester [REDACTED], advocaat
Kantoorhoudende te [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]
- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekster tekent beroep aan tegen twee beslissingen van 26 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij verzoeksters intern beroep, opgesplitst naar enerzijds betwisting van het examencijfer en anderzijds betwisting van het niet geslaagd verklaren voor de bacheloropleiding, ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven met een creditcontract voor opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding Taal- en letterkunde.

Verzoekster is sinds het academiejaar 2008-2009 ingeschreven onder verschillende stelsels. In dat academiejaar was verzoekster ingeschreven met een creditcontract en slaagde zij voor twee opleidingsonderdelen voor samen tien studiepunten. In de academiejaren 2009-2010 en 2010-2011 was zij ingeschreven met een diplomacontract. In de academiejaren 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014 was verzoekster, aan een andere campus, eveneens met een diplomacontract ingeschreven. In dit laatste jaar moest verzoekster voor het behalen van het bachelordiploma enkel nog de credits voor de opleidingsonderdelen [REDACTED] en [REDACTED] behalen.

Verzoekster behaalde in de tweede examenzitting van het academiejaar 2013-2014 op beide voormelde opleidingsonderdelen een examencijfer van 9/20.

Op 16 september 2014 tekende verzoekster bij de interne beroepsinstantie beroep aan tegen enerzijds het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel [REDACTED] en anderzijds de beslissing van de examencommissie om verzoekster voor de bacheloropleiding niet geslaagd te verklaren. Het verzoekschrift op intern beroep luidt als volgt:

"Ik betwist de examenbeslissing om de graad Bachelor in de Taal- en letterkunde niet te verkrijgen. Doordat het reeds het derde academiejaar op rij is dat ik niet geslaagd ben

voor de laatste twee vakken van mijn bachelor heb ik ook een blokkering [van de] inschrijving van vijf jaar.

Het zijn mijn allerlaatste vakken aan de daar ik reeds voor mijn voorbereidingsprogramma en Master in de Communicatiewetenschappen volledig geslaagd ben zonder een examen twee maal te doen. Verder ben ik ook voor alle vakken van mijn Bachelor en mijn Bachelorproef geslaagd. De twee vakken waarvoor ik nu nog steeds niet geslaagd [ben] zijn en Voor beide ontving ik een 9/20, net gebuisd. Indien één van beide een 10 was geweest, dacht ik eventueel gedelibereerd te kunnen worden omdat het mijn laatste vakken zijn. Door deze buizen kan ik echter geen enkel diploma geldig maken en val ik terug op mijn middelbare school diploma.

Ondertussen mailde ik ook al met de ombudsdienst van de Faculteit Letteren en hoorde daar dat men sowieso twee examenkansen per jaar gebruikt, ook al schrijf je je niet in voor de herexamens. Mij werd bij het begin van de Bachelor gezegd, en in de loop van mijn carrière aan de dat je je best niet inschreef voor het herexamen als je niet ging meedoen om zo een examenkans uit te sparen.

De 9/20 die ik vooral betwist, is deze in Voor dit examen moeten twee papers ingediend worden die dan verdedigd moeten worden op het examen, met eventueel nog bijvragen. Het gedeelte over synchrone taalkunde ging best goed en vlot. Ik kon mijn fouten verbeteren en de uitleg erbij geven. Het gedeelte diachrone taalkunde ging niet goed en mijn paper was minder goed, dat vertelde de professor reeds op het examen. Toch denk ik dat een 10/20 ook gekund had om het algemene examen te beoordelen. Er is wel onduidelijkheid over dit examen, want op voorhand weet je niet hoeveel punten op de papers staan en hoeveel op het examen. Er is nergens een schaalverdeling terug te vinden, noch in de syllabus noch in de cursus. Het zou op zijn minst duidelijk moeten zijn wat deze is, aangezien het om een vrij omvangrijke paper gaat waar toch veel werk in kruipt."

Verzoekster wordt op 24 september 2014 gehoord door de interne beroepsinstantie, die op 26 september 2014 tot twee afzonderlijke beslissingen komt.

Een eerste beslissing betreft het beroep tegen het examencijfer voor het opleidingsonderdeel, en luidt als volgt:

"In uw brief en tijdens het gesprek lichtte u toe dat u beseft dat het gedeelte synchrone taalkunde beter ging dan het gedeelte over diachrone taalkunde. Naar uw aanvoelen had u voor het geheel wel geslaagd kunnen zijn. Verder vraagt u zich af wat uw deelresultaten zijn op de paper en op het examen.

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij de betrokken faculteit. Prof. verklaarde dat voor uw paper een 10/20 in overweging werd genomen en voor het gedeelte synchrone grammatica als geheel een 12/20. Uit uw commentaren op het examen bleek ook wat al uit uw tekst sprak, namelijk dat u moeite heeft met grammaticale concepten en dat u een belangrijk deel van de terminologie niet onder de knie hebt. Ook had u op meerdere punten bijkomende aanwijzingen nodige en uw antwoorden bleven onprecies.

Voor diachrone grammatica werd een 7/20 in overweging genomen. U had zich niet ingeschreven voor de presentaties in kleine groepen van het diachroon corpus dat u diende samen te stellen. Bijgevolg hebt u geen presentatie kunnen geven en hebt u dus ook geen tussentijdse feedback van de docent en de medestudenten kunnen krijgen. Uw geschreven analyses waren onvolledig en op verschillende vlakken weinig diepgaand (geen contextualisering van de teksten; verkeerde terminologie). U maakte frequent fouten die een afstuderende bachelorstudent zich niet kan veroorloven: concordantie genus, serlestar, preposities etc. Een voorbeeld daarvan is de zin 'Antes fue posible de escribir guardado he y he guardado. Ahora la primera opción; no es posible de colocar el participio delante del auxiliar.'

In het gesprek over de analyses op het examen bleek dat u de materie niet beheerste en geen inzicht had in de mechanismes die in het college en in het handboek werden behandeld. Fundamentele veranderingen zoals de consonantisering van de wau latina, de aanleiding van de fonologische revolutie van de Gouden Eeuwen als het gestage verlies van de -d- intervocálica (met verwijzing naar de verschillende types vormen) zeiden u niets. Ook uw commentaar op een tekst van het begin van de veertiende eeuw was ontoereikend. U bleek niet vertrouwd te zijn met de vormen ('quel' werd 'aquel' i.p.v. 'que le') en haalde zaken doorheen. U zag in het algemeen de fonologische en morfosyntactische variatie niet, ook niet na bijkomende vragen. U gaf op het examen ook toe dat u de materie niet goed beheerste.

Zoals u ook op voorhand was meegedeeld, kwam het eindresultaat voor het opleidingsonderdeel tot stand na een bespreking tussen beide examinatoren. Bij die bespreking kwamen de twee docenten tot het besluit dat u niet voldoende inzicht in de materie getoond heeft om te kunnen slagen. Had u aan eerdere examens wel deelgenomen, dan had u duidelijker geweten dat afstuderende studenten in de bachelor een precieze, goed gearticuleerde en theoretisch onderbouwde analyse moeten kunnen maken waarin zij oordeelkundig gebruik maken van de hun in de loop van het semester aangereikte concepten en methodologieën.

Op basis van deze informatie stel ik vast dat dit examenresultaat correct werd vastgesteld en dan ook niet meer gewijzigd wordt. (...)"

Dit is de eerste thans bestreden beslissing.

Een tweede beslissing betreft het beroep tegen de beslissing om verzoekster niet geslaagd te verklaren voor de bacheloropleiding. Deze beslissing is gemotiveerd als volgt:

"In uw brief en tijdens het gesprek lichtte u toe dat u voor alle opleidingsonderdelen uit het voorbereidingsprogramma en de master in de communicatiewetenschappen bent geslaagd.

Artikel van het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat een student voor een bacheloropleiding kan slagen als hij

- a) ofwel voor alle opleidingsonderdelen van de opleiding binnen het diplomacontract of het examencontract met het oog op het verwerven van een diploma is vrijgesteld of geslaagd (ten minste 10/20 of beoordeling "geslaagd");
- b) ofwel voldoet aan de beide volgende voorwaarden:
 - hij behaalt voor de opleiding als geheel ten minste 50% als gewogen percentage;
 - hij behaalt geen niet tolereerbare onvoldoendes en maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes.

In afwijking van wat in b) hierboven wordt bepaald kan de faculteit, na advies van de permanente onderwijscommissie, beslissen dat:

- slechts een beperkt volume tolereerbare onvoldoendes, uitgedrukt in studiepunten, mag voorkomen in een bepaalde groep opleidingsonderdelen; en/of
- voor bepaalde opleidingsonderdelen een onvoldoende niet tolereerbaar is en dus steeds leidt tot het niet-slagen.

In bijzondere individuele omstandigheden of bij overmacht kan de examencommissie een student waarvan zij oordeelt dat hij de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding heeft behaald, toch geslaagd verklaren als hij niet voldoet aan de vooropgestelde voorwaarden.

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij de voorzitter van de examencommissie. Prof. lichtte toe dat beide opleidingsonderdelen waarvoor u niet slaagde 8 studiepunten tellen. Uw resterende tolerantiekrediet binnen

de bachelor bedraagt slechts 3 studiepunten. Binnen de groep Spaans is er bovendien een regel dat u nooit meer dan 8 studiepunten mag tolereren. Aan de examencommissie waren geen bijzondere individuele omstandigheden bekend. Op het gesprek hebt u evenmin dergelijke omstandigheden kunnen aanbrengen.

Op basis van deze informatie stel ik vast dat de beslissing van de examencommissie correct werd genomen en dan ook niet meer gewijzigd wordt. (...)"

Dit is de tweede thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoeksters beroep.

De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoekster verwijst naar artikel van het OER van 2014-2015, wat betrekking heeft op de informatie die voor de examens wordt verstrekt, en meer bepaald de ECTS-fiches voor elk opleidingsonderdeel. Verzoekster voert aan dat het opleidingsonderdeel bestaat uit twee delen – synchrone grammatica en diachrone grammatica – waarvoor telkens een deelcijfer wordt toegekend, en dat de ECTS-fiche nergens een wegingsfactor aangeeft voor de drie cijfers (paper, synchrone grammatica en asynchrone grammatica) die aan verzoekster werden toegekend.

Verzoekster stelt dat de bestreden beslissing ten onrechte verwijst naar kennis die verzoekster had kunnen putten uit deelname aan voorgaande examenkansen, omdat de informatie die verzoekster beoogde te bekomen uit de ECTS-fiche zelf moet blijken.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat de ECTS-fiche de doelstellingen en de inhoud (examenmaterie) van het opleidingsonderdeel weergeeft, waarbij onder 'evaluatieactiviteiten' is vermeld dat het examen bestaat uit een presentatie tijdens het semester, uit een paper/werkstuk en een mondeling examen. De presentatie telt volgens de ECTS-fiche voor 10% van de punten. De ECTS-fiche vermeldt volgens verwerende partij weliswaar niet de verhouding tussen het mondeling gedeelte en de paper, maar uit de powerpointpresentatie die verzoekster tijdens de hoorzitting in het intern beroep vermeldde, blijkt duidelijk dat er geen aparte resultaten waren op de paper en het mondeling examen: '*para grados es determinante la calidad del trabajo personal en combinación con la prueba oral*'. Bijgevolg, stelt verwerende partij, legt de examiner een voorlopig cijfer vast waarbij de paper en de uitleg daarover op het mondeling examen als één geheel worden geëvalueerd. De powerpointpresentatie geeft ook aan dat het globale resultaat tot stand komt in overleg tussen beide examinatoren.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster vooreerst dat het in het verzoekschrift aangehaalde artikel van het OER 2014-2015, overeenkomt met artikel in het OER van 2013-2014. Verzoekster beklemtoont dat het opleidingsonderdeel bestaat uit twee delen (synchrone grammatica en diachrone grammatica), dat voor beide onderdelen een deelcijfer wordt toegekend en dat elk van deze onderdelen op zijn beurt bestaat uit een mondeling gedeelte en een paper. Verzoekster stelt nog steeds geen wegingsfactor terug te vinden, in het bijzonder niet voor de twee voormelde delen van het opleidingsonderdeel. Verzoekster repliceert verder dat niet dienstig naar de powerpointpresentatie kan worden

verwezen, aangezien die niet is vermeld in artikel van het OER en het reglement ook niet kan aanvullen.

Beoordeling

In de toelichting van de betrokken docent wordt verduidelijkt dat het opleidingsonderdeel twee gelijkwaardige delen bevat: synchrone grammatica en diachrone grammatica. Verzoekster steunt haar uiteenzetting van het eerste middel blijkbaar op deze toelichting. Het is de Raad niet meteen duidelijk hoe verzoekster, zich beklagend over onduidelijkheid omtrent de samenstelling van het uiteindelijke examencijfer, tegelijk van oordeel kan zijn dat zij wel een 10/20 heeft verdiend.

Zoals verzoekster terecht aangeeft, zijn het in eerste instantie de bepalingen van de ECTS-fiche die van belang zijn. Het is ook met recht dat verzoekster argumenteert dat zij haar inzichten omtrent het verloop van een examen niet uit voorgaande deelnames moet halen – welk lot is dan immers, zo bedenkt de Raad, een student beschoren die voor de eerste maal aan het examen kan deelnemen – maar dat dit in de ECTS-fiche te vinden moet zijn.

In de ECTS-fiche leest de Raad dat de evaluatievorm bestaat uit een presentatie, een paper en een mondeling examen.

De paper bestaat uit een grondige analyse van een totaal van 20 contexten, 10 synchrone en 10 diachrone. Hieruit leidt de Raad af dat er één of twee papers wordt gemaakt, en dat de twee soorten contexten (synchrone en diachrone) op het mondeling examen afzonderlijk aan bod kunnen komen. *In casu* lijken in elke context twaalf in plaats van tien contexten aan bod te zijn gekomen, maar daarover beklagt verzoekster zich niet.

De presentatie tijdens het semester telt mee voor 10% van de punten; verzoekster heeft hieraan niet deelgenomen.

Voor het overige is geen concrete opdeling van het examen vermeld: de mondelinge proef is gebaseerd op de door de student ingediende paper, aangevuld met punctuele vragen over specifieke variatiefenomenen die in de colleges aan bod zijn gekomen.

De Raad leest in de ECTS-fiche geen formele opdeling van het examen in de twee delen die in de toelichting worden vermeld (synchrone grammatica en diachrone grammatica) en die door verzoekster worden hernomen. Daargelaten de vraag of bij gebreke aan een formele opdeling wel moet worden voorzien in een weging van de deeltijfers, is de Raad van oordeel dat bij gebreke aan indicatie dat aan welbepaalde onderdelen een groter gewicht wordt toegekend, alle onderdelen op eenzelfde wijze worden meegerekend in het eindresultaat. In elk geval moet de uiteindelijke berekening redelijk en pertinent zijn.

Ter zake liggen de volgende cijfers voor: 10/20 voor de paper, 12/20 voor het mondeling gedeelte synchrone grammatica en 7/20 voor diachrone grammatica. Op basis hiervan kwamen de examinatoren tot een examencijfer van 9/20. Uitgaande van een gelijkwaardige weging van alle onderdelen buiten de presentatie die voor 10% meetelt (zoals in de beoordeling van het tweede middel zal blijken, is de Raad van oordeel dat verzoekster wel degelijk op haar (afwezigheid op de) presentatie mocht worden geciteerd), leidt dit tot de volgende vaststellingen:

- Presentatie tijdens het semester: 0/10
- Paper: 15/30
- Mondeling synchrone grammatica: 18/30
- Diachrone grammatica: 10,5/30

Dit vormt samen 43,5/100, hetzij 8,7/20. In dat opzicht kan de Raad niet tot de conclusie worden gebracht dat het globale examencijfer van 9/20 dat aan verzoekster werd toegekend, kennelijk onredelijk is.

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op een schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de motivering van de bestreden beslissing tegenstrijdig is, daar zij voor twee onderdelen van het examen (paper en synchrone grammatica) een credit behaalde, zodat niet kan worden aangenomen dat de motieven dat verzoekster moeite had met grammaticale concepten en dat zij een belangrijk deel van de terminologie niet onder de knie had, daarmee bestaanbaar kunnen zijn.

Het argument dat verzoekster niet heeft deelgenomen aan de presentaties in kleine groepen gaat volgens verzoekster niet op, omdat deze presentaties samenvielen met de colleges van andere opleidingsonderdelen.

Verzoekster meent dat beide bestreden beslissingen bijgevolg op grond van kennelijke onredelijkheid moeten worden vernietigd.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota wat de deelname aan de lessen betreft, dat de powerpointpresentatie aangeeft dat medewerking tijdens de les een voordeel kan betekenen bij de samenstelling van het resultaat: *la participación en clase es un plus*. Aangezien verzoekster tijdens de les niet meewerkte, kon zij volgens verwerende partij ook geen punten verdienen op de presentatie. Dat verzoekster voorrang gaf aan andere opleidingsonderdelen is volgens verwerende partij een bewuste eigen keuze en geen relevant argument binnen de beroepsprocedure.

Wat de logica betreft van de verschillende toegekende quoteringen, antwoordt verwerende partij dat uit de toelichting door de betrokken docent blijkt dat verzoekster op het mondeling examen de kans kreeg om haar fouten in de paper te verbeteren, waar zij gedeeltelijk in slaagde. Uit de motieven blijkt volgens verwerende partij verder dat de antwoorden van verzoekster nog heel wat tekortkomingen vertoonden, zodat zij niet inziet hoe het examencijfer kennelijk onredelijk zou kunnen zijn.

De wederantwoordnota vermeldt nog dat verzoekster niet kon inschrijven voor de lessen en presentaties omdat die samenvielen met andere, eveneens belangrijke lessen, en dat verzoeker deze presentaties in voorgaande academiejaren had gevolgd. Inzake de aangevoerde tegenstrijdigheid bij de quoteringen, herneemt verzoekster wat zij in het verzoekschrift heeft uiteengezet.

Beoordeling

De ECTS-fiche vermeldt uitdrukkelijk dat de presentatie tijdens het semester wordt gegeven en dat dit meetelt voor 10% van de punten. Verzoekster heeft er vrijwillig voor geopteerd om deze lessen niet te volgen, en heeft bijgevolg niet alleen de lessen gemist, maar ook geen punten kunnen behalen voor het onderdeel presentatie. Dat verzoekster de lessen in voorgaande academiejaren reeds heeft gevolgd, betekent niet dat zij dit academiejaar quoteerbare prestaties heeft geleverd. De bestreden beslissing is in dat opzicht niet onwettig of onredelijk.

Inzake de quoteringen, bevat de bestreden beslissing een uitvoerige toelichting van de betrokken docent waarom voor diachrone grammatica slechts 7/20 werd gescoord. De loutere stelling van verzoekster dat het niet logisch is dat voor twee onderdelen een voldoende werd behaald terwijl voor een derde onderdeel de grammaticale concepten de terminologie ruim onvoldoende waren, volstaat niet om de motieven van de bestreden beslissing te doen wankelen. Verzoekster toont ook niet aan dat de grammaticale concepten en de terminologie die bij diachrone grammatica aan bod kwamen, dezelfde waren als de grammaticale concepten en terminologie die gebeurlijk vervat zaten in de synchrone grammatica.

Het middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoekster steunt een derde middel op de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het redelijkheidsbeginsel en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*, alsook op een schending van het OER.

Standpunt van partijen

Verzoekster verwijst naar de artikelen en van het OER 2014-2015, die respectievelijk de criteria bevatten om te slagen voor een opleiding en de tolerantieregels omschrijven. Verzoekster legt een berekening voor waaruit volgens haar blijkt dat zij in aanmerking komt om te worden gedelibereerd, en dat de tweede bestreden beslissing kennelijk onredelijk is door verzoekster niet geslaagd te verklaren.

Verwerende partij brengt vooreerst in herinnering verzoekster niet geslaagd is voor alle overige bacheloropleidingsonderdelen, omdat verzoekster eerder reeds voor 14 studiepunten tolerantiekrediet inzette binnen de bacheloropleiding.

De weigering tot verdere inschrijving is volgens verwerende partij niet relevant binnen de huidige procedure; ondergeschikt voegt verwerende partij daaraan toe dat verzoekster eerder reeds een weigering tot verdere inschrijving had bekomen als zij haar studies niet in had aangevat. Ook op die campus was verzoekster immers al eenmaal ingeschreven voor en zelfs tweemaal voor Voor dat laatste opleidingsonderdeel heeft verzoekster, aldus verwerende partij, dus in realiteit niet reeds driemaal twee, maar vijfmaal twee examenkansen gehad.

Wat ten slotte de berekening van het tolerantiekrediet betreft, wijst verwerende partij erop dat dit niet wordt berekend op het aantal vakken binnen een opleiding, zoals verzoekster voorreken, maar wel op het aantal studiepunten dat een student nog effectief in de opleiding moet afleggen. Verwerende partij verwijst ter zake naar artikel van het OER 2013-2014. Verzoekster kreeg op basis van de credits die ze binnen het creditcontract 2008-2009 behaalde voor tien studiepunten een vrijstelling (.....), zodat zij nog 170 studiepunten moest afleggen bij haar eerste inschrijving in het academiejaar 2009-2010. Verzoeksters aanvankelijk tolerantiekrediet bedroeg daardoor 17 studiepunten (10% van 170). Verzoekster zette hiervan in de academiejaren 2009-2010 en 2010-2011 al 14 studiepunten in, zodat het saldo 3 bedraagt. Aangezien beide opleidingsonderdelen elk 8 studiepunten tellen en bovendien maximaal 8 studiepunten Spaans tolereerbaar zijn, kon verzoekster volgens verwerende partij niet slagen. De examencommissie kon overigens volgens verwerende partij geen toleranties inzetten voor verzoekster, aangezien beide onvoldoendes volgens het OER niet tolereerbaar zijn.

In haar wederantwoordnota voert verzoekster nog aan dat aan de campus niet kon worden gevolgd omdat dit een derdejaarsvak is dat daar niet werd aangeboden. Voor stelt verzoekster dat zij hoogstens viermaal twee examenkansen kan hebben gehad, en niet vijfmaal.

Verder werpt verzoekster op dat zij nooit heeft geweten dat zij minder tolerantiepunten kreeg omdat zij twee vrijstellingen had, en zij betwist de niet delibereerbaarheid van de tekorten omdat artikel van het OER 2013-2014 de examencommissie de mogelijkheid biedt om bij overmacht of andere bijzondere individuele omstandigheden toch tot deliberatie over te gaan. Verzoekster ziet een bijzondere individuele omstandigheden in het gegeven dat zij volledig geslaagd is voor de masteropleiding.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verwerende partij, die terecht naar de bepalingen van het OER 2013-2014 verwijst, een gedetailleerde en *prima facie* overtuigende berekening voorlegt van de tolerantie waarover verzoekster nog beschikte. Deze berekening wordt door verzoekster op geen enkele wijze tegengesproken of weerlegd. Verzoekster stelt enkel dat zij van de berekeningswijze van de tolerantie – gelet op de vrijstellingen – niet op de hoogte was. Dit argument kan niet overtuigen. Artikel, §1 van het OER 2013-2014, dat verzoekster geacht wordt te kennen, bepaalt uitdrukkelijk: “De berekening van het aantal studiepunten tolerantie waarop de student recht heeft (het tolerantiekrediet) gebeurt op het geheel van de feitelijk opgenomen studiepunten van de opleiding, zonder hierbij rekening te houden met de studiepunten die de student opneemt bovenop het aantal studiepunten van het modeltraject voor de opleiding. Behaalde vrijstellingen worden bij deze berekening niet meegerekend.”

Op basis van de beschikbare gegevens komt de Raad tot de vaststelling dat verzoekster op grond van de voorliggende resultaten geen aanspraak kon maken om te worden gedelibereerd, zodat de bestreden beslissing ter zake alleszins niet kennelijk onredelijk is. Hoeveel examenkansen verzoekster in werkelijkheid heeft gehad, is hierbij niet van belang, daar het een louter ondergeschikte opmerking van verwerende partij in haar antwoordnota betreft, en geen motief van de bestreden beslissing.

Het inroepen van bijzondere individuele omstandigheden om niettegenstaande de principiële niet delibereerbaarheid toch geslaagd te worden verklaard voor de opleiding, is een nieuw middel dat pas in de wederantwoordnota voor het eerst wordt opgeworpen en derhalve onontvankelijk is. Bovendien is het feit dat de student voor alle andere opleidingsonderdelen wel geslaagd is, op zich geen argument dat van een weigering om de student de delibereren een kennelijk onredelijke beslissing zou maken.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Vierde middel

Een vierde middel is gesteund op de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het vertrouwensbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoekster leest in de bestreden beslissing dat er binnen de groep Spaans een regel bestaat dat nooit meer dan 8 studiepunten kunnen worden getolereerd. Verzoekster stelt dat die regel noch ergens terug te vinden is, noch haar ooit werd bekendgemaakt.

Verwerende partij repliceert dat deze tolerantiebeperving vermeld staat in de facultaire aanvulling van het OER van de faculteit (artikel, §1), en dat verzoekster dit sinds haar eerste inschrijving in het academiejaar 2009-2010 ook vijf jaar lang na elk van de drie examenperiodes in het tabblad tolerantie van haar studievoortgangsdossier heeft kunnen zien. De kennis in hoofde van verzoekster valt volgens verwerende partij niet te ontkennen, aangezien verzoekster via datzelfde tabblad haar tolerantie heeft ingezet voor, Verder wijst verwerende partij er op dat elke student binnen de bacheloropleiding een talencombinatie van twee talen kiest, zodat slagen voor de opleidingsonderdelen die op een van die talen betrekking hebben geenszins triviaal kan worden genoemd, te meer nu de gevolgde talencombinatie als onderscheiden kenmerk op het diplomasupplement komt als hoofdgedeelte van de opleiding. Dat is ook de reden waarom er binnen elke talencombinatie een tolerantiebeperving van maximum 8 studiepunten geldt. Door voor twee hoofdopleidingsonderdelen Spaans, samen 16 studiepunten, niet te slagen, maakt verzoekster volgens verwerende partij duidelijk dat zij niet heeft voldaan aan de essentiële leerresultaten van de opleiding.

In de wederantwoordnota bevestigt verzoekster dat de regels inzake de maximumtolerantie voor de taalcomponenten "in kleine lettertjes" staat vermeld zoals verwerende partij het heeft aangegeven.

Beoordeling

De regels van verwerende partij geven aan dat er een maximum van 8 studiepunten kan worden getolereerd voor de talencomponent. Verzoekende partij lijkt de juistheid van de bestreden beslissing ter zake niet meer te betwisten. De Raad valt alleszins de uiteenzetting van de verwerende partij bij.

Het middel is ongegrond.

Vijfde middel

Verzoekster steunt ten slotte een vijfde middel op de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoekster stelt dat zij bij haar intern beroep ook beroep heeft ingesteld tegen de beslissing houdende de weigering om haar gedurende vijf academiejaren nog een inschrijving te verlenen. Verzoekster voert ter zake aan dat haar bij de aanvang van haar bachelorstudies en daarna ook op de tweede campus werd meegedeeld dat zij zich best niet inschreef voor een herexamen wanneer die examenkans niet zou worden benut, omdat aldus een examenkans zou worden uitgespaard.

Verwerende partij spreekt tegen dat ooit een beroep tegen de weigering tot inschrijving is ingediend, en stelt dat de kwestie van een mogelijke afwijkende toelating evenmin aan bod is gekomen tijdens de hoorzitting in het raam van het intern beroep. Overigens, zo stelt verwerende partij, moet een aanvraag tot afwijkende toelating in eerste instantie worden gericht aan de directeur Studentenadministratie, en navraag leert dat daar geen dergelijke aanvraag is ingediend.

Verzoekster harerzijds, ontkent in de wederantwoordnota dat de kwestie van een mogelijke afwijkende toelating niet aan bod is gekomen tijdens de hoorzitting.

Beoordeling

Verzoekster beweert dat haar intern beroep ook strekte tot hervorming van de weigering tot inschrijving. Haar verzoekschrift op intern beroep maakt melding van de weigering (*Doordat het reeds het derde academiejaar op rij is dat ik niet geslaagd ben voor de laatste twee vakken van mijn bachelor heb ik ook een blokkering [van de] inschrijving van vijf jaar*), maar hieruit kan de Raad niet opmaken dat verzoekster dit ook mede tot het voorwerp van haar beroep heeft gemaakt. Zij stelde alleszins niet uitdrukkelijk deze beslissing aan te vechten en het is de Raad ook niet duidelijk welke middelen verzoekster tegen die beslissing zou hebben aangewend. Evenmin toont verzoekster aan dat deze aangelegenheid ten berde is gekomen tijdens de hoorzitting.

Wat er ook van zij, uit het OER van verwerende partij blijkt dat aanvragen tot het bekomen van een afwijking op het inschrijvingsverbod, in eerste instantie moeten worden voorgelegd aan de directeur Studentenadministratie. Verzoekster betwist niet een dergelijke aanvraag (nog) niet te hebben ingediend. In deze omstandigheden was de beroepsinstantie ook niet bevoegd om over deze vraag, in zoverre ze gesteld is geweest, uitspraak te doen.

Het middel wordt verworpen.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/336 - 18 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van 26 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker behaalde in het academiejaar 2009-2010 zijn masterdiploma Industriële wetenschappen. In het academiejaar 2010-2011 schreef hij zich in voor de opleiding Master in de ingenieurswetenschappen: werktuigkunde, optie [REDACTED], een programma voor masters in de industriële wetenschappen.

Bij aanvang van het academiejaar 2013-2014 werd verzoekers inschrijving geweigerd omwille van een negatief leerkrediet. Na een procedure bij de Raad tot teruggave van leerkrediet omwille van een overmachtsituatie (besluit nr. 2013/368 van 10 december 2013) kon verzoeker alsnog opnieuw inschrijven in het tweede semester. Verzoeker diende nog drie opleidingsonderdelen af te leggen: Masterproef, [REDACTED] en [REDACTED].

Verzoeker behaalde geen credit voor het opleidingsonderdeel [REDACTED], en behaalde daardoor ook niet het masterdiploma.

Op 16 september 2014 tekent verzoeker intern beroep aan tegen de beslissing van de examencommissie. In dit intern beroep werpt verzoeker vier middelen op.

In een *eerste middel* voert verzoeker aan dat de beslissing om geen credit toe te kennen voor het opleidingsonderdeel [REDACTED] geen rekening houdt met de uitzonderlijke omstandigheid dat verzoeker pas vanaf februari 2014 kon inschrijven omwille van zijn leerkrediettoestand. Hierdoor kon verzoeker niet deelnemen aan de examens in januari, had hij slechts een half academiejaar ter beschikking voor het afleggen van alle vakken en kon hij ook de lessen en oefenzittingen van het opleidingsonderdeel [REDACTED] niet bijwonen. Verzoeker meent dat het niet onrealistisch is te veronderstellen dat zijn examencijfer van 8/20 een 10/20 of hoger zou zijn geweest indien hij in het eerste semester had kunnen inschrijven.

In een *tweede middel* wijst verzoeker erop dat hij bijzonder veel inspanningen heeft gedaan om het eindwerk en de resterende vakken toch afgerond te krijgen binnen de beschikbare

tijd. Verzoeker verwijst naar de problemen omtrent het afwerken van de thesis in het academiejaar 2012-2013, het voormelde besluit van de Raad ter zake en het feit dat hij daardoor een jaar heeft verloren en hij zonder deze problemen waarschijnlijk wel zou zijn geslaagd in zijn huidige masteropleiding.

In een *derde middel* doet verzoeker gelden dat hij in ruim voldoende mate heeft aangetoond de eindtermen van de opleiding te halen, met credits voor 20 van de 21 opleidingsonderdelen en een 8/20 voor Verzoeker verwijst naar de deelresultaten voor dit opleidingsonderdeel die hij van de betrokken docent zou hebben ontvangen.

Verzoeker werd op 19 september 2014 gehoord door de interne beroepsinstantie, die vervolgens op 26 september 2014 tot de volgende beslissing kwam:

"(...)

In uw brief en tijdens het gesprek legde u uit dat u zich pas in het tweede semester van 2013-2014 hebt kunnen inschrijven aan de wegens een aanslepende beroepsprocedure bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. Dat heeft u een dubbel nadeel bezorgd. Ten eerste hebt u de colleges en oefenzittingen van niet kunnen bijwonen. Ten tweede bleef er minder tijd over om onderzoek te verrichten voor uw masterproef. U haalde verder ook aan dat u in 2012-2013 pas halverwege het academiejaar tijdens een masterproefseminarie te horen had gekregen dat u een ander onderwerp voor uw masterproef moest zoeken, hoewel u ruim daarvoor al aan uw promotor was gaan vragen of het onderwerp wel voldeed. Door de grote tijdsdruk om uw masterproef af te krijgen, bleef er minder tijd over om voor te studeren.

In opvolging van uw beroep heb ik motivering opgevraagd bij de voorzitter van de examencommissie.

Art. van het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat om te slagen voor een masteropleiding een student moet geslaagd zijn voor alle opleidingsonderdelen die deel uitmaken van deze opleiding. Omwille van bijzondere individuele omstandigheden of overmacht en voor zoverre de examencommissie oordeelt dat de student de vooropgestelde leerresultaten bereikt heeft, kan de examencommissie een student die niet voldaan heeft aan deze voorwaarde toch geslaagd verklaren. In haar beslissing heeft de examencommissie van de master in de ingenieurswetenschappen dan ook in eerste instantie nagegaan of er in uw situatie bijzondere omstandigheden aanwezig waren. Anderzijds heeft de examencommissie ook nagegaan in welke mate het onvoldoende resultaat voor '.....' dermate buiten de lijn van uw andere resultaten lag dat ondanks dit tekort toch kon worden verondersteld dat u voldaan had aan alle leerdoelstellingen. Als criterium voor het bepalen of het resultaat werkelijk uitzonderlijk was, hanteerde de examencommissie de stelregel dat een student die niet voor alle opleidingsonderdelen een voldoende resultaat behaalde toch kan slagen indien hij slechts één tekort heeft van niet minder dan 9/20 én een globaal percentage haalt van minstens 68%.

Prof. verklaarde dat de examencommissie er niet van op de hoogte was dat u zich pas in het tweede semester hebt kunnen inschrijven. Er waren aan de commissie dus geen bijzondere omstandigheden bekend. Dat u de lessen van niet kon bijwonen, is overigens minder relevant aangezien u in 2011-2012 en 2012-2013 wel naar de les bent kunnen gaan. Ook tijdsdruk is geen verschoningsgrond voor het niet voldoen aan de leerdoelstellingen.

Prof. lichtte verder toe dat een cruciaal competentiedomein is voor een ingenieur met specialisatie in de Het opleidingsonderdeel '.....' behoort daarom tot het pakket van 30 studiepunten essentiële en verplichte opleidingsonderdelen van deze optie. Een score van 8/20 maakt duidelijk dat u een deel van de opleidingsspecifieke leerresultaten niet heeft gerealiseerd.

Op basis van deze informatie stel ik vast dat de beslissing van de examencommissie correct werd genomen en dan ook niet wordt gewijzigd. (...)"

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

In het beroep voor de Raad werpt verzoeker zeven middelen op.

Eerste middel

In een eerste middel lijkt verzoeker zich te steunen op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat zijn rechten zijn geschaad doordat hij zijn oorspronkelijke thesis in het academiejaar 2012-2013 niet heeft kunnen afwerken omwille van tekortkomingen in hoofde van verwerende partij, dat hij vervolgens een procedure heeft moeten voeren om zijn leerkrediet terug te krijgen en dat hij na het afwikkelen van die procedure pas in het tweede semester kon inschrijven, ten gevolge waarvan hij zijn eindwerk op twee halve academiejaren moest afwerken. Verzoeker stelt verder dat hij de lessen voor het opleidingsonderdeel niet heeft kunnen volgen en hij betwist de stelling in de bestreden beslissing dat dit van weinig belang is omdat hij deze lessen de voorbije twee academiejaren heeft kunnen volgen. Hij werpt ook op dat de laatste examenkans voor twee opleidingsonderdelen samenviel. Daarnaast beklaagt verzoeker zich erover dat hij meermaals heeft gepoogd informatie te bekomen van de opleidingsverantwoordelijken voor het opleidingsonderdeel, in het bijzonder met de vraag of er wijzigingen waren aan het lesmateriaal in vergelijking met het vorige academiejaar; vragen waarop verzoeker stelt nooit een antwoord te hebben bekomen. Verzoeker meent dat hij minstens 10/20 moet krijgen voor het opleidingsonderdeel, daar verwerende partij aan de basis ligt van de tijdsdruk. Bovendien meent hij dat zijn examenansen zijn verlaagd doordat, buiten verzoekers verwachtingen, de examens door een andere docent werden afgenomen.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat verzoeker al in december 2013 wist dat hij zich opnieuw zou kunnen inschrijven – er wordt gedoeld op de datum van het besluit van de Raad inzake het leerkrediet – en dus vanaf dan kon verder werken aan de masterproef. Bovendien is het volgens verwerende partij geenszins een onhaalbare kaart om binnen één semester een programma van 34 studiepunten af te werken, met nog twee opleidingsonderdelen naast de masterproef.

Met betrekking tot de communicatie en het niet kunnen volgen van de lessen voor het opleidingsonderdeel, werpt verwerende partij tegen dat er wel degelijk inspanningen zijn geleverd om aan verzoeker tegemoet te komen. Verwerende partij wijst erop dat artikel van het OER bepaalt dat een student die zich pas in het tweede semester voor de opleiding inschrijft, geen opleidingsonderdelen uit het eerste semester mag opnemen of dat dit anders geheel op eigen risico van de student gebeurt: de student beschikt in dat geval immers over slechts één examenkans. Niettegenstaande dit heeft verzoeker voor het opleidingsonderdeel in het academiejaar 2013-2014 toch twee examenansen gekregen, waarbij hij in de junizittijd 7/20 behaalde.

In de wederantwoordnota betwist verzoeker dat hij vanaf december het werk aan de Masterproef kon hervatten, omdat hij om verzekeringstechnische redenen niet met de machines kon werken. Bovendien, zo stelt verzoeker, was het na het voormelde besluit van de Raad voor hem niet duidelijk wanneer precies hij opnieuw zou kunnen inschrijven. Dit is volgens verzoeker pas duidelijk geworden na ontvangst van de toelating op 22 januari 2014. Verzoeker wijst er ook op dat voor de twee andere opleidingsonderdelen pas op 28 februari

toelating tot inschrijving werd gegeven. Wat de haalbaarheid van de studiebelasting betreft, stelt verzoeker dat de 34 studiepunten meer zijn dan de gebruikelijke 30 voor een semester, en bovendien ook de Masterproef omvat, waaromtrent verzoeker verwijst naar de verwachte tijdsbesteding.

Verder argumenteert verzoeker dat hij geenszins 'op eigen risico' heeft willen inschrijven en dat verwerende partij hem daarop ook niet heeft gewezen.

Beoordeling

In het voormelde besluit nr. 2013/368 heeft de Raad reeds vastgesteld dat verwerende partij over een reglementaire rechtsgrond beschikte om verzoeker voor het academiejaar 2013-2014 niet opnieuw in te schrijven wegens gebrek aan leerkrediet. De Raad heeft ter zake destijds geen onregelmatigheid vastgesteld in hoofde van de beslissing van verwerende partij. De rechtsmacht van de Raad hieromtrent is uitgeput. Indien verzoeker van oordeel blijft dat hij door een onrechtmatige handeling van verwerende partij schade heeft geleden, dient hij zich te wenden tot de bevoegde rechter.

Na het terugkrijgen van zijn leerkrediet, diende verzoeker zich te vergewissen van de risico's verbonden aan het inschrijven in het tweede semester met opname in het curriculum van een opleidingsonderdeel dat in het eerste semester werd onderwezen. De Raad kan er begrip voor opbrengen dat verzoeker wilde vermijden tijd te verliezen in zijn leertraject, maar het kan niet aan verwerende partij ten kwade worden geduid dat verzoeker pas in december opnieuw aan de inschrijvingsvoorwaarden voldeed.

Door in het academiejaar 2013-2014 in te schrijven voor het opleidingsonderdeel [REDACTED], wist verzoeker dat er aan het opnemen van dat opleidingsonderdeel risico's waren verbonden, minstens omdat hij daarvoor dat academiejaar de lessen niet zou kunnen volgen. Of verzoeker volgens de regels van verwerende partij voor dat opleidingsonderdeel in principe ook maar één examenkans zou kunnen genieten dan wel recht had op twee examenansen is geen relevante discussie, aangezien niet wordt betwist dat verzoeker effectief twee examenansen heeft gekregen én benut.

Binnen de grenzen van de redelijkheid kan van verwerende partij niet worden verwacht dat zij (enkel) voor verzoeker in het tweede semester zou voorzien in lessen voor het opleidingsonderdeel [REDACTED]. De twee examenansen die verzoeker heeft gehad, hebben niet tot het behalen van een credit geleid.

De Raad ziet in dit alles geen onredelijk handelen in hoofde van verwerende partij. *A fortiori* zijn er naar het oordeel van de Raad geen redenen voorhanden om te oordelen dat een examencijfer dat verzoeker – na twee examenansen – behaalde, zou moeten worden opgetrokken tot minstens 10/20. De veronderstellingen die verzoeker aanvoert kunnen er niet toe leiden dat van een tekort een credit wordt gemaakt.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker stelt dat verwerende partij onzorgvuldig heeft gehandeld door de inschrijving in september 2013 te weigeren op basis van het negatieve leerkrediet, omdat die beslissing volgens verzoeker op geen enkele wijze rekening houdt met de problemen die deze beslissing voor hem meebrengt. Verzoeker voert aan dat verwerende partij de weigering tot inschrijving enkel steunde op een beleidsstandpunt en dat hij bijzonder gegriefd is door het gegeven dat studenten zonder leerkrediet wel worden toegelaten voor een inschrijving ten belope van minder dan 30 studiepunten, daar waar hij voor een programma van 31 studiepunten werd

geweigerd. Verzoeker meent dat een inschrijving onder voorbehoud had moeten worden verleend.

Verwerende partij antwoordt ter zake dat dit argument niet relevant is in de huidige betwisting, en dat bovendien in al het bovenstaande is gehandeld in overeenstemming met de decretale regels en het OER.

In de wederantwoordnota verwijst verzoeker, wat de ongelijke behandeling betreft, nog naar de toelating tot inschrijving die wordt gegeven aan studenten die nog geen masterdiploma behaalden.

Beoordeling

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is over het geschil met betrekking tot de weigering tot inschrijving in 2013 uitspraak gedaan in het besluit nr. 2013/368. De Raad heeft geoordeeld dat verwerende partij beschikte over een reglementaire grond om de inschrijving te weigeren. Daargelaten de vraag of daarmee niet, minstens impliciet, uitspraak is gedaan over het gemis aan schending van enig beginsel van behoorlijk bestuur, moet worden vastgesteld dat onregelmatigheden thans niet meer aan de beslissing houdende weigering tot inschrijving kunnen worden tegengeworpen, aangezien de termijn om die beslissing aan te vechten is verstreken.

Verzoeker toont ook niet aan hoe de onderscheiden behandeling van andere studenten die hij aanvoert, en die zich alleszins in een andere situatie lijken bevonden te hebben gelet op de omvang van de gevraagde inschrijving, een ongeoorloofde ongelijke behandeling zou uitmaken.

Dit geldt *a fortiori* voor de vergelijking die verzoeker maakt met masterstudenten die niet eerder een masterdiploma behaalden, nu artikel II.205 van de Codex Hoger Onderwijs een uitdrukkelijke rechtsgrond biedt voor een onderscheiden behandeling tussen masterstudenten met onvoldoende leerkrediet met, dan wel zonder voorafgaand masterdiploma. Verzoeker voert niet aan dat die bepaling op haar beurt een ongeoorloofde ongelijke behandeling zou uitmaken.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoeker neemt een derde middel uit het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker uit kritiek op de interne puntenverdeling binnen het examen van het opleidingsonderdeel en hij stelt dat het onredelijk is te veronderstellen dat hij helemaal niets wist over de mondelinge vraag, waarop hij 0/40 behaalde, ofschoon hij toegeeft dat hij de gevraagde afleiding niet kon maken. Verzoeker wijt dit aan een gebrek aan studietijd, maar is van oordeel dat hij wel degelijk punten verdiende voor het mondelinge gedeelte, met name ten minste 8/40.

Verder wijst verzoeker erop dat op het certificaat van het aantal afgegeven bladzijden bij de mondelinge proef geen cijfer staat vermeld, terwijl dit volgens verzoeker wel zou moeten en het vermoeden doet rijzen dat hiermee geen rekening is gehouden.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat een betwisting van het examenresultaat niet meer aan de orde is, aangezien dat niet het voorwerp was van het intern beroep.

In de wederantwoordnota betwist verzoeker de stelling van verwerende partij. Hij voert aan bij het intern beroep wel degelijk beroep te hebben ingesteld tegen het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel

Beoordeling

Tenzij zij gericht zijn tegen de beslissing op intern beroep of aan de openbare orde raken, kunnen in de procedure voor de Raad geen nieuwe middelen worden opgeworpen die door de verzoekende partij in de interne beroepsprocedure niet zijn aangevoerd.

De Raad kan begrijpen dat het verzoeker verwondert geen enkel punt te hebben behaald op het kwestieuze examenonderdeel. Met verwerende partij moet evenwel worden vastgesteld dat het verloop en de quoterings van het examen voor het opleidingsonderdeel niet het voorwerp heeft uitgemaakt van het intern beroep, en dat het hier ontwikkelde middel in die procedure ook niet is opgeworpen.

In het intern beroep van verzoeker leest de Raad het volgende:

- *"Ik ben van mening dat de gemaakte beslissing, met name het niet toekennen van een voldoende voor het vak, geen rekening houdt met de bijzondere omstandigheden van mijn inschrijving."* Hiermee uit verzoeker geen kritiek op de quoterings van het opleidingsonderdeel, maar wel op het feit dat volgens hem ten onrechte geen rekening is gehouden met buitengewone omstandigheden buiten het examen.
- *"Ik heb het resultaat van dit examen besproken [...] met prof. Hierbij is naar voren gekomen dat ik een 0/40 heb van de hoofdvraag, verder heb ik op de eerste schriftelijke vraag een 2/20 behaald. Samengeteld geeft dit 8,4/20, wat afgerond wordt naar een 8/20".* Verzoeker vervolgt zijn betoog met een verwijzing naar de studievertraging die het gevolg is van de beslissing van de examencommissie, maar uit op geen enkel ogenblik kritiek op de 0/40 die hij voor de hoofdvraag heeft gekregen.

Ook in het verzoekschrift voor de Raad overigens, bekritiseert verzoeker op geen enkel ogenblik met duidelijke argumenten de quoterings van 0/40 voor de hoofdvraag. Het gegeven dat een 8/40 voor deze vraag had volstaan om een credit te bekomen, is evident geen motief dat tot de kennelijke onredelijkheid van de quoterings van 0/40 kan doen besluiten. Verzoeker lijkt daarna wel een aanloop te nemen naar een concrete grief waar hij stelt dat het onredelijk is om te veronderstellen dat hij niets wist over de mondelinge vraag, maar in de volgende zin geeft verzoeker zelf te kennen dat het ook niet om een 'veronderstelling' ging, aangezien verzoeker bevestigt dat hij de opgegeven afleiding niet kon maken en dat hij dit ook aan de docent heeft gezegd.

Deze vaststelling volstaat om het middel onontvankelijk te verklaren. Louter ten overvloede is de Raad van oordeel dat het niet kennelijk onredelijk is om een student die een wiskunde opgave niet kan uitvoeren, ook geen punten toe te kennen voor een aangeboden theoretische uitleg over deze bewerking, te meer nu het betrokken examen ook nog andere vragen bevatte waarin verzoeker zijn verworven kennis en competenties kon aantonen.

Het middel is niet ontvankelijk en ongegrond.

Vierde middel

In een vierde middel steunt verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker acht het onredelijk om bij de beoordeling van de voorliggende cijfers geen rekening te houden met de opgelopen studievertraging en de daaraan verbonden financiële gevolgen.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat de gevolgen voor de student van het niet-slagen geen rol spelen in de beslissing over het al dan niet voldaan hebben aan de leerdoelstellingen van de opleiding.

In zijn wederantwoordnota insisteert verzoeker op het belang van het financiële aspect, waarbij verzoeker stelt dat de kosten geen rol spelen bij het al dan niet voldoen van de leerresultaten, maar in alle redelijkheid wel zouden moeten worden meegenomen over het al dan niet geslaagd verklaren van een student.

Beoordeling

De redelijkheid van een examenbeslissing moet worden beoordeeld aan de hand van enerzijds de voorliggende resultaten – en desgevallend de omstandigheden bij het afleggen van de examens – en anderzijds de eindbeslissing die door het bevoegde orgaan wordt genomen. Eventuele gevolgen die deze eindbeslissing op haar beurt zou hebben voor de student, financieel of anderszins, staan derhalve los van de afweging waarvan de Raad, binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid, de redelijkheid vermag te beoordelen.

Het middel wordt verworpen.

Vijfde middel

Verzoeker steunt zich in een vijfde middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker werpt op dat hij reeds in voldoende mate heeft aangetoond de eindtermen van de opleiding tot burgerlijke ingenieur te hebben behaald. Hij voert aan dat de quotering van 0/40 voor het mondeling examen voor daaraan geen afbreuk doet aangezien het ging om het reproduceren van een aantal afleidingen die in de lessen letterlijk waren gezien, en verzoeker zijn vermogen tot reproduceren van dergelijke afleidingen reeds meermaals bij andere opleidingsonderdelen heeft aangetoond. Verzoeker meent dat dit ook volgt uit de tweede vraag van het schriftelijk deel, aangezien het daar een gelijkaardige afleiding betrof. Verzoeker voert aan dat een student dan 40/40 kan behalen door leerstof te reproduceren zonder ze te begrijpen, waarbij de eindtermen van de opleiding juist niet worden bereikt doordat de student in dat geval niet kritisch kan beoordelen. Verzoeker stelt zich verder vragen bij de meerwaarde van de gestelde vraag en wijst erop dat hij voor andere onderdelen van het examen wel punten behaalde.

Verzoeker voert verder aan dat het opnieuw afleggen van het vak weinig meerwaarde heeft, omdat hij wellicht zal slagen maar dan met een bijkomend semester vertraging. Dit acht verzoeker, gelet op de daaraan verbonden kosten, onredelijk.

Ten slotte argumenteert verzoeker ter zake dat uit het examencijfer van 13/20 voor de Masterproef ook blijkt dat de eindtermen vanuit een algemeen opleidingsstandpunt zijn behaald.

Daarnaast voert verzoeker aan dat de vraag moet worden gesteld of hij zonder studievertraging en problemen met het leerkrediet niet geslaagd zou zijn geweest, waarbij verzoeker meent dat de vraag moet worden gesteld of hij als voldoende competent wordt beschouwd om zijn vak te beheersen wanneer dit nodig zou blijken, en niet of hij het vak al dan niet in al zijn aspecten beheerst op een examen. Verzoeker koppelt hieraan opnieuw het reeds aangevoerde tijdsgebrek.

Verwerende partij werpt tegen dat de masterproef niet alle aspecten van de opleiding integreert. De opleiding telt immers vijf opties en het staat de studenten vrij een masterproefonderwerp te kiezen uit een ander domein dan de eigen optie. Een verworven credit voor de masterproef vormt aldus voor verwerende partij geen indicatie dat de student alle eindtermen van de opleiding heeft behaald.

In de wederantwoordnota argumenteert verzoeker dat de Masterproef het 'orgelpunt' van de opleiding is en dat een tekort voor dit opleidingsonderdeel niet tolereerbaar is, zodat de Masterproef geen relevantie kan worden onzegd. Verzoeker wijst er ook op dat de keuze van het onderwerp beperkt is tot de richting Werktuigkunde, en dat zijn Masterproef over ging (.....).

Beoordeling

Wil verzoeker aantonen dat hij spijs een tekort voor een opleidingsonderdeel toch alle competenties van de opleiding als een geheel heeft verworven, dan dient verzoeker dit

aannemelijk te maken aan de hand van competenties voor opleidingsonderdelen waarvoor hij wel een credit verwierf. Dat bewijs levert verzoeker niet. De enkele verwijzing naar de credit die behaald werd op de masterproef volstaat daarvoor alleszins niet, nu verwerende partij op overtuigende wijze aantoont dat de masterproef noch het geheel van de opleidingscompetenties, noch de competenties voor omvat.

De Raad kan niet meegaan in de redenering van verzoeker dat het al dan niet slagen voor de gehele opleiding moet afhangen van de vraag of hij in de praktijk in staat zal zijn het beroep uit te oefenen en dat dit los moet *c.q.* kan worden gezien van zijn resultaten op examens. Daargelaten of een uitspraak over beroepscompetenties de finaliteit is van een academische masteropleiding, is het eigen aan het onderwijssysteem dat deze prospectieve inschatting wordt gesteund op de kennis en vaardigheden die de student aantoont in de opleiding, en waarvoor examens een gebruikelijke toetssteen vormen. De Raad ziet er geen kennelijke onredelijkheid in dat verwerende partij er op basis van de voorliggende examenresultaten niet toe werd gebracht die vereiste competenties verworven te achten.

Verzoekers redenering omtrent de reproductie van kennis en het aantonen van inzicht, overtuigt evenmin. De Raad kan enkel vaststellen dat voor de mondelinge vraag, verzoeker niets heeft kunnen 'reproducen' en blijkbaar ook op geen enkele wijze van inzicht heeft getuigd opdat hij daarvoor dan punten zou behalen.

Dat verzoeker zich vragen stelt bij de meerwaarde van bepaalde vragen, leidt niet tot een andere conclusie. Het valt aan de onderwijsinstelling toe om te bepalen hoe het examen wordt georganiseerd en onder haar verantwoordelijkheid geeft de betrokken docent er concrete invulling aan.

Wat de financiële gevolgen van het niet slagen betreft, wordt verwezen naar de bespreking van het vierde middel.

De stelling van verzoeker ten slotte, dat hij in een volgend academiejaar 'allicht' beter zal scoren en alsnog zal slagen, is gewis niet uitgesloten, maar is evenmin een verworven zekerheid. Het is een voorafname op een examen dat nog moet worden afgelegd, en gelet op de examencijfers tot op heden maakt verzoeker niet aannemelijk dat zijn slagen voor in een volgende examenzitting dermate vaststaand is, dat daar nu reeds rekening mee zou moeten worden gehouden.

Zesde middel

In een zesde middel steunt verzoeker op het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker verwijt aan de bestreden beslissing de afweging dat een cruciaal competentiedomein is voor een ingenieur met specialisatie Verzoeker wijst er op dat het opleidingsonderdeel voor deze studenten vijf studiepunten vertegenwoordigt, terwijl het in de opleiding zes studiepunten betreft en het aspect daar wel wordt behandeld. Verzoeker wijst er nog op dat hij wel slaagde voor en waarvoor één van de begintermen is, en voor dat kennis van veronderstelt.

Verwerende partij weerlegt de conclusies die verzoeker trekt. Zij wijst er op dat de leerresultaten van het opleidingsonderdeel veel ruimer en diepgaander zijn dan de voorkennis van de die wordt verondersteld voor en Voor volstaat een loutere basiskennis van de; verwerende partij verwijst ter zake naar de ECTS-fiches. Ook voor volstaat volgens de ECTS-fiche een basiskennis van de Deze basiskennis wordt tijdens de colleges vluchtig herhaald voor de studenten die het opleidingsonderdeel nog niet eerder volgden, aangezien er met dit laatste opleidingsonderdeel geen volgtijdelijkheid bestaat.

Verder stelt verwerende partij dat de ruimere, diepgaande leerresultaten uit het opleidingsonderdeel wel degelijk een essentiële voorwaarde vormen om de

leerresultaten van de master als geheel te voldoen. Verwerende partij wijst op de specifieke componenten en doelstellingen van het opleidingsonderdeel.

In de wederantwoordnota gaat verzoeker nog dieper in op een vergelijking tussen de voormelde opleidingsonderdelen.

Beoordeling

Op basis van de door verwerende partij aangevoerde elementen, in het bijzonder de ECTS-fiches en de duiding omtrent de begincompetenties inzake voor de opleidingsonderdelen en, is de Raad van oordeel dat verzoeker niet overtuigend aantoont dat hij door het behalen van een credit op deze opleidingsonderdelen afdoende heeft aangetoond ook de competenties van het opleidingsonderdeel te hebben bereikt.

De motivering inzake het belang van het opleidingsonderdeel in het geheel van de masteropleiding, komt niet kennelijk onredelijk voor.

Het middel wordt verworpen.

Zevende middel

In een zevende middel steunt verzoeker op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker werpt op dat de bestreden beslissing ten onrechte overweegt dat tijdsdruk geen verschoningsgrond is voor het niet slagen voor een opleidingsonderdeel. Verzoeker stelt dat de tijdsdruk in zijn geval uitsluitend het gevolg is van het handelen van verwerende partij. Zo zulks zou worden toegelaten, ziet verzoeker daarin een schending van het gelijkheidsbeginsel.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat het laattijdige definitieve ontwerp voor de masterproef in het academiejaar 2012-2013 geen verklaring biedt voor de onvoldoendes die dat academiejaar werden behaald voor twee andere opleidingsonderdelen, met name en, Verder is de laattijdige inschrijving in 2013-2014 veroorzaakt door het negatieve leerkrediet van verzoeker en niet door een fout van verwerende partij.

Beoordeling

Bij de bespreking van de overige middelen is reeds gesteld dat de Raad binnen de huidige procedure geen onzorgvuldigheid in hoofde van verwerende partij ziet in het gegeven dat verzoekers inschrijving initieel werd geweigerd wegens gebrek aan leerkrediet, en dat verzoeker vervolgens het risico heeft genomen om in te schrijven voor een opleidingsonderdeel waarvoor de hoorcolleges reeds waren gegeven.

Verzoeker voert niet concreet aan in vergelijking met welke studenten hij effectief discriminatoir zou zijn behandeld.

Het middel wordt verworpen.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van

deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

Jim Deridder

De secretarissen,

David Keyaerts

De bijzitters,

Henri Verhaaren

Nele Laseure

Daniel Cuypers

Rolnr. 2014/347 - 18 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van 26 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding Master [REDACTED] en in de opleiding Master [REDACTED]. In juni 2014 behaalde verzoeker het diploma van Master [REDACTED].

In de opleiding Master [REDACTED] behaalde verzoeker geen credit voor de opleidingsonderdelen [REDACTED], [REDACTED] en Masterproef.

Voor het opleidingsonderdeel Masterproef behaalde verzoeker een examencijfer van 8/20. Op 17 september 2014 tekent verzoeker volgend intern beroep aan tegen deze examenbeslissing:

"1: Ik vind het niet objectief en redelijk dat het 14e criterium 'samenwerking' als doorslaggevende criterium wordt beschouwd in de beoordeling. Waarom kreeg ik dan wel een onvoldoende op dit criterium?"

Ik was namelijk niet aanwezig op één van de seminaries (!) (die vrijdagochtend 11 uur plaatsvonden) waarbij ik een groepje dat een presentatie maakte over hun thesis een paar vragen zou moeten stellen. Dit gegeven was voor de professor voldoende reden om mij hiervoor een onvoldoende te geven. Ik geef toe dat ik inderdaad op in totaal twee seminaries niet aanwezig was, waaronder het aangehaalde seminarie. Maar om dit als de basis van mijn beoordeling voor de tweede zitting te beschouwen lijkt mij niet redelijk te meer omdat een tweede zitting een nieuwe kans betekent om tekortkomingen te corrigeren. Een afwezigheid tijdens een seminarie lopende het academiejaar kan bezwaarlijk rechtgezet worden in de tweede zitting. Hoe is het anders mogelijk om ooit nog te slagen op de thesis aangezien dit criterium de quoterings onvoldoende kreeg en 1 onvoldoende volstaat om de thesis een quoterings van minder dan 10 te geven (zie hierna).

Ik stel deze beoordeling in vraag.

2. Op het einde van het beoordelingsverslag staan de richtlijnen over de bepaling van het eindresultaat en deze zijn op zijn minst verwarrend te noemen.

Zo kan er ook het volgende gelezen worden (zie bijlage beoordelingsverslag):

-Op basis van uw markeringen berekent u het eindresultaat. Er wordt bij de evaluatie een onderscheidgemaakt tussen vijf gradaties:

- o Minstens één Onvoldoende : equivalent met < 10/20*
- o **Meerderheid is Voldoende : equivalent met 10-13***
- o Meerderheid is Goed : equivalent met 14-15*
- o Meerderheid is Zeer goed : equivalent met 16-17*
- o Meerderheid is Uitstekend : equivalent met 18 of meer.*

Op het einde van het beoordelingsverslag is er ook de optie voor de professor om bemerkingen neer te schrijven. Van deze mogelijkheid tot motivering van deze toch wel zwaarwichtige beslissing werd echter geen gebruik gemaakt.

3: Onduidelijkheid over de verwachtingen van de thesis.

In paragraaf 1 'introductie' staat "gelieve uw studenten te wijzen op het gebruik van de beoordelingscriteria bij aanvang van de begeleiding". Dit gegeven is mij echter nooit meegedeeld en dus zeker ook niet het belang en gewicht van elk criterium. In het algemeen is er dit jaar grote onduidelijkheid geweest over de verwachtingen, begeleiding en het concept van de masterproef in de opleiding Hieromtrent zijn dan ook vele klachten geweest. Zo waren er niet alleen klachten van meerdere studenten over de masterproef, ook de visitatiecommissie heeft een heel aantal klachten over de richting en de masterproef geuit.

Ik verwijs nu naar een mail op dinsdag 17/09/2014 van poc naar de ombuds

'Ik ben inderdaad ergens halverwege de tweede semester bij u geweest om enkele van die klachten te bespreken. Nu ik heb zelf bij professor gezeten, dus kan over enkel zeggen wat ik gehoord heb van vrienden. Hoewel ze het allebei heel goed bedoelden, was het vaak niet duidelijk wat ze precies van ons verwachten. Dat was ook meteen de voornaamste klacht die ik gehoord heb over professor Daarnaast waren er ook nog wel wat organisatorische problemen die vooral sloegen op de presentaties van de thesissen'.

Ook in het beoordelingsverslag van professor uit juni wordt niets vermeld over de beoordelingscriteria.

4: Schending van de rechten van de verdediging.

Ik heb geen beoordelingsverslag gekregen van professor voor de maand september, ondanks mijn uitdrukkelijke vraag hieromtrent, hetgeen eveneens een schending uitmaakt van de beginselen inzake de openbaarheid van bestuur. Er kan namelijk niet betwist worden dat ik inzage kan en moet krijgen in de documenten die aan de grondslag liggen van de genomen en door mij bestreden beslissing. Het verslag dat ik kreeg op maandag 15/09/2014 was vooreerst niet gedateerd, draagt geen melding van de titel van mijn masterproef en heeft volgens de mail van professor betrekking op de maand juni. Door deze onduidelijkheid meen ik dat mijn rechten van de verdediging geschonden zijn. Daarenboven heb ik mijn thesis grondig herwerkt conform de instructies van het beoordelingsverslag daterende uit juni.

Waarom krijg ik in mijn mail op maandag 17/09 dan het beoordelingsverslag van juni en het herwerkingsverslag van professor uit juni?

5: Aangezien ik niet beschik over een evaluatie maar enkel over de 14 criteria uit juni en mij dus niet adequaat kan verdedigen, meen ik toch dat ik een aanspraak maak op een 10. Ik verdedig mij tegen de beoordeling van de criteria die ik gekregen heb uit het beoordelingsverslag, daterende uit juni en baseer me op de prestaties die geleverd zijn in de tweede zitting.

Op zowel de rubrieken 'onderzoeksvoorstel' en 'resultaten' krijg ik op alle criteria een voldoende. Ik neem aan dat de beoordeling van deze criteria in september minstens even goed is aangezien we de thesis verbeterd hebben.

Aangaande de evaluatie van de rubriek 3 'presentatie van de resultaten' heb ik heel wat bedenkingen, aangezien ik hier op alle criteria een onvoldoende krijg. Zo wordt in de eerste twee beoordelingscriteria verwezen naar 'de tekst' maar het is onduidelijk of deze van toepassing zijn op de thesis of op de gevraagde powerpointpresentatie.

A) Indien betrekking op de thesis: dan zijn die criteria quasi identiek aan de criteria van de rubrieken 'onderzoeksvoorstel' en 'resultaten' waarbij de quotering als voldoende beschouwd werd. Hier krijg ik echter een onvoldoende.

B) Heeft het betrekking op een powerpoint zoals gevraagd in het bericht op Toledo m.b.t. de masterproef verdediging ?

Masterproefverdedigingen september 2014

Posted on: Monday, August 25, 2014 8:05:00 PM CEST

Beste studenten,

De laatste masterproefverdedigingen vinden plaats op vrijdag 29 augustus. Ter herinnering: de verdediging ziet er als volgt uit:

.....:

5 minutes presentation by the student, then questions, answers, discussion; 20 minutes in total, including grading. Each student defends separately.

Please bring your presentation (5 slides maximum) along on a USB stick.

Op onderstaande link vinden jullie de exacte planning.

Veel succes!

.....

Hierbij wens ik het volgende op te merken: zoals afgesproken heb ik de powerpoint gemaakt en gekopieerd op een usb stick. Deze werkte echter vreemd genoeg niet op de aanwezige laptop. Er werd niet voorgesteld om dit probleem op te lossen, integendeel: de professoren gingen hier heel licht overheen: er werd gezegd dat aangezien ze juist de presentatie van gehoord hadden het eigenlijk niet meer nodig was mijn presentatie te doen en dat ik maar heel kort de resultaten van de masterproef moest samenvatten.

Er werd hierbij geen melding gemaakt van het feit dat ik via 2 criteria beoordeeld zou worden op de powerpoint, noch van het gewicht dat elk criterium draagt in de uiteindelijke evaluatie. Ik was mij van dit belang niet bewust en heb hier verder dan ook niet op aangedrongen. Een alternatieve oplossing hieromtrent had zich nochtans snel kunnen aandienen (ik had mijn eigen laptop bij). Mogelijk werd ik hierop afgerekend, de verdediging was naar mijn gevoel ook van te korte duur (veel minder dan 20 minuten) om mijn progressie tegenover de eerste zitting te kunnen aantonen. Ik durf verwijzen naar mijn goed resultaat op het vak, gegeven door professor, dat dicht bij de masterproef aanleunt (ik behaalde hier een 17) en plaatsvond na de masterproefverdediging in juni.

Ondergeschikt wens ik aan te halen dat ik met een ernstig gezondheidsprobleem had en hierbij professor op de hoogte had gesteld 3 dagen voor de verdediging en om een inhaalmoment had verzocht. Ik kan een doktersattest en meerdere voorschriften van medicatie voorleggen. De reden waarom ik hiervan melding maak is dat ik gezien mijn medische situatie niet in staat was om mij verbaal goed uit te drukken wat niet betekent dat ik de materie niet beheers. Er werd mij ook weinig tijd tussen de (weinig)

vragen gegund. Het is mij onduidelijk of dit meegespeeld heeft in de evaluatie van het criterium 'mondelinge presentatie'.

6: Rubriek 4: attitude en motivatie: ook op het criterium 'analytische vaardigheden' krijg ik een onvoldoende. Ik meen nochtans dat ik, baserende op mijn resultaten van de afgelopen 5 jaar aan de universiteit, genoeg vertrouwd ben met de criteria van wetenschappelijk onderzoek.

Ook op het criterium 'Attitude' stel ik een onvoldoende vast: "de student werkt onafhankelijk en met de nodige nauwgezetheid. De student toont een duidelijke motivatie om te leren." Hierbij wens ik op te merken dat ik de masterproef bijna volledig heb herschreven na het beoordelingsverslag uit juni, aangezien mijn partner duidelijk taalproblemen heeft .

Dit kan ik bewijzen door te wijzen op de verandering van de stijl in de door mij bijna volledig herwerkte versie van de tekst, dat duidelijk onderscheiden kan worden van de vrije en frivole stijl van in sommige delen van de masterproef ingediend uit juni. Ik heb ook e-mails (daterende uit augustus) van ter beschikking waar hij de masterproef naar zijn eigen zeggen heeft verbeterd tot bladzijde 25, maar waar wederom talloze schrijf en stijlfouten in staan. Ik heb ook e-mails waaruit duidelijk blijkt dat ik degene ben die het grootste deel van de thesis heb herschreven. Ik geloof dan ook dat ik op het criterium attitude zeker een voldoende verdien aangezien ik duidelijk onafhankelijk en met de nodige nauwgezetheid heb gewerkt. Het zou me dan ook ten stelligste verbazen dat op dit criterium een voldoende krijgt en ik niet.

Uit ons telefoongesprek kon ik zoals gesteld opmaken dat het doorslaggevende criterium om mijn thesis een 8/20 te geven zich situeerde onder de rubriek 'attitude en motivatie' inzonderheid het criterium 'samenwerking' (zie bijlage). Het feit dat ik op twee seminaries niet aanwezig was is volgens mij onvoldoende reden om mij een onvoldoende te geven op mijn masterproef. Dit komt zoals gezegd neer op het niet toekennen van een 2de kans in de tweede zitting. Ik ben dan ook van oordeel dat dit criterium in de tweede zitting niet relevant is, terwijl nu net professor in haar telefonisch onderhoud aanhaalde dat dit element doorslaggevend was.

Dit alles leidt evenzeer tot de vaststelling dat gezien voorgaande, de evaluatie onvoldoende is gemotiveerd.

6: Ik begrijp absoluut niet waarom mijn thesispartner een voldoende krijgt op de masterproef en ikzelf een 8/20 aangezien ik hoofdzakelijk de thesis heb herschreven en herwerkt. Dit onderscheid in de beoordelingsschaal is mij in het geheel niet duidelijk. Ik zou dan ook graag inzage krijgen in de beoordelingscriteria van

Ik wil ten slotte meedelen dat dit onverwachte resultaat voor mij enorme implicaties heeft: ik verlies hierbij ineens 16 studiepunten en dit zorgt ervoor dat ik op een negatief leerkrediet kom te staan, ondanks het feit dat ik slechts 1 onvoldoende op een examen heb gekregen in 5 jaar aan de Ik kan mij bijgevolg niet inschrijven voor de Master EW, iets waarvoor ik een heel jaar enorm gewerkt heb, noch kan ik me voor een andere universitaire richting in Vlaanderen nog inschrijven.

Omwille van bovenstaande argumenten betwist ik het resultaat op de masterproef, geschreven door mijzelf en, zijnde een 8/20.

Rekening houdende met de door mij ingeroepen bezwaren verzoek ik u dan ook om mijn beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren."

Verzoeker wordt op 23 september 2014 gehoord door de interne beroepsinstantie, die op 26 september 2014 tot de volgende beslissing komt:

"(...)

In uw brief en tijdens het gesprek vertelde u dat u een beoordelingsverslag van juni kreeg in plaats van het verslag van september. Ook verklaarde u dat de beoordelingscriteria niet vooraf werden meegedeeld. Verder begrijpt u niet waarom u op 'presentatie van de resultaten' een onvoldoende behaalde. U hebt ook niet de kans gekregen uw resultaten te presenteren aangezien uw USB-stick niet werkte op de verdediging. Ten slotte stelt u dat u de masterproef in de zomermaanden heeft grondig herschreven hebt en dat u op basis daarvan wel een voldoende voor 'attitude en motivatie' verdient.

In opvolging van uw beroep heb ik motivering opgevraagd bij de faculteit. Professor lichtte toe dat u wel degelijk het beoordelingsverslag van augustus in handen kreeg. De leescommissie was echter tot de conclusie gekomen dat de verbeteringen aan de thesis, alsook de mondelinge verdediging, onvoldoende waren. Meerdere opmerkingen uit juni waren dus nog steeds van toepassing.

Verder verklaarde prof. dat de vier beoordelingscriteria (onderzoeksvoorstel, resultaten, presentatie van de resultaten, attitude en motivatie) wel degelijk al van in het begin van het academiejaar bekend waren. De vier criteria zijn immers terug te vinden in de ECTS-fiche van de masterproef. Ook kreeg u via Toledo een document met praktische richtlijnen mee. Daaruit blijkt het belang van een goede en gemotiveerde onderzoeksvraag, een juiste methodologie, de noodzaak aan theoretische positionering via een 'state-of-the-art'. In het tweede semester is actieve participatie aan de seminars vereist, zo blijkt uit het document met de praktische richtlijnen. Dat document vermeldt overigens eveneens dat de masterproef slechts 8000 woorden mag bevatten, terwijl uw thesis bijna dubbel zo lang was.

Voor wat betreft de 'presentatie van de resultaten' lichtte prof. toe dat dit wel degelijk betrekking heeft op de geschreven versie van uw masterproef én op de mondelinge presentatie. Op dit onderdeel scoorde u net als in juni een onvoldoende want sommige passages waren nog steeds moeilijk verstaanbaar, bijvoorbeeld het stuk over negatieve rentevoeten. In de masterproef werden bovendien bepaalde concepten fout gebruikt. Zo werden de concepten 'kapitaal' en 'geld' door elkaar gehaald, en bleek u het verschil tussen beide concepten niet te kennen op de verdediging. Na uw eerste onvoldoende in juni bent u niet ingegaan op het voortel van prof. om te bespreken wat voor herwerkingen nodig zouden zijn om te slagen voor de masterproef. Mocht u dat wel gedaan hebben, was uw presentatie op de tweede verdediging wellicht beter geweest.

Tot slot lichtte prof. toe dat u ook op het beoordelingscriterium 'attitude en motivatie' net als in juni een onvoldoende behaalde. Volgens de ECTS-fiche van de masterproef wegen de resultaten uit de seminars in het tweede semester (bv. de bijdrage aan de discussie, het kort schriftelijk verslag van het presentatieseminarie) opnieuw mee in de tweede examenkans omdat er geen herexamenmogelijkheid voor is. Op die manier woog uw afwezigheid op meerdere masterproefseminaries, onder meer het masterproef-seminarie waar u de paper van een andere groep studenten moest bespreken, opnieuw door in de beoordeling. Een ander negatief element was dat u niet gereageerd hebt op de uitnodiging van prof. om op feedbackgesprek te komen. Voor wat betreft het onderdeel 'analytische vaardigheden' binnen het criterium 'attitude en motivatie', verklaarde prof. dat u weinig of geen wetenschappelijke inbreng in de masterproef heeft gedaan: grafieken waren gekopieerd en geplakt uit bestaande papers; de notatie was niet consistent.

Aangezien u zowel op 'presentatie van de resultaten' als op 'attitude en motivatie' een onvoldoende behaalde, kreeg u geen voldoende voor het geheel. Strikt genomen had ook slechts één enkele onvoldoende op een van de criteria al betekend dat u niet geslaagd zou zijn.

Ik stel vast dat het examenresultaat voor dit opleidingsonderdeel correct werd vastgesteld en dan ook niet wordt gewijzigd. (...)"

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Een eerste middel wordt gesteund op de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en – voor zover de Raad begrijpt – artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijt aan de bestreden beslissing dat de resultaten voor de seminars in het tweede semester opnieuw worden meegenomen in de berekening van het examencijfer, omdat er voor dat onderdeel geen tweede examenkans bestaat. Verzoeker stelt dat die overweging uit de bestreden beslissing de indruk wekt dat er van een tweede kans eigenlijk geen sprake is, daar er rekening wordt gehouden met cijfers die in de tweede examenperiode niet meer kunnen worden gewijzigd. Verzoeker voert aan dat de afwezigheid op een seminarie aldus onmogelijk nog kan worden rechtgezet en hij in die omstandigheden niet meer kan slagen, aangezien hij op dit onderdeel een onvoldoende kreeg en één onvoldoende volstaat om geen credit te behalen voor het gehele opleidingsonderdeel. Verzoeker meent dat er slechts van een echte tweede examenkans sprake kan zijn wanneer de student niet meer wordt geconfronteerd met resultaten die werden verworven bij de eerste zitting.

Verzoeker acht het bovendien onredelijk dat het 14de criterium 'samenwerking' als doorslaggevend wordt beschouwd in de beoordeling. De quoterings voor dit criterium is volgens verzoeker gesteund op zijn afwezigheid op één van de seminars.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat het gemis aan volwaardige herkansing zoals verzoeker het ziet, eigen is aan de procedure voor een opleidingsonderdeel waarvoor een deel van de evaluatie-activiteit niet herkansbaar is. Verwerende partij verwijst ter zake naar artikel, §1 van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) 2013-2014, dat aangeeft dat de programmagids de opleidingsonderdelen of delen daarvan aangeeft waarover de student op grond van de aard van dat onderdeel slechts eenmaal per jaar kan worden geëxamineerd. In dit geval vermeldt de ECTS-fiche onder 'tweede examenkans' uitdrukkelijk de niet-herkansbaarheid van het resultaat voor de mondelinge presentatie op het thesisseminarie, de bijdragen aan de discussies en het kort schriftelijk verslag van het thesisseminarie. Op grond van de aard van deze evaluatieactiviteiten, licht verwerende partij toe, was een herkansing voor het deelcriterium 'samenwerking' binnen het overkoepelende beoordelingscriterium 'attitude en motivatie' dus praktisch onmogelijk, en dat werd transparant aan de studenten meegedeeld. Dit betekent evenwel volgens verwerende partij niet dat verzoeker in de tweede examenzitting niet meer kon slagen voor het beoordelingscriterium 'attitude en motivatie' als geheel. *In casu* moest enkel worden vastgesteld dat verzoeker voor de deelcriteria 'attitude' en 'analytische vaardigheden' geen progressie toonde. Bovendien, zo besluit verwerende partij, heeft verzoeker al van een gunstregime genoten, aangezien de ECTS-fiche voorschrijft dat de student een score 'NA' krijgt voor het gehele opleidingsonderdeel Masterproef wanneer hij niet participeert aan een of meer deelevaluaties, een regel die te dezen op verzoeker niet is toegepast.

In de wederantwoordnota houdt verzoeker staande dat de voormelde regeling hem een eerlijke examenkans ontnemt.

Beoordeling

Artikel 223, §2 van de Codex Hoger Onderwijs stelt als principe voorop dat de student voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven, recht heeft op twee examenkansen in de loop van het academiejaar om een credit te behalen. Wanneer evenwel de aard van het

opleidingsonderdeel niet toelaat dat tweemaal wordt geëxamineerd, kan de student van dat recht op tweede examenkans binnen het academiejaar worden uitgesloten.

De Raad neemt vooralsnog aan dat wanneer een opleidingsonderdeel omwille van zijn aard geheel van een tweede examenkans kan worden uitgesloten, een gemoduleerd systeem waarbij bepaalde onderdelen van een opleidingsonderdeel omwille van hun aard niet herkansbaar zijn, evenmin in strijd is met artikel 223, §2 van de Codex Hoger Onderwijs. Eveneens neemt de Raad vooralsnog aan dat het tot de onderwijsvrijheid van de instelling behoort – en dus op zich niet onwettig of kennelijk onredelijk is – om aan bepaalde onderdelen een dermate groot belang te hechten dat de student daarop geen tekort mag halen wil hij voor het opleidingsonderdeel kunnen slagen, en dat die onderdelen ook kunnen behoren tot de niet herkansbare delen van de beoordeling.

Blijkens de ECTS-fiche bestaat de evaluatie van de Masterproef uit een paper/werkstuk, een presentatie en procesevaluatie, binnen een systeem van permanente evaluatie zonder examen tijdens de examenperiode. De ECTS-fiche bepaalt verder het volgende:

" De student krijgt een individuele beoordeling, gebaseerd op (i) de mondelinge presentatie, de bijdrage aan de discussie en het kort schriftelijk verslag van het presentatieseminarie, (ii) het wetenschappelijk essay en de mondelinge verdediging ervan.*

** indien de student niet deelneemt aan één of meerdere deelevaluaties van DOC25a 'Masterproef (seminarie)' (d.w.z. de mondelinge presentatie, de bijdrage aan de discussie en het kort schriftelijk verslag van het presentatieseminarie) krijgt de student NA (niet afgelegd) voor het gehele opleidingsonderdeel."*

Omtrent de tweede examenkans stelt de ECTS-fiche:

"De evaluatiekenmerken en bepaling eindresultaat van de tweede examenkans zijn identiek aan die van de eerste examenkans zoals hierboven beschreven. Wegens de aard van DOC25a 'Masterproef (seminarie)' wordt het behaalde resultaat op de mondelinge presentatie, de bijdrage aan de discussie en het kort schriftelijk verslag van het presentatieseminarie in de eerste examenkans overgedragen naar de tweede examenkans."

Deze werkwijze is noch in strijd met artikel 223, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, noch met het redelijkheidsbeginsel.

Daarnaast voerde verzoeker nog aan dat het onredelijk is dat het 14de criterium 'samenwerking' als doorslaggevend wordt beschouwd in de beoordeling. De quoterings voor dit criterium is volgens verzoeker gesteund op zijn afwezigheid op één van de seminars. Ter zake moet worden vastgesteld dat in de bestreden beslissing is gemotiveerd dat verzoeker niet op één maar op verschillende seminars afwezig was, ook op het seminarie waarop hij de paper van een andere groep moest bespreken. In dat opzicht mist het middelonderdeel, zoals verzoeker het formuleert, feitelijke grondslag.

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op, naar de Raad begrijpt, de motiveringplicht en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker argumenteert dat in de eerste examenzitting zowel hijzelf als zijn thesispartner een examencijfer van 8/20 behaalden voor de Masterproef, en dat terwijl hijzelf vervolgens de masterproef heeft herschreven, in de tweede examenzitting zijn thesispartner een credit behaalde (10/20) en hijzelf niet (8/20). Verzoeker stelt dat uit een navolgend telefoongesprek met de betrokken docent is gebleken dat voor haar het doorslaggevend criterium voor het

tekort zich situeerde bij de rubriek 'attitude en motivatie', in het bijzonder het criterium 'samenwerking'. De docent stelde volgens verzoeker ook dat één onvoldoende leidt tot een eindcijfer lager dan 10/20, zodat verzoeker *de facto* op alle andere criteria 'goed' of zelfs 'heel goed' moest scoren om nog een credit te kunnen behalen. Verzoeker voert ten slotte aan dat tijdens het telefonisch onderhoud op heel wat argumenten niet werd ingegaan.

Verwerende partij repliceert dat de instelling geen vergelijkende examens houdt, zodat het resultaat van de andere student in hoofddorde niet relevant is voor het voorliggende beroep. Ondergeschikt, stelt verwerende partij, gebeurt de beoordeling van de masterproef op meer dan alleen de tekst, waarbij de mondelinge presentatie als onderdeel van het beoordelingscriterium 'presentatie van de resultaten' ook meespeelt, net als 'attitude en motivatie'.

In de wederantwoordnota herneemt verzoeker zijn stelling dat hij op basis van het geleverde werk voor het criterium 'attitude' zeker een voldoende verdient en dat het onverklaarbaar is dat zijn thesispartner wel geslaagd werd verklaard. Verzoeker wijst erop dat hij vruchteloos heeft gepoogd inzage te krijgen in de beoordelingscriteria van zijn thesispartner, en dat hij meent hierop recht te hebben aangezien diens beoordeling steunt op dezelfde thesis.

Derde middel

Verzoeker steunt een derde middel op de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de richtlijnen op het beoordelingsverslag op zijn minst verwarrend zijn en dat er op het beoordelingsverslag geen opmerkingen zijn vermeld en evenmin de identiteit van de beoordelaren. Verder betoogt verzoeker dat hij geen concrete motieven voor de beoordeling heeft ontvangen, en pas in de beslissing op intern beroep heeft kunnen lezen dat zijn afwezigheid op het seminarie van de motivering deel uitmaakt, waarbij de toegekende onvoldoende, gelet op de gevolgen, een zwaarwichtige beslissing is.

Verzoeker werpt ook op dat de rubriek 'presentatie van de resultaten' betrekking heeft op zowel de geschreven versie als de mondelinge presentatie van de thesis en dat hij op alle criteria 'onvoldoende' scoort. Verzoeker betwist dat dit een afdoende motivering vormt aangezien de thesispartner wel een 'voldoende' scoorde op basis van dezelfde thesis. De enige motivering die verzoeker in de bestreden beslissing leest met betrekking tot de mondelinge toelichting, is dat hij het verschil tussen 'geld' en 'kapitaal' niet kende.

Hierbij aansluitend stelt verzoeker niet te begrijpen waarom hij op alle criteria voor de rubriek 'presentatie van de resultaten' een onvoldoende scoort. Hij wijst er ook op dat er heel wat kritiek wordt gegeven op het schriftelijke deel van de thesis, terwijl dat zijn thesispartner niet heeft verhinderd om een credit te behalen.

Verzoeker argumenteert dat hij vergeefs blijft aandringen op inzage in de beoordeling van zijn thesispartner.

Verwerende partij repliceert dat verzoeker de opmerkingen waarvan hij stelt dat zij op het beoordelingsverslag ontbreken, heeft kunnen vernemen op het feedbackgesprek dat hij na de derde examenperiode met zijn promotor heeft gehad. Verder stelt verwerende partij dat de beoordelingscriteria vermeld staan op de ECTS-fiche en de verwachtingen voor de Masterproef duidelijk zijn gemaakt via het elektronisch platform, in het document 'praktische richtlijnen', alsook via het facultaire studentenportaal. Verzoeker kon volgens verwerende partij niet slagen wegens een onvoldoende voor twee van de vier beoordelingsdomeinen.

In de wederantwoordnota herneemt verzoeker zijn kritiek dat het geheel onduidelijk blijft op welke gronden zijn thesispartner een betere beoordeling heeft gekregen. Verzoeker wijst er ook op dat de geschreven versie van de masterproef een rol speelt in 11 van de 114 beoordelingscriteria; dat de masterproef bij de laatste examenkans als 'beter' werd beschouwd acht verzoeker inconsistent met het gegeven dat hij dezelfde score verkreeg.

Beoordeling van het tweede en derde middel samen

Het mag, mede in het licht van de doelstellingen van de decreetgever (*Parl. St.*, Vlaams Parlement 2003-2004, nr. 1960/1, 23-24), als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan en de examens in het hoger onderwijs niet vergelijkend van aard zijn, zodat studenten zich in beginsel niet op het gelijkheidsbeginsel kunnen steunen om aan de hand van de beoordeling die een andere student te beurt is gevallen, zelf een gunstiger beoordeling af te dwingen.

Evident kan het gelijkheidsbeginsel niet geheel buiten spel worden geplaatst. Zo de beoordelingsgrondslag voor verschillende studenten niet of zeer weinig verschilt, zal een voldoende concrete motivering moeten worden gegeven wanneer aan die studenten niettemin verschillende beoordelingen worden toegekend.

De Raad dient verzoeker bij te treden dat de beoordelingscriteria voor het opleidingsonderdeel onvoldoende transparant zijn, en daardoor ook de controle onmogelijk maken van verzoekers grief dat het gelijkheidsbeginsel werd geschonden.

De ECTS-fiche schrijft voor dat de student een individuele beoordeling krijgt op (i) de mondelinge presentatie, de bijdrage aan de discussie en het kort schriftelijk verslag van het presentatieseminarie en (ii) het wetenschappelijk essay en de mondelinge verdediging ervan. De ECTS-fiche bepaalt ook uitdrukkelijk dat er duidelijk moet worden aangegeven hoe de scores verdeeld worden over de verschillende componenten van de masterproef. Ten slotte schrijft de ECTS-fiche voor dat de masterproef minimaal wordt beoordeeld door de promotor, de werkleider en een derde lezer.

De beoordelingscriteria zoals ze in de ECTS-fiche zijn weergegeven (onderzoeksvoorstel, resultaten, presentatie van de resultaten en attitude en motivatie, telkens onderverdeeld in verschillende criteria), worden gebruikt bij de beraadslaging over het eindresultaat en hebben aldus blijkbaar betrekking op het opleidingsonderdeel in zijn geheel.

Voor de goede orde wijst de Raad erop dat de bepaling van de ECTS-fiche die luidt dat de sterke en zwakke punten vervolgens, indien de student daarom vraagt, kunnen worden aangehaald in de persoonlijke feedback aan de student, op gespannen voet staat met de formele motiveringsplicht, die vereist dat de motieven die de beslissing steunen zijn opgenomen in de beslissing zelf, en uiterlijk in de schriftelijke beslissing op intern beroep. Mondelinge feedback kan niet worden beschouwd als een 'formele' motivering.

Te dezen is op het standaardformulier enkel per deelcriterium aangekruist welke score verzoeker behaalde, met mogelijkheden van 'onvoldoende' over 'voldoende', 'goed' en 'zeer goed' tot 'uitstekend'. Verzoeker scoorde in beide zittijden hetzelfde: 'voldoende' voor alle deelcriteria van 'onderzoeksvoorstel' en 'resultaten', en 'onvoldoende' voor alle deelcriteria van 'presentatie van de resultaten' en 'attitude en motivatie'.

Terecht stelt verzoeker dat het formulier geen enkele informatie geeft over de beoordelaren, nu zowel namen als handtekeningen ontbreken. De Raad kan ook niet achterhalen welke scores teruggaan tot participatie in de loop van het academiejaar en welke uitsluitend hun grond vinden in enerzijds de schriftelijke proef en anderzijds de mondelinge verdediging. Evenmin is duidelijk hoe het uiteindelijke examencijfer tot stand komt in het licht van de vaststelling dat het opleidingsonderdeel uit twee onderdelen bestaat, met name (6 studiepunten) en het individueel werk (10 studiepunten), bestaande uit de thesis, de presentatie en procesevaluatie. Voor deze twee onderdelen vindt de Raad in het dossier geen afzonderlijke scores terug.

In deze specifieke omstandigheden, waarin de thesispartners bij de eerste examenkans beiden een 8/20 behaalden, waarin voor geen van beiden slechte scores voor het seminarie nog konden worden rechtgezet bij de tweede examenkans en waarin de inhoudelijke kritiek op de eindverhandeling evident beiden in dezelfde mate treft, is de Raad van oordeel dat verzoeker ook recht heeft op nadere duiding hoe zijn thesispartner wel een creditcijfer kon bekomen. Dit geldt des te meer nu (i) de bestreden beslissing bevestigt dat ook de verbeteringen aan de thesis onvoldoende waren, (ii) de overmatige omvang van de thesis uiteraard ook zowel verzoeker als zijn thesispartner treft en (iii) ook andere punten van

kritiek (sommige passages zijn nog steeds moeilijk verstaanbaar, bijvoorbeeld het stuk tekst over negatieve rentevoeten, weinig of geen eigen wetenschappelijke inbreng door gekopieerde grafieken, niet consistente notatie, enz.) enkel op het schriftelijke deel betrekking lijken te hebben.

In de aangegeven mate zijn de beide middelen gegrond.

Vierde middel

Een vierde middel is gesteund op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing ertoe leidt dat hij een negatief leerkrediet verwerft en hij zich, spijts het feit dat hij slechts één onvoldoende heeft behaald in zijn studieloopbaan, niet meer kan inschrijven voor de masteropleiding.

In de antwoordnota stelt verwerende partij dat verzoekers bewering niet correct is. De negatieve stand van het leerkrediet is volgens verwerende partij toe te schrijven aan verschillende onvoldoendes die verzoeker de voorbije jaren behaalde, en verwerende partij geeft daarvan een overzicht. Bovendien is verwerende partij van oordeel dat de weigering tot inschrijving in de huidige procedure niet relevant is, en verzoeker overigens nog om een laatste herinschrijving kan vragen aangezien het OER dit mogelijk maakt. Verwerende partij besluit dat verzoeker op 28 studiepunten van zijn diploma staat en het volgend jaar, indien hij niet nog meer leerkrediet verliest, weer op een positief saldo kan uitkomen.

In de wederantwoordnota verduidelijkt verzoeker op welke ogenblikken in zijn studieverleden hij leerkrediet heeft verloren. Voor het overige blijft verzoeker bij de conclusies die hij trok in zijn verzoekschrift.

Beoordeling

De redelijkheid van een examenbeslissing moet worden beoordeeld aan de hand van enerzijds de voorliggende resultaten – en desgevallend de omstandigheden bij het afleggen van de examens – en anderzijds de eindbeslissing die door het bevoegde orgaan wordt genomen. Eventuele gevolgen die deze eindbeslissing op haar beurt zou hebben voor de student, onder meer wat de verdere studiemogelijkheden betreft, staan derhalve los van de afweging waarvan de Raad, binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid, de redelijkheid vermag te beoordelen.

Het middel wordt verworpen.

BESLUIT

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2014, waarbij verzoekers intern beroep ongegrond werd bevonden.

2. Het bevoegde orgaan neemt een nieuwe beslissing uiterlijk 5 januari 2015, waarbij uitdrukkelijk wordt aangegeven welke beoordeling voor welke deelaspecten van het opleidingsonderdeel Masterproef worden gegeven en waarbij, voor zover verzoeker bij de nieuwe beoordeling geen credit bekomt, ook wordt gemotiveerd op welke aspecten verzoeker minder goed scoorde dan zijn thesispartner.

3. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van

deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

Jim Deridder

De secretarissen,

David Keyaerts

De bijzitters,

Henri Verhaaren

Nele Laseure

Daniël Cuypers

Rolnr. 2014/360 - 18 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van 29 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Geschiedenis. Voor het opleidingsonderdeel behaalde verzoeker in de tweede examenperiode een examencijfer van 8/20 en in de derde examenperiode een examencijfer van 9/20. Daar een onvoldoende voor dit opleidingsonderdeel niet tolereerbaar is, werd verzoeker voor de bacheloropleiding niet geslaagd verklaard.

Tegen deze beslissing tekent verzoeker op 16 september 2014 beroep aan bij de interne beroepsinstantie.

Verzoeker wordt op 23 september 2014 gehoord door de interne beroepsinstantie, die op 29 september 2014 tot de volgende beslissing komt:

"(...)

Tijdens dit gesprek, en in uw brief, haalde u aan dat u voor het derde academiejaar op rij niet geslaagd bent voor het desbetreffende opleidingsonderdeel, waarvoor is aangegeven dat er geen tolerantie kan worden ingezet. Als gevolg hiervan wordt u de verdere inschrijving voor de opleiding ontzegt tot eind academiejaar 2016-2017. U voerde aan dat u geslaagd bent voor alle andere opleidingsonderdelen van de Bachelor in de Geschiedenis, en eveneens voor alle opleidingsonderdelen van de Master in de geschiedenis (met uitzondering van de masterproef). U stelde dat u de leerdoelstellingen gekoppeld aan het betreffende opleidingsonderdeel reeds hebt verworven in andere delen van de opleiding. U verwees hierbij concreet naar de opleidingsonderdelen '.....', '.....' en '.....' (dit laatste opleidingsonderdeel [in] de masteropleiding). U voegde hieraan toe dat uw resultaten in de masteropleiding aangeven dat u de competenties van de bacheloropleiding wel degelijk hebt [verworven].

Naar aanleiding van uw vraag heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij de betrokken faculteit.

Art. van het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat om te slagen voor een bacheloropleiding een student ofwel moet geslaagd zijn voor alle opleidingsonderdelen die deel uitmaken van deze opleiding, ofwel voor de opleiding als geheel 50% moet behalen en daarbij geen niet-tolereerbare onvoldoendes en maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes haalt. Omwille van bijzondere individuele omstandigheden of overmacht en voor zoverre de examencommissie oordeelt dat de betrokken student de vooropgestelde leerresultaten bereikt heeft, kan de examencommissie een student die niet voldaan heeft aan deze voorwaarden toch geslaagd verklaren. In haar beslissing is de examencommissie van de Bachelor in de geschiedenis dan ook in eerste instantie nagegaan of er in uw situatie bijzondere omstandigheden waren. Anderzijds is de examencommissie ook nagegaan in welke mate het onvoldoende resultaat voor '.....' dermate buiten de lijn van uw andere resultaten lag dat ondanks dit tekort toch kon worden verondersteld dat u voldaan had aan alle leerdoelstellingen. De commissie stelde vast dat haar voor uw situatie geen bijzondere omstandigheden bekend waren en uw resultatenprofiel geen aanleiding gaf om aan te nemen dat het betreffende resultaat dermate buiten de lijn van uw andere resultaten lag dat ondanks dit tekort toch kon worden verondersteld dat u voldaan had aan alle leerdoelstellingen. De commissie voegde hieraan toe dat in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel expliciet is aangegeven dat een onvoldoende voor dit opleidingsonderdeel niet tolereerbaar is en leidt tot het niet-slagen voor de opleiding. Tot slot meldde de commissie dat de leerdoelstellingen van het betreffende opleidingsonderdeel geenszins volledig werden gerealiseerd in de door u aangehaalde opleidingsonderdelen. Hierbij wordt specifiek verwezen naar het analytisch-kritisch evalueren van historische bronnen enerzijds in een persoonlijk, schriftelijk werkstuk, anderzijds bij de mondelinge rapportering in een wetenschappelijke setting. Deze leerdoelstelling is cruciaal om een goede masterproef te schrijven. Op basis van uw onvoldoende voor '.....' heeft u bijgevolg niet voldaan aan de opleidingsspecifieke leerdoelstellingen van de opleiding Bachelor in de geschiedenis. Op basis van deze afwegingen besliste de examencommissie om u het [bachelordiploma] niet toe te kennen.

Op basis van deze informatie zie ik geen redenen om de examencommissie te vragen om haar beslissing te wijzigen. (...)"

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing geen rekening houdt met zijn eerste argument in het intern beroep, met name dat hij geslaagd is voor alle andere opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding. Verzoeker wijst er tevens op dat hij 61,39% behaalde in de bacheloropleiding en 66,7% in de masteropleiding.

Verwerende partij repliceert dat in de bestreden beslissing wel degelijk is vastgesteld dat de examencommissie is nagegaan of de onvoldoende voor het betrokken opleidingsonderdeel

dermate buiten de lijn van de andere resultaten lag dat ondanks dit tekort toch kon worden verondersteld dat verzoeker had voldaan aan de leerdoelstellingen.

Verwerende partij voegt hieraan toe dat voor geen enkele student een uitzondering werd gemaakt op de niet-tolereerbaarheid van een tekort voor dit opleidingsonderdeel.

Ten slotte wijst verwerende partij erop dat, gelet op de bepalingen van artikel van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) het slagen voor de andere opleidingsonderdelen van de opleiding niet kan worden beschouwd als een voldoende criterium voor het slagen voor de bacheloropleiding als geheel.

Beoordeling

Ofschoon de bestreden beslissing niet uitdrukkelijk een onderdeel wijdt aan verzoekers slagen voor de andere opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding, moet met verwerende partij worden aangenomen dat dit middel minstens impliciet, maar voldoende duidelijk, werd beantwoord.

Ter zake kan worden verwezen naar de motieven die aangeven dat het opleidingsonderdeel niet-tolereerbaar is en dat de examencijfers voor de andere opleidingsonderdelen, in het bijzonder de mate waarin die al dan niet afwijken van het cijfer behaald voor het opleidingsonderdeel, er niet kunnen toe doen besluiten dat alle leerdoelstellingen van de opleiding werden voldaan.

Door aan te geven dat de examenresultaten voor de andere opleidingsonderdelen *in concreto* tegen het licht werden behouden, motiveert de bestreden beslissing expliciet dat naar de examencijfers zelf werd gekeken, en dus minstens impliciet dat er rekening mee is gehouden of dit al dan niet credits zijn.

Het middel is niet gegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt ook een tweede middel op de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker werpt aan de bestreden beslissing tegen dat geen rekening is gehouden met het argument dat het tekort op het opleidingsonderdeel miniem is en slechts 8 van de 180 studiepunten van de bacheloropleiding omvat.

In de antwoordnota stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing meermaals aangeeft dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel vermeldt dat een tekort voor het opleidingsonderdeel niet tolereerbaar is.

Beoordeling

De ECTS-fiche geeft aan dat een tekort voor het opleidingsonderdeel niet tolereerbaar is. De bestreden beslissing is op dit motief gesteund. Hieruit moet verzoeker kunnen begrijpen dat het irrelevant is of het tekort groot is of niet.

Het middel is ongegrond.

Derde middel

Een derde middel is gesteund op het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, de motiveringsplicht en artikel van het OER.

Standpunt van partijen

Verzoeker doet gelden dat de bestreden beslissing ten onrechte zijn argument verwerpt dat de competenties die met het opleidingsonderdeel worden beoogd, ook zijn verworven via andere opleidingsonderdelen in het curriculum. Verzoeker verwijst naar de drie competenties die in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel zijn vermeld, en ontkent dat de competentie inzake het "analytisch-kritisch evalueren van historische bronnen enerzijds in een persoonlijk, schriftelijk werkstuk en anderzijds bij de mondelinge rapportering in een wetenschappelijke setting" niet elders werd verworven.

Verzoeker haalt de doelstellingen van vijf andere opleidingsonderdelen aan, met name van,:, Verzoeker stelt dat de niet-tolereerbaarheid niet impliceert dat de competenties niet verworven zouden zijn.

In de antwoordnota betwist verwerende partij de redenering van verzoeker. Zij wijst erop dat de Bachelorpaper gericht is op de analytisch-kritische evaluatie van historische literatuur, niet van historische bronnen; dat een evaluatie van middeleeuwse bronnentypes inhoudt via kleinere taken en niet via een persoonlijk schriftelijk werkstuk of mondelinge rapportering over een uitgebreider corpus, en dat de beide opleidingsonderdelen zich concentreren op het ontcijferen en interpreteren van historische bronnen en niet op de analytisch-kritische evaluatie ervan.

Wat het opleidingsonderdeel betreft, stelt verwerende partij in hoofddorde dat dit door verzoeker niet bij het intern beroep werd betrokken en subsidiair dat dit opleidingsonderdeel een introductie tot elementaire vaardigheden inhoudt, waarbij meer gevorderde vaardigheden met betrekking tot een specifieke tijdperiode later pas, met name in het hier betrokken opleidingsonderdeel, aan bod komen. Verwerende partij voegt hier nog aan toe dat het opleidingsonderdeel oefeningen een beperkter historisch onderzoek betreft waarin de studenten op rudimentaire wijze slechts één opgegeven historische bron moeten analyseren.

Verwerende partij besluit dat het enige opleidingsonderdeel in het studieprogramma is waarin zelfstandig een onderzoeksvraag dient te worden beantwoord via bronnen- en literatuuranalyse.

Beoordeling

Het behoort tot de bevoegdheid van de onderwijsinstelling om een tekort voor een bepaald opleidingsonderdeel als niet-tolereerbaar aan te merken. De instelling kan uitzonderingen op deze regel bepalen, maar binnen zijn bevoegdheid is de Raad terughoudend om deze uitzonderingen op hun beurt aan een ruime interpretatie te onderwerpen.

Te dezen schrijft artikel van het OER voor dat studenten geslaagd worden verklaard wanneer zij ofwel voor alle opleidingsonderdelen een credit behaalden, ofwel 50% voor de opleiding als geheel haalden zonder tekorten op niet-tolereerbare opleidingsonderdelen en maximum 10% tolereerbare tekorten. Het staat buiten betwisting dat verzoeker aan deze voorwaarden niet voldoet.

In dat geval kan verzoeker naar luid van artikel OER enkel geslaagd worden verklaard omwille van bijzondere individuele omstandigheden of overmacht *en* voor zover de vooropgestelde leerresultaten werden bereikt. In dit geval moeten studenten aldus aan een dubbele voorwaarde voldoen, waarbij het bereikt hebben van de globale leerdoelen slechts één van de voorwaarden vormt, en op zich dus niet het bewijs van een bijzondere individuele omstandigheid of overmacht uitmaakt.

De Raad stelt vast dat verzoeker nergens het bestaan aanvoert van bijzondere individuele omstandigheden of overmacht, en dat verzoeker in zijn verzoekschrift voor de Raad zelfs uitdrukkelijk te kennen geeft dat hij zich daar niet op beroept. De Raad stelt zich dan ook de vraag of de examencommissie en vervolgens de interne beroepsinstantie bij gebreke daaraan, in artikel van het OER wel een rechtsgrond konden vinden om te onderzoeken of verzoeker voor de opleiding geslaagd kan worden verklaard.

Wat er ook van zij, de betreden beslissing heeft dit onderzoek gevoerd op basis van wat door verzoeker aan argumenten is aangereikt en verzoeker betwist thans de juistheid van dat onderzoek.

Op basis van de bestreden beslissing en de antwoordnota, die ter zake door verzoeker niet wordt tegengesproken, is de Raad binnen de perken van zijn marginale toetsingsbevoegdheid –waarbij hij de analyse door het intern beroepsorgaan niet ten gronde kan overdoen – van oordeel dat voldoende aannemelijk is aangetoond dat uit de credits die verzoeker behaalde voor de vijf voormelde opleidingsonderdelen, niet *ipso facto* volgt dat verzoeker ook de competenties van het opleidingsonderdeel heeft bereikt.

De niet-tolereerbaarheid is een indicatie dat het een opleidingsonderdeel van specifiek belang betreft, en verzoeker spreekt de wijze waarop verwerende partij die specificiteit nader duidt, met name dat het enige opleidingsonderdeel in het studieprogramma is waarin zelfstandig een onderzoeksvraag dient te worden beantwoord via bronnen- en literatuuranalyse, niet tegen.

Het middel wordt verworpen.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/365 - 18 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 12 september 2014 en tegen de beslissing van 29 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2008-2009 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Handelswetenschappen.

In het academiejaar 2013-2014 diende verzoeker binnen de bacheloropleiding nog een credit te behalen voor twee opleidingsonderdelen: [REDACTED] en [REDACTED]. Voor het eerste opleidingsonderdeel behaalde verzoeker een credit (10/20), voor het tweede niet (examencijfers in twee zittingen van respectievelijk 4/20 en 2/20).

Op basis van deze onvoldoende besliste de examencommissie om verzoeker niet geslaagd te verklaren voor de bacheloropleiding.

Verzoeker heeft ondertussen ook voor een groot deel van de masteropleiding Handelswetenschappen, specialisatie bedrijfsmanagement & ondernemen credits behaald.

Op 15 september 2014 tekent verzoeker intern beroep aan tegen deze examenbeslissing.

Verzoeker wordt op 18 september 2014 gehoord door de interne beroepsinstantie, die op 29 september 2014 tot de volgende beslissing komt:

"(...)

Tijdens dit gesprek, en in uw brief, voerde u aan dat u alle opleidingsonderdelen van de opleiding Bachelor in de handelswetenschappen succesvol heeft afgerond (of er toleranties voor hebt ingezet), met uitzondering van het opleidingsonderdeel '[REDACTED]'. U hebt dit opleidingsonderdeel reeds vier maal opgenomen in uw studieprogramma. Als gevolg van het gegeven dat u voor het vierde academiejaar niet geslaagd bent voor dit opleidingsonderdeel, wordt u de verdere inschrijving voor de opleiding ontzegd tot eind academiejaar 2016-2017. U haalde aan dat het niet behalen van het diploma – en de

hieruit voortkomende weigering – grote gevolgen hebben voor uw professioneel leven. U verwees hierbij naar uw beginnende carrière in de vastgoedsector, en wees op het belang van een bachelordiploma om erkend te kunnen worden als zelfstandige vastgoedmakelaar door het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars. U benadrukte de vele inspanningen die u hebt gedaan om een positief resultaat te kunnen behalen voor '.....'. Ondanks de vele uren bijles van verschillende repetitoren is het u niet gelukt dergelijk resultaat te behalen. U wijt dit aan een gebrek in wiskundig inzicht.

Naar aanleiding van uw vraag heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij de betrokken faculteit.

Art. van het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat om te slagen voor een bacheloropleiding een student ofwel moet geslaagd zijn voor alle opleidingsonderdelen die deel uitmaken van deze opleiding, ofwel voor de opleiding als geheel 50% moet behalen en daarbij geen niet-tolereerbare onvoldoendes en maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes haalt. Omwille van bijzondere individuele omstandigheden of overmacht en voor zoverre de examencommissie oordeelt dat de betrokken student de vooropgestelde leerresultaten bereikt heeft, kan de examencommissie een student die niet voldaan heeft aan deze voorwaarden toch geslaagd verklaren. In haar beslissing is de examencommissie van de Bachelor in de handelswetenschappen dan ook in eerste instantie nagegaan of er in uw situatie bijzondere omstandigheden waren. Anderzijds is de examencommissie ook nagegaan in welke mate het onvoldoende resultaat voor '.....' dermate buiten de lijn van uw andere resultaten lag dat ondanks dit tekort toch kon worden verondersteld dat u voldaan had aan alle leerdoelstellingen. De commissie stelde vast dat haar voor uw situatie geen bijzondere omstandigheden bekend waren en uw resultatenprofiel geen aanleiding gaf om aan te nemen dat het betreffende resultaat dermate buiten de lijn van uw andere resultaten lag dat ondanks dit tekort toch kon worden verondersteld dat u voldaan had aan alle leerdoelstellingen. Op basis van deze afweging besliste de examencommissie om u het [bachelordiploma] niet toe te kennen. De commissie voegde hieraan toe dat het opleidingsonderdeel '.....' toetst naar kerncompetenties die centraal staan in de leerdoelstellingen van de opleiding Bachelor in de handelswetenschappen.

Op basis van deze informatie zie ik geen redenen om de examencommissie te vragen om haar beslissing te wijzigen. Deze beslissing werd correct genomen en blijft dan ook onveranderd. (...)"

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker situeert vooreerst de reden van zijn beroep, in het raam van zijn tewerkstelling op een vastgoedkantoor en zijn voornemen om als erkend makelaar actief te zijn, wat een erkenning door het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars (BIV) veronderstelt en wat op zijn beurt afhankelijk is van het beschikken over een bachelordiploma. Het gemis aan dergelijk diploma heeft volgens verzoeker veel invloed op zijn toekomst als makelaar. Verzoeker meent dat het de bedoeling moet zijn om naast studenten met een goede

theoretische kennis, ook praktische individuen te ontwikkelen die in de praktijk kunnen werken.

Verzoeker voert aan dat de ECTS-fiche voor het opleidingsonderdeel waarvoor hij niet slaagde, [REDACTED], vermeldt dat het onderdeel deel uitmaakt van de leerlijn 'Methodologie en Academische Vorming', en dat in die leerlijn niet zozeer de inhoud dan wel de methode centraal staat. Er staat – onder meer – vermeld dat de student in het opleidingsonderdeel [REDACTED] de wiskundige kennis en vaardigheden nog een stuk verder uitbouwt, leert wiskunde begrippen en methoden inzichtelijk te gebruiken in economische toepassingen en dat de confrontatie met denkpatronen die eigen zijn aan de wiskunde de kritische zin en het probleemoplossend vermogen verder aanscherpen.

Verzoeker wijst erop dat de voormelde leerlijn '[REDACTED]' bestaat uit verschillende vakken ([REDACTED]) en dat hij voor elk daarvan een credit behaalde, waardoor verzoeker meent te hebben aangetoond de leerlijn onder de knie te hebben.

Daarnaast verwijst verzoeker naar de doelstellingen van de bacheloropleiding in haar geheel, waarvan hij stelt dat hij alle onderdelen zowel theoretisch als in de praktijk beheerst. Hij verwijst ter zake naar de behaalde credits en de ervaring via vakantiejobs, stages en eerste werkervaring.

Bij dit alles wijst verzoeker er ook nog op dat hij sinds het secundair onderwijs al problemen ondervindt met wiskunde en op grond van de resultaten voor dat vak zelfs een oriënteringsattest B heeft gekregen. Er werd hem afgeraden ooit een opleiding te volgen met veel wiskunde, maar hij is uit interesse toch de opleiding Handelswetenschappen begonnen. Verzoeker argumenteert dat hij hard heeft gewerkt om voor wiskundige vakken zoals Statistiek, Financiële algebra en Wiskunde te slagen, maar dat het met de praktische kant voor [REDACTED] niet wil lukken. Afgemeten aan de kerncompetenties die de instelling verbindt aan dit opleidingsonderdeel, is verzoeker van oordeel dat wat hij in de praktijk heeft geleerd veel nuttiger en interessanter is in het beroepsleven.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij dat het zware tekort van 4/20 voor het betrokken opleidingsonderdeel aantoont dat verzoeker niet beschikt over het analytisch vermogen en het wiskundig inzicht die essentieel zijn om het beoogde bachelordiploma te behalen. Verzoeker heeft volgens verwerende partij niet voldaan aan de leerdoelstelling dat een afgestudeerde bachelor 'beschikt over kennis van en inzicht in de ondersteunende wetenschappen (wiskunde, statistiek) en hun toepassingen binnen de relevante domeinen en deze adequaat kan aanwenden met kritische aandacht voor de nauwkeurigheid van de cijfers'. Verder stelt verwerende partij dat het resultatenprofiel (57,65%) en een 9/20 voor het gerelateerde opleidingsonderdeel [REDACTED] er geen aanleiding toe vormen om te stellen dat verzoeker ondanks het behaalde tekort toch heeft voldaan aan alle leerdoelstellingen van de opleiding. Integendeel, onderstreept verwerende partij, erkent verzoeker een sterk gebrek aan inzicht te hebben op het vlak van wiskunde.

Wat de professionele ambities van verzoeker betreft, betwist verwerende partij de gevolgtrekking dat de dagelijks gebruikte kennis in de werksituatie aantoont dat verzoeker het bachelordiploma verdient.

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker in op de verschillende overwegingen van verwerende partij.

Verzoeker ontkent niet dat het een zwaar tekort is, maar wijt dit geheel aan een gebrek aan wiskundig inzicht. Hij ontkent evenmin dat het opleidingsonderdeel toetst naar kerncompetenties (analytisch vermogen en wiskundig inzicht), maar vindt dat er daarnaast nog heel veel andere zaken heel belangrijk zijn voor een bachelor handelswetenschappen, en verwijst ter zake naar een toelichting op de website van verwerende partij. Hij is van oordeel dat het bredere geheel moet worden bekeken in plaats van te focussen op de tekorten. Verzoeker betwist dat hij niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel [REDACTED] en is van oordeel dat hij door het inzetten van een tolerantie ("inzetten van een credit", volgens verzoeker) geslaagd moet worden beschouwd.

In de wederantwoordnota voert verzoeker ook aan dat er wel degelijk sprake is van niet-studiegerelateerde omstandigheden, en hij verwijst naar twee leerstoornissen waarmee hij stelt reeds lang te kampen. Hij werpt ook op dat nergens een minimale studie-efficiëntie is voorgeschreven.

Wat de repliek van verwerende partij inzake de leerlijn betreft, stelt verzoeker dat niet op basis van één vak kan worden bepaald of iemand over analytisch vermogen beschikt.

Beoordeling

De Raad brengt vooreerst in herinnering dat hij zich op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs enkel kan uitspreken over de vraag of de hem voorgelegde beslissing al dan niet een schending inhoudt van een wettelijke of decretale norm, en of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling heeft gehandeld binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, met in acht name van de beginselen van behoorlijk bestuur.

Het valt de Raad binnen de hem toegekende bevoegdheid niet toe deze beoordeling in de plaats van de beroepsinstantie over te doen. Zelfs al valt in voorkomend geval niet uit te sluiten dat een andere beroepsinstantie op basis van dezelfde gegevens mogelijk tot een ander en voor verzoeker gunstiger oordeel zou komen, de Raad is niet zo een beroepsinstantie en kan verzoeker niet behoeden voor strenge, enkel voor onwettige beoordelingen.

Overeenkomstig artikel van het OER slaagt een student voor een bacheloropleiding wanneer hij hetzij voor alle opleidingsonderdelen een credit behaalde, hetzij voor de opleiding als geheel 50% behaalde zonder niet-tolereerbare onvoldoendes en met maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes. Verzoeker bevindt zich niet in één van beide situaties, en kan dus geen afdwingbare aanspraak maken op de toekenning van een bachelordiploma.

In alle andere gevallen kan een student door de examencommissie slechts geslaagd worden verklaard wanneer er bijzondere individuele omstandigheden of overmacht is aangetoond *en* wanneer de examencommissie oordeelt dat de student de vooropgestelde leerresultaten heeft bereikt.

Verzoeker heeft ten aanzien van de examencommissie – voorafgaand aan de deliberatie – of in zijn intern beroep geen uitzonderlijke omstandigheden aangevoerd, en de bestreden beslissing heeft dit dan ook vastgesteld. Integendeel schrijft verzoeker het tekort voor toe aan een gebrek aan wiskundig inzicht. *Prima facie* lijkt het gemis aan bijzondere individuele omstandigheden of overmacht op zich te volstaan om verzoeker uit te sluiten van de mogelijkheid om alsnog geslaagd te worden verklaard. Wat verzoeker inzake zijn leerstoornissen nog aanvoert in de wederantwoordnota blijft niet alleen onbewezen, dit middel komt ook te laat om nog op een ontvankelijke wijze bij de beoordeling te worden betrokken.

De bestreden beslissing heeft niettemin ook onderzocht of verzoeker geacht kan worden de doelstellingen van de opleiding te hebben behaald, en heeft besloten dat zulks niet het geval is. De Raad kan deze beslissing enkel vernietigen wanneer is aangetoond dat zij kennelijk onredelijk is.

Verzoeker kan alvast niet worden gevolgd in zijn stelling dat hij voor het opleidingsonderdeel geslaagd is. Hij behaalde hiervoor geen credit. Het inzetten van tolerantie om een tekort 'verschoonbaar' te maken kan enkel tot gevolg hebben dat bij de deliberatie aan dat tekort voorbij wordt gegaan, maar maakt van het tekort geen credit. Het is bij de beoordeling of verzoeker binnen een leerlijn of het geheel van de opleiding alle competenties heeft verworven dan ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, dat het tekort voor mee in rekening wordt genomen.

Evenmin is het onjuist of kennelijk onredelijk om vast te stellen dat verzoeker voor geen van beide wiskunde opleidingsonderdelen (.....) een credit behaalde.

De Raad kan er begrip voor opbrengen dat verzoeker aanzienlijke inspanningen heeft moeten leveren om voor andere wiskundegerelateerde opleidingsonderdelen een credit te behalen, wat zeker voor iemand met een structureel probleem inzake wiskundig inzicht niet eenvoudig zal zijn geweest. Gelet op de ernst van het tekort en de resultaten voor de andere opleidingsonderdelen, maakt dit evenwel de bestreden beslissing nog niet kennelijk onredelijk.

Het is niet zo dat het loutere feit dat een credit is verworven voor andere opleidingsonderdelen, het gemis aan een credit of de ernst van een tekort kan goedmaken. Wel kunnen de effectief voor andere opleidingsonderdelen behaalde resultaten bij het onderzoek worden betrokken, ten einde na te gaan of er – bijvoorbeeld – geen sprake is van een hoogscorende student die uitzonderlijk voor één opleidingsonderdeel uitvalt. Het is ook in die geest dat de examencommissie haar onderzoek naar de andere resultaten heeft gevoerd, met name door na te gaan of die al dan niet “in de lijn liggen” van wat er ter beoordeling voorligt.

In de mate dat verzoeker opleidingsonderdelen aanhaalt die volgens hem binnen dezelfde ‘leerlijn’ liggen, stelt de Raad vast dat verzoeker voor deze opleidingsonderdelen respectievelijk 12 (.....), 11 (.....) en 13 (.....) behaalde. Nog steeds in de veronderstelling dat de leerlijn hier een dienstig meetinstrument is – het ijkpunt is volgens het reglement immers de opleiding in haar geheel – dwingen deze resultaten er niet toe om, wil de beslissing redelijk blijven, verzoeker voor de ‘leerlijn’ geslaagd te verklaren.

Een analyse van wat verzoeker de ‘wiskundige vakken’ noemt, lijkt evenmin te overtuigen dat verzoeker kennelijk de beoogde competenties heeft verworven. De Raad wijst ter zake op examencijfers van 10, 12 en 11 (.....), 11 (Financiële algebra) en 9 (.....).

Verder is de Raad van oordeel dat – de hier niet relevante procedure van de EVC buiten beschouwing latend – het bereiken van de competenties moet blijken uit de behaalde resultaten binnen de opleiding, zodat verzoeker zich niet kan steunen op praktische competenties die hij bij vakantiejobs of werkervaring meent te hebben aangetoond.

Het gegeven dat verzoeker een holistische visie op de competenties van de opleiding belangrijk vindt, moest verwerende partij er binnen de grenzen van de redelijkheid evenmin onvermijdelijk toe brengen om verzoeker geslaagd te verklaren.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/373 - 18 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken gevoegde stukken.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van 29 september 2014 van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding Master in de Geneeskunde.

Op het examen voor het opleidingsonderdeel Nier behaalt verzoeker een examencijfer van 9/20. Het examencijfer bestaat uit de volgende deelresultaten:

- Nefrologie: 5/40
- Urologie: 32/40
- Radiologie: 4,25/10
- Pathologie: 3/10

zijnde samen 44,25/100 of 8,85/20, afgerond naar 9/20.

Verzoeker tekent op 16 september 2014 intern beroep aan tegen dit examencijfer. Verzoeker geeft aan geen bezwaren te hebben tegen de onderdelen nefrologie, radiologie en pathologie, maar wel tegen de quoterings van 32/40 voor urologie.

In zijn intern beroep voert verzoeker het volgende aan:

"(...)

Echter heb ik bezwaren tegen het resultaat van het examenonderdeel Urologie, geëxamineerd door prof. Hoewel 32/40 op zich zeker geen slecht resultaat is (het beste resultaat van de groep van het bewuste examenmoment, volgens prof., had ik beter verwacht en verdien ik beter.

Mijn schriftelijke voorbereiding was perfect (naar de woorden van prof. tijdens de feedback). Ik kon op alle vragen en bijvragen correct en volledig antwoorden. Aan het feit dat prof. geen notities heeft genomen van het mondeling examen, kan ik niets doen. Ik heb zelfs tijdens de schriftelijke voorbereiding geanticipeerd op de meest logische (en eerst gestelde) bijvraag van de vraag i.v.m. het mechanisme achter een

erectie, namelijk de (medicamenteuze) aanpak van erectiestoornissen. Het feit dat er geen notities door prof. [REDACTED] zijn genomen, pleit voor een vlot verloop van het examen. Ik had een 36-38/40 op z'n minst verwacht. In principe geeft een vlot verlopen, foutloos en compleet beantwoord examen recht op het maximum van de punten. Echter ben ik realistisch en had ik kunnen leven met 36/40.

Wanneer de resultaten van naderbij worden bekeken, kan men vaststellen dat als ik 35,25 op het examenonderdeel Urologie gehaald had, ik een globaal cijfer van 47,5/100 zou hebben gehad. Dit is gelijk aan een 9,5/20, en na toepassing van de afrondingsregels wordt dit een 10/20. Met andere woorden, ik zou geslaagd zijn voor het opleidingsonderdeel 'Nier'. Het hoeft niet vermeld te worden dat het benodigde resultaat onder het verwachte resultaat ligt.

(...)”

De interne beroepsinstantie behandelt het beroep op 29 september 2014, en komt tot de volgende beslissing:

”Op 16 september tekende u beroep aan tegen het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel 'Nier', en meer specifiek tegen het onderdeel 'Urologie' dat deel uitmaakte van dit examen. Tijdens een persoonlijk gesprek op 26 september kon u uw argumenten toelichten.

U behaalde voor dit deel van het examen een score van 32/40. U vermeldde tijdens dit gesprek dat naar uw aanvoelen de schriftelijke voorbereiding die u op het examen gemaakt had perfect was en dat u ook alle vragen en bijvragen correct kon beantwoorden. U verwees hierbij ook dat u tijdens de schriftelijke voorbereiding geanticipeerd had op de meest logische (en eerst gestelde) bijvraag. U verklaarde ook dat prof. [REDACTED] tijdens het examen ook het perfecte verloop ervan zou hebben bevestigd. Op basis van het examenverloop had u minstens een 36-38/40 op dit examen verwacht. U verduidelijkte hierbij dat indien een dergelijke score zou zijn toegekend, u ook geslaagd zou zijn geweest voor het opleidingsonderdeel als geheel.

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij de betrokken faculteit. Prof. [REDACTED] bevestigde dat u een zeer goed examen had afgelegd, dat echter niet perfect was. Hij ontkent dan ook gezegd te hebben dat dit examen perfect zou zijn geweest. In het algemeen stelde prof. [REDACTED] dat u[w] antwoorden te breed waren en te weinig 'to the point'. Hij verwees hierbij naar het feit dat u in de TNM classificatie (vraag 1) niet uitlegt waarvoor de letters T, N en M staan (zijnde Tumour, Nodes en Metastases). Het voorbeeld [dat] u aanhaalt toont T2 en T3, maar maakt geen verschil tussen T2a/T3a en T2b/T3b, toont T4 maar geen verschil tussen T4a en T4b, toont N1 maar niet Nx, N2, N3 enz. Dit antwoord blijft een goed antwoord, maar is dus niet perfect. Daarnaast haalt u GI tot GIII aan als voorbeeld, maar dit is geen onderdeel van TNM. U legt ook het verschil niet uit tussen T en G, waardoor uw antwoord iets te breed is. Verder geeft u geen enkele tekening of schema van de erectiele functie (vraag 2). Prof. [REDACTED] verwachtte hier een anatomisch schema en een schema op celniveau (met aantonen van NO en PDE5, CGMP). Beide schema's waren in de slides van de les aanwezig. Het door u gegeven antwoord is behoorlijk, maar niet op het hoogste niveau.

Op basis van deze informatie stel ik vast dat prof. [REDACTED] voldoende de door u behaalde score voor het onderdeel 'Urologie' motiveert. Dit resultaat wordt dan ook niet meer gewijzigd. Aangezien u via uw motivatiebrief en in ons gesprek ook duidelijk aangaf niet de andere deelresultaten te willen betwisten, blijft ook het globale eindresultaat voor het opleidingsniveau 'Nier' ongewijzigd. (...)”

Dit is de thans bestreden beslissing.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep. De Raad ziet evenmin gronden om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

Eerste middel

Standpunt van partijen

Verzoeker werpt op dat hij nooit heeft beweerd dat de schriftelijke voorbereiding 'perfect' was, en dat hij enkel de woorden van de betrokken docent heeft gebruikt, die volgens verzoeker op het feedbackmoment heeft gezegd dat de voorbereiding perfect was.

Verwerende partij gaat hierop in de antwoordnota niet in en verzoeker komt er evenmin nog op terug in de wederantwoordnota.

Beoordeling

Deze grief kan niet tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden. Zoals verzoeker het in zijn verzoekschrift omschrijft, betreft het een discussie over de woordelijke appreciatie die is uitgedrukt tijdens het feedbackmoment. Informatie die al dan niet wordt uitgewisseld tijdens de feedback kan onmogelijk een invloed hebben op het examen zelf, en kan er bijgevolg ook niet toe leiden dat verzoeker aanspraak zou kunnen maken op een hoger examencijfer.

Bovendien betwist de betrokken docent de door verzoeker aangehaalde woorden te hebben gebruikt.

Ten slotte heeft de in geding zijnde woordelijke appreciatie volgens verzoeker betrekking op de schriftelijke voorbereiding en niet op het examen zelf, terwijl, zoals hieronder zal blijken, het precies het mondelinge examen is dat wordt gequoteerd.

Het eerste middel wordt verworpen.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op een schending van de motiveringsplicht en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat het examen voor het onderdeel Urologie blijkens de ECTS-fiche een mondeling examen is met een schriftelijke voorbereiding, en wijst erop dat de bestreden beslissing ervan uit gaat dat de schriftelijke voorbereiding doorslaggevend is, aangezien er geen enkele motivering wordt gegeven voor het ontbreken van notities van de examinerator voor het mondelinge examen zelf. Omtrent het verloop van een mondeling examen verwijst verzoeker naar een onderdeel uit het boek "Steekkaarten doceerpraktijk" dat op de website van verwerende partij kon worden teruggevonden en waarin wordt ingegaan op de kenmerken van mondelinge en schriftelijke examens.

Mede op basis hiervan argumenteert verzoeker dat een mondeling examen met schriftelijke voorbereiding erin moet bestaan dat de schriftelijke voorbereiding door de docent wordt gelezen of door de student wordt gebruikt voor de initiële uiteenzetting, waarna de bijvragen worden gesteld. Onder verwijzing naar nog andere passages uit deze publicatie, werpt verzoeker op dat wanneer een bepaalde bijvraag niet wordt gesteld, dat mogelijks grond kan zijn voor de veronderstelling dat de student reeds voldoende volledig heeft geantwoord, maar alleszins niet mag doen veronderstellen dat de student niet over de kennis beschikte om op die bijvraag te antwoorden. Verzoeker beklemtoont dat hij op alle bijvragen correct heeft geantwoord.

Verder werpt verzoeker aan de motivering van de bestreden beslissing tegen dat de zaken die niet in de schriftelijke voorbereiding stonden, in zijn ogen volledig en correct zijn aangevuld tijdens het mondeling examen. Hij stelt meer concreet dat hij de terminologie achter TNM wel degelijk heeft uitgelegd, en mondeling ook verder heeft gedifferentieerd tussen de verschillende TNM-stages, ofschoon hij zich niet alle details ter zake herinnert. Daarnaast was de vermelding van GI-GIII volgens verzoeker ook louter bedoeld om in te gaan op de verschillen in behandeling, gaande over de historische kenmerken van de tumorcellen en niet over TNM op zich. Met betrekking tot de vraag over 'erectie' merkt verzoeker op dat het over een mondeling examen ging, dat het tekenen van schema's niet bij de vraag stond vermeld, dat hij desgevraagd zeker de bedoelde schema's zou hebben getekend en dat hij alle bijvragen correct heeft antwoord. Verzoeker geeft ook enkele voorbeelden van bijvragen die werden gesteld.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst dat de onderwijskundige fiche waaruit verzoeker citeert met betrekking tot het verloop van een examen, geen document is dat deel uitmaakt van de informatie die aan de studenten is gericht omtrent de examenverwachtingen. Bovendien is de in die publicatie opgenomen informatie volgens verwerende partij niet in strijd met de motieven van de bestreden beslissing.

Verwerende partij argumenteert dat het examen werd georganiseerd conform de ECTS-fiche, namelijk als een mondeling examen met een schriftelijke voorbereiding. De beoordeling gebeurde volgens verwerende partij niet op grond van de schriftelijke voorbereiding, maar wel op basis van de toelichting die de student, op basis van deze voorbereiding, tijdens het mondeling gedeelte heeft gegeven. Verwerende partij onderschrijft niet de conclusie van verzoeker dat het overgaan tot een volgende (bij)vraag betekent dat het antwoord op de vorige vraag volledig en correct was.

Met betrekking tot de stelling van verzoeker dat hij bepaalde topics die op de schriftelijke voorbereiding niet voorkomen tijdens het mondelinge gedeelte wel zou hebben toegelicht, verwijst verwerende partij naar de toelichting van de betrokken docent, die uitdrukkelijk stelt dat bepaalde essentiële elementen ontbraken terwijl sommige aspecten van het gegeven antwoord niet relevant waren in functie van de vraagstelling. Bovendien, zo stelt verwerende partij, blijkt het tegendeel niet uit de schriftelijke voorbereiding, indien men die toch in aanmerking zou nemen. Wat de schema's betreft, wijst verwerende partij erop dat deze in de slides zijn besproken zodat mag worden verwacht dat er bij een perfect antwoord hierover toelichting zou worden gegeven, ook zonder bijvraag ter zake.

In de wederantwoordnota gaat verzoeker nog in op zijn visie omtrent het verloop van een examen.

Beoordeling

Uit de ECTS-fiche blijkt dat het examen voor het onderdeel Urologie wordt georganiseerd onder de vorm van een mondeling examen met een schriftelijke voorbereiding. Het examen bestaat volgens de ECTS-fiche uit één grote vraag, één kleine vraag en een "vijftal bijvragen". Op het blad dat verzoeker voor zijn schriftelijke voorbereiding ter beschikking heeft gekregen, staat vermeld: *"Het examen urologie is een mondeling examen met schriftelijke voorbereiding bestaande uit één grote vraag en één kleine vraag (totaal op 40 punten)."* Van bijvragen is hier geen sprake. Verzoeker bevestigt evenwel dat er daadwerkelijk bijvragen zijn gesteld. In de wederantwoordnota bevestigt verzoeker overigens dat het examen conform de ECTS-fiches is verlopen.

Verzoeker werd gevraagd om een korte toelichting voor te bereiden over 'TNM staging' en een voorbeeld te geven, en om de vraag 'hoe ontstaat een erectie' uitgebreid te bespreken.

De eerste vraag (TNM staging) werd door verzoeker uitgebreid schriftelijk voorbereid. Op de schriftelijke voorbereiding heeft de docent verschillende opmerkingen genoteerd met betrekking tot elementen die in die voorbereiding niet aan bod zijn gekomen, en blijkbaar ook niet in de aanvankelijke mondelinge toelichting door verzoeker.

De tweede vraag (erectie) was de hoofdvraag, maar is op de schriftelijke voorbereiding niet ruimer toegelicht dan de eerste vraag. Het is niet kennelijk onredelijk om bij een vraag tot uitgebreide bespreking, te verwachten dat de student alle kennis en vaardigheden bij zijn antwoord betreft en in voorkomend geval spontaan ook schema's en tekeningen uit de leerstof weergeeft. Dit hoeft niet *expressis verbis* bij de vraagstelling te worden vermeld. Uit de wederantwoordnota kan worden opgemaakt dat verzoeker deze schema's ook zelf beschouwt als een essentieel onderdeel van het antwoord ("*Bij een schriftelijk geëvalueerd examen spreekt het voor zich dat zulke schema's dienen neergeschreven te worden (en dan had ik dit ook gedaan), echter bij een mondeling examen is dit niet zo*"). Het is van twee dingen één: ofwel behoren deze schema's tot de essentie van het antwoord en dan is dit het geval ongeacht de examenvorm. Verzoeker bevestigt dat de schema's bij een schriftelijk examen zeker moeten worden opgeschreven; hij maakt voor de Raad evenwel op geen enkele wijze duidelijk waarom verzoeker ze bij een mondeling examen met schriftelijke voorbereiding dan achterwege zou kunnen laten en ze slechts op uitdrukkelijk vraag van de examinerator bij zijn antwoord zou moeten betrekken, zonder dat dit zich zou weerspiegelen in de toegekende punten.

Uit de toelichting van de betrokken docent naar aanleiding van het intern beroep (e-mail van 29 september 2014) blijkt dat de schriftelijke voorbereiding van verzoeker "zeer goed" was. De docent licht verder toe dat een score van 36 tot 38/40 enkel wordt gegeven wanneer de student werkelijk excelleert in zowel inhoud als vorm en wanneer de vragen werkelijk compleet worden beantwoord; wanneer omzeggens een *'text book answer'* wordt gegeven en ook alle bijvragen correct worden beantwoord. Dit kan niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk worden beschouwd.

Dat bepaalde details of verklaringen niet bij de initiële toelichting werden gegeven, maar eventueel wel naar aanleiding van bijvragen, kan in redelijkheid verantwoorden dat aan verzoeker geen 38 of 36/40 werd toegekend, maar wel 32/40. In de wederantwoordnota lijkt verzoeker dit ook als verloop van het examen te bevestigen, waar hij stelt dat de aangegeven tekortkomingen gebaseerd zijn op de schriftelijke voorbereiding, die dus alleszins niet volledig was.

Verzoeker toont niet aan dat hij de aanvullingen en de nadere kadering spontaan bij de mondelinge uiteenzetting heeft gegeven, en de notities van de examinerator wijzen er integendeel op dat bepaalde elementen van het antwoord geen deel uitmaakten van de aanvankelijke uiteenzetting van verzoeker. Aan de hand van de voorliggende stukken toont verzoeker niet aan dat de gegeven quotering kennelijk onredelijk laag is.

Dat verzoeker uitging van de veronderstelling dat de examinerator aangeeft wanneer er voldoende details zijn gegeven, zoals hij in zijn wederantwoordnota uiteenzet, lijkt één mogelijkheid te zijn, maar is gewis niet de enige wijze waarop een mondeling examen met schriftelijke voorbereiding kan verlopen. De veronderstelling van verzoeker impliceert ook niet dat de betrokken examinerator deze visie deelt.

Het middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoeker lijkt zich in een derde middel te beroepen op het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat er geheel geen rekening is gehouden met de gevolgen van het niet slagen voor het opleidingsonderdeel of met de vooruitgang die werd geboekt.

Verwerende partij antwoordt dat verzoeker bij het interne beroepsgesprek duidelijk heeft aangegeven dat hij via dat beroep op basis van een aantal inhoudelijke argumenten het examenresultaat voor één specifiek onderdeel van dat examen wou betwisten. De vraag die volgens verwerende partij voorligt is bijgevolg of het examenresultaat in voldoende mate kan

worden gemotiveerd in functie van de antwoorden van verzoeker tijdens het examen. De gevolgen van de beslissing evenals de studievoortgang die werd gerealiseerd voor andere opleidingsonderdelen, zijn daarbij volgens verwerende partij niet van belang. De aanwezigheid van eventuele bijzondere omstandigheden, zo besluit verwerende partij, zijn elementen die eventueel deel hadden kunnen uitmaken van een vraag voor een afwijkende toelating of een eventueel beroep ter zake. Verwerende partij stelt dat geen dergelijke aanvraag is ingediend bij het daartoe bevoegde orgaan, terwijl verzoeker die procedure – getuige het voorgaande gebruik ervan – ontegensprekelijk kent.

In de wederantwoordnota stelt verzoeker dat hij volledig akkoord gaat met wat in de antwoordnota is uiteengezet, en dat de gepaste procedure kortelings zal worden opgestart.

Beoordeling

Verzoeker sluit zich uitdrukkelijk aan bij het verweer van verwerende partij, dat ertoe strekte dat het middel niet van belang is voor de beslechting van huidig geschil.

De Raad begrijpt dit als een afstand van het middel door verzoeker.

BESLUIT

1. Het beroep wordt verworpen.

2. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Jim Deridder

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/374 - 18 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij niet-gedelibereerd werd en tegen de beslissing van de vicerector studentenbeleid genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master in de rechten.

Het beroep betreft de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij niet-gedelibereerd werd.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2014 een intern beroep in bij de vicerector studentenbeleid van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de vicerector studentenbeleid op datum van 29 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verwijst naar artikel [REDACTED] OER. Zij stelt dat wegens bijzonder individuele omstandigheden of overmacht en voor zover de leerresultaten toch bereikt werden een examencommissie een student toch geslaagd verklaren. Zij stelt dat de examencommissie nagegaan heeft of er bijzondere omstandigheden waren. Zij stelt dat de examencommissie vervolgens heeft nagegaan in hoeverre het resultaat voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' dermate buiten de lijn van de andere resultaten ligt dat toch kan worden verondersteld dat de leerresultaten afdoende bereikt zijn. Zij stelt dat de examencommissie daarvoor een stelregel hanteert van minstens 68% en één tekort van maximaal 9/20. Zij stelt dat de examencommissie vastgesteld heeft dat niet voldaan werd

aan deze criteria. Zij wijst erop dat de examencommissie geoordeeld heeft dat het opleidingsonderdeel relevantie heeft voor de opleidingsspecifieke doelstelling van de masteropleiding rechten dat een student juridische argumenten en redeneringen kan kaderen in maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context dankzij een kritische, reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij. De interne beroepsinstantie oordeelde dat de beslissing correct is genomen.

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 29 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 29 september 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 29 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 30 september 2014 om ten vroegste te eindigen op 4 oktober 2014. Gelet op het feit dat de laatste nuttige dag om een extern beroep in te stellen een zaterdag is, wordt de vervalltermijn automatisch verlengd tot de eerstvolgende dag dat de postdiensten beschikbaar zijn, *in casu* 6 oktober 2014

Het beroep van 4 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, in samenhang met het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij onterecht niet gedelibereerd werd, hoewel zij een percentage van 66,12% behaald heeft en slechts één tekort van 9/20 had. Zij stelt dat de beslissing niet gemotiveerd is daar er enkel naar een algemene regel wordt verwezen (68% en maximaal één tekort van 9/20). Zij stelt dat de beslissing enkel aangeeft dat niet voldaan is aan deze regel zonder haar percentage en zonder de score voor het opleidingsonderdeel te vermelden. Zij stelt dat vervolgens werd nagegaan of het resultaat uitzonderlijk zou zijn, maar zij merkt op dat de resultaten niet vermeld zijn. Zij stelt dat ten onrechte werd geoordeeld dat het resultaat in de lijn ligt van andere resultaten. Zij verwijst naar haar resultaten. Zij stelt ook dat deze facultaire regel niet in het OER vermeld staat.

Vervolgens stelt zij dat zij wel degelijk haar juridische kennis kan kaderen in de maatschappelijke context. Zij stelt dat zij gedurende de hele opleiding maatschappijvormende opleidingsonderdelen gevolgd heeft waarvoor zij geslaagd is: [REDACTED]. Zij verwijst ook nog naar [REDACTED], [REDACTED]. Zij stelt dan ook dat de examencommissie niet redelijk kan beslissen dat zij met haar 9/20 op het betrokken opleidingsonderdeel en het behaalde percentage haar juridische kennis niet zou kunnen kaderen. Zij stelt dat de interne beroepsinstantie zich

onterecht heeft aangesloten bij de beslissing van de examencommissie. Zij merkt ook op dat de interne beroepsinstantie niet motiveert waarom zij zich aansluit bij de motivering van de examencommissie.

Zij stelt ten slotte dat er wel sprake is van een bijzondere individuele omstandigheid, met name dat de docent van het opleidingsonderdeel op de hoogte was van het feit dat zij reeds een driejarig stagecontract had ondertekend. Zij stelt dat ook andere examinatoren daarvan op de hoogte waren. Zij stelt dat door de niet-deliberatie deze overeenkomst werd verbroken waardoor zij haar job verliest en een bruto inkomen van 30.000 euro verliest.

Verwerende partij stelt dat artikel OER vooreerst bepaalt dat de student voor alle opleidingsonderdelen een credit moet behalen om te slagen, waaraan verzoekende partij niet voldoet. Zij stelt dat het artikel ook bepaalt dat de examencommissie een student alsnog geslaagd kan verklaren indien zij van oordeel is dat vooropgestelde leerresultaten van de opleiding alsnog bereikt zijn. Zij stelt dat verzoekende partij niet voldeed aan deze voorwaarden. Zij stelt dat daarnaast werd nagegaan in hoeverre het resultaat buiten de lijn van de andere resultaten ligt en dat daarbij dezelfde criteria voor alle studenten worden gebruikt (68% en maximaal één tekort van 9/20). Zij stelt dat het resultaat niet dermate afwijkt van de andere resultaten, behalve voor het uitwisselingsprogramma.

Zij stelt vervolgens dat de verzoekende partij ervoor opteerde om een interfacultair en niet-juridisch opleidingsonderdeel op te nemen in haar studieprogramma, waarin niet-juridische vaardigheden als leiderschap en professionele integriteit centraal staan, en dat inhoudelijk bijgevolg duidelijk aansluit bij de bovenvermelde leerdoelstelling. Het onvoldoende resultaat voor het betreffende opleidingsonderdeel geeft blijk van het gegeven dat de student niet heeft voldaan aan de leerdoelstelling: de student kan juridische argumenten en redeneringen kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context, dankzij een kritische reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij.

Zij stelt dat de gevolgen van het niet slagen voor een opleiding niet werden opgeworpen in het intern beroep en zij kunnen ook niet worden beschouwd als een bijzondere individuele omstandigheid die heeft bijgedragen tot het onvoldoende resultaat. Zij stelt dat de gevolgen dus niet kunnen in acht worden genomen bij de beslissing van de examencommissie om overeenkomstig art. §3 OER een student – ondanks het gegeven dat hij niet voor alle opleidingsonderdelen is geslaagd – toch geslaagd te verklaren voor de opleiding.

Zij stelt dat de interne beroepsinstantie haar beslissing tot aansluiting bij de motivering van de examencommissie wel gemotiveerd heeft door te stellen dat alles correct is verlopen.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van de student niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissingen niet onregelmatig tot stand zijn gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk zijn.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij voor alle opleidingsonderdelen, behoudens voor '.....' (9/20), credits behaald heeft en een globaal percentage van 66,12% behaalde.

De Raad heeft reeds eerder geoordeeld dat bij de beslissing om een student al dan niet te delibereren rekening gehouden moet worden met gekende bijzondere omstandigheden (zowel persoonlijke als studiegerelateerde) in het individueel dossier.

De Raad stelt vast dat artikel §3 OER 2013-2014 duidelijk bepaalt dat een student in bijzondere individuele omstandigheden of bij overmacht door de examencommissie geslaagd verklaard kan worden indien zij oordeelt dat de student de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding heeft behaald.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij geen persoonlijke omstandigheden gemeld heeft aan de examencommissie en de interne beroepsinstantie, zodat deze daar uiteraard geen rekening mee konden houden. De Raad merkt vervolgens op dat het argument inzake de

professionele en financiële gevolgen van de niet-deliberatie niet werd opgeworpen in het intern beroep zodat het thans niet meer op ontvankelijke wijze voor de Raad kan worden opgeworpen. Ten overvloede merkt de Raad op dat het argument ook niet van aard is om de beslissing tot niet-deliberatie onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken. Het was louter de keuze van de verzoekende partij om een precair contract te sluiten zonder het vereiste diploma effectief behaald te hebben.

De Raad stelt vast dat de examencommissie nagegaan heeft of er studiegerelateerde omstandigheden in het dossier van verzoekende partij aanwezig zijn. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij één tekort van 9/20 heeft behaald, wat in alle redelijkheid als een studiegerelateerde omstandigheid dient beschouwd te worden, waarvan het uitzonderlijk karakter beoordeeld moet worden. De Raad stelt vast dat de examencommissie nagegaan heeft of de verzoekende partij de leerresultaten van de masteropleiding globaal bereikt heeft. De Raad merkt daarbij op dat het bereiken van de globale doelstellingen zowel op grond van kwalitatieve als kwantitatieve elementen kan beoordeeld worden door een bevoegde instantie.

De Raad heeft - wat de kwantitatieve beoordeling betreft - in voorgaande rechtspraak geoordeeld dat een examencommissie in het kader van haar discretionaire bevoegdheid algemene richtlijnen inzake deliberatiecriteria kan hanteren voor zover deze richtlijnen passen binnen het OER, niet kennelijk onredelijk zijn en niet automatisch - als het ware als rechtsregels - toegepast worden. De Raad heeft ook reeds geoordeeld dat het hanteren van een bepaald minimumpercentage (*in casu* 68%) een passende parameter kan zijn om in te schatten in welke mate een student globaal genomen de doelstellingen van een opleiding bereikt heeft en om vast te stellen of het resultaat van een student "werkelijk uitzonderlijk" is. De Raad stelt vast dat verzoekende partij niet voldoet aan het criterium van het behaalde minimumpercentage (slechts 66,12% in plaats van 68%). De Raad herinnert eraan dat, niettegenstaande het gegeven dat de Raad erkent dat deze richtlijnen bijdragen aan de gelijkheid, er ruimte moet zijn om elk deliberatiedossier op zijn eigen merites te onderzoeken en desnoods in het voordeel van de student af te wijken van de richtlijnen.

De Raad voegt daaraan toe dat deze beleidslijn geen afbreuk doet aan het feit dat een student zonder 68% behaald te hebben toch alle doelstellingen van de opleiding bereikt kan hebben. De Raad merkt immers op dat opleidingscompetenties en leerresultaten opleidingsonderdelen overschrijden zodat uit het behalen van credits voor één of meerdere, zoniet alle, andere opleidingsonderdelen kan blijken dat competenties of leerresultaten in alle redelijkheid globaal genomen verwezenlijkt zijn. De Raad merkt op dat dit impliceert dat nauwkeurig het resultatenrapport van de verzoekende partij, de respectieve leerresultaten en competenties beoogd met de opleidingsonderdelen uit het programma van de verzoekende partij en de globale doelstellingen van de opleiding op kwalitatieve wijze onderzocht moeten worden. Met andere woorden, andere opleidingsonderdelen uit het programma van verzoekende partij moeten in aanmerking kunnen komen om het tekort voor een opleidingsonderdeel te compenseren of te tolereren indien deze opleidingsonderdelen raken aan dezelfde globale opleidingsdoelstellingen. Het tegenovergestelde aanvaarden zou impliceren dat deliberatie op grond van het globaal behaald zijn van leerresultaten van een opleiding voor individuele opleidingsonderdelen moeilijk, zoniet onmogelijk wordt. Dit belet echter niet dat bepaalde opleidingsonderdelen op redelijke gronden kunnen worden uitgesloten van deliberatie wegens hun unieke band met de opleidingsdoelstellingen.

De Raad stelt vast dat het tekort voor het opleidingsonderdeel '.....' volgens verwerende partij verband houdt met de globale opleidingsdoelstelling van de master in rechten: de student kan juridische argumenten en redeneringen kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context, dankzij een kritische reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij. De Raad merkt op dat voormeld keuze-opleidingsonderdeel geen verplicht onderdeel van de opleiding rechten vormt, maar behoort tot de opleiding en vanuit de overeenkomstige faculteit wordt aangeboden. Dit raakt tegelijk aan de vraag op welke wijze de minimale competenties beoogd met dit opleidingsonderdeel onlosmakelijk verbonden zijn met de doelstellingen van de masteropleiding rechten in die zin dat door het tekort de globale doelstellingen van laatstvermelde opleiding - in een hypothese die niet binnen voormelde algemene richtlijn valt - niet behaald zouden (kunnen) zijn door dit tekort. De Raad laat deze vraag in het midden en

stelt vast dat verzoekende partij onder meer voor geslaagd is. Naar het oordeel van de Raad vertonen deze *prima facie* relevantie voor dezelfde globale doelstelling van de opleiding master in de rechten als degene die door het tekort dat tot de betwisting aanleiding geeft niet bereikt zou zijn. De Raad stelt vast dat niet blijkt dat de examencommissie voormeld kwalitatief onderzoek in het licht van relevante opleidingsonderdelen heeft uitgevoerd. Het kan naar het oordeel van de Raad redelijk zijn om de deliberatie omwille van het bereikt hebben van de doelstellingen van de opleiding te beperken tot bepaalde tekortpunten, *in casu* slechts één onvoldoende van 9/20. De Raad is van oordeel, rekening houdend met het globale studieprogramma van de verzoekende en de resultaten voor specifieke opleidingsonderdelen die *prima facie* aansluiten bij de globale doelstelling die de student volgens verwerende partij niet bereikt zou hebben, en gelet op het feit dat het slechts om één miniem tekort van 9/20 voor gaat en rekening houdend met de andere resultaten van de verzoekende partij, dat de redelijkheid van beslissing om de verzoekende partij niet te delibereren thans twijfelachtig is, minstens onvoldoende kan blijken uit de bestreden beslissing.

Het middel is gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De examenbeslissing en de beslissing van de vicerector studentenbeleid genomen in het kader van het intern beroep worden vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 9 januari 2015 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/396 - 18 december 2014

Inzake

.....
hebbende als raadsman meester
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:
- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing waarbij de verzoekende partij niet-geslaagd werd verklaard en tegen de beslissing van de vicerector studentenbeleid genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master in de industriële wetenschappen.

Het beroep betreft de examenbeslissing inzake de niet-deliberatie.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2014 een intern beroep in bij de vicerector studentenbeleid van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de vicerector studentenbeleid op datum van 29 september 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vooreerst dat een klacht over de wijze van doceren niet voorgelegd kan worden in de interne beroepsprocedure. Zij wijst erop dat daarvoor een andere procedure tijdens het jaar gebruikt moet worden. Zij stelde dat het tot de verantwoordelijkheid van de docent behoort om te bepalen via welke vragen de kennis wordt geëvalueerd. Zij stelt dat op geen enkele wijze bepaald werd dat een vraag enkel zou mogen gesteld worden indien de vraagstelling letterlijk in de cursus voorkomt. Zij geeft aan dat het examen uit drie vragen bestond: een mondelinge open vraag met gesloten boek over theorie (7/20); een schriftelijke oefening met open boek (10,5/20); MC-vragen met open boek (5,6/20). Zij stelde dat verzoekende partij slechts de helft van de MC-vragen heeft ingevuld, met fouten. Zij stelde dat in de schriftelijke voorbereiding op de mondelinge vraag slechts

beperkt werd geantwoord, waarop examiner Prof. [REDACTED] de kans gaf om dit mondeling te doen. Zij stelde dat de toewijzing van de studenten aan één van beide examinatoren gebeurt via een randomgenerator. Zij stelde dat beide examinatoren elkaars vragen kennen. Zij stelde dat vragen die verband houden met een specialisatie van één van de examinatoren worden door dezelfde examiner bevraagd. Zij stelde dat alle andere vragen door beide examinatoren bevraagd kunnen worden zodat er geen strikte scheiding is tussen de vragen die door beide examinatoren gesteld kunnen worden. Zij stelde dat van studenten verwacht wordt dat zij alle vragen kunnen beantwoorden. Zij stelt dat de randomgenerator in feite het trekken van vragen simuleert. Zij stelt dat bij de voorbereiding rekening werd gehouden met het feit dat er twee examinatoren waren. Zij stelde dat uit de opvolging van de resultaten blijkt dat er geen verschil is in de resultaten ondanks het subjectieve aanvoelen van stijlverschillen. Zij stelde dat de scores van Prof. [REDACTED] gemiddeld lichtjes hoger zijn.

Zij stelde dat artikel [REDACTED] OER 2013-2014 bepaalt dat een masterstudent moet slagen voor alle opleidingsonderdelen om het diploma te verwerven. Zij stelde dat verzoekende partij op het principe van de nultolerantie werd gewezen. Zij stelde dat de verschillende doelstellingen van de bachelor- en masteropleidingen tot gevolg hebben dat het gelijkheidsbeginsel niet geschonden is. Zij stelde dat het OER bepaalt dat de examencommissie een student toch kan geslaagd verklaren indien geoordeeld wordt dat de student de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding heeft behaald. Zij stelde dat er de examencommissie geen bijzondere omstandigheden bekend waren. Zij stelde dat het resultaat voor het opleidingsonderdeel niet dermate afwijkend was van de andere resultaten. Zij stelde dat het niet-slagen met zich meebrengt dat niet voldaan is aan de leerdoelstellingen. Zij stelde dat de eerdere professionele bachelor geen garanties biedt dat hieraan voldaan zou zijn, gelet op de verschillende oriëntering. Zij stelt dat met eventuele overlappingen tussen opleidingsonderdelen rekening werd gehouden in het schakelprogramma en dat voor andere mogelijke overlappingen een vrijstelling aangevraagd had kunnen worden. Zij merkt vervolgens op dat de leerdoelstelling 'de student begrijpt de werking van vermogenselektronische omzetter' specifiek is voor het opleidingsonderdeel en niet voorkomt bij de masterproef. Zij stelde dat dit bevestigd wordt door het feit dat verzoekende partij reeds slaagde voor de masterproef in juni. Zij merkt ook op dat tweemaal niet-slagen voor het opleidingsonderdeel aantoont dat de leerdoelstellingen onvoldoende beheerst zijn om te kunnen slagen.

Zij stelde dat voor ADHD bijzondere faciliteiten aangevraagd kunnen worden, maar dat dit niet gebeurd is. Zij stelde dat nergens de impact op de leerdoelstellingen geduid werden.

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 29 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 29 september 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 29 september 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 30 september 2014 om desgevallend te eindigen op 4 oktober 2014. Gelet op het feit dat 4 oktober 2014 een zaterdag is, wordt de vervaltermijn automatisch verlengd tot de eerste werkdag dat de postdiensten beschikbaar zijn, *in casu* maandag 6 oktober 2014.

Het beroep van 6 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroeps is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een enig middel op de schending van artikel II.228 Codex Hoger Onderwijs, artikel [REDACTED], §3 OER en het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat uit artikel II.228 Codex Hoger Onderwijs en artikel [REDACTED], §3 OER 2013-2014 niet volgt dat een student die niet voor alle opleidingsonderdelen in een opleiding geslaagd is, niet kan slagen voor de opleiding. Zij stelt dat indien blijkt dat een student de doelstellingen van de opleiding globaal heeft verwezenlijkt, deze eveneens geslaagd dient verklaard te worden voor de opleiding, zelfs indien hij niet voor alle opleidingsonderdelen een credit behaalt. Zij verwijst hierbij naar de volgende opleidingsdoelstellingen:

De Master in de industriële wetenschappen: elektromechanica is in staat om:

- op grond van een theoretisch of praktisch probleem in zijn technologiegebied een eigen onderzoeksvraag te selecteren, te formuleren, te analyseren en passend te beantwoorden rekening houdend met de paradigma's en gebruik makend van de passende onderzoeksmethodiek.
- producten en werktuigen via computer-aided engineering te optimaliseren op het vlak van dimensionering en besturing, materiaalkundige design, kinematisch, dynamisch en thermisch gedrag.
- Automatiseringsvraagstukken op het niveau van computer integrated manufacturing (CIM) te analyseren en te structureren, en besturingen voor installaties te ontwerpen en te implementeren.
- de technologie te managen en de resultaten van eigen werk, studie en onderzoek efficiënt te communiceren.
- zichzelf te blijven ontwikkelen maar ook anderen te coachen in hun ontwikkeling als individu en professional.
- relevante onderzoeks-, werk- en/of studie-ervaringen verworven in andere omgevingen in binnen- en/of buitenland te integreren.
- te dialogeren en projectmatig te functioneren en samen te werken in multidisciplinaire en internationale teams.
- de ethische, economische, ecologische en esthetische aspecten en implicaties van zijn handelen te onderkennen en ermee rekening te houden.

Zij stelt dat de ECTS-fiche voor [REDACTED] niet precies aangeeft welke doelstellingen nagestreefd worden. Zij is van oordeel dat de doelstellingen in de ECTS-fiche in eerste instantie aansluiten bij de eerste vier opleidingsdoelstellingen. Zij stelt dat de verwijzing door de interne beroepsinstantie verwijst naar de doelstellingen van het opleidingsonderdeel om aan te geven dat de leerdoelstellingen van de opleiding niet bereikt zijn, geen steek houdt. Zij stelt dat de interne beroepsinstantie geen enkele opleidingsdoelstelling uitdrukkelijk als niet-verworven aanmerkt. Zij stelt dat het enkele feit dat zij niet slaagde voor het opleidingsonderdeel [REDACTED] er niet toe kan leiden te besluiten dat zij de globale opleidingsdoelstellingen niet bereikt zou hebben. Zij stelt dat dit alleen kan indien één van de opleidingsdoelstellingen enkel door één opleidingsonderdeel nagestreefd wordt. Zij stelt dat *in casu* niet redelijkerwijs ontkend kan worden dat zij de opleidingsdoelstellingen wel degelijk globaal heeft bereikt.

Zij stelt dat ook niet staande gehouden kan worden dat verzoekende partij ondermaatse kennis heeft over [REDACTED]. Zij stelt dat deze doelstellingen immers ook in andere opleidingsonderdelen aan bod komen, waarvoor verzoeker slaagde. Zij merkt op dat zij in haar curriculum voldoende opleidingsonderdelen heeft gevolgd waarin [REDACTED] aan bod kwamen, en waarvoor zij slaagde. Zij verwijst naar de masterproef. Zij stelt dat alle leerdoelstellingen van [REDACTED] ook bij de leerdoelstellingen van masterproef aan bod kwamen. Zij verwijst ook naar de concrete uitwerking van haar masterproef, waarin ook [REDACTED] substantieel aan bod kwamen. Zij stelde dat nu zij geslaagd is voor de masterproef niet kan

volgehouden worden dat zij onvoldoende kennis zou hebben over Zij verwijst vervolgens ook nog naar andere opleidingsonderdelen: '.....', '.....' en '.....'. Zij verwijst ook naar opleidingsonderdelen uit de professionele bacheloropleiding in de autotechnologie. Zij stelt dan ook dat het kennelijk onredelijk is aan te nemen dat zij de opleidingsdoelstellingen globaal niet behaald heeft.

In zoverre vereist zou worden dat zij zich in bijzondere omstandigheden bevindt wijst verzoekende partij op haar uitstekend studieparcours. Zij verwijst naar haar professionele bacheloropleiding die zij met onderscheiding en steeds in eerste zit heeft voltooid. Zij stelt dat zij ook voor het schakelprogramma in eerste zittijd slaagde. Zij merkt op dat zij voor alle andere opleidingsonderdelen slaagde en een globaal percentage van 66,67% behaalde. Zij wijst op het beperkte tekort van 8/20 voor een opleidingsonderdeel van 5 studiepunten (i.e. minder dan 1% tekort). Daarnaast wijst zij erop de doelstellingen van de opleiding globaal genomen bereikt te hebben.

Zij stelt ten slotte dat artikel OER 2013-2014 in strijd is met het gelijkheidsbeginsel in zoverre het de masteropleiding uitsluit van de tolerantieregeling. Zij stelt dat er geen redelijke verantwoording is voor het onderscheid. Zij stelt dan ook dat verwerende partij zich niet op die bepaling kan beroepen om geen tolerantie te aanvaarden.

Verwerende partij verwijst naar de generieke leerresultaten voor de masteropleidingen in de Industriële wetenschappen en de Biowetenschappen en de specifieke leerdoelen voor de Master in de industriële wetenschappen: elektromechanica. Zij stelt dat alle opleidingsonderdelen via leerlijnen gekoppeld zijn aan de opleidingsspecifieke doelstellingen. Zij stelt dat, gelet op het principe van de "nultolerantie", het niet-slagen voor één opleidingsonderdeel in principe betekent dat niet ten volle voldaan is aan deze leerdoelstellingen. Het leerresultaat MK1 uit het overzicht met de generieke leerresultaten is onder andere van toepassing op het opleidingsonderdeel ".....".

Zij stelt dat hoewel MK1 algemeen geformuleerd is ('wetenschappelijk-disciplinaire kennis en inzicht bezitten'), het wel degelijk van toepassing is op de meer concrete vakspecifieke leerdoelstellingen. Zij stelt dat door het niet-slagen voor het vak niet voldaan is aan het tweede luik van de volgende opleidingsspecifieke doelstelling:

"Automatiseringsvraagstukken op het niveau van computer integrated manufacturing (CIM) te analyseren en te structureren, en besturingen voor installaties te ontwerpen en te implementeren."

Zij stelt dat indien er bijzondere omstandigheden waren, de examencommissie had kunnen veronderstellen dat dit onvoldoende resultaat te wijten was aan deze omstandigheden. Zij stelt dat er geen bijzondere omstandigheden bekend waren. Zij merkt op dat ADHD zeker niet in aanmerking komt en dat daarvoor faciliteiten kunnen aangevraagd worden, wat verzoekende partij niet gedaan heeft.

Zij stelt dat de feiten die de verzoekende partij vermeldt als bijzondere omstandigheden enkel een beschrijving van het studietraject geven en niet aantonen dat het onvoldoende resultaat aan andere niet-studiegerelateerde omstandigheden zou kunnen worden toegeschreven.

Zij betwist dat de masterproef aantoont dat verzoekende partij de competenties voor '.....' bezit. Zij merkt op dat dit wel zo was voor een masterproef van een andere student. Zij stelt dat verzoekende partij niet rechtstreeks betrokken was bij het ontwerpen van de aandrijflijn van het schaalmodel. Zij stelt dat verzoekende partij als teamlid wel op de hoogte was over hoe de gebouwde boot technisch in mekaar zat, maar dat de verantwoordelijkheid binnen het team niet bij verzoekende partij lag. Zij stelt dat uit de inhoud van de meesterproef niet blijkt dat de technische kant van aandrijflijnen dermate aan bod komt dat blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsonderdeel toch verwezenlijkt zijn. Zij merkt ook op dat indien de doelstellingen van '.....' in de masterproef vervat (succesvol afgelegd in juni) zaten, dat verzoekende partij dan wel in juni en september geslaagd geweest zou zijn voor het opleidingsonderdeel.

Zij stelt vervolgens dat uit het professioneel bachelordiploma niet afgeleid kan worden dat verzoekende partij de einddoelstellingen bereikt heeft. Zij wijst op de verschillende oriëntatie van de opleiding. Zij merkt op dat indien er overeenstemming was geweest, dit meegenomen zou zijn in het schakelprogramma of de verzoekende partij had toegelaten een vrijstelling aan te vragen. Zij stelt dat de opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma, de opleidingsonderdelen '.....' en '.....' niet dezelfde specifieke leerdoelstellingen hebben als '.....'.

Wat het argument van de verzoekende partij inzake het ontbrekende tolerantiemechanisme betreft stelt verwerende partij dat de onderscheiden behandeling van masterstudenten toe te schrijven is aan de decretaal verschillende doelstellingen van de masteropleidingen en de andere opleidingen, en de internationale erkenningen van masterdiploma's.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van een student niet in de plaats van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling kan stellen. Hij gaat evenwel na of de bestreden beslissing regelmatig tot stand is gekomen en of zij niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat artikel II.228 Codex Hoger Onderwijs vanaf het academiejaar 2014-2015 luidt als volgt:

"De student wordt automatisch geslaagd verklaard als hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma, heeft afgelegd en als alle examens geleid hebben tot een creditbewijs of tot een deliberatiecijfer als vermeld in het onderwijs- en examenreglement."

De Raad stelt vast dat artikel II.228,§1 Codex Hoger Onderwijs, zoals van toepassing op onderhavig geschil, luidde als volgt:

"§1. Een student verwerft een graad of een diploma van een opleiding indien hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard.

De student wordt geslaagd verklaard indien hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en op grond van het feit dat:

- 1 alle examens geleid hebben tot een creditbewijs, of
- 2 de examencommissie op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn."

De Raad stelt aldus vast dat een examencommissie op gemotiveerde wijze kan oordelen dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn en dus een student geslaagd kan verklaren voor een opleiding, wat een discretionaire bevoegdheid impliceert.

De Raad stelt vast dat artikel,§3 OER 2013-2014 bepaalt dat de examencommissie in bijzondere individuele omstandigheden een student geslaagd kan verklaren indien zij van oordeel is dat de opleidingsdoelstellingen globaal genomen behaald zijn.

De Raad herinnert eraan dat de examencommissie aldus een discretionaire bevoegdheid uitoefent waarbij geenszins aan de student een recht op deliberatie (geslaagd *verklaard* worden) toekomt.

De examencommissie dient deze beoordelingsvrijheid evenwel zorgvuldig en op redelijke wijze uit te oefenen.

De Raad heeft reeds eerder geoordeeld dat bij de beslissing om een student al dan niet te geslaagd te verklaren zonder dat alle credits verworven werden (delibereren) rekening gehouden moet worden met de bekende bijzondere persoonlijke en/of studiegerelateerde omstandigheden in het individueel dossier.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie, alsmede de examencommissie niet op een afdoende wijze in het licht van artikel II.228 Codex Hoger Onderwijs, zoals verder uitgewerkt in artikel§3 OER 2013-2014, aangeeft welke opleidingsdoelstellingen de verzoekend partij niet bereikt zou hebben, rekening houdende met het gegeven dat de opleidingsdoelstellingen algemeen van aard kunnen zijn en door meerdere specifieke opleidingsonderdelen uit de opleiding expliciet of impliciet nagestreefd kunnen worden.

De Raad stelt vast dat de niet-deliberatie gesteund wordt op de specifieke doelstellingen van het opleidingsonderdeel zonder dat de bestreden beslissing de band met de opleidingsdoelstellingen zelf ontwikkelt. De toelichting van de verhouding tussen opleidingsonderdelen en hun doelstellingen en de opleidingsdoelstellingen in de antwoordnota van de verwerende partij is niet van aard het ontbreken van overwegingen terzake in de bestreden beslissing te herstellen.

De Raad merkt op dat het niet-slagen voor een opleidingsonderdeel (het niet-halen van de specifieke doelstellingen) niet *ipso facto* een deliberatie in de weg staat. Indien dit wel zo zou zijn dan wordt de werking van de hierboven vermelde rechtsgronden uitgehold. De Raad is van oordeel dat de bevoegde instanties onvoldoende grondig gemotiveerd hebben waarom het tekort voor het opleidingsonderdeel '.....' in het licht van de opgeworpen elementen in het intern beroep, de conclusie rechtvaardigt dat de algemene opleidingsdoelstellingen niet bereikt zouden zijn. De interne beroepsbeslissing spitst zich toe op de vraag of deze opleidingsonderdeeldoelstellingen in het kader van andere opleidingsonderdelen bereikt kunnen zijn. De doelstellingen van '.....' zijn niet *expressis verbis* in de algemene opleidingsdoelstellingen vermeld. Dit sluit op zichzelf niet uit dat ze toch een redelijk verband kunnen hebben met de algemene opleidingsdoelstellingen. Deze relevantie volgt evenwel niet automatisch uit de opleidingsonderdeeldoelstellingen zelf. Het is in de gegeven omstandigheden dan ook aan de bevoegde instanties deze relevantie aan te tonen in de bestreden beslissing. Bij gebreke hieraan acht de Raad de beslissing niet afdoende gemotiveerd.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De examenbeslissing en de beslissing van de vicerector studentenbeleid genomen in het kader van het intern beroep worden vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 9 januari 2015 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

Bertel De Groote

De secretarissen,

David Keyaerts

De bijzitters,

Henri Verhaaren

Nele Laseure

Daniël Cuypers

Rolnr. 2014/400 - 18 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij: [REDACTED]
- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de examenbeslissing d.d. 11 september 2014 waarbij de verzoekende partij een 8/20 werd toegekend voor haar masterproef en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de master [REDACTED].

Het beroep betreft de examenbeslissing van 11 september 2014 voor het opleidingsonderdeel masterproef

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 12 september 2014 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2014 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de verzoekende partij haar standpunt inhoudende haar grieven toegelicht had in haar beroepsschrift evenals tijdens de hoorzitting op 12 september 2014, waarna de interne beroepsinstantie bijkomende motivering heeft opgevraagd bij de betrokken faculteit. De interne beroepsinstantie stelt dat de promotor daarbij vooreerst het zeer langzame proces heeft toegelicht en het feit dat de verzoekende partij de reeds eerder gegeven opmerkingen inzake de data-analyse niet ter harte heeft genomen. Zij stelde tevens dat bij de eindevaluatie is gebleken dat de data-analyse volledig weggestopt zat in een bijlage, terwijl dit net het corpus diende te zijn van de masterproef met meer aandacht voor methodologie, afstemming van het theoretisch kader en formulering van zinvolle hypotheses. Op basis van deze zaken werd geoordeeld dat het werkstuk onvoldoende

was voor een politiek-wetenschappelijke masterproef. Daarnaast bleek de verdediging ondermaats, zowel vormelijk (taal) als inhoudelijk. Wat betreft de gegeven opmerking omtrent het aantal verkiezingen in 2012, merkt de interne beroepsinstantie op dat dit een losse opmerking over een onduidelijke zin betrof, dewelke minder relevant was in het geheel van de beoordeling, doch dewelke kon voorkomen worden door de verzoekende partij door een betere presentatie van de data. De interne beroepsbeslissing stelt verder dat conform het facultair reglement de beoordeling gebeurde op basis van het eindproduct, het doorlopen proces en de verdediging, waarbij de promotor de procesevaluatie meeneemt in zijn beoordeling en de verslaggever en de voorzitter zich enkel baseren op het eindproduct en de verdediging. Hieruit volgde bij consensus een toegekende score van 8/20. Wat betreft de opmerking omtrent het historisch gedeelte werd enkel opgemerkt dat deze te uitgebreid was in functie van de onderzoeksvraag en het research design. Op basis van deze voorgaande vaststellingen, heeft de interne beroepsinstantie geoordeeld dat het toegekende resultaat van 8/20 werd gemotiveerd, en het examencijfer correct werd vastgesteld.

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 2 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 2 oktober 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 2 oktober 2014 kennis gekregen van deze beslissing vermits de beslissing van verwerende partij op intern beroep per email van 2 oktober 2014 werd aan de verzoekende partij werd verstuurd. Minstens blijkt de verzoekende partij op 3 oktober 2014 kennis te hebben genomen, gelet op haar email die dag gericht aan de decaan in verband met het instellen van een extern beroep bij de Raad. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 3 oktober 2014.

Het beroep van 7 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

3. Voorwerp van het verzoekschrift

De Raad beslist dat het beroep van verzoekende partij ontvankelijk is voor zover het de beslissing op intern beroep betreft.

5. Grond van de zaak

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een enig middel op de schending van het redelijkheidsbeginsel in samenlezing met het motiveringsbeginsel evenals een gebrek aan begeleiding of feedback en een niet-betrouwbare evaluatie.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat om een correcte beoordeling te kunnen geven van een masterproef, men minstens kennis moet hebben van de inhoud van de masterproef. Verzoekende partij verwijst daarbij naar een gegeven opmerking door de verslaggever inzake het aantal parlementsverkiezingen in Griekenland in 2012, waaruit zij afleidt dat de

verslaggever onvoldoende op de hoogte was van de inhoud van de masterproef om een eerlijk oordeel te kunnen vellen.

Daar waar de bestreden beslissing de gegeven opmerking in het kader van de algemene beoordeling afdoet als minder relevant, is zij volgens verzoekende partij onredelijk daar zij meent dat afdoende lezing van de masterproef noodzakelijk is voor een betrouwbare evaluatie.

Verzoekende partij wijst de opmerking af dat ingeval zij haar data-analyse duidelijker zou hebben gepresenteerd in haar masterproef, deze onduidelijkheid voor de verslaggever kon voorkomen worden, waarbij zij stelt dat zij enkel de tabellen zelf apart heeft dienen af te drukken en toe te voegen aan de masterproef nu zij daags voor de deadline van de masterproef problemen ondervond bij het omzetten van het formaat van A4 naar A5, en dat dit aldus enkel een vormelijke opmerking kan betreffen en geen inhoudelijke. Zij wijst er op dat zij door diezelfde problemen een verkeerde tabel heeft geplaatst onder een bepaalde verkiezing, doch dat zij deze via een erratum heeft recht gezet op haar verdediging.

Voorts geeft verzoekende partij effectief toe dat haar masterproefproces inderdaad zeer moeizaam is verlopen maar dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid draagt, nu zij van mening is dat indien zij een betere begeleiding had verkregen, zij eerder zou klaar geweest zijn met haar masterproef en het proces beter zou zijn verlopen. Zo werden stukken voor feedback voorafgaand aan een afspraak overgemaakt aan de promotor doch werden ze slechts op de afspraak zelf nagekeken waarbij er veelal enkel opmerkingen werden geformuleerd inzake grammatica, taal en spelling, en daarbij bleek bovendien dat bepaalde vakspecifieke termen niet gekend waren door de promotor. Ze erkent dat echter een groot deel van de verantwoordelijkheid bij haar ligt. Verder erkent de verzoekende partij dat het model voor de vergelijking van de partijprogramma's tijdens de laatste afspraak met de promotor nog veel gebreken vertoonde, doch dat zij dat naderhand alsnog ernstig heeft vervolledigd. Zij geeft aan effectief niet in te zijn gegaan op een verder aanbod van begeleiding/feedback naderhand in het zomerverlof omdat zij van mening is dat de promotor reeds per email had aangegeven dat de vooropgestelde wijzigingen aan haar masterproef er goed uitzagen. Verzoekende partij is van mening dat het voor de beoordeling belangrijker is dat er een evolutie is gemaakt met een resultaat, dan te oordelen op de fouten in het begin.

Verzoekende partij betwist dat er eerdere opmerkingen zouden zijn gesignaleerd inzake het 'wegstoppen van de data-analyse in een bijlage', aangezien dit niet eerder kon zijn gesignaleerd omdat de twee enige keren dat de data-analyse werd voorgelegd deze los van de tekst werd gepresenteerd. Voorts wijst verzoekende partij er op dat de promotor reeds eerder het stuk inhoudende methodologie had goedgekeurd. Verzoekende partij vindt het oneerlijk dat gesteld wordt als zou haar kader niet theoretisch zijn afgestemd.

Verzoekende partij erkent verder dat de verdediging ondermaats was, doch zij wijt dit aan het feit dat zij in de laatste 48 uur voor de verdediging amper 3 uur had geslapen en zij zich die dag echt niet goed voelde. Ze stelt dat ingeval zij had geweten dat er toch zoveel belang zou worden gehecht aan de mondelinge verdediging en ingeval zij had geweten dat de masterproef door de verslaggever slechts gedeeltelijk zou worden gelezen, dan zou ze gevraagd hebben haar mondelinge verdediging uit te stellen, maar zij stelt dat haar tijdens de infosessie zou zijn verteld dat de verdediging niet zwaar zou doorwegen op de beoordeling.

Verzoekende partij werpt op dat tijdens haar verdediging zou zijn gesteld dat haar historisch gedeelte van de masterproef niet goed zou zijn, doch dat er vooruitgang werd vastgesteld nu de informatie correct is. Verzoekende partij verwijst hierbij naar de taak van de promotor om haar hierop te wijzen voordien, wat niet zou zijn gebeurd en zij enkel zou zijn gewezen op opmerkingen inzake taal, grammatica en spelling.

Verwerende partij werpt op dat de beoordeling van een masterproef gebeurt door een masterproefcommissie dewelke is samengesteld uit de promotor, een verslaggever en een voorzitter, waarbij op basis van de ECTS-fiche en het facultaire reglement de beoordeling van de masterproef gevoerd wordt op basis van het eindproduct, het doorlopen proces en de verdediging. Er werd een onvoldoende als beoordeling weerhouden *in casu* ingevolge de

vaststelling dat de masterproef niet voldeed aan twee hoofdcriteria voor een masterproef, met name dat het werkstuk onvoldoende logische structuur had en dat de eigenlijke data-analyse met inbegrip van de methodologie onvoldoende geïntegreerd is waardoor het research design gebrekkig voorkomt.

Wat betreft de opmerking inzake het aantal parlementsverkiezingen in 2012, herhaalt de verwerende partij dat dit enkel een losse opmerking inhield over een onduidelijke zin in het manuscript, waaromtrent de verklaring dient gezocht te worden in het feit dat de verzoekende partij zelf in het eerste manuscript voor twee verschillende verkiezingen dezelfde data had vermeld, wat via een erratum werd rechtgezet maar logischerwijs eerst tot enige verwarring had geleid. Verwerende partij haalt aan dat hieruit geenszins kan worden afgeleid als zou de verslaggever de masterproef niet hebben gelezen. Wat betreft de opmerking omtrent het historisch gedeelte werd enkel gesteld tijdens de verdediging dat dit te uitgebreid was in functie van de onderzoeksvraag en het researchdesign.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij dezelfde argumenten herhaalt in het extern beroep, waarbij zij buitenproportionele aandacht schenkt aan de opmerking inzake het aantal verkiezingen, dewelke echter op zich geen rol heeft gespeeld bij de beoordeling, dewelke bij consensus werd genomen. Wat betreft de gegeven uitleg inzake het voegen van de data-analyse bij wijze van een bijlage ingevolge de ondervonden problemen bij het overzetten van A4 naar A5, stelt verwerende partij dat dit enkel een beschrijving geeft maar geen fundamentele verklaring. Dat dit weergeeft dat niet alleen de verdediging niet in orde was, doch ook de tekst niet.

Daar waar de verzoekende partij zou aanhalen dat de promotor met de mededeling 'dat ziet er goed uit' een goedkeuring te hebben ontvangen van dit stuk door de promotor, stelt verwerende partij dat de verzoekende partij niet aantoonde op welke ingediende versie van de masterproef dit slaat en dit blijkt niet omtrent dit stuk te gaan. De verwerende partij benadrukt daarbij dat de promotor nooit een definitieve fiat heeft gegeven over de tekst in het geheel van de masterproef. Wat betreft de verdere betwisting door de verzoekende partij dat er reeds eerder opmerkingen werden geformuleerd inzake de data-analyse onder verwijzing naar een email van 4 maart 2014 van de promotor waarin deze stelde dat 'de tekst voor hem OK was', wijst de verwerende partij er op dat dit enkel ter stimulatie was van de verzoekende partij om begin maart eindelijk te beginnen met de data-analyse.

Verwerende partij wijst er op dat de verzoekende partij zelf bevestigt dat haar verdediging ondermaats was, doch verwerende partij herhaalt dat de beoordeling niet enkel op de verdediging werd gebaseerd, onder verwijzing naar het beoordelingsformulier waaruit volgt dat zowel het eindproduct als de verdediging als onvoldoende werden bevonden. Daar waar de verzoekende partij stelt niet geweten te hebben dat de verdediging dermate van belang was nu haar werd geïnformeerd dat deze zelden zwaar doorweegt, stelt de verwerende partij dat bij deze infosessie nimmer exacte info werd gegeven over de puntenverdeling.

Omtrent de opmerking van de verzoekende partij dat zij tijdens de uitwerking van haar masterproef onvoldoende feedback had gekregen van de promotor inzake het feit dat het historisch gedeelte niet functioneel genoeg was, wijst de verwerende partij er op dat de studente zelf aangaf dat de tekst in een finale versie werd verder uitgewerkt en dat aldus de finale versie nooit expliciet werd goedgekeurd door de promotor. De eigen inschatting door de verzoekende partij dat een uitgebreidere versie van de tekst een meerwaarde zou geven aan de masterproef, doet niets af aan de unanieme beoordeling van de masterproefcommissie.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert er aan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, *in casu* de masterproefcommissie en in graad van beroep de interne beroepsinstantie. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt verder vast dat de opgeworpen middelen er in feite op neerkomen dat de verzoekende partij van mening is dat haar slechte score te wijten is aan enerzijds een gebrekkige begeleiding of feedback en anderzijds aan een onterecht of onredelijk gegeven belang aan haar ondermaatse verdediging van haar masterproef.

Reeds vaste rechtspraak van de Raad stelt dat behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding, waarbij uitzonderlijke omstandigheden begrepen worden als omstandigheden die meer dan gereede twijfel zaaien over de betrouwbaarheid van de evaluatie.

In casu haalt de verzoekende partij volgende omstandigheden aan inzake een volgens haar gebrekkige begeleiding: een moeizaam proces door het gebrek aan een betere begeleiding waardoor haar masterproef eerder zou zijn klaar geraakt en minder moeizaam zou zijn geweest (geen voorafgaande verbetering van ingediende onderdelen, enkel opmerkingen omtrent taal en grammatica, geen vakspecifieke termenkennis promotor, verkeerde info tijdens infosessie inzake zwaarwichtigheid mondelinge verdediging voor de puntentoekenning, geen opmerking omtrent het niet-functioneel zijn van haar historisch gedeelte, ...). De Raad stelt vast dat de verzoekende partij zelf aangaf dat zij niet tijdig voortgang boekte met o.a. haar data-analyse, dat zij zelf aangaf niet in te zijn gegaan op het aanbod op verdere feedback tijdens de zomer, dat zij zelf na haar laatste afspraak met de promotor nog één en ander sterk verder heeft uitgewerkt en zij daarbij niet ontkent dat de finale versie van haar masterproef niet meer werd voorgelegd aan de promotor, ... De Raad stelt vast dat uit de ECTS-fiche en het facultair reglement blijkt dat de beoordeling gesteund wordt op zowel het eindproduct als de verdediging als het doorlopen proces, waarbij geen gewicht wordt gegeven aan het ene boven het andere voor de beoordeling. De Raad is van oordeel dat in die zin geen sprake is van een gebrekkige begeleiding of feedback die er toe zou kunnen leiden om een negatieve score om te buigen naar een positieve beoordeling.

Wat betreft het middelonderdeel inzake de niet-betrouwbare evaluatie ingevolge een geformuleerde opmerking door de verslaggever op de mondelinge verdediging, stelt de Raad vast dat klaarblijkelijk één en ander berust op een onduidelijkheid of fout in de tekst – zoals zelf door de verzoekende partij aangegeven – waaromtrent naderhand voorafgaand aan de verdediging een erratum werd opgesteld en meegedeeld door de verzoekende partij. De Raad is van oordeel dat uit deze geformuleerde opmerking niet kan volgen dat de beoordeling onbetrouwbaar is. De Raad gaat er in eerste instantie immers van uit dat aan de hoedanigheid van examinerator of jurylid een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid kleeft, dat slechts kan worden ontkracht ingeval de verzoekende partij voldoende concrete, doorslaggevende en overtuigende elementen aanbrengt, wat *in casu* niet het geval is.

Verder herhaalt de Raad dat de ECTS-fiche en het facultair reglement in de evaluatiecomponenten en -criteria voorziet. Tevens wordt een standaardbeoordelingsformulier aan de masterproefcommissie aangereikt. Het laat toe de beoordeling te funderen in het licht van voormelde criteria en componenten. Deze werkwijze is in overeenstemming met de vaste rechtspraak van de Raad. Meer in het bijzonder sluit zij aan bij het feit dat alleen voor zuivere kennisvragen een cijfer een voldoende motivering oplevert. Dit geldt dus niet voor andere evaluatievormen, zoals een eindwerk of masterproef. Examenbeslissingen behoeven afdoende motivering – die de student kennis geven van de al dan niet bereikte competenties en hun betekenis voor de totstandkoming van de score. Uit de motivering kan blijken of de betrokken examenbeslissingen steunen op in feite en in rechte aanvaardbare gronden.

De Raad stelt vast dat het beoordelingsformulier zoals voorgelegd door de verwerende partij, effectief de criteria (funderende hoofdcriteria en corrigerende randcriteria) weergeeft met opgave van de beoordelingsniveaus in cijfers. In de voor de voornaamste sterktes en zwaktes voorziene ruime is enkel als zwakte vermeld "geen structuur". Voor het overige valt voor geen van de hoofd- en randcriteria uit het beoordelingsformulier op te maken hoe de competenties van de verzoekende partij zijn beoordeeld en waarop deze beoordeling is terug te voeren. Het beoordelingsformulier bevat tevens het toegekende eindcijfer (8/20) doch zonder verder aanwijzingen betreffende de totstandkoming ervan.

Bij de beoordelingsniveaus staat voorgeschreven dat een score onvoldoende van 8/20 – 9/20 betekent dat de masterproef ernstige tekortkomingen heeft omdat op meerdere hoofdcriteria

of op minstens een ervan onacceptabel wordt gescoord en dat een herwerking van een of meerdere delen van de masterproef noodzakelijk is. Daarnaast staat een oplijsting van voorgeschreven hoofd- en randcriteria.

De Raad kan uit dit beoordelingsformulier geen afdoende dragende motieven halen. De interne beroepscommissie voegt hieraan toe dat de beoordeling het product, de verdediging – waaromtrent de verzoekende partij zelf erkent dat zij niet naar wens is verlopen – en het proces betreft. Zij verwijst op de door de promotor gegeven toelichting bij het proces, waarvan naar het oordeel van de Raad niet in redelijkheid kan worden betwist dat het moeilijk is verlopen. Tevens licht de aangevochten beslissing toe dat de promotor de procesevaluatie heeft betrokken in de eindbeoordeling. Tenslotte stelt de beslissing op intern beroep dat de voorzitter en de verslaggever enkel het eindproduct en de verdediging beoordeelden en dat de commissie unaniem oordeelde dat beiden niet voldeden. Zij kenden 8/20 toe. De Raad betreft deze aanvullende motivering in zijn afweging. Het blijkt voor de Raad evenwel onvoldoende in hoeverre deze motivering aansluit bij de beoordeling door de masterproefcommissie. Daarbij komt dat de bijkomende motivering evenmin voldoende verduidelijkt op welke concrete elementen, die betrekking hebben op de beoordelingscomponenten en beoordelingscriteria - inzonderheid wat het eindproduct betreft - is gestoeld.

De Raad dient bij de uitoefening van zijn marginale toetsingsbevoegdheid omtrent de verdiensten van de verzoekende partij, de redelijkheid van het gegeven cijfer te kunnen nagaan, wat *in casu* niet mogelijk is op basis van het voorliggende beoordelingsformulier. De bijkomende motivering in de interne beroepsbeslissing kan dit gebrek niet helen. De Raad, die de redelijkheid van de bestreden beslissing onvoldoende kan toetsen aan de hand van concrete elementen en indicaties, oordeelt dat de beslissing die het toegekende cijfer bevestigt niet staande kan blijven in zoverre zij beslist dat deze afdoende is gemotiveerd.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van de interne beroepsinstantie d.d. 2 oktober 2014 genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 5 januari 2015 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/415 - 18 december 2014

Inzake

hebbende als raadsman Mr.
kantoor houdende te

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 18 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:
- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling waarbij de verzoekende partij de toelating tot de derde examenperiode/tweede examenkans werd geweigerd en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie d.d. 6 oktober 2014 genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep onontvankelijk werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bachelor in de kinesitherapie.

Het beroep betreft de beslissing zonder datum en de beslissing d.d. 22 augustus 2014 om verzoekende partij niet meer toe te laten zich in te schrijven voor de tweede examenkans.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 26 augustus 2014 een 'intern beroep' in bij de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de facultaire coördinator studentenzaken d.d. 1 september 2014 werd het 'intern beroep' afgewezen en werd de beslissing van 22 augustus 2014 bevestigd.

De 'interne beroepsbeslissing' stelde dat er geen intern beroep mogelijk is.

De beslissing werd per e-mail van 1 september 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 5 september 2014 diende verzoekende partij een eerste verzoekschrift in bij de Raad.

3.5. Bij Besluit nr. 2014/175 wees de Raad het extern beroep af ingevolge onontvankelijkheid nu de interne beroepsprocedure niet regelmatig werd ingesteld en uitgeput, dewelke echter een grondvoorwaarde is voor het ontvankelijk instellen van een extern beroep bij de Raad.

3.6. Ingevolge Besluit nr. 2014/175 en daarin gewezen mogelijkheid tot het alsnog instellen van een intern beroep bij verwerende partij, heeft verzoekende partij effectief alsnog intern beroep aangetekend per datum van 21 september 2014.

3.7. Bij beslissing van de interne beroepsinstantie d.d. 6 oktober 2014 werd het intern beroep afgewezen als onontvankelijk

De interne beroepsbeslissing stelde dat artikelen OER 2013-2014 bepalen welke de beslissingen inhouden waartegen een beroep openstaat. Verder stelt de verwerende partij opnieuw dat het feit dat de verzoekende partij niet kon deelnemen aan de derde examenperiode niet het gevolg is van een beslissing ten aanzien van haar persoon, doch enkel een gevolg is van de loutere vaststelling dat verzoekende partij niet voldaan heeft aan de administratieve voorwaarden voor deelname die vooraf werden vastgesteld.

De beslissing van 6 oktober 2014 werd aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Voorwerp

De verzoekende partij beroept zich op voorgaande rechtspraak van de Raad evenals op het voorgaande Besluit van de Raad nr. 2014/175 teneinde bevestigd te zien dat er *in casu* weldegelijk sprake is van een studievoortgangsbeslissing. De verwerende partij betwist dat de bestreden beslissing een studievoortgangsbeslissing is, reden waarom het intern beroep onontvankelijk werd verklaard. Zij meent dat de bestreden beslissing een administratieve feitelijkheid betreft.

De Raad herhaalt haar oordeel zoals uiteengezet in zijn Besluit nr. 2014/175 en stelt vast dat artikel, §2 OER 2013-2014 zonder vermelding van sanctie bepaalt dat een student zich voor de derde examenperiode dient te registreren binnen de deadline van 15 juli 2014.

De Raad merkt op dat artikel II.223 Codex Hoger Onderwijs iedere student het recht geeft op twee examenkansen, behoudens indien de aard van het opleidingsonderdeel dat niet zou toelaten. Uit niets blijkt dat het *in casu* gaat om opleidingsonderdelen die uit hun aard een tweede examenkans zouden uitsluiten. Dit impliceert dat verzoekende partij *in casu* in beginsel recht heeft op twee examenkansen.

De Raad stelt eveneens vast dat alvorens een student kan beoordeeld worden over het al dan niet voldoen voor een opleidingsonderdeel (= examenbeslissing *stricto sensu*), de student zich individueel administratief voor de derde examenperiode (tweede examenkans) moet registreren, waarbij de niet-registratie of laattijdige registratie leidt tot een individuele impliciete (geautomatiseerde indien registratie via een elektronisch platform niet meer beschikbaar of niet meer mogelijk is) of een expliciete (persoonlijk meegedeelde) uitsluiting van de tweede examenkans (beslissing). Met andere woorden, aan de examenbeoordeling zelf (i.e. beslissing over het voldoen voor een opleidingsonderdeel of zelfs een gehele opleiding) bij de decretaal gewaarborgde tweede examenkans gaat een impliciet beslissingsproces over de toegang tot de tweede examenkans zelf vooraf, zelfs indien het gaat om een "toepassing" van het reglement zoals de verwerende partij beweert. De Raad merkt op dat uit een e-mail d.d. 22 augustus 2014 onmiskenbaar blijkt dat verwerende partij een beslissing heeft

genomen over het concrete geval van de verzoekende partij. De Raad merkt bovendien op dat verwerende partij een registratie oplegt aan verzoekende partij, wat impliceert dat zij zich moest aanbieden als mogelijke deelnemer aan de tweede examenkans. Het bestuur oordeelt vervolgens of verzoekende partij zich tijdig heeft geregistreerd. Het is immers het bestuur dat het OER toepast op basis van een geautomatiseerd beslissingsproces (ongeacht of de applicatie na de deadline nog beschikbaar is) waarbij het bestuur op basis van de registratiegegevens de rechtspositie van elke individuele student bepaalt: wie zich registreert, *a fortiori* tijdig registreert, wordt door het bestuur toegelaten tot de tweede examenkans; wie zich niet of laattijdig registreert, wordt niet (meer) toegelaten tot de tweede examenkans. In het laatste geval is er sprake van een griefhoudende individuele beslissing indien blijkt dat het OER en de uitsluiting in strijd zijn met hogere rechtsnormen. Het is daarbij niet relevant hoe de beslissing over de rechtspositie van een student gegenereerd wordt.

Het bestuur, *in casu* de onderwijsinstelling is in ieder geval verantwoordelijk voor alle beslissingen die verstrengeld zijn met studievoortgangsbeslissing in ruime zin. Het is de eigen keuze van de onderwijsinstelling om het oordeel over de toelating tot de derde examenperiode al dan niet op basis van een geautomatiseerd proces te laten verlopen. Het bestuur draagt steeds de volle verantwoordelijkheid voor wat het geautomatiseerd beoordelingsproces onder haar controle en gezag als bestuurshandeling voortbrengt (de toelating of de uitsluiting). Door de bestreden bestuurshandeling (expliciet bevestigd blijkens de e-mail d.d. 22 augustus 2014) wordt verzoekende partij, daar onmiskenbaar vaststaat dat verwerende partij zich niet kan beroepen op een afstand van recht in hoofde van de verzoekende partij (zie *infra*), naar het oordeel van de Raad de deelname aan de tweede examenkans individueel en definitief ontzegd, wat *de facto* en *de iure* een griefhoudende (ongunstige) voorbeslissing is die een eindbeslissing, nl. de examenbeslissing, zijnde een oordeel over het voldoen voor een opleidingsonderdeel of een gehele opleiding, in de weg staat.

Met andere woorden, de impliciete beslissing of de expliciete beslissing om een student zoals verzoekende partij deelname te ontzeggen aan de tweede examenkans is naar het oordeel van de Raad *in se* een administratieve rechtshandeling, i.e. een voorbeslissing, waarbij aan de rechtspositie van de verzoekende partij (recht op twee examenkansen), in het bijzonder haar studievoortgang op een eenzijdige, bindende en ongunstige wijze werd geraakt.

Het is vaste rechtspraak van de Raad van State dat voorbeslissingen (*in casu* impliciete en/of expliciete ontzegging van de tweede examenkans), die de eindbeslissing (i.e. examenbeslissing) kunnen beïnvloeden, minstens onmogelijk kunnen maken en die een ongunstig karakter hebben, reeds aangevochten kunnen worden. Door de uitsluiting van de tweede examenkans wordt aan de eindbeslissing over het al dan niet voldoen aan *in casu* een opleidingsonderdeel bij de tweede examenkans rechtstreeks geraakt daar deze examenbeslissing over de derde examenperiode ten aanzien van verzoekende partij *a priori* wordt uitgesloten, minstens beperkt.

De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing een voorbeslissing en dus ook een *accessorium* is van een studievoortgangbeslissing, met name van een examenbeslissing. De Raad is dan ook van oordeel dat de bestreden beslissing bij hem kan aangevochten worden. Er anders over oordelen zou betekenen dat de verzoekende partij een effectief (i.e. spoedige rechtsbescherming met de mogelijkheid tot het opleggen van maatregelen in geval van vernietiging) rechtsmiddel tegen een beslissing die haar studievoortgang eenzijdig, bindend, individueel en ongunstig raakt, in een beroep bij een gespecialiseerd rechtscollege, op onverantwoorde wijze wordt ontzegd.

2. *Uitputting interne beroepsmogelijkheden*

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput. De Raad gaat bij de grond van de zaak de regelmatigheid van het intern beroep na.

3. *Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad*

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 6 oktober 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 6 oktober 2014 kennis gekregen. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 7 oktober 2014.

Het beroep van 9 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

5. Grond van de zaak

5.1. De Raad onderzoekt ambtshalve of de interne beroepsinstantie terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft afgewezen.

Onder verwijzing naar de overwegingen bij de ontvankelijkheid naar voorwerp (4.1) is de Raad van oordeel dat de uitsluiting van de verzoekende partij van deelname aan de derde examenperiode een griefhoudende studievoortgangsbeslissing *sensu lato, in casu* een *accessorium* van de examenbeslissing, is. De Raad is dan ook van oordeel dat de interne beroepsinstantie onterecht het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard.

Het ambtshalve middel is gegrond

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van 6 oktober 2014 genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 16 januari 2015 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 18 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Henri Verhaaren

Daniël Cuypers

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Zitting van 23 december 2014

Rolnr. 2014/474 - 23 december 2014

Inzake

hebbende als raadsman meester
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

hebbende als raadsliden meester
kantoor houdende te, waar keuze van woonplaats wordt gedaan

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 4 december 2014.

Gehoord werden:

- de verzoekende partij:
- de verwerende partij:

Nadat de Raad de partijen heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.
De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de weigering tot verdere inschrijving wegens onvoldoende leerkrediet en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep onontvankelijk werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in het voorbereidingsprogramma in geschiedenis.

Het beroep betreft de weigering van inschrijving in de master in de geschiedenis wegens onvoldoende leerkrediet.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 7 oktober 2014 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 20 oktober 2014 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de interne beroepsinstantie niet bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen weigeringen op grond van onvoldoende leerkrediet.

De beslissing op intern beroep werd bij fax van 21 oktober 2014 en per aangetekend schrijven van 21 oktober 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 24 oktober 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 24 oktober 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 20 oktober 2014.

Het beroep van 24 oktober 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. De verzoekende partij beroept zich in een derde middel op de schending van artikel 10, 11 en 24 Grondwet en artikel II.205 Codex Hoger Onderwijs.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt in een vierde middelonderdeel dat artikel OER 2014-2015 strijdig is met artikel II. 205 Codex Hoger Onderwijs. Zij stelt dat artikel OER 2014-2015 zonder meer de inschrijving verbiedt bij een negatief leerkrediet. Zij stelt dat de decreetgever in een discretionaire bevoegdheid in hoofde van de onderwijsinstellingen heeft voorzien. Zij stelt dat een individueel onderzoek van het dossier noodzakelijk is.

Verwerende partij wijst op artikel dat uitvoering geeft aan het weigeringsverbod zoals opgenomen in artikel II.205, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs. Zij stelt met andere woorden dat er helemaal geen sprake van enige schending door het OER van de Codex Hoger Onderwijs. Zij werpt ook nog op dat dit weigeringsverbod evenwel niet relevant is daar nu verzoekende partij reeds haar diploma Master of Science in de Communicatiewetenschappen behaalde in het academiejaar 2012-2013 en aldus niet voldoet aan de (decretale) voorwaarde om zich hierop te kunnen beroepen.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad stelt vast dat de in artikel II.205 Codex Hoger Onderwijs aan de onderwijsinstelling toegekende discretionaire bevoegdheid inzake inschrijving bij negatief leerkrediet (*in casu* na het reeds behalen van een masterdiploma) bij elk verzoek tot inschrijving minstens drie opties betreffende de rechtspositie van de student impliceert. De instelling kan de door de student gevraagde inschrijving weigeren. De instelling kan de student zonder meer toelaten. Tenslotte kan de instelling de student tot inschrijving toelaten mits betaling van een hoger inschrijvingsgeld.

In casu blijkt artikel OER 2014-2015 elke discretionaire bevoegdheid uit te sluiten. Naar het oordeel van de Raad stemt dit niet overeen met artikel II.205 Codex Hoger Onderwijs.

De Raad wijst erop dat een hogeronderwijsinstelling bij het uitoefenen van een haar toegekende discretionaire bevoegdheid, zoals uit artikel II.205 Codex Hoger Onderwijs volgt, algemene rechtsbeginselen moet naleven. De Raad wijst erop dat verwerende partij het voorliggende verzoek om inschrijving, *in casu* van een student met een leerkrediet lager dan of gelijk aan nul, op basis van het dossier (bv. studieverleden, ingeroepen bijzondere omstandigheden, inschrijving met het oog op het bekomen van een bijkomend masterdiploma ...) moet oordelen welk van voormelde drie opties zich opdringen. Meer in het bijzonder moet de instelling oordelen of een inschrijving geweigerd moet worden, dan wel toegestaan. In het laatste geval dient zij te oordelen of een verhoogd studiegeld wordt gevraagd of niet. De

instelling moet deze beslissing afdoende motiveren in het licht van de bijzonderheden van het individuele dossier.

Gelet op het feit dat de niet-gemotiveerde beslissing tot weigering steunt op artikel OER 2014-2015, dat niet conform artikel II.205 Codex Hoger Onderwijs wordt uitgevoerd, kan zij thans niet in stand blijven.
Het middelonderdeel is gegrond.

5.2. Gelet op het feit dat het vierde middelonderdeel van het derde middel gegrond werd bevonden, dient de Raad de overige middelonderdelen en middelen niet te onderzoeken daar zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

5.3. Het bij de Raad ingestelde beroep is in de aangegeven mate gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De weigeringsbeslissing en de beslissing van de interne beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep worden vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 9 januari 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 23 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Bertel De Groote

Jean Goossens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/510 - 23 december 2014

Inzake [REDACTED]

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de [REDACTED]

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van [REDACTED] werd behandeld op de openbare zitting van 23 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij: [REDACTED]

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de master in de psychologie.

Het beroep betreft de weigering van de opname van het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' in het curriculum wegens volgtijdelijkheidsregel.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 3 november 2014 een intern beroep in bij de beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de beroepscommissie op datum van 12 november 2014 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie weigert de opname van '[REDACTED]' in het curriculum. Zij stelde dat zij begrip heeft voor de haast waarmee verzoekende partij haar curriculum diende aan te passen één dag voor de deadline. Zij wijst echter ook op de vele informatiekanalen betreffende de samenstelling van GIT. Zij stelt dat de opleidingscommissie van oordeel is dat de inhoudelijke competenties uit het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' nodig zijn voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]'. Zij stelt dat de voorliggende argumenten niet overtuigend zijn om de volgtijdelijkheid te doorbreken. De voorgestelde oplossing om het examen van '[REDACTED]' in tweede zit af te leggen is onmogelijk daar het in het curriculum moet opgenomen zijn op 1 maart. Zij stelt ten slotte dat de verlenging van de studieduur beperkt kan blijven tot een half jaar mits goede keuzes van verzoekende partij.

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 12 november 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 17 november 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 17 november 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 12 november 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 12 november 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 13 november 2014.

Het beroep van 17 november 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij vorig academiejaar onder tijdsdruk (één dag voor de deadline) nadat zij teveel studiepunten had opgenomen één opleidingsonderdeel uit haar curriculum diende te verwijderen. Zij stelt dat zij zich niet voldoende heeft kunnen informeren waardoor zij een overhaaste beslissing nam zonder de gevolgen daarvan te kunnen inschatten. Zij stelt dan ook dat zij geen studietrajectbegeleider heeft kunnen contacteren, wat de beroepscommissie haar ten onrechte aanwrijft. Zij stelt dat zij haar keuze heeft gebaseerd op het aantal studiepunten. Zij heeft het vak met het minste aantal studiepunten laten vallen, niet wetende welke gevolgen dit zou hebben.

Zij stelt in wezen dat zij onvoldoende kennis had van de volgtijdelijkheidsregels in de opleiding en meer specifiek over de volgtijdelijkheid tussen de twee betrokken vakken en de impact op het verder verloop van haar curriculum. Zij stelt dat zij geen kennis had van een overzicht inzake volgtijdelijkheid. Zij merkt ook op dat zij niet serieus genomen werd doordat de curriculumcommissie de eerste keer geen kennis had genomen van haar e-mail en doordat de trajectbegeleider haar nooit heeft gecontacteerd in verband met de e-mail.

Zij stelt dat haar niet-geïnformeerde beslissing thans zware gevolgen heeft daar zij haar stage niet zal kunnen opnemen en dus studievertraging zal oplopen met ook financiële gevolgen (studiegeld, huurkosten, arbeidsmarkt).

Zij stelt voor het examen van '.....', nadat zij in juni slaagt voor het examen '.....', in de tweede zitting af te leggen daar zij vorig academiejaar de lessen van '.....' al heeft gevolgd en dit dus geen groot probleem zal vormen. Zij wijst er ook op dat haar academisch traject vrij vlot is verlopen zodat het qua werklast geen uitzonderlijke moeite zou kosten om dit vak erbij te nemen.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij stuit op de regel dat een creditbewijs voor moet worden behaald om het opleidingsonderdeel te kunnen aanvatten. Zij stelt dat die volgtijdelijkheidsregel helemaal niet onlogisch is in het licht van de *ratio legis* van volgtijdelijkheidsregels, met name het nastreven van een samenhangend curriculum. Zij stelt dat deze regels als doel hebben om de logische opbouw van het studieprogramma te bewaken én om te vermijden dat verzoekende partij vakken zou volgen waarvoor ze slechts een minieme kans op slagen zou hebben omdat ze nog niet beschikt over de voorkennis die noodzakelijk is om het vak met goed gevolg te kunnen afleggen. Zij stelt dat verzoekende partij niet kan aantonen toch reeds over voldoende competenties te beschikken om het vak met goed gevolg af te leggen.

Zij betwist niet de beperkte tijdspanne waarbinnen verzoekende partij moest ageren, maar merkt op dat verzoekende partij reeds vanaf academiejaar 2012-2013 een GIT-traject volgt waardoor het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is te verwachten dat verzoekende partij de GIT-regels kent. Zij verwijst naar de informatiekkanalen: facultaire website, de trajectbegeleider, de curriculumbeheerder van de faculteit, de infosessies en de facultaire studentenadministratie.

Zij wijst erop dat de GIT-regels duidelijk zijn en dat verzoekende partij had moeten weten dat een programma van 79 studiepunten niet kon en zou afgewezen worden. Zij erkent wel dat de verzoekende partij maar één dag had om het programma aan te passen. Zij stelt dat verzoekende partij geen contact heeft opgenomen met de trajectbegeleider.

Zij stelt dat er wel voldoende informatie beschikbaar is over de volgtijdelijkheden binnen de opleiding. Zij stelt dat zowel het schema inzake de volgtijdelijkheden als de GIT-regels in twee, maximum drie stappen op de facultaire website terug te vinden zijn. Zij wijst ook op de trajectbegeleider die ten allen tijde kan worden gecontacteerd en die de studenten kan helpen bij het samenstellen van hun curriculum en toelichting kan geven bij volgtijdelijkheden en GIT-regels.

Met betrekking tot het argument van de studente dat haar mail naar de trajectbegeleider nooit tot bij de curriculumcommissie is geraakt, merkt zij op dat de verzoekende partij geen belang heeft bij dit argument. Zij stelt dat de curriculumcommissie het curriculum met inbegrip van de informatie in de mail opnieuw behandeld heeft op 30 oktober 2014. Zij stelt dat de voorgestelde oplossing om beide vakken op te nemen, maar voor examen af te leggen in de eerste zitting en voor het vervolgopleidingsonderdeel examen af te leggen in de tweede zitting uitgaat van de hypothetische veronderstelling dat de studente ook meteen slaagt voor Op basis van hypothesen een curriculum goedkeuren is evenwel niet aan de orde en zou het facultair curriculumbeleid zwaar ondergraven.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn oordeel over de vraag of een student een bepaald studieprogramma mag opnemen niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissingen niet onregelmatig tot stand zijn gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk zijn.

De Raad wijst erop dat het voorwerp van de voorliggende betwisting betrekking heeft op de samenstelling van het studieprogramma van de verzoekende partij, die thans niet langer het modeltraject volgt en aldus in een geïndividualiseerd traject (hierna GIT) zit. De Raad stelt vast dat de decreetgever in artikel II.200 Codex Hoger Onderwijs bepaald heeft dat een diplomacontract het studietraject van verzoekende partij kan vastleggen en dat daarbij een geïndividualiseerd studietraject mogelijk is. Een geïndividualiseerd studietraject is een traject waarbij een studieprogramma wordt samengesteld uit opleidingsonderdelen van meerdere modeltrajecten, in het bijzonder om studenten met een studieachterstand te faciliteren.

"De student kan ook een geïndividualiseerd traject volgen. De wenselijkheid hiervan moet worden nagegaan op basis van het studentendossier. In eerste instantie wordt via deze weg een oplossing geboden voor studenten die bvb. starten met een

modeltraject van 60 studiepunten, maar die studieachterstand oplopen (cf. de huidige IAJ-studenten).” (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, blz. 9).

De Raad stelt vast dat de onderwijsinstelling daarbij de opportuniteit van het gewenste programma kan nagaan op basis van het studentendossier. De onderwijsinstelling kan aldus het gepaste karakter van een voorgenomen studieprogramma in het licht van het studentendossier beoordelen. De Raad merkt op dat het volgtijdelijkheidsprincipe tussen opleidingsonderdelen bij een GIT eveneens een grote rol speelt. De Raad erkent dat dergelijke volgtijdelijkheidsregels tot gevolg kunnen hebben dat de studievoortgang van verzoekende partij in dergelijke mate belemmerd wordt dat zij verplicht wordt om, gelet op de volgtijdelijkheid, een beperkt studieprogramma op te nemen. De Raad stelt vast dat de decreetgever geoordeeld heeft dat het principe van de volgtijdelijkheid, gelet op de autonomie van de instellingen primeert, maar dat kan blijken dat in uitzonderlijke gevallen de principes van de volgtijdelijkheid leiden tot een onredelijke weigering tot inschrijving bij wijze van een geïndividualiseerd traject of tot een bijkomend studiejaar voor één opleidingsonderdeel, waarover de Raad zich kan buigen (*Parl. St. VI. Parl. 2008-2009, nr. 2159/1, blz. 69*).

Uit het voorgaande volgt dat de onderwijsinstellingen grote autonomie bezitten bij het goedkeuren van studieprogramma's in geïndividualiseerde trajecten. De Raad wijst erop dat onderwijsinstellingen elke GIT-aanvraag kunnen onderzoeken op de opportuniteit daarvan en op de naleving van de volgtijdelijkheidsregels. De Raad erkent dat de onderwijsinstellingen daarbij met algemene beleidsregels kunnen werken om de opportuniteit van het gewenste studieprogramma te beoordelen, in zoverre deze niet als een automatisme werken en er ook mogelijkheid is om er desgevallend van af te wijken. De Raad wijst erop dat GIT-regels toegepast moeten worden op het individuele dossier, dat zorgvuldig onderzocht moet worden. In die zin is het aan de onderwijsinstellingen toegelaten om de omvang van een GIT af te stemmen op het studieverleden, met name in functie van de aangetoonde haalbaarheid van het aantal op te nemen opleidingsonderdelen (studiepunten). Daarnaast moet het individueel studieprogramma in beginsel ook de volgtijdelijkheidsregels (die blijken uit de ECTS-fiches van de respectieve opleidingsonderdelen) naleven.

De Raad merkt *in casu* op dat de kritiek van de verzoekende partij dat zij niet serieus genomen wordt, wordt tegengesproken door het dossier zelf. Immers, de Raad stelt vast dat de curriculumcommissie na opmerkingen van de verzoekende partij over een e-mail, het dossier opnieuw heeft onderzocht. Bovendien heeft de beroepscommissie door de devolutieve werking van het intern beroep het dossier opnieuw integraal onderzocht. Wat de gebrekkige reactie van de trajectbegeleider betreft, ziet de Raad ook niet in hoe dit de bestreden beslissing van de beroepscommissie aantast. De Raad stelt vast dat verzoekende partij de gevolgen voor haar studieprogramma in 2014-2015 (en 2015-2016) toeschrijft aan tijdsdruk en een gebrekkige kennis over de volgtijdelijkheid. De Raad heeft weliswaar begrip voor de omstandigheden waarin de verzoekende partij in februari 2014 haar curriculum diende aan te passen, maar wijst erop dat alle relevante informatie en GIT-regels (maximaal 75 studiepunten in het geval van verzoekende partij, wat de Raad *an sich* redelijk acht) beschikbaar was om binnen het zeer korte tijdsbestek toch een geïnformeerde beslissing te nemen over welk opleidingsonderdeel zij het best uit haar studieprogramma van 79 studiepunten zou laten vallen. De Raad merkt immers op dat de verzoekende partij de volgtijdelijkheidsregels kende of behoorde te kennen zodat zij daarmee rekening had kunnen houden bij haar beslissing. Deze argumenten zijn niet van aard de bestreden beslissing thans onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken.

Wat de samenstelling van het studieprogramma zelf betreft, stelt de Raad *in casu* vast dat de verzoekende partij het opleidingsonderdeel '.....' niet kan opnemen omdat zij nog geen credit heeft behaald voor het opleidingsonderdeel '.....'. Opname van een opleidingsonderdeel in het curriculum kan pas op basis van de regels van volgtijdelijkheid indien reeds een creditbewijs is behaald voor het onderliggende opleidingsonderdeel. De definitie van "volgtijdelijkheid" gehanteerd door de verwerende partij stelt: "*De volgorde waarin opleidingsonderdelen dienen te worden gevolgd, rekening houdend met de vereiste begincompetenties voor elk opleidingsonderdeel.*". *In casu* heeft dit tot gevolg dat verzoekende partij beide opleidingsonderdelen niet kan opnemen bij de inschrijving voor het

betreffende academiejaar (*in casu* ten laatste in maart bij afsluiting van de tweede inschrijvingsperiode) gezien zij pas in juni kan aantonen aan de hand van een eerste examenkans voor het opleidingsonderdeel '.....' of zij effectief de begincompetenties heeft verworven voor het vervolgopleidingsonderdeel '.....'.

De Raad stelt verder vast dat de verzoekende partij geen verweer voert over deze volgtijdelijkheid *an sich*. Zij betwist alleen de gevolgen van de volgtijdelijkheid voor de samenstelling van haar studieprogramma in latere academiejaren en haar afstuderen.

De Raad merkt op dat de decreetgever onredelijke studievertragingen (in het bijzonder extra studie jaren) als gevolg van volgtijdelijkheidsregels wou voorkomen. De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing de grieven van verzoekende partij inzake de verlenging van haar studieduur in rekening heeft gebracht, maar onvoldoende heeft geacht omdat het slechts over een beperkte verlenging van de studieduur zou gaan.

De Raad merkt tenslotte op dat het argument inzake de verlenging van de studieduur thans louter hypothetisch is, daar verzoekende partij de stage nog niet kan opnemen in 2014-2015 door volgtijdelijkheidsregels, los van '.....', en de verzoekende partij dus credits dient te behalen voor andere opleidingsonderdelen, die zij thans pas opneemt. Met andere woorden, de niet-afwijking van de volgtijdelijkheidsregels voor '.....' in 2014-2015 leidt er niet met absolute zekerheid toe dat de verzoekende partij de stage in 2015-2016 als gevolg van dit opleidingsonderdeel niet zou mogen opnemen en dus gedwongen zou worden tot een bijkomend studiejaar. De Raad herinnert eraan dat de verzoekende partij een gemotiveerde afwijking van de volgtijdelijkheidsregel tussen '.....' en 'Stage en deontologie' kan aanvragen in het academiejaar 2015-2016 zodat zij mogelijk toch de stage zou kunnen opnemen en afstuderen in 2015-2016. Zij kan desgevallend het intern beroep en het extern beroep bij de Raad uitputten.

Het middel is ongegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is ongegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing van de beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep blijft gehandhaafd.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 23 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jean Goossens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure

Rolnr. 2014/512 - 23 december 2014

Inzake

Verzoekende partij

Tegen een beslissing van de

Verwerende partij

1. Behandeling van de zaak

De zaak van werd behandeld op de openbare zitting van 23 december 2014.

Gehoord werd:

- de verwerende partij:

Nadat de Raad de verwerende partij heeft gehoord, heeft hij de zaak in beraad genomen.

De Raad heeft acht geslagen op het verzoekschrift, de antwoordnota, de wederantwoordnota en de bij deze stukken toegevoegde documenten.

2. Voorwerp van het verzoekschrift

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van de beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep waarbij het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

3. Samenvatting van de feiten

3.1. Verzoekende partij is tijdens het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de master in de psychologie.

Het beroep betreft de weigering van opname van het opleidingsonderdeel 'Masterproef II' in het curriculum wegens volgtijdelijkheid.

3.2. Verzoekende partij stelde op datum van 8 november 2014 een intern beroep in bij de beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

3.3. Bij beslissing van de beroepscommissie op datum van 14 november werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing oordeelde op grond van volgende overwegingen:

- De opleidingscommissie psychologie is van oordeel dat de inhoudelijke competenties uit het vak Toegepaste data-analyse nodig zijn om Masterproef II te kunnen opnemen;
- De aangehaalde argumenten zijn in deze situatie niet overtuigend om de inhoudelijke argumenten waarop de volgtijdelijkheid is gebaseerd, te herzien;
- Er wordt geen evidentie aangereikt voor de stelling 'ver gevorderde Masterproef II';
- De studieduurverlenging kan – mits slagen voor beide theoretische vakken – beperkt blijven tot een half jaar (afstuderen januari 2016).

De beslissing op intern beroep werd bij e-mail van 14 november 2014 aan verzoekende partij overgemaakt.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 19 november 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

4. Ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep regelmatig ingesteld en uitgeput.

2. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verzoekende partij diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 19 november 2014 tegen de beslissing op intern beroep van 14 november 2014. Verzoekende partij heeft ten vroegste op 14 november 2014 kennis gekregen van deze beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* ten vroegste vanaf 15 november 2014.

Het beroep van 19 november 2014 werd derhalve tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is ontvankelijk.

5. Grond van de zaak

5.1. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

5.1.1. Argumenten van de partijen

Verzoekende partij stelt dat zij zich in het academiejaar 2013-2014 extra ingespannen heeft om haar studieduur in te korten. Zij wijst erop dat zij haar beide stages in een enkel academiejaar heeft afgelegd terwijl dit normaal in twee academiejaren moet. Zij stelt dat zij bovendien voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef I' een 14/20 behaald heeft. Zij wijst erop dat zij door de opname van het opleidingsonderdeel 'Stage en deontologie' in haar curriculum voor de andere opleidingsonderdelen examens diende af te leggen in augustus daar haar stage tot eind juni liep. Zij stelt dat dit goed verlopen is, behoudens voor 'Toegepaste data-analyse'.

Zij stelt dat zij haar overige twee opleidingsonderdelen in juni wenst af te leggen en haar masterproef in januari 2015 wenst af te werken. Zij wijst erop dat zij thans reeds veel werk heeft geleverd voor haar masterproef, in het bijzonder de analyse van de gegevens van de respondenten. Zij stelt dat dit goed gaat, mede doordat zij dit kan doen aan de hand van haar lesmateriaal. Zij stelt dan ook dat haar masterproef ver is gevorderd. Zij stelt dat zij als bewijs onmogelijk kan alle tussenuitskomsten bij het schrijven voegen. Zij verwijst naar het schrijven van haar begeleider, die aangeeft dat zij reeds bezig is met de analyse.

Zij stelt dat het onredelijk is dat haar masterproef klaar zal zijn, maar dat zij deze niet zou mogen indienen en haar diploma dus pas 6 maanden later zou ontvangen. Zij wijst op de negatieve impact op haar positie op de arbeidsmarkt. Zij stelt dat het onredelijk is dat zij de 32 studiepunten dient te spreiden over twee academiejaren.

Verwerende partij stelt dat de volgtijdelijkheidsregel helemaal niet onlogisch is in het licht van de *ratio legis* van volgtijdelijkheidsregels, met name het nastreven van een samenhangend curriculum. Zij stelt dat het opleidingsonderdeel "masterproef" het sluitstuk van de masteropleiding is waarin een student aantoonde alle eindcompetenties van de opleiding te hebben verworven. Zij stelt dat het de logica zelf is dat men de door de opleiding als noodzakelijk ervaren credits moet hebben behaald alvorens dit koninginnenstuk te mogen aanvatten.

Verwerende partij wenst er in dat verband overigens nog op te wijzen dat de betrokken faculteit de volgtijdelijkheidsregel al enigszins heeft willen verzachten door het opleidingsonderdeel op te splitsen in 'Masterproef I', waarvoor enkel een adviserende volgtijdelijkheid geldt, en 'Masterproef II', waarvoor een strikte volgtijdelijkheid geldt.

Zij stelt dat de verzoekende partij 'Masterproef II' niet kan indienen in januari 2015 gelet op de volgtijdelijkheidsregels. Zij stelt dat het gegeven dat verzoekende partij vorig academiejaar getracht heeft haar studieduur in te korten vreemd is aan de vraag of de volgtijdelijkheid dient te worden doorbroken. Zij stelt dat dit argument bovendien geen afbreuk doet aan het gegeven dat de regel zelf wel degelijk rechtmatig is, en mag geen reden zijn om die regel toch buiten toepassing te laten.

Zij wenst in dat verband overigens op te merken dat de bijkomende studieachterstand die verzoekster door die regel oploopt slechts een half jaar is. Als ze dit academiejaar slaagt voor de twee opgenomen opleidingsonderdelen kan ze immers afstuderen na de januarizittijd van het volgende academiejaar. Zij merkt op dat ondertussen niets belet dat de verzoekende partij haar tijd die ze over heeft naast haar studies opvult met een andere studie of met een al dan niet deeltijdse job of studentenjob.

Zij stelt voorts met het facultair beroepsorgaan vast dat de vergevorderde staat niet door enig concreet of feitelijk bewijs wordt gestaafd maar enkel door een persoonlijk vermoeden wordt onderbouwd. Zij verwijst naar de beschikbare feitelijke gegevens:

- De studente nam het opleidingsonderdeel Toegepaste data-analyse voor het eerst op in haar curriculum in het academiejaar 2012-2013. Ze behaalde in de eerste zittijd 5/20 en in de tweede zittijd 4/20.
- De studente nam het opleidingsonderdeel Toegepaste data-analyse opnieuw op in haar curriculum in het academiejaar 2013-2014. Ze was afwezig op het examen tijdens de eerstekansexamenperiode en behaalde 4/20 tijdens de tweedekansexamenperiode.

Zij concludeert uit deze lage examencijfers dat de eindcompetenties van 'Toegepaste data-analyse' nog verre van bereikt zijn. Zij stelt dat ervan uitgaan dat het raadplegen van de cursus voldoende zou zijn om 'Masterproef II' in het curriculum op te nemen, een verkeerde veronderstelling is die nefast kan zijn voor de masterproef.

Zij stelt dat het schrijven van de masterproefbegeleidster een nieuw argument is dat niet reeds voor het facultair beroepsorgaan naar voor is gebracht en onontvankelijk is. Zij stelt in ondergeschikte orde dat de betrokken e-mail allerminst overtuigt aangezien de masterproefbegeleidster zelf aanhaalt dat verzoekende partij aan het empirisch luik werkt waardoor het welslagen van het empirisch luik op dit ogenblik zeer hypothetisch is.

Zij stelt dat het gegeven dat verzoekende partij pas zes maanden later haar diploma kan halen vreemd is aan de vraag of de volgtijdelijkheidsregel moet worden doorbroken.

5.1.2. Beoordeling door de Raad

De Raad herinnert eraan dat hij zijn oordeel over de vraag of een student een bepaald studieprogramma mag opnemen niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissingen niet onregelmatig tot stand zijn gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk zijn.

De Raad wijst erop dat het voorwerp van de voorliggende betwisting betrekking heeft op de samenstelling van het studieprogramma van de verzoekende partij, die thans niet langer het modeltraject volgt en aldus in een geïndividualiseerd traject (hierna GIT) zit. De Raad stelt vast dat de decreetgever in artikel II.200 Codex Hoger Onderwijs bepaald heeft dat een diplomacontract het studietraject van verzoekende partij kan vastleggen en dat daarbij een geïndividualiseerd studietraject mogelijk is. Een geïndividualiseerd studietraject is een traject waarbij een studieprogramma wordt samengesteld uit opleidingsonderdelen van meerdere modeltrajecten, in het bijzonder om studenten met een studieachterstand te faciliteren.

"De student kan ook een geïndividualiseerd traject volgen. De wenselijkheid hiervan moet worden nagegaan op basis van het studentendossier. In eerste instantie wordt via deze weg een oplossing geboden voor studenten die bvb. starten met een modeltraject van 60 studiepunten, maar die studieachterstand oplopen (cf. de huidige IAJ-studenten)." (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, blz. 9).

De Raad stelt vast dat de onderwijsinstelling daarbij de opportuniteit van het gewenste programma kan nagaan op basis van het studentendossier. De onderwijsinstelling kan aldus het gepaste karakter van een voorgenomen studieprogramma in het licht van het studentendossier beoordelen. De Raad merkt op dat het volgtijdelijkheidsprincipe tussen opleidingsonderdelen bij een GIT eveneens een grote rol speelt. De Raad erkent dat dergelijke volgtijdelijkheidsregels tot gevolg kunnen hebben dat de studievoortgang van verzoekende partij in dergelijke mate belemmerd wordt dat zij verplicht wordt om, gelet op de volgtijdelijkheid, een beperkt studieprogramma op te nemen. De Raad stelt vast dat de decreetgever geoordeeld heeft dat het principe van de volgtijdelijkheid, gelet op de autonomie van de instellingen, primeert, maar dat kan blijken dat in uitzonderlijke gevallen de principes van de volgtijdelijkheid leiden tot een onredelijke weigering tot inschrijving bij wijze van een geïndividualiseerd traject of tot een bijkomende studiejaar voor één opleidingsonderdeel, waarover de Raad zich kan buigen (Parl. St. VI. Parl. 2008-2009, nr. 2159/1, blz. 69).

Uit het voorgaande volgt dat de onderwijsinstellingen grote autonomie bezitten bij het goedkeuren van studieprogramma's in geïndividualiseerde trajecten (hierna GIT). De Raad wijst erop dat onderwijsinstellingen elke GIT-aanvraag kunnen onderzoeken op de opportuniteit daarvan en op de naleving van de volgtijdelijkheidsregels. De Raad erkent dat de onderwijsinstellingen daarbij met algemene beleidsregels kunnen werken om de opportuniteit van het gewenste studieprogramma te beoordelen, in zoverre deze niet als een automatisme werken en er ook mogelijkheid is om er desgevallend van af te wijken. De Raad wijst erop dat GIT-regels toegepast moeten worden op het individuele dossier, dat zorgvuldig onderzocht moet worden. In die zin is het aan de onderwijsinstellingen toegelaten om de omvang van een GIT af te stemmen op het studieverleden, met name in functie van de aangetoonde haalbaarheid van het aantal op te nemen opleidingsonderdelen (studiepunten). Daarnaast moet het individueel studieprogramma in beginsel ook de volgtijdelijkheidsregels (die blijken uit de ECTS-fiches van de respectieve opleidingsonderdelen) naleven.

In casu stelt de Raad vast dat verzoekende partij nog slechts 32 studiepunten verwijderd is van het behalen van haar masterdiploma, maar dat zij het opleidingsonderdeel 'Masterproef II' niet kan opnemen ondanks haar credit voor 'Masterproef I' doordat zij nog geen credit heeft behaald voor 'Toegepaste data-analyse'.

De definitie van 'volgtijdelijkheid' gehanteerd door de verwerende partij stelt: *"De volgorde waarin opleidingsonderdelen dienen te worden gevolgd, rekening houdend met de vereiste begincompetenties voor elk opleidingsonderdeel."* De Raad stelt op basis van de ECTS-fiches vast dat de eindcompetenties voor 'Masterproef I' bijna identiek zijn aan de eindcompetenties voor 'Toegepaste data-analyse'. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef I' een score van 14/20 behaald heeft, wat erop wijst dat verzoekende partij reeds een goed onderbouwd plan van aanpak had voor de uitwerking van haar masterproef. Met andere woorden, naar het oordeel van de Raad zijn de relevante begincompetenties voor 'Masterproef II' op basis van de elementen van het dossier redelijkerwijs afdoende aanwezig om toe te laten dat verzoekende partij met redelijke kansen op succes haar masterproef kan afwerken. De beslissing is naar het oordeel van de Raad onredelijk, gelet op de beperkte omvang van het nog af te leggen studieprogramma. *In casu* immers zou een strikte opvolging van de volgtijdelijkheid betekenen dat voor het afleggen van 32 studiepunten verzoekende partij minstens anderhalf jaar dient te wachten vooraleer zij haar diploma kan behalen wat in de context van bovenstaande overwegingen (de reeds bereikte begincompetenties) voor de Raad als een onredelijke studieduurverlenging overkomt.

De Raad merkt bovendien ten overvloede op dat de verzoekende partij in haar intern beroepsschrift heeft aangegeven dat zij in samenspraak met haar begeleider beoogt om de meesterproef in januari 2015 in te dienen omdat haar werkzaamheden reeds vergevorderd

zijn. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij geen concrete elementen ter zake heeft aangebracht, behoudens de samenspraak met de begeleider. De Raad stelt vast dat de beroepsinstantie oordeelde dat er geen bewijzen voorlagen. De Raad is niet zo overtuigd dat de verzoekende partij dit eenvoudig kon aantonen, daar dat oordeel eigenlijk toekomt aan de begeleider onder het gezag van de promotor en de promotor zelf en niet aan de beroepscommissie. Dit subjectieve standpunt kon onderzocht worden door de beroepscommissie. In die zin blijkt niet dat de beroepscommissie zich heeft geïnformeerd bij de begeleider, *a fortiori* de promotor van verzoekende partij. De Raad is van oordeel dat *in casu* het vergevorderde karakter van de masterproef, alsmede het kwalitatief oordeel over de stand van zaken nochtans redelijke elementen zijn waarmee de beroepscommissie rekening moet houden bij de beslissing over samenstelling van het studieprogramma van verzoekende partij, *a fortiori* daar de strikte volgtijdelijkheid en de gevolgen daarvan de beslissing bijkomend kennelijk onredelijk kunnen maken.

Het middel is gegrond.

5.2. Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

Besluit

Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen na beraadslaging dat het beroep van ontvankelijk en gegrond is.

De beslissing van de beroepscommissie genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 5 januari 2014 een nieuwe beslissing rekening houdend met de hoger vermelde overwegingen.

De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.

De Raad doet geen uitspraak over de kosten, aangezien hij daarvoor niet bevoegd is.

Tegen dit besluit is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten besluit, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Aldus beslist op 23 december 2014 te Brussel.

De voorzitter,

De bijzitters,

Karla Van Lint

Jean Goossens

Piet Versweyvelt

De secretarissen,

David Keyaerts

Nele Laseure